

Autoen matrikulazio zerga kendu eta erabilerarena egokitu nahi ditu Bruselak

Europako Batzordeak kontsumitzaileei eta auto ekoizleei «mesede egiteko» neurri batzuk proposatu ditu. /15

BATASUNAREN LEGEZ KANPORATZEA

Otegi: «Egungo legedia errespetatuz ezinezkoa da burujabetza lortzea»

«Askapen nazionala azkartzen» ari dela esan du, «baina alderdi jeltzalearen laguntzarik gabe»

Frantziako eta Espainiako legea errespetatuz burujabetza erdiestea «ezinezkoa» dela azaldu zuen atzo Araba, Gipuzkoa eta Bizkaiko Sozialista Abertzaleak taldeko legebiltzarkideak. Arnaldo Otegik Euskal Herria «salbuespen egoeran» bizi dela salatu zuen, Francoren diktadurapean bezala, eta izenik aipatu gabe, egungo agintari asko orduko agintarien parera jokatzeko ari direla salatu zuen. /6-9

IBARRETXE. Igandeko manifestazioan Ertzaintzak izan zuen jokaerari babesa eman dio

LAB. «Erasoei» erantzun «orokorra» eman behar zaiela esan du sindikatu abertzaleak

HEZKUNTZA

D ereduko matrikulazio kopurua igo egin da berriro

Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako haurrik gehienek euskara hutsezko hautua egin dute

Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako aurten ere handitu egin da D ereduan matrikulatutako haurren kopurua, Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza sailburu Anjeles Iztuetak ikasturtearen hasieran eman zituen datuen arabera. Hiru herrialdeetan nabaritu da goranzko joera, eta hiruretan euskara hutsezko ereduak biltzen dituzte ikasle gehienak. /11



JON HERNAEZ / ARGAZKI PRESS

ESKOLARA. Araba, Gipuzkoa eta Bizkaiko eskola umeek atzo hasi zuten ikasturtea. Nafarroa, Lapurdi, Zuberoa eta Nafarroa Beherekoek, berriz, joan den astean. Argazkian, Getxoko Andra Mari ikastetxeko haurrak.



UHOLDEAK FRANTZIAN

Hamabi lagun hil dira eta lau desagertu, Frantziako hegoaldeko uholdeetan

Gard, Vaucluse eta Hérault departamenduak astindu dituzte bereziki ekaitz bortitzak; agintariak larrialdi plan berezia ezarri behar izan dute /20

ELKARRIZKETA



XABIER EZEIZABARRENA
Ingurumen gaietarako abokatua

«Rioko goi bileran baino okerrago daude gauzak orain» /34

2002-09-10
kioskoa**Iban Arregi****ELAren 'zalantzak'**

Indar soberanisten gutxieneko akordioa eskatu du ELAk, burujabetza maitzeko, egunotan zabaldutako prentsa ohar batean. Baten bat benetan kezkatzen dute herri hau soberaniantz eman dezaketen *zalantzarik gabeko* bideek, are gehiago egunotan. Horrela, ELAren prentsa oharra *toxi-katzea* tokatzen zen. «PSOEk eta PPK diotenez, ELA sindikatua HBren menpe dago», zioen igandean *ABC*-k. Handia da hori esatea —Barredak eta Rojok esan zuten—, baina esan horiei egunkari *serio* batean titularra —nola-koa, gainera— eskaintzea ere halaxe da, handia. *El Correo* eta *El Diario Vasco*-k, igandeko editorial berean, oro har alderdi abertzale denak kritikatzen zituzten, baina bereziki gogor aritu ziren ELAren kontra: «ELAk publiko egin duen prentsa oharra oso adierazgarria da; Batasunaren kontrako neurrien helburua nazionalisten erantzuna suntsitzea dela dio sindikatu horrek; eta, bien bitartean, 'estrategia armatua' edo 'ekintza armatua' deitzen dio terrore hutsa denari».

Prentsa ohar berean, soberaniaren aldeko apustua egiteaz gain, ELAk «hutsigite demokratikoa» eta «suizidio politikoa» iritzi dio Eusko Jaurlaritzaren eta Ertzaintzaren jarrerari. *Deia*-n ere jaso zuen kritikarik, hala, ELAren prentsa oharra. Cirilo Davilak hauxe zioen: «ELAk espazio komunaren sorrera aldarrikatzen du; baina, benetan, halako keinuekin [espazio horiek] txikiagotu egiten dituela dirudi». Davilaren ustez, «zalantza artean» dago ELA; baina prentsa oharra ez du zalantza askorik uzten. «(...)Burujabetzarantz daraman prozesuak aurrera egingo badu, beharrezkoa da estatuarekin aurrez aurre jarri eta, beraz, estatus instituzionala galtzeko eta *emandako* botere-esparruak kentzeko mehatxuari aurre egiteko aukera aintzat hartzea», dio oharra. Ozenago esan daiteke, baina...

Egunkaria 3.651 zenbakia**Ohorezko Lehendakaria:** Martin Ugalde**Administrazio Kontseiluko Lehendakaria:** Joan Mari Torrealdai**Kontseilari Ordezkarria:** Iñaki Uribe**Zuzendaria:** Martxelo Otamendi**Gerentea:** Mikel Sorozabal**Publizitatea:** Idoia Sanz**Egoitza Nagusia:** Martin Ugalde Kultur Parkea 20140 Andoain Tel.: 943300222
Erredakzio faxa: 943300255-943590354 Publizitateko faxa: 943300707**Webgunea:** www.egunkaria.com**Posta elektronikoa:** egunkaria@egunkaria.com**Publizitatea:** publi@egunkaria.com**Batzorde Parekidea:** 72564 E. Lege Gordailua. SS 800/90 ISSN 1134-640X
OJDK IKUSKATURIKO HEDAPENA**ORDEZKARITZAK** ■ **Araba:** San Antonio, 20-1 ezker. 01005 Gasteiz
Tel.: 945233872 Faxa: 945233873 Publizitatea: Tel.: 945131965**Nafarroa:** Irabie Monasterioa, 45-13. esk. (Irrintzi dorrea) 31011 Iruñea
Tel.: 948178078-79 Faxa: 948178077 Tel.: Publizitatea: 948176686**Bizkaia:** Egia Jenerala, 3-behea. 48010 Bilbo Tel.: 944104046 Faxa: 944103715
Tel.: Publizitate Orokorra: 944701199-80 Publizitate Lokala: 944701114**Lapurdia, Nafarroa Beherea, Zuberoa:** Pelletier 35,
64100 Baiona Tel.: 559593575 Faxa: 559257511**martintxo****hizpideak****Lan istripuak behera, baina...**

Osalanen Lan Istripuen Aurkako Plan Berezia betetzen ari diren 1.911 enpresaren artean lan istripuek behera egin dute urtariletik ekainera bitartean eta joera bera gertatzen da orokorrean ere, arinago bada ere. Datu ona izanagatik ere ez da poztekoa, oraindik ere 78 langile hil direlako lehen sei hilabeteetan Hegoalden. Hala ere datuotatik hainbat ondorio atera ditu Azkarragak. Osalanen plana betetzen duten enpresen artean istripuek nabarmen egiten dute behera, eta langileen zorigaitza eragotz daiteke hein handi batean. Horrez gain, «epe ertain edo luzera prebentzioan ez bada inbertitzen osasun kostuak eta galdutako orduak biderkatu egiten dira».

Arafat Legebiltzarrean

PAN Palestinako Aginte Nazionaleko presidente Jasser Arafatek boterea uzteko prest dagoela adierazi zien atzo legebiltzarkideei, beraiek hala eskatuz gero. Arafat Palestinako Legebiltzarreko saioan mintzatu zen, eta egungo egoera aztertu zuen. *Rais* palestinarrak Israelgo zibilen kontra egiten diren eraso suizidak gaitzetsi zituen eta Palestinako Lehendakaritza eta Legebiltzarrerako egitekoak diren bozak 2003ko urtarrean izango direla berretsi zuen. Israelgo lehen ministro Ariel Sharonek «garrantzia txikikotzat» jo zuen hitzaldia. Bere ustez, «Arafat denbora irabazteko ahaleginetan ari da, eta bozen aitzakian bere boterea sendotzea besterik ez du bilatzen».



Jugoslaviako Igor Rakocevic, Predrag Stojakovic eta Vladimir Radmanovic finala amaituta.

Jasser Arafat, atzo, Palestinako Legebiltzarrean sartzen.

**Jugoslaviak distirarik gabeko urrea leporatu du**

Bere bosgarren Munduko Txapelketa irabazi zuen herenegun Jugoslaviak, final handian Argentinari irabazita. Selektzio horretan jokatu dute iaz Taun aritu ziren bost argentinarrak, eta hegoamerikarren porrota are mingarriagoa izan da horregatik. Jugoslaviak merezita une erabakigarrietan patxada handiagoa erakutsi zuelako da munduko txapelduna, baina haien urrean epaileek zerikusi zuzena izan zuten, eta horrek distira kentzen dio bere lorpenari. Zoritxarrez, Jugoslavia gai delako edozein talderi irabazteko, epaileen laguntza gabe. Zilarezko dominaren jabea izan da Munduko Txapelketako onena, joko onena egin duena. Baina horrek, egun, ez du arrakasta ziurtatzen.

Musika Hamabostaldia, arrakastaren bidetik

Aurtengo ekitaldia arrakastatsua izan dela erakusten duten datuak ematearekin batera —jaialdiak 52.000 inguru entzule bildu dituela eta jaialdiko ziklo guztietako sarrera salmentek egin dutela gora, esate baterako—, datorren urteko ekitaldian izango diren emanaldi batzuk iragarri zituzten atzo Donostiako Musika Hamabostaldiaren antolatzaileek: Zubin Metha orkestra zuzendariarena, *Orfeo ed Euridice* operaren emanaldia eta Monte-Carloko Balletaren *Romeo eta Julieta*, besteak beste. Musika Hamabostaldia guztiz finkatuta eta sendotuta dagoela eta une gozoa bizitzen ari dela erakusten dute, zalantzarik gabe, albiste horiek.

egunekoa

Jose Ramon Etxebarria

(Fisika irakaslea)

«J'accuse»

Horrela hasi zen, Dreyfus arazoa zela eta 1898an Emile Zola-k idatzitako gutuna, intelektual aurrerazaleen historian betiko idatzirik geratu zena. *J'accuse* (*salatzzen dut*) esamoldea erabili zuen, estatuaren izenean injustizia nabarmena egiten ari zirenean, eta garaiko iritzisortzaileen isiltasun erabatekoa eten nahian. Historiak berari eman zion arrazoia.

Horrela hasi nahi dut nik neuk ere, gaurkoa estatu-arrazoiaren izenean euskal herritarren aurkako injustizia nabarmena egiten ari den uneon, iritzisortzaileen babespean. Injustizia hori egiten ari direnak eta hori posible izan dadin era batean edo bestean laguntzen ari direnak salatu nahi ditut, estatuaren lege eta jokabide injustuak salatzea baita nire arrazoia.

Ez dut inor salatzen juezen aurrean edo epaitegietan, izan ere ez baitut inolako sinesmenik epaileengan, aldi berean erabakiaren parte baitira. Ez dut justizia espainiarrean sinesten, Euskal Herria desagerrarazteko lege bereziak aplikatzen dituelako, euskaldunontzat lege espainiarrak injustuak direlako. Nire salaketa sinbolikoa da, gizartearen aurrekoa da, herritar guztien aurrekoa, lehenik eta behin Euskal Herriko herritarren aurrekoa eta ondoren mundu guztikoaren aurrekoa, horiek baitira nire erreferentziak. Izan ere, Euskal Herriko herritarrek oinarritzko eskubide demokratikorik gabe uzteko ekimenean parte hartzen duten guztiak salatu nahi ditut. Salatu nahi nituzke banan-banan, baina zerrenda luzeegia izanik, gure eskubideen ukazioa bideratzen ari direnengan zentratuko dut salaketa, horrelako izen eta talde behinenak salatuz. Has nadin, bada.

Salatzen dut, lehenik eta behin, Espainiako Estatua, bere osotasunean,

armen indarrez zenbait nazioaren ukazioan oinarrituriko estatua delako. Salatzen dut Espainiako Estatua, Euskal Herria desagerrarazi nahi duelako eta horretarako desagertu gabeko frankismoa ezarri duelako eta *apartheid* politika praktikara eramaten duelako.

Salatzen dut Espainiako gobernuaren herritarren oinarritzko eskubideak ukatzen dituzten prozesuak bultzatzen dituelako, *de facto* adierazpenerako, manifestaziorako eta bilerak egiteko eskubideak deuseztatu dituelako, eta demokraziaren ukazioa praktikatzeko duela.

Salatzen dut Garzon epailea, torturan oinarrituriko prozesuak aurrera eramaten dituelako, bere aurretik pasatzen diren torturatuak ez zuten egiten dielako, torturapeko arriskudun egoera ebidenteetan *habeas corpus* ukatzen dielako, inolako oinarri juridikorik gabe herritarrek zigortzen dituelako, hortaz, prebikadorea delako, errugabetasun-presuntzioa behin eta berriro urratzen dielako, inkisidorea delako, eta, aipatuko ez ditudan bestelako arrazoi batzuen artean, gobernuaren politikaren morroi delako.

Salatzen ditut PP eta PSOE alderdiak, beren estatu-itunen bidez Espainiako Parlamentuan *apartheid* politika abiarazi dutelako, eta praktikan GAL judiziala sortu dutelako.

Salatzen ditut Euskal Herrian ditugun gobernu vichytarrak, Petainek bere garaian alemaniarren lege eta aginduei men egin zien era berean gaur egun espainiarren lege eta aginduei men egiten dielako, eta euskal

herritarren oinarritzko eskubide demokratikoak defenditzeko gai ez direlako.

Segi nezake salaketekin, baina egindako aipamenak arazoaren funts politikoa ulertarazteko nahikoa direlakoan nago. Izan ere, artikulua hau era sinbolikoan ulertu behar baita, Lukano kondearen ipuinaren antzera. Ipuin hartan jantzi ikustezin miresgarria saldu omen zioten erresumako erregeari. Sal

tzailaren arabera, jantzi miresgarria hura ikusten ez zuena traidorea omen zen. Beraz, bide ezin egokiagoa zen erresumako traidoreak aurkitzeko. Erregeak erosi egin zuen existitzen ez zen *jantzi* hura, berak ere jantzirik ikusi ez arren. Baina nola aitortu horrelakorik? Bere faltsutasuna ezkutatu nahian, existitzen ez zena ikusten zuela adierazteko, gorputz biluziaren gainean *jantzia* ipini eta han abiatu zen herrian zehar, herritar guztiek jantziaren dotoreziaren aitormena egin ziezaioten. Jantzirik ikusi ez arren, jauregian bertan, kortesauek haridura aurpegia ipini zuten berehala, jantziaren ederra goraiatuz. Berdin egin zuten kalean zerbaiten jabe ziren herritarrek, ondasunak galtzeko beldurra baino eragingarri handiagorik ez baitago. Harik eta ezer galtzekorik ez zuen herritar zintzoaren aurretik pasatu zen arte. Hark, bi aldiz pentsatu gabe esan zuen bozgora: «Errege biluzik dago! Errege biluzik dago!». Eta amaitu zen engainua.

Ene ustez, hemen ere iritsi da egia esateko ordua: «Erregea biluzik dago!». Izan ere, inork ikusten al du Espainiako demokraziaren jantzirik?

Segi nezake salaketekin, baina egindako aipamenak arazoaren funts politikoa ulertarazteko nahikoa direlakoan nago. Izan ere, artikulua hau era sinbolikoan ulertu behar baita, Lukano kondearen ipuinaren antzera. Ipuin hartan jantzi ikustezin miresgarria saldu omen zioten erresumako erregeari. Sal

zutabea

Roberto Gz. de Viñaspre



Trebiñoko Haur Eskola

Abuztuaren 16ko EGUNKARIAN artikulua mamitsua izkiriatu du Luis Karlos Garcia kazetariak Trebiñoko barrendegian noizbait abian jarriko ahal den euskarazko Haur Eskola gai hartuta. Artikuluan Arabako Ikastolen Elkarteak Joseba Aginagaldek egindako baieztapenen bidez, zera dakigu: Elkarrekin eginak omen ditu Gaztela eta Leongo Juntaren baimena lortzeko lanak; 2002-2003ko ikasturtean zehar hasteko moduan egotea espero du eta, honela, iazko Araba Euskaraz Argantzunen egin zenetik Ikastolen Elkarrekin bertako Udalarekin hartu omen duen konpromisoa beteko da. Zer esanik ez, pozgarria da halako egitasmoa gauzatzea argantzundarren hezkuntza-eskaria asetzera etorritzerako.

Iazko Araba Euskaraz inoizko jendetsuena izan zen. Dudarik gabe, milaka lagun iritiz, Arabako Ikastolen Elkartari laguntzeko ez ezik Trebiñoko jendeari elkartasuna helarazteko ere izan zitekeelakoan. Beraz, justiziakoa da Ikastolen Elkarrekin edizio horretan bilduko zuen diruaren puska eder bat Argantzuneko Haur Eskolan inbertitzea. Oker dabil, ordea, norbaitek pentsatu badu Ikastolen Elkarrekin egitasmoa finantzatzea Jaurilaritzak bi udalekin —ez besterekin— hitzemandako duen dirua nahitaez baliatuz.

Haur Eskolaren bokazioak herritarrei zerbitzua ematea izan behar du. Esaterako, 221 km2 eta 49 herri dituen barrendegi honetan non kokatu behar da Haur Eskola, ahalik eta ume gehienak hartuko baditu? Gurasoei galdera hori —besteren artean— egiten dien ikerketa burutzen ari da, bi udalek bultzatuta eta Trebiñoko Eskolako Gurasoen Elkarrekin lankidetzaz. Ikerketaren emaitzak azaroren hasieran plazaratuko dira, eta orduantxe ezagutuko dugu barrendegiaren hezkuntza-eskaria. Emaitzak dira benetako oinarria Jaurilaritzak bi udalekin hitzemandako Haur Eskola eraikitzen hasteko. Pentsaezina da, gurasoen beharrezanez bizkar emanda, diru publikoa aurretiaz erabakitako egitasmo batera bideratzea, iruzur egingo bailitzaioke trebiñoarren borondateari eta Araba Euskaraz-era etorritako hainbat lagun fide onari.

seiko urrea

Andolin Eguzkitza



Gora Euskal Herria!

Azken asteetako berri txar eta ulertezinen ondoren, igandeko eguerdiko albistegian on zen bat edo ikusi nuen telebistan, Donostiako estropaden ondoko manifestazio absurdoki debekatua, manifestazioburuak eta Ertzaintzak elkarrekin berba egin eta gero, aurrera joan zenean. Aspaldi honetan denok zoratuta gaudelako, nonbait. Gogora dezagun igande honetan Hondarribian osteraren gertaturiko nagusikeria eta ergelkeriaren

jokaldi lotsagarria, non Emakundeko zuzendaria eta Arartekoa salbuetsita, agintari guztien isilpeko onarpenarekin emakumeak hiritar oso gisa ezin ager daitezkeen. Baina zer esan dezakegu Hondarribia moduko herri batez, hain euskalduna izan arren, alkate abertzalea baina erdalduna daukanaz?

Bilbon larunbatean egiteko zen manifestaldia Eusko Jaurilaritzaren Barne-Sailak zergatik debekatu zuen ez delako uler

tzen. Eta publikoki debekua azaltzeko aipatu den argudioa diktaduran entzuteko modukoa delako, alegia, iskanbilak eta atralak gerta zitezkeela. Bai eta BBV-ren edo Barne-Sailaren beraren zuzendaritzabatzarretan ere, bertako bati aldi bat eman ez gero, esate baterako. Antza, modan jarri da, eta modaren aitzia ezin daiteke ezer egin, kaleetan txiza egitea bezala edo norberaren txakurrari kale erdian kaka egiten uztearena, zeren faktuak epaitu beharrean, helburuak eta asmoak juzkatzen hasi baikara. Eta harritzen gara gero Madrildik eta Parisetik datorkigunarekin!

Maiatzaren 13an oraingo gobernuaren alde bozkatu genuenok, baina, badut uste eskubidea daukagula zerbait esateko, zeren, argi gera bedi, nik ez nion Eusko Jaur

lartitzako alderdiei hori egiteko neure boza eman, ez eta beraren bozeramaileari inoiz edo behin botatzen dituen zentzugabeke-riak botatzeko.

Horrexegatik, eta Batasunak azken urte biotan egin duen politikari desegokia eta absurdua iritzita, eta Gernikan egon zen Carles Bonet ERC-ko ordezkariak zioen moduan, besteen sufrimendua kontuan hartzeko erakutsi duen jarrera latzarekin bat etorri ezinda, datorren larunbatean Bilbon egiteko den manifestaziora joan naiz, nik ere uste dudalako badela ordua *Gora Euskal Herria* esaten hasteko, ELAk esan duenez, oinarritzkoak defendatzeko ordua badelako, eta ETARI esateko ez dala luzeago abertzale oro eta aurrerazaleen arteko batasunaren oztopo izaten segi.

hondo-hondotik • irailaren 11ren urteurrena

Andoni Eizagirre

(EHUko ikaslea)

Ongiak gaizkia dizu

Ronald Reagan presidenteak Sata-nasen aberria definitu dizuna irabazita, aspalditik datorkien mitoa zabaldu digute urteetan: estraterre-tearen mehatxua, biolentzia, beldurra, eraso, kanpokoaren eta bestearen azpimarratzea. Ekoizpen mediatikoa landua, zuzendua ez esatearren, aurkitzen dugu *Independence Day*, *Men in Black*, *Mars Attacks!* tankerako filmetan. Erreala eszenifikazio mediatikoa dela sinisterra heldu gara. Irailak Hamaikan gertatua telebistaz ikusi dugunontzat, beste behin, filmetako eta gerra kroniketako irudi errepikatuak soilik izan dira. Urrunekoa eta, beraz, guri ez dagokiguna. Fikzioaren katastrofe berria bat, totalitarismo posindustrialeko estetika, merkatu elektroniko globaleko hiritarroi ezagunak zaizkigun irudiak. Ikus-entzunezkoaren aroan jaio garenontzat fikzioa eta erreala nahastuak ditugu, bata bestearen kopia izan daitekeela —edo ia— pentsatzeko ohiturarik gabe. Ohituak gaude eleberrietan utopia negatibo beltzenak irakurtzera ere. Baina Irailak Hamaikako gertakariak telebistaz jarraitzen ari garenontzat, zerbait arraroa gertatzen ari da, narratiba ezaguna eta bere linealtasuna apurtzen dizkiguna: irudi berberak behin eta berriz errepikatzen zaizkigu, zinta raiatua dagoela dirudi, eta hitz batzuk entzuten dira: *My God! It's real!*

Erreala irudikeria nahiz errepresentazio guztien gainetik dagoela onartu dizu jendeak azkenean, erreala haratago doa-kizula. Ez zaizu filosofo posmoderno zikorik ausartzen hori guztiori gezurra dela adieraztera. Egia da, ikusitakoa gertatzen ari da, eta ikusitakoa gertatzen ari dela sinetsi behar dugula esaten digute gainera, guri, orainaldi hauskorrean guztia fragmentatua eta lotura gabea ikusiz hazi eta hezi gaituztenoi.

Aukera hori aprobetxatu nahi izan dut nik ere Manhattan eta Washingtongo biktimekin batera, Gernika, Hiroshima eta Nagasaki, Latinamerika, Vietnam, Ruanda, Somalia, Irak eta beste pila bat gogora ekartzeko, irrealak izan direnak. Guztiekin *It's real* esateko, banan bana. Eta ze arraio, *Yankee go home...* Hertzainak-ekin abesteko. Haustura narratiboak ezjakintasunaren unea sortu dizu. Hauek izaten dira hausnarketarako parada

bakarrak, ziurtasunak eta konbentzimenduak ez baitizute aukerarik uzten gainontzean. Atzera begiratzeko aprobetxatu dut, Bush gaztearen gobernuari oraingoan: Rio, Kioto, Durban, Erroma, Bartzelona, hainbat erabaki eta hainbat kontramanifestazio, nagusitasun absolutuaren estrategiak dituen bestaldiak, pantailan sortzen ez dizkiguten dilemak gogoratzeko. Sarraski ekologikoa, bazterketa soziala, gosetea, ihesa, txirotasuna eta esklabutza, 1972ko Misil Antibalistikoen Tratatutik erretiratzea, Arma Biologikoen Tratatua negoziatzeko oztopoak ipintzea, Nazioarteko Zigor Auzitegiari ezezkia. Washingtongo Kontsentsua apurtu daitekeela engainatu nahi izan diot neur buruari une batez, neoliberalismoa eta kontserbadurismoa uztartu dizkizun ideologia.

Irailak Hamaseian pikutara joan zaizkit behin behineko itxaropen nimiñoak. Sobiet Batasuna irabazita, saiogile batzuk Jainko nazionalaz ohartarazi nahi izan digute: Jainkoarekiko lotura ematen da esparru publikoan, eta hura politika guztiaren ardatza zaizu, zeresanik ez une erabakigarrietan. Gauzatutzat eman nahi izan zaigu Jainkoaren heriotza, eta ez gara kezkatu, gure gatazkaren beste gakoetako bat izateaz gain, munduko potentzia nagusienaren nondik norakoa erlijioak izan duen garrantziaz. Banderak eta erlijioaren inguruan asko luza gintezke. Horren adibide dituzu monete-tan *In God We Trust* irakurtzea, *under God* esaten da banderari zin egitean, eta nazioa Jainkoaren mandatupean banaezina da, Eisenhowerrekin Nazioa Jainko Ahalguztidunaren zerbitzutan ipintzen zaizularik. Hitz sakratuz josiko dizute sakrifizio biktimen zeremoniarekin hasi garai berria ere. Orok du sakrifizio funtzioa. Errituak despolitizatu egin ditu nire go-goeta ahaleginak. Jainkoak munduko askatasuna salbatzeko dohaina eman die, misio historiko honen lider izpirituala Presidente zaizularik. Gaizkiaren printzipio sortzailea izango da Irailaren Ha-

maikako eraso —Astearte Ilunean gertatua, Koranari leialki—. *Ground Zero* ez zaizu metafora hutsa, ezta gurekin edo gure aurka egon beharra, edo *Infinite Justice* eta *Enduring Freedom* postulatu sakramental milenaristak. Terrorismoaren Aurkako Gerra alde guztietatik izan zaizu defendatua, kausa moral bezala defendatua, *Lettre d'Amérique, les raisons d'un combat* hirurogei intelektualek zinatu kasu.

Fukuyamak berriki idatzi duen artikuluari erantzunez, nire ustez dilema gisa Jainkoa irizpide hartzen duten jarrerak ipini behar ginituzke, eta horri erantzuten ahalegindu. Zibilizazioen talka bezalako tesi loriatuak,

Samuel Huntgington edo Bernard Lewis orientalistak idatziak, dilema behartuak dira, dena auzi kulturalera mugatu nahi dizutenak, baina gainera kulturen izaera bastardo eta prekarioa nahiz kulturen baitako pluraltasuna eta desberdintasuna onartzen ez dizutenak. Gaizkia eta Ongiaren gerra, edo hau auzi patrioterotara lotzea, abstraktuak irudi dakizkiguke, baina egitate zehatzak islatzen dira horren gibelean. Gure artean ere, guztiak gara oso irekiak eta laikoak, etika ez duzula politikarekin nahastu behar diziplinatzen gaituzte, Jainkoa hil dela eta orain bakoitzari dagokiola nahi duena egitea. Gero, orde, Jainkoa hil ez dugunaren seinale —Jainkoa hila egon edo ez—, ohartzen gara kristautasunak kuku egiten dizula Alderdi politikoetan, Legebiltzarrean, Estatuan: izan gaitezen libre-ak nahi duguna egiteko —obligazioa izateraino—, baina tinko eta mugiezin mantendu behar dugu markoa, ordena eta segurtasun bermatzeko, Konstituzioa. Moral heroiko savateriarrak erakutsi digu, intelektualen erreferente, posmodernoak nolako izan behar duen.

Jarrera horien ondorioak ezagunak ditugu, Euskadin azken egunetakoak bezala Europar eta Jainkoaren Nazioan. 1898an hasi eta 1947an sendotuko da —dio Gore Vidalek, *zergatik gorrotatzen gaituzten* erantzunez—, Aita Fundatzai-

leen printzipioak hautsiz, espansiorako joera berria. Gerra betierekoak, beroak, hotzak eta epelak burutuko dira. Honek funtzio estrategikoak ditu, mundu ekoizpen energetikoak eskura izan daitezen; bizi eredu garaikidea bermatzen diguna. Irailaren Hamaikako erasoak, postulatu sakramentaletaz baliatuta, azken hamarkadan berregokitzen hasitako estrategia berria aho batez onartzeko baliagarria izan da. Bush gaztearekin ere postu esanguratsuak dituzten Dick Cheney eta Paul Wolfowitzek hasitako dotrina hegemonia aktiboarena eta gerra iraunkorren ideologiarena duzu. Terrorismoa eta terrorismoaren ingurua etsai berriak direnaren legitimazioarekin, jarrera defentsiboak jarrera erasokorrari ematen dio bide. Fukuyamak berak idazten dizu: «Gaizkiaren ardatzaren diskurtsoa mugarria da atzerri politika estatubatuarrean, disuazio politika izatetik terrorismoaren prebentzio aktiborako politika izatera iragango dena». Bushek ekainean Westpointen egin adierazpenean berretsiko dizu. Bestearekiko intransigentzia nagusitu zaigu, areago etsaia posmoderno, posnazionala, zehatzezina bada. Neurri berriak egunerokoa ditugu egunkarrietan. Eskubide zibil, politiko eta sozialak —kulturalen faltan— gainbeheran ditugu —Mendebaldean—, biraketa autoritario garbia zaizu, orain ez dira giza eskubideak kontutan hartu behar, kontserbadurismo bortitzena gailendu da barnera eta kanpora, eta Ongiaren izenean oro zaizu justifikatua, «guk askatasunaren garaipenera zuzentzen baitugu mundua» (Bush); tragedia calderoniarra edo. Teoria politikoan eta nazioarteko harremanen Teorian errealismoaz eta bere aldaera berriaz ezagutu duguna funtsean, bere postulatu guztiekin.

Fatalismo negatiboan erortzeko arrazoirik ez daukagu. Jakin behar genuke fanatismoa nahiz tolerantzia gure baitakoak direla, ongia eta gaizkia ontologikoak zaizkigula. Maila sinbolikora mugatzen hasi behar genuke gure eraso, eta horretarako baldintzak egon daitezen saiatu. *Ez gure izenean* adierazpenearen hitzekin amaitu nahi nuke: «Ez dezagun begiratzeko gaituen mundua gure isiltasunagatik eta gure ekintzarako defizientziagatik desesperatzea onartu. Aldiz, munduak entzun dezala gure konpromisoa: gerra makinariari eta errepresioari erresistituko gataizkio, eta besteak animatuko ditugu geldiarazteko ahal den guztia egin dezaten».

esaldiak

«IRAk bere ahotsa dauka. Batasuna bezala, Sinn Fein ez da sekula sartu gaitzespenaren jokoan»

AENGUS O SNODAIGH

(Sinn Feinen nazioarteko harremanetako koordinatzailea)

«Estatubatuar gehienek ez dute jakin nahi milioika heriotzen arduradunak garenik, eta, zoritxarrez, ez dut uste aldatuko garenik»

MARY BROWN

(AEBetako War Resisters League-ko kidea)

«Al Kaidarekin zerbait gertatzen bada, munduko ekonomiaren hondamendi handienaren aurrean izango gara»

REINHOLD WURTH

(Wurth taldeko presidentea)

«Komunikazio garaian bizi gara, horrela deitzen zaio behintzat, baina benetan bizitzen ari gara inkomunikazioa da»

FERMIN MUGURUZA

(Kantaria)

zuzendariari

(0034) 943 300 222

OHARRA: Ahalik eta iritzi gehienek izan dezaten tokia, ez da komeni makinazko 15 lerro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta NAren zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko.

@ zuzendariari@egunkaria.com

✉ Martin Ugalde kultur parkea 20140 Andoain

Gora Euskadi

Juan Luis Mugertza • BERANGO

Dorre Bikien gaineko solasaldien txingar errautsak oraindik piztuta daudela, euskaldun asko, okerrik ezean, sasoi batean moduan metroz, autobusez... (autoa ez, mese-dez, bestela Garzon...) Bizkaiko hiriburura joango gara eta azken hiru aste hauetan egunez egun gertatutakoa eta ikusitakoa elkarri gogoraraziko diogu barruko zama arindu aldera. Hantxe egongo gara batekoak zein bestekoak bakoitzak bereari eusten, baina isil helburutan eta ahopeka gogoe-tan, badaezpada. *Gora Euskadi* dioen leloaz baliatuko gara oraingoan fede onekoan onespena izateko, eta behin bedeinkapena lortutakoan, zaratarik egin gabe, ondo lerrokatuta, gure betiko nahiak eta asmoak

buruan ditugula abiatuko gara. *Eta Askatasuna* hurrengoan eskatuko dugu, eta honela biak batuz gero, gogoan izango dugu inoiz Euskadi aske izan dela. Dena den, askatasun egarriz zaudetenok, lasai, *Askatasun Taupadak* hurrengo astean ditugu eta.

Globalizazioa

Sergio Monedero • ABANTO-ZIERBENA

Hasi berri dugun XXI. mendean herri txiek badute erronka berri bat: beraien bizi-raupena, alegia. Nazioarteko merkatu erraldoi honetan, gurea bezalako herriek mekanismo guztiak abian jarri behar dituzte bizi ahal izateko. Globalizazioak merkatu ahalik eta handiena bihurtu nahi du mundua, bere erosle kopurua handitzeko eta

parekatzeko. Aniztasuna desagertzen bada, aukerak biderkatuko dira eta mundua zenbat eta antzekoagoa izan orduan eta errazagoa izango da beraien musika, ohitura, janaria, pentsamoldea... zabaltzea.

Azken finean, hizkuntzak, ohiturak eta bizitzeko era ezberdinak muga naturalak dira. Muga naturalak merkatu erraldioen, multinazionalen eta herriak menperatzeko asmakizun anker guztien aurka. Halaber, batzuek esango dute —normalean moder-notzat dute euren burua— joera eta pentsamolde hori ez dela moderno, ezin dela *herri txikizalea* izan eta hobe dela munduari irekita egotea.

Horrexegatik, sarraski honen aurka, apologia garbia egin behar dugu. Gure kultura, hizkuntza eta ohituren aldeko apologia. Eta gure kultura aipatzen dudanean, munduko

kultura guztien alde ere ari naiz. Lacandona oihaneko indigenak nire anaiak dira, Irlandan aske eta batuaren alde borrokatzen den jendea nire anaia da, Turkiak besteak beste egindako errepresioa pairatzen duten kurdak nire anaiak dira, Saharako umeak nire anaiak dira, Maputxeak nire anaiak dira... Haien aurka norbaitek eskua altxatzen bada, nire kontra egiten du. Globalizazioak haxe izan beharko luke azken finean, hots, munduko herri zapalduetako elkartasuna eta anaitasuna.

Munduko herri eta kultura guztiek egiten dute mundua aberatsa eta aniztuna, guztiek baitute zer esan eta zer egin. Hizkuntzak islatzen digu nola ulertzen duen herri honek mundua; beraz, hizkuntza hiltzen denean mundua ulertzeko era berezi eta bakarra galtzen da betiko.

montxo



galdeiozu... ?



MIKEL KAZALIS

Musikaria

Musikari asko talde edo proiektu bakarrera mugatzen dira; zuk makina bat taldetan jo duzu. Ez al zara musikari ezohikoa musika munduan?

Xabier Azpiazu (Donostia)

Niretzat, garrantzitsua zerbait adierazteko dudanez beharri bide ematea da, barneko deabruak kanporatzea. Hainbat taldetan jotzeak eta hainbat instrumentu jotzeak lagundu egiten dit adierazpenak bideratzen, eta horrela oreka lortzen, beti gauza bera egiten ez aspertzeko. Horretaz gain, hamazazpi urte daramat musikan, eta oso talde gutxi iraute dute hainbeste denbora.

Irailaren 17tik aurrera **Martxelo Rubio • Aktorea** izango da Galdeiozu ataleko gonbidatua. Bidali zure galderak ordurako.

hirusta



Joseba Otondo

Lagun txarra gosea

Lehengo jatetxe zaharra zegoen tokian jatetxe berria dagoela ikusi eta barnean sartzen zarete. Baina, behin barnean, lehenagoko jantoki bera, zerbitzu bera... betiko aurpegiak. Hortaz, egundaino ezagutu ez duzuen *chefa* oraino ere buru izaten jarraikiko duela pentsatzen duzue eta kanpoko, irudi aldaketa bertzerik ez dela. Ate ondoko atrilean *mâitre*a bezeroen hartzen dago. Tipikara eta biboteduna da; ilea ongi orraxtua, eskuineko aldean marra eginda, begitarte ilun eta gorbata urdinekoa... Eguerdian on erran baino lehen *ña-ña* erraten dizue. Harrituta, baietza ihardesten diozue, *ña-ña* nahi duzuela.

Jatorrizko bekatua bezala, behin sartuta gibelarat bueltarik ez dagoela ohartzen zarete, eta betiko tokian bazkaldu beharko duzuela. Jantokian *mâitre*ak tokia eskaini ondok, *garçonari* karta erakusteko agintzen dio. *Garçonak*, *mâitre*aren erranak zuzen betez,

betiko karta erakusten dizue. Zorroa ase ondok eta ardo botilari harroaldi ederra eman da ako arrangurak. Hasmentako bekatua korrokaka eta ufeka liseritu duzue eta asto zaharra zamari bezala zaudete jatetxean. *Chefa* kontent.

Garçonak kontua ekarri eta ordainarazten dizue. Aterat zoazte eta, harrituta, *mâitre*ari berriz ere *ña-ña* ulertzen diozue. Alta, nahiz eta muturra poliki berotua eduki, tarrapataka eta gaizki ahozkatuz solastatzen dela ohartzen zarete eta egiazki *España, España* erraten duela. Eskuineko besoa luzatzen duela ikusten duzue, adio errateko bezala, baina zerura hedatzen du eta pilarikako ama birjina ukitu nahiko balu bezala eskua irekitzen. *Garçonak* ateraino laguntzen zaituzte eta taldean ongi dabilen bakarra zu zarela ikusten duenez, arduratsu *autoa* hor duzula erraten dizu...

BATASUNAREN LEGEZ KANPORATZEA. Ertzaintzak igandeko presoek eskubideen aldeko manifestazioa galarazi ez zuela eta, Espainiako Gobernuak, PPk eta PSOEek gogor kritikatu dute Poliziaren jarduna. Ibarretxe «legea betetzeko gertu» azaldu da.

Ertzaintzaren jokaera defenditu eta legea betetzen jarraituko duela adierazi du Ibarretxek

Donostiako igandeko manifestazio debekatua ez eragotzi izana gogor kritikatu diote Eusko Jaurlaritzari Espainiako Gobernuak, PPk eta PSOEek



JAVIER ECHEZARRETA / ARGAZKI PRESS

Ertzainek herenegungo manifestazioa geldiarazi egin zuten une batean, erantzuleak identifikatzeko, baina jarraitzen utzi zieten gero.

ren aldeko» legez kanpoko protestaldia eragotzi ez izana. Ildo horretatik, Justizia ministro Jose Maria Michavillak azaldu du Espainiako Fiskaltzak beharri ekingo diola Ertzaintzaren jardunbideak zuzenbide estatua urratu baldin badu.

«Euskal Herriak askatasuna behar du» lelopeko manifestazioa egin egin zuten herenegun. Aurretik protestaldia debekatua zuen Herrizaingo Sailak, «berriz ere istilu larriak» gerta zitezkeelakoan. Ertzaintzak, ordea, manifestarien osteratxo ametitu zuen. «Lagun gehiegi zegoen Donostian, eta gurea ez da frankismo garaiko Polizia, jendea tiroka hasten zaion horietakoa», oroitarazi zuen Barne Sailak igandean bertan. Izan ere, manifestazioa bukatu eta itsumustuan heldu zitzaizkion Balzaren departamenduari eta Eusko Jaurlaritzari Espainiako Gobernuaren, PPren eta PSOEren kritikak. Herrizaingo Sailak, bestalde, manifestazioaren gaineko txostena Garzoni igorriko diola jakinarazi zuen, «epaileak beharrezko neurriak har ditzan».

«Ertzaintzaren moduko jarra pasiboak» ezin onar daitezkeela deitoratu zuen PPko idazkari nagusi Javier Arenasek atzo. «Gaitzesgarritzat» jo zuen Poliziaren jarduna, eta ohartarazi zuen: «Gobernu demokratikoei legeak eta ebazpen judizialak betearazi behar dituzte, nahitaez». Arenasen hitzak EA-Eko PPko presidente Carlos Iturgaitzek berretsi zituen. Jaurlaritzaren egitekoari «onartezina» iritzi zion: «Garzonen autoari boikota egitea da». Halaber, gaitzetsi egin zuen protestaldia «Batasuneko egoitzen itxieren ordainetan» onartu izana. Barne ministro Angel Acebesek, bestalde, Jaurlaritzari esan zion «legea betearaztea ez dela diktadura-garaiko ezer», baizik «ondo errotutako demokrazia» baten arabera aritzea. Ebazpenak ez betetzea «egoera jasangaitza» sortuko duela ere aipatu zuen Acebesek. Eta Justizia ministro Jose Maria Michavillak iragarri zuen Fiskaltzak lanari ekingo diola baldin eta Ertzaintzaren jarrerak «zuzenbide estatua hautsi» badu.

Espainiako Gobernuak eta PPko ordezkariak legez PSE-EEko Legebiltzarreko elehun Rodolfo Ares mintzatu zen. Balzari eskatu zioten Ertzaintzaren jardunbideaz azalpenak emateko, «gogaikarria baita ETaren lagunak legeaz trufatzea».

MANIFESTAZIOEN DEBEKUA

Asmoa, «istiluak saihestea»

Joan den asteburuan Bilbon eta Donostian deitutako manifestazioak debekatzeko zioak azaldu ditu EA-Eko Auzitegi Nagusiak. «Istiluak gerta zitezkeelako eta egungo egoera politikoaren gogorkeria» zela eta galarazi ei zituen protestaldiak. Erakundearen aburuz, gainera, «onartezina da igandean Donostian egindako manifestazioa presoek aldekotzat hartzea». Izan ere, «presoek eskubideen aldeko aldarriak ez dira agertzen baimen eske Herrizaingo Sailari bidalitako oharrean, ezta manifestazioaren helburuez idatzikoan ere».

Herrizaingo Sailaren eskaera gogoan, EA-Eko Auzitegi Nagusiak iragan ostegunean ebatzi

zuen asteburuan Bilbon eta Donostian egitekoak ziren manifestazioak legez kanpo uztea. Atzo azaldu zuen erabakion zergatia. «Berriz ere istilu larriak» gertatzeko aukera aipatu zuen. Antza, irailaren 1ean Donostian «Faxismoari stop. Euskal Herria aurrera» protestaldiaren ondorengo liskarrak hartu zituen oinarri gisara, eta manifestazioen helburua «berdin berdina» zela eta, debekua ezarri. Gainera, egungo egoera politikoa «erabat muturtua» dagoela ere nabarmendu zuen Auzitegi Nagusiak.

Igandeko legez kanpoko manifestazioaren inguruan, Auzitegi Nagusiak deitoratu zuen presoek eskubideen aldeko ekimena zela debekuen aurkako helegitean aipatu zutela antolatzaileek lehen aldiz, eta, ondorioz, «onartezina» halako protestalditzat hartzea.

Erredakzioa | DONOSTIA

Ertzaintzak euskal presoek aldeko manifestazioa egiten utzi izanari «zentzuzkoa eta ardurasua» iritzi zion Eusko Jaurlaritzako lehendakari Juan Jose Ibarretxek atzo: «Donostia jendez murriztu zegoen; ertzainek ezin zuten halako gune batean ekintzarik hasi». Halaber, Ibarretxek esan zuen «legea betetzeko gertu» direla, baina Espainiako Gobernuaren, PPren eta PSOEren kritikak ez zituen saihestu. Ebazpen judizialak betearazteko mandatu goratu eta Lehendakariari egotzi diote «Poliziaren jarrera pasiboa». Finen, «Batasunaren eta ETA-

ESANAK

JUAN JOSE IBARRETXE

(Eusko Jaurlaritzako lehendakaria)

«Ez naiz Batasunaren abokatua, ezta gobernadore zibil bat ere. Euskal gizarteko lehendakaria naiz»

JAVIER ARENAS

(PPko idazkari nagusia)

«Legea eta ebazpen judizialak bete behar dituzte gobernu demokratikoek»

CARLOS ITURGAITZ

(EAEko PPko presidentea)

«Batasuneko egoitzen itxieraren ordainean onartu du Jaurlaritzak manifestazioa»

ANGEL ACEBES

(Espainiako Barne ministroa)

«Legea betetzea ez da diktadura garaiko ezer»

J. M. MICHAVILA

(Espainiako Justizia ministroa)

«Fiskaltzak lanari ekingo dio baldin eta Ertzaintzak zuzenbide estatua hautsi badu»

RODOLFO ARES

(Legebiltzarreko PSE-EEko eleduna)

«Gogaikarria da ETaren lagunak legeaz trufatzea»

Ibarretxeren erantzuna

Adierazpen suminoi Ibarretxek laster ihardetsi zien. Arantzazun zela azaldu zuen Donostian zegoen jendea egonda —Kontxako estropadak eta Euskal Jaiak abian ziren—, ezinezkoa zela ertzainek ekintzarik hastea. Hartara, «zentzuzkoa eta artatsua» esan zion polizien jokabideari: «Amorru eta borroka gehiago ez dute ernalduko Jaurlaritzak edo Ertzaintzak». Ildo horretatik, PPri eta PSOeri leporatu zien egoera politiko eta soziala bihurritzen saiatu izana. Lehendakariak, bestalde, «legea betetzeko gertu» azaldu zen. Gainera, Ibarretxek argitu zuen bera ez dela «Batasunaren abokatua», ezta «governadore zibil» bat ere. «Euskal gizarteko lehendakaria naiz ni, 600.000 lagunek hala bozkatuta».

IUK eta EAK ere atzo azaldu zuten Ertzaintza betiere tentuz eta neurritz jardun zuela.



RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

Arnaldo Otegi legebiltzarkidea, atzo, Gasteizen emandako prentsurrekoan.

Otegi: «Nortzuk ixten dituzte egoitzak? Nor da gobernadore zibila?»

Euskal Herria «salbuespen egoeran» bizi dela dio parlamentarioak

Eduarne Begiristain | GASTEIZ

Egungo egoera politikoaren eta datorren ekinaldikoaren inguruko hausnarketa egiteko agerraldia egin zuen atzo Arnaldo Otegi, Araba, Gipuzkoa eta Bizkaiko Sozialista Abertzaleak taldeko legebiltzarkideak. Euskal Herriak «salbuespen egoera» bizi dela iritzi zion Otegi, baina ez soilik Batasuna legez kanpo utzi delako, «Euskal Herriak

bere etorkizuna erabaki ezin duelako eta bi estatuek nazio izaera ukatzen diotelako baizik».

Salbuespen egoeran bizi arren, Euskal Herrian «askapen nazionalerako prozesua azkartzen» ari dela adierazi zuen Otegi. Gaineratu zuenez, burujabetza prozesua «bide onetik doa, baina EAJren laguntzarik gabe».

Ildo horretatik azpimarratu zuen askapen nazionalerako

prozesua gehiago azkartzeko hiru «ikasgai» hartu behar direla kontuan. Batetik, Espainiako eta Frantziako legea errespetatuz burujabetza erdiestea «ezinezkoa» dela, eta horren haritik EAJri eskatu zion urteetan eraman duen estrategiaren «balantzea» egiteko. Bestetik, Otegi iritzi zion Araban, Bizkaian eta Gipuzkoan dagoen estatus juridikoa «kolokan» jartzea ezinbestekoa dela burujabetzaren bide-

Batasunaren jardueren etetea aldi baterako altxatzea eskatu du Barrenak

Erredakzioa | IRUÑEA

Batasunaren jardueren etetea aldi baterako altxatzea eskatu zuen atzo Pernando Barrena Nafarroako legebiltzarkideak Iruñeko Auzitegi Dekanoan. Argudiatu zuen ilegalizazio prozesuak «defentsa gabeko egoera larrian» utzi duela Batasuna, eta eskaera Auzitegi Gorenaren Areto Berezira igortzeko eskatu du.

Nafarroako Legebiltzarreko letratu nagusiak Espainiako Gobernuak eta Fiskaltzak Ba-

tasuna legez kanpo uzteko eskaeren jakinarazpenak eman zizkion atzo Barrenari. Parlamentarioak ondoren Iruñeko Auzitegian egin eskaeran zehazten du Garzon epaileak iragan abuztuaren 26an kaleratu autoak Batasunaren jarduera oro baliogabetzen duela. Zehazten du horrek bertan behe- ra uzten duela berak taldearen presidente moduan zuena ere. Hori dela arrazoi, berari eman zaion jakinarazpena ezin duela Batasunaren ordezkari legalaren esku utzi gogoratu du.

Eta ezin dituela ere Batasuna «eskumen organoak» deitu: Mahai Nazionala eta Batzar Nazionala, alegia. Beraz, azpimarratzen du Batasunak ezin duela eztabaidatu Gorenaren aurrean azaldu behar duen ala ez, ez eta nork egingen duen talde abertzalearen ordezkaritza legala eta defentsa.

Hori guztia aintzat hartuz, eta «legez kanpo ez aritzeko» Gorenari eskatzen zaio Garzonek zuzentzen duen Instrukzio Epaitegi Zentraleko 5. zenbakari eskatzeko Batasunaren jardueren gain dagoen etetea behin-behinekoz altxatzea.

Jakinarazpena Alizia Sturtzeri

Gipuzkoan, legez kanporatze-ko eskaeraren jakinarazpena

ARNALDO OTEGI

Legebiltzarkidea

«Askapen nazionala azkartzen ari da, baina alderdi jeltzalearen laguntzarik gabe»

«Espainiako eta Frantziako legea errespetatuz ezinezkoa da burujabetza lortzea»

ari ekiteko. Eta azkenik, azpimarratu zuen Euskal Herria «bere osotasunean» hartu gabe ezingo dela burujabetza prozesurik abiatu.

«Zeintzuk jokutzen dute orain grisek zuten papera?»

Arnaldo Otegiren aburuz, gaur egun Euskal Herriak bizi duen «salbuespen egoera» ez da berria, eta historian zehar adibide franko egon dira. Egungo egoerarekin alderatuta, berriz, hainbat galdera egin zituen: «Nor da Franco orain? Zein izen-abizen jarriko dizkiogu? Zeintzuk jokutzen dute orain grisek zuten papera? Nortzuk ixten dituzte egoitzak? Nor da gobernadore zibila?».

Arnaldo Otegiren ustez, galdera horiei erantzun behar zaie eta bestalde, «erregimen neofaxista batean ala demokratiko batean» bizitzea hautatu beharra dago.

Gisa berean, Espainiako eta Frantziako «erasoei» eta ilegalizazioari erantzun behar zaiela eta eremu berri bat erai- ki behar dela iritzi zion. Ildo horretan, datorren larunbatean Bilbon egingo den manifestazioa joateko deia egin zuen Otegi, «Euskal Herriako demokrazia eskatzeko eta alderdien lege propioa aldarrikatzeko». Aldarrikapen horiek ekinaldi honetako lan ildoak izango direla gaineratu zuen.

Alizia Sturtze idazleari eraman zion batzorde judizial batek atzo goizean, Sturtze 1998an EHren sustatzaileetako izan zelako. Sturtzek, EHren lege ordezkaria ez dela argudiatuta, ez zuen ezer sinatu, eta dokumentazio guztia Donostiako Auzitegi Dekanora itzuli zuen atzo bertan. Han aurkeztutako idatzian, egindako jakinarazpena bertan behera uzteko eskatu zion Auzitegiari. Legez kanporatzeko eskaeraren dokumentazioa Sturtzeri eraman aurretik, Iñaki Egañari ematen ere saiatu ziren atzo goizean, hau ere EHren sustatzaile izan zelako; baina Egaña etxean ez zenez, Sturtzerengana jo zuten.

BATASUNAREN LEGEZ KANPORATZEA



MONIKA DEL VALLE / ARGAZKI PRESS

Txutxi Ariznabarreta eta Rafa Diez, atzo Bilbon emandako prentsurrekoan.

LABek dio «erasoei» eman beharreko erantzunak «orokorra» behar duela

Greba orokorra egitea ez dutela baztertzen adierazi du Rafa Diez idazkari nagusiak

Maria Gonzalez | BILBO

Euskal Herriak «azkenaldiotan» pairatzen duen egoerari «erantzun orokorra» eman behar zaiola azaldu zuen atzo LABeko koordinatzaile nagusi Rafa Diezek. Batasunaren legez kanporatzea eta Garzonen autoa erasoaldi luze baten «azken erasoak» dira, Diezen aburuz.

Horren inguruan, EAJk —eta Eusko Jaurlaritzak bereziki— emandako erantzuna kritikatu zuen LABeko idazkari nagusiak, «legea betetzearena» alegia. Alderantziz, «erasoei» ez diren neurriek eman beharreko erantzunak «orokorra» behar du izan, Diezen aburuz. «Erantzun hori bideratzeko, gainontzeko eragile politiko eta sindikalekin biltzen ari gara», azaldu zuen, «ekainaren 19ko greba orokorra» aurrekaritzat hartuz.

Euskal Herrian greba orokor batera deitzeko aukeraz galdeztzean, «baztertzen» ez duela argitu zuen Diezek. «Estatutik datorren ekaitz politiko eta mediatiko horri erantzun nahi dio euskal gizarteak», azaldu zuen. Diezek aurreko astean ELA sindikatuak esandakoak jarri zituen adibide gisa, «Estatuarekiko konfrontazioa» eskatu baitzuen ELAk.

Horren ildotik, gainontzeko gizarte eragileekin «hasierako harremanak» izan dituela adierazi zuen Diezek, baina «oraindik ezin da aurreratu ezer». ELAk, ordea, prentsa ohar baten bidez, adierazi du LABekin inolako harremanik ez duela izan «egoera politikoari aurre egiteko» greba orokor batera deitzeko aukerari buruz aritzeke.

Erasoaldi luze baten azkenengoa, Diezen aburuz

«Euskal Herriaren eta abertzaletasunaren aurka denak balio du», adierazi zuen LABeko idazkari nagusiak. «Inposizioa, xantaia, manipulazioa eta errepresioa datoz Madriletik», jarraitu zuen. Batasunaren ilegaltasunaz gain, bestelako adibideak ere badaudela azaldu zuen Diezek. Besteak beste, Kontzertu ekonomikoa «xantaia hutsa» izan zela kritikatu zuen, «non EAJk amore eman zuen». Europako Batasuneko ordezkariaren auziarekin «berdin» jokatzea salatu zuen Diezek.

Bestalde, lege organiko batzuk eta zenbait dekretu «botoere autonomikoen ginetik» jartzen ditu Espainiako Estatuak, Diezek adierazi zuenez. Multzo horretan kokatu zituen Unibertsitatearen Legea eta Kalitatea-

ESANAK

RAFA DIEZ

(LABeko idazkari nagusia)

«Greba orokorra datorren asteetara begira baztertzen ez dugun aukera bat da»

«Estatutik datorren ekaitz politiko eta mediatikoari erantzun nahi dio gizarteak»

«Esparru autonomikoa jostailu hutsa da instrukzio epailearen eskuetan»

rena, Lan Erreformen dekretua nahiz Alderdien Legea.

LABeko idazkari nagusiak bi «norabide politiko» onartu zituen, «hirugarren biderik ez baita posible». Alde batetik, «egun-egun esparru juridiko-politiko mantendu eta berritzeko eskatzen duen norabidea» legoke eta, bestetik, «Lizarra-Garazi akordioaren filosofia politikoa garatzen duena». Lehenengoan

kokatu zituen Diezek «EAJren sektore ugari», eta «gatazka gainditzeko ez duen norabidea» izatea egotzi zion. «Esparru autonomikoa jostailu hutsa da Espainiako Gobernuaren eskuetan eta instrukzio epaile baten eskuetan», jarraitu zuen Diezek. Bigarren norabidea, oster, «burujabetzaren aldeko prozesu» gisa definitu zuen, «demokrazia eta bakearen aldekoa, herritar gehienek nahi duten prozesua» hain zuzen.

Mobilizazioak iragarri ditu

Ostegunean, irailaren 12an, Lizarra-Garazi akordioaren 4. urteurrenean, «egoerari buruzko hausnarketa» eta lantokietan «mobilizazio txikiak» egingo direla iragarri zituen idazkari nagusiak. Era berean, egun horretan «Ibarretxe lehendakariaren ultimatumaren epemuga» denez, «zain» azaldu zen Diez. Hala ere, Ibarretxe esanak ekarri zituen gogora, «legea behar bezala betetzearen» ingurukoak, «horrela ezin baita jarrera soberanistatik defendatu», Diezek adierazitakoaren arabera.

Irailaren 14ko manifestazioan parte hartzeko deia egin zion «euskal langileei eta herritar orori» LAB sindikatuak. «14tik aurrera gauza asko egongo dira egiteko», gehitu zuen.

EBko komisario Vitorinok Batasunaren aurkako ekintzak babestu ditu

Agentziak | BRUSELA

Jose Maria Michavila Espainiako Gobernuko Justizia ministroa Antonio Vitorino Europako Batasuneko Justizia eta Barne komisarioarekin bildu zen atzo, Bruselan. Vitorinok «elkartasun politiko» erakutsi zion Michavilari, Batasuna legez kanpo uzteko prozesua dela eta. «Espainiako Estatuaren erabaki soberanoa» dela dio Vitorinok, eta berak errespetatu egiten dituela Espainiak «lege esparruan terrorismoaren aurkako borroka bultzatzeko erabakitako ekintzak».

Espainiako Gobernuak Batasuna «talde terroristen EBko zerrendan» sartzeko eskaera egingo luke, baldin eta Espainiako Auzitegi Gorenak alderdia legez kanpo uzten badu. Vitorinok gogoratu zuenez, oraindik ez da garaia zerrendaz hitz egiteko. Dena den, Batasuna legez kanpo uzteko eskaeraren oinarri diren «ekintza zehatz eta frogatuak» EBk 2001eko irailean terrorismoari buruz egindako definizioarekin bat datoze esan zuen, eta Batasunaren aurka egitea «Estatu Zuzenbideko tresnak» erabiltzea dela. Michavilak prozesuaren nondik norakoak azaldu zizkion Vitorinori.

Bilera Hamabostekin

Michavila eta Angel Acebes Espainiako Barne ministroa EBko Hamabostekin bilduko dira asteburuan, haiei legez kanporatzearen berri emateko. Atzo Michavilak Batasuna legez kanpo uzteko eskaera, prozesuari buruzko txostena eta Alderdien Legea erakutsi zizkion Vitorinori, eta ekimenaren «berme demokratikoak» azpimarratu zituen. Michavilak dioenez, EBko estatuen «babes osoa» espero dute.

Mariano Raxoi Espainiako Gobernuko lehendakariordea, berriz, Portugal, Mexiko, Venezuela eta Uruguai ordezkariei prozesuaren berri emateko zen atzo eta gaur, Lisboan, Latinoamerikako Presidentetzaren bileran.

Gogor kritikatu dute ERC Batasunarekin izandako harremana dela eta

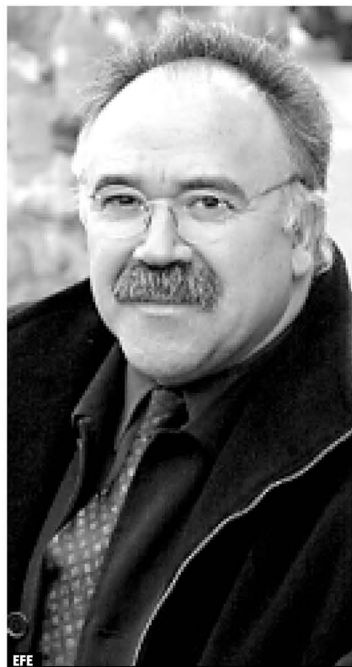
Bilera egin izana onartu dute Carod Rovirak eta Otegi

Erredakzioa | DONOSTIA

Espainiako Gobernuak, PPk, PSOEk eta baita CiUk ere gogor kritikatu dute ERC alderdia, Batasuneko ordezkariak bildu izanagatik. *Abc* egunkariak argitaratu zuen ETArekin bildu nahian ibili zela Carod-Rovira, eta saiaketa horretan Batasunarengana jo zuela. Katalunian talde independentisten inguruan dagoen iritzia hobetzeko, ETari Katalunian atentatu gehiago ez egiteko eskatu nahi omen zion, Batasunari laguntza mediatikoa eskaintzearen truke.

ERCKo idazkari nagusiak Otegiarekin elkartu izana onartu zuen, baina horren helburua «elkarriketaren bitartez» indarkeriaren amaiera lortzea zela azaldu zuen. Hala eta guztiz ere, kritikak jasan behar izan zituen atzo ERCKo buruak.

Espainiako Gobernuak lau ministrok ERCren jokaera gaitzetsi zuten. Mariano Raxoi, Josep Pique, Angel Acebes eta Jose Maria Michavila ministroak bat etorri ziren ETari Katalunian hilketak egiteari uzteko eskatzea salatzen orduan. Jarre-



Josep Maria Carod-Rovira.

ra berbera azaldu zuen PPko idazkari nagusi Javier Arenasek, eta PSC eta CiUri gogoeta eskatu zien, bi alderdi horiek ERCrekin senatuan talde berean baitaude. PSOEk Espainiako Kongresuan duen bozeramaile Jesus Calderak ere Carod Rovirak ETari Katalunian atentatuak egiteari uzteko eskatzea «onartezina» dela adierazi zuen.

Jose Antoni Duran Lleida eta Artur Mas CiUko buruzagien iritziz ere ERCK akats larria egin du ETak Katalunian atentaturik ez egitea helburu hartuta Batasunarekin bilera egiteagatik.

Indarkeria amaitzea helburu

Carod-Rovirak, atzo emaniko prentsurrekoan, Arnaldo Otegiarekin harremanak izana onartu bazuen ere, buruzagi abertzalea «ia guztiekin elkartu dela» gogoratu zuen. Estatuko inteligentzia zerbitzuei «abertzaletasun demokratikoa kriminalizatzeko» berri hori isilean eman izana egotzi zien, bestalde.

Era berean, Otegi «ezeren truke ezer eskaini» izana ukatu zuen Carod-Rovirak, eta Batasunarekin elkartzearen helburua «elkarriketaren bitartez» indarkeriaren amaiera lortzea zela argitu nahi izan zuen. Otegi ETako zuzendaritzarekin bilera egiteko zuten asmoa adierazi ziola onartu zuen, baita ere, ERCKo buruzagiak. Bere esanetan, erakunde armatuarekin «loturarik» ez zutela-eta eskari hori bideratzea ezinezkoa zela esan zion orduan Batasuneko buru zenak.

ESANAK

J.M. CAROD-ROVIRA

(ERCKo idazkari nagusia)

«Elkarriketaren bitartez bakea lortzeko helburuarekin elkartu gara Batasunarekin»

«Abertzaletasun demokratikoa kriminalizatzeko eman du Estatuak isilean berri hori»

ARNALDO OTEGI

(Legebiltzarkidea)

«Ezustekoa hartuko luke Abc-k ETarekin bitartekaritza egiten dutenen izenekin»

Arnaldo Otegi legebiltzarkideak Carod-Rovirarekin hartu-emanak izan dituela baieztatu zuen atzo. ERCrekin «proiektu independentista eta errepublikanoa» komunean dutela azaldu zuen Otegi, eta harekin izandako bileran Kataluniako eta Euskal Herriko egoeren inguruko hausnarketa egin zutela gaineratu zuen. ETA Katalunian aritzeak ERCn «kezka eta ezinegona» sortzen duela ere helarazi ziola Carod-Rovirak jakinarazi zuen Arnaldo Otegi.

Bestalde, Otegi *Abc* egunkariari haxe ohartarazi zion: ETarekin bitartekaritza lanak egiten dituzten politikoen izen guztiak emango balitu «ezusteko handia» hartuko lukeela.

Uriarte gotzainak elkarriketa eta «oinarrizko adostasuna» aldarrikatu ditu

Erredakzioa | DONOSTIA

Juan Maria Uriarte Donostiako gotzainak «elkarriketa sozial eta politikoaren alde» hitz egin zuen atzo Arantzazun, Oñatin, Ama Birjinaren eguna ospatzeko egindako elizkizunean. Haren arabera, «benetako bizikidetzari atea irekitzeko kontu handiz bete behar dira giza eskubide indibidual eta sozial guztiak», eta elkarriketa da «burubihotzetan oinarrituko adostasuna eta bateratasuna zabaltzeko giltza».

Uriartek «inkomunikazio, mesfidantza, amore emateko ezin eta zurgabekeriarik askatzeko» beharra nabarmendu zuen, baita «hilketa oro argi eta indarrez» gaitzesteko ere. Haren ustez, ez da galdu behar bakea erdiesteko itxaropena.

Juan Jose Ibarretxe EAEko lehendakaria, Roman Sudupe Gipuzkoako ahaldu nagusia, Miren Azkarate Kultura sailburua, Iñaki Alkiza Gipuzkoako Batzar Nagusietako presidentea eta Oñatiko alkate Angel Mari Iturbe bertaratu ziren, besteak beste.

REKALDE
MUEBLES

ERAKUSKETA BERRIA

BETI MERKEAGO

%50 ARTEKO DESKONTUA

Errekalde Auzoa DONOSTIA Tfno. 943 37 32 33 (INCHAUSTI MOBILIARIOREN AZPIKO ALDEAN)

IRUÑERRIKO ATXILOKETAK

Gurasoak: «Kale istiluak delitu terrorista bihurtu ditu epaileak»

Errugabeak direla eta epaiketa egiten bada epaitegia «lekukoz» beteko dutela diote senideek

Irene Arrizurieta | IRUÑEA

Joan den sanferminetako txupinazoa baino lehenagoko istiluekin zerikusia izan zutelakoan Iruñerrian atxilotutako zazpi gazteen senideek epaileak «kale istiluak delitu terrorista bihurtu» izana salatu dute. Euren semeak errugabeak direla aldarrikatu dute eta gazteei jazotakoa «mendekua» dela gaitzetsi dute.

Gorka Gomez, Imanol Salinas, Oiarxio Los Arcos, Carlos Artieda, Iker Iñigo, Jon Pablo Montoya eta Mikel Zudaire asteartean Iruñerrian atxilotutako gazteak uztailaren 6an sanferminetako txupinazoaren aurreko minutuetan jazotako istiluetan ibili zirela ukatu zuten atzo senideek. Gurasoak elkartean eskainitako prentsurrekoan, azaldu zuten txupinazoaren aurreko minutuetan gazte mordoxka ikurrinak eskuan zituztela Udal Plazara zihozela. Ondoko Ansoleaga kalean bi polizia hesi aurkitu zituzten: udaltzainak eta «iruindar jantzitakoak». Udal Plazara sartzea debekatzen zirela ikusirik, gazteen eta polizien arteko liskarra sortu zen. Dena dela, gazteak sartu ziren plazara, ikurrinarekin, eta ondoren jakin zen zauritutako bat Espainiako polizia zela.

Aurrekari horiekin, gazteen senideek diote istilu horiek terrorismoa delitu ez, ordena pu-

blikoaren apurketa direla baikiz. Eta Baltasar Garzon epaileak kasuaz egin duen irakurketa salatu dute. «Kale istiluak delitu terrorista bilakatu dira, epaileak ez duelako Poliziak emandako informaziotik haratago ikertu», salatu zuen Koldo Begiristan Gurasoak elkartekoak. Gazteen errugabetasun presuntzioa ez dela errespetatu salatu zuen eta epaileak «badaezpada» bost kartzelatu egin dituela.

Istiluak gertatu zirenean gazteak ez zirela tartean adierazi zuten senideek eta parte hartu zutela ez dela frogatu salatu zuten. «Dagoen froga bakarra Poliziaren autoa da eta harritzeko modukoa da. Han zeudela ukatu egin dute eta han egondakoen lekukoen izenak eskaini zaizkio epaileari», azaldu zuen Begiristainek.

Epaiketarik egiten bada epaitegia «lekukoz» beteko duela esan zuen eta iskanbilaren lekuko izan ziren hainbatekin mintzatzen ari direla gaineratu. Gurasoak-en irudiko, euren semei gertatutakoa «mendekua» da. Begiristainen ustez, uztailaren 6an Poliziari Udal Plazan ikurrinik ez sartzeko agindua eman zitzaion, eta hori ez zen lortu. «Udalean eta Gobernuan agintzen duten alderdien agindu berezia zen. Plazara ikurrinak sartu ez balira, ez zatekeen deus gertatuko», argudiatu zuen.



JAGOBA MANTEROLA / ARGAZKI PRESS

Ostiralean kartzelaturako gazteen gurasoak, atzoko agerraldian.

LABURREAN



JUAN HERRERO / EFE

Arantzazun (Gipuzkoa) atxilotutako gaztea.

Ertzaintzak gazte bat atxilotu du Arantzazun, ertzainak iraintzea egotzita

Ertzaintzak gazte bat atxilotu zuen atzo Arantzazuko Santutegian, Oñatin, bertan zeuden ertzainak iraindu bide zituelako. Ama birjinaren eguna ospatzeko elizkizuna baliatuta, Euskal presoan Euskal Herriratzeara eskatzeko egin ohi den elkarretaratzean zegoen gaztea. Eguerdian, Sozialista Abertzaleak taldeko Oñatiko zinegotziek arazoak izan zituzten, Ertzaintzak ez zielako sartzen uzten; Angel Iturbe Oñatiko alkateak (EAJ-EA) esku hartu behar izan zuen. Geroago, ertzainek elkarretaratzea desegin eta mutil bat atxilotu zuten, iraindu izana egotzita.

Aguraingo elkarretaratzeak debekatuko dituen galdetu dio PPK Balzari

Carlos Urquijo Gasteizko Legebiltzarreko PPko kideak galdera bat egin zion atzo, idatziz, Javier Balza EAEko Herrizaingo sailburuari: Agurainen (Araba) abenduko ostiral guztietan presoak Euskal Herriratzeara alde egin asmo dituzten elkarretaratzeak debekatuko dituen nahi zuen jakin. PPren asmoa elkarretaratzeen ezaugarriak eza-gutu eta haiek kontrola ditzatela eskatzea da.

EAEko Fiskaltzak Donostiako zinegotziek prebrikazio deliturik egin duten ikertuko du

Donostiako zinegotziek prebrikazio deliturik egin duten ikertzeko eskatu dio EAEko Justizia Epaitegi Nagusiak EAEko Fiskaltza Nagusiari, ebazpen baten bidez. 2000ko maiatzaren 10eko plenoan, PPz beste alderdiek Donostiako funtzionarioentzat %3ko soldata igoera hitzartu zuten; Espainiako araudiaren arabera, %2 da gehieneko igoera. 7 eta 10 urte arteko inhabilitazioaz zigor daiteke.

Sardinia Nazionale alderdiak Aznar 'persona non grata' dela dio, Batasunaren aurka ekitearren

Sardinia Nazionale alderdiak atzo kaleratutako idatziaren arabera, Jose Maria Aznar Espainiako Gobernuako presidentea «persona non grata» eta «herrien etsai» da, «anai-arreba euskaldunen» —Batasunaren— legez kanporatzea bultzatzeagatik. Europako PPko agintari zenbait Sardinian bildu ziren atzo, Silvio Berlusconi Italiako lehen ministroa eta Aznar tarterako. Aipatutako alderdi independentistak Espainiako gobernuburuari idatzia helarazteko saioa egin zuen. Elkarretaratzea ere egin zuen, ikurrina eta Sardiniako bandera aldean.

ATXILOKETAK

Gaur igaroko dira epailearen aurretik Donostian atxiloturiko azken bi gazteak

Erredakzioa | DONOSTIA

Guardia Zibilak aurreko asteko larunbatean hasitako operazioaren ondorioz, Ismael Moreno Espainiako Auzitegi Nazionalen epailearen aurretik igarotzeko falta diren bi gazteak, Oier Elorza eta Aritz Beristain, bihar eramago dituzte epaitegira. Beste lau, berriz, espetxeratu egin zituzten herenegun, Auzitegi Nazionaletik iragan ostean.

Joan den asteko larunbatetik, kaputxadun talde batek autobus bat erre zuenetik, jada hamahiru dira Guardia Zibilak atxilotutako gazteak. *Kale borrokan* nahasita egotea leporatuta, sei kartzelatu dituzte. Eneko Agirre eta David Ponce Soto del Realen daude, joan den ostegunetik, eta Ekaitz Agirre, Alberto Gonzalez, Ibai Bergara eta Odei Egaña herenegun bidali zituzten Alcalako gazteen-tzako espetxera.

Orain arte aske geratu dira, berriz, Aitor Mokoroa, E.O. adingabea, Iñaki Aierdi, Arkaitz Albiz eta Ander Peña. Bestalde, Aitor Mokoroa, Eneko Agirre eta David Poncek torturak jasan zituztela salatu du Askatasunak.

EAJ-CIU-BNG

Bartzelonako Adierazpenaren sinatzaileek bilera egingo dute gaur

Agentziak | BARTZELONA

Bartzelonako Adierazpenaren sinatzaileak, EAJ, CiU eta BNG, Bartzelonan bilduko dira gaur, eta bilkura horretan EAEn goi bilera bat egiteko hitzordua jartzeara espero da. Batasunaren legez kanporatzeak ekar dezakeen egoera izango dute aztergai, eta baita autonomia erkidegoek Europan izan beharreko ordezkartza eta hiru alderdiek Espainiako hainbat lege «murriztaileren» inguruan izango duten jarrera ere, besteak beste.

CiUko ordezkari Pere Macias, Domenec Sesmilo eta Jordi Marti, EAJko Gorka Agirre eta Josune Ariztondo eta BNGko Camilio Nogueira bilduko dira Bartzelonan. CiUko iturrien arabera, baliteke goi bilera bat zehaztea. BNGk, berriz, autogobernuari eta Europako Batasunari begira EAJrekin eta CiUrekin «estrategia bateratua» prestatu asmo duela aurreratu du.

HEZKUNTZA. Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako ia 300.000 eskola umek atzo ekin zioten ikasturte berriari

D ereduan matrikulatutako haurren kopurua handitu egin da berriro

Ikasketak euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez egiteko esperientzia pilotua izango da ikasturtearen erronka nagusia

Aitziber Laskibar | GETXO

Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako ia 300.000 haurrentzat atzo izan zen, udako oporren ondoren, eskolara itzultzeko eguna. Anjeles Iztueta Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza sailburuak zabaldu zuen ofizialki ikasturte berria Getxoko Andra Mari ikastetxean, matrikulazioari buruzko datuen berri emanez eta erronka berriei buruzko azalpenak eskainiz. Daturik adierazgarriena honako hau da: matrikulazioari dagokionez, euskara hutsezko D ereduak eta euskara eta gaztelaniazko B ereduak goranzko joera dute oraindik ere. Sei urtetik beherako ikasleen %90ek baino gehiagok ikasiko dute aurtengo ikasturte horietan.

D ereduan ikasteko eskaerak etengabe gorantz doaz, eta bai Araban, bai Bizkaian eta bai Gipuzkoan euskara hutsezko ereduak da ikaslerik gehien jasotzen duen aukera. Zenbat eta ikasle gazteagoak izan, orduan eta handiagoa da euskarazko aukera.

A ereduan ikasiko duen 3 urtetik beherako haurrik ez Gipuzkoan

Hala, 0 eta 3 urte bitarteko ikasleen %91,4k ikasiko dute aurtengo D eta B ereduetan. Euskara hutsezko hautua da, gainera, garaile, haurren %67,7rekin. Euskara eta gaztelania nahasten dituen B ereduan %23,7k ikasiko dute, eta, gaztelania hutsezko A ereduan ez dira ikasleen %8,6 baino egongo. Gipuzkoako kasuan, ez da A ereduan ikasiko duen 3 urtetik beherako haur bakar bat ere egongo.

Iztuetak esan zuenez, alabaina, euskaraz ikastea datu baikoarra izan arren, «euskaraz ez du izan behar eskolako hizkuntza soilik; bizitzako hizkuntza ere izan behar du, eta, beraz, eskolatik kanpo ere, eguneroko bizitzan, erabili egin behar da».

Hezkuntza Sailak badu, hala ere, hezkuntzari dagokion beste erronka nagusi bat: euskara, gaztelania eta ingelesa uztartuko dituen proiektua. «Helburua da gure seme-alabek, 16 urte betetzen dituztenean, euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez idazten eta hitz egiten jakin dezatela. Horretarako, ikasgai bakoitzaren hainbat hizkuntzatan eman goga», azaldu zuen.



JON HERNANDEZ / ARGAZKI PRESS

Haurrak jolasean, atzo, Getxoko Andra Mari ikastetxean. Lehen eskola eguna izan zen gehienentzat.

Esperientzia pilotu gisa, zenbait ikastetxetan abiatuko da programa ikasturte honetan, eta, balorazioa egin ondoren, datorren urtean aurreikusten du Iztuetak programa zentro guztietara zabaltzea.

Horrez gain, 0-3 urteko haurren eskolaratzeari buruzko dekretua garatzea, teknologia berrien aldeko apustua areagotzea eta «gela digital pilotuak» ezartzea, eta ikasle etorkinen beharrei «erantzun integrala ematea» dira erronka nagusiak.

2002-03ko aurrematrikula, ikasle kopurua

	A EREDUA		B EREDUA		D EREDUA		X EREDUA		Guztira	
	71.727		66.496		127.290		1.448		266.961	
	Publikoa	Kontzertatua	Publikoa	Kontzertatua	Publikoa	Kontzertatua	Publikoa	Kontzertatua	Publikoa	Kontzertatua
Haur Hezkuntza (0-6 urte)	1.498	4.213	5.613	12.415	25.191	13.842			32.302	30.470
Lehen Hezkuntza (6-12 urte)	4.232	12.220	9.122	19.933	32.228	18.588	852		45.582	51.593
DBH (12-16 urte)	6.689	17.909	7.434	11.979	17.861	14.278	596		31.984	44.762
LH (16 urte)	12.170	12.796			3.017	2.285			15.187	15.081
GUZTIRA	24.589	47.138	22.169	44.327	78.297	48.993	1.448		125.055	142.281

ITURRIA: Eusko Jaurlaritzaren

Irakaskuntza katolikoan ere, euskararen eskaria eta eskaintza emendatuz doa urtero

Aitor Renteria | MIARRITZE

Ikasturte berriak azken urteotako irakaskuntza elebidunaren emaitzak baieztatu eta hobetu egin ditu irakaskuntza pribatu katolikoan. Euskal Haziak elkarteak 60 eskola ditu Lapurdin, Nafarroa Beherean eta Zuberoan, 18 kolegio, irakaskuntza orokor, tekniko eta teknologikoan 11 lizeo eta gainerateko bostak laborantza lizeoak dira. Euskarazko ikas-

turteak, aldiz, 28 eskola, zortzi kolegio eta bi lizeotan ematen dira.

Aurtengo sare pribatu katolikoan, oro har, 6.167 ikasle izanen dira eskoletan, 5.028 kolegioetan, 3.166 lizeoetan eta 1.107 laborantza lizeoetan. Euskarazko irakaskuntzari dagokionez, kopuruak nabarmen hazten dira: 1.226 ikasle euskarazko ikasturteak dituzte (+52), 292k kolegioetan (+49) eta 44k lizeoetan (+6).

Euskarazko gela berriak ireki dira aurtengo Hendaia, Miarritze eta Ortzaizten. Horrez gain, irakasle ibiltari batek euskarazko kurtsoak emanen ditu Altzai, Alotze, Maule eta Atharratzen. Joan den urteko gela kopuruekin erkatuz, gela berriak ireki dituzte Arbona, Kanbo, Donibane Lohitzune, Ziburu, Aldude eta Donapaleun.

«Azken bi urteetan irakaskuntza katolikoak ikasleak

galdu ditu, oro har, nahiz eta euskarazko ikasleen kopurua atxiki», azaldu zuen Maite Irazoki Euskal Haziak elkartearen lehendakariak.

«Zaila da euskara irakasleak atzematea, eta oraindik zaila da gai batzuk euskaraz erakutsiko dituzten irakasleak atzematea», azpimarratu zuen Irazokik, geroari begira irakasleak hartzeko dituzten nekeak aipatuz. Irazokik BAMko egoera kezagarria dela nabarmendu zuen, eta heldu den urtean gela elebidun berriak irekiko dituztela Baiona eta Miarritzen iragarri zuen.

EUSKARA. Datozen egunotan bilerak egingo dira, Gobernuaren asmoak direla-eta jarrera bateratua hartzeko

Euskararen Kontseiluko kideak izendatuko dituzte elkarte gehienek

Nafarroako Gobernuak batzordea berritzeari ekin dio, dekretu berria onartu ahal izateko

Alberto Barandiaran | IRUÑA

Nafarroako Euskararen Kontseiluko aulkiak betetzeko hautagaiak izendatuko dituzte horretarako aukera duten elkarte gehienek, eta erakunde aholkulari honen lehen bilerara datozen asteetan dei lezake, beraz, Gobernuak. Euskararen Kontseilua ezinbestekoa da, egun, Nafarroan, euskarari buruz foru dekretu berria osatu ahal izateko, erakunde honen txosten falta hartu baitzuten epaileek argudio nagusitzat aurreko arau murritzalea oso-osorik balio gabetzeko.

Nahiz eta hainbat ahots entzun diren Kontseiluan izendapenik ez egiteko, azkenean nagusi izango dira aulkia betetzera joango direnak.

Ikastolen Elkarteak, esaterako, jada aukeratu du berea —Pello Mariñelarena aurreko zuzendaria—, eta Eusko Ikaskuntzak eta Euskaltzaindiak ere bere izena jakinaraziko diote Gobernuari aste honetan bertan. Izenak emateko epea hilaren 12an amaituko da.

Oinarriak elkarguneak atzo egin zuen bilera bere jarrera erabakitzeko, baina beste erakundeetan ere —Prensa Elkargoa, Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioa eta bi unibertsitateak— izenak erabakita daude jadanik.

Dimisioa aurkeztu zuten kide gehienek 1999ko urtarrilean

Askorentzat ez da erabaki samurra izan. 1999ko urtarrilaren 20an Kontseiluko 20 kideetatik 12k —hain zuzen ere unibertsitateak ez ezik elkarte guztien ordezkariak eta Gobernuak berak hautatutako zazpi kideetatik seik— dimisioa aurkeztu zuten, irriti emakiden afera zela eta. Geroztik, bilerarik gabe egon da Kontseilua.

Baina Kontseiluaren betebeharren artean zen, hain zuzen ere, aholkua ematea hizkuntza normalizazioaren inguruko gaiez, «onartuak izan baino lehen», eta euskararen erabilera administrazioan arautzeko foru dekretu eztabaidatsuan ez zen tramite hori kontuan hartu, besteak beste ez zegoelako Kontseilurik. Orain, Gobernuak berriro osatu nahi du Kontseilua, prozedura hasieratik abiatzeko.

Asmoak jakin eta berehala eztabaida handiak izan dira

euskalgintzan diharduten taldeen artean. Gobernuarentzat kontseilua araudi berria aurrera ateratzeko tresna zela, eta izendapenak eginda «jokoan sartzea» zela argudiatu da hainbat bileratan.

Gobernuak, nolahi ere, taldeen ordezkariak gabe ere egin zezakeen, administrazioa eta hark izendatutako kideak nahikoak dituelako Kontseilua osatu eta aurrera egiteko.

Beraz, azkenean, Kontseiluan kideak izendatu eta gero estrategia erabakitzeko jarrera nagusi da. Horretarako, bilerak egingo dira datozen egunotan.

AURREKO KONTSEILUKO KIDEAK

BEREZKO KIDEAK

- **Miguel Sanz** (Nafarroako presidentea)
- **Javier Markotegi** (Hezkuntza eta Kultura kontseilaria)
- **Fernando Perez de Viñaspre** (Hizkuntza Politikarako zuzendari nagusia)
- **Santiago Arellano** (Hezkuntza kontseilaria)
- **Jean Haritzelhar** (Euskaltzainburua)

ERAKUNDETAKO ORDEZKARIAK

- **Jose Maria Iza** (NUP)
- **Ana Etxaide** (Nafarroako Unibertsitatea)
- **Jose Maria Satrustegi** (Euskaltzaindia)
- **Mikel Aranburu** (Eusko Ikaskuntza)
- **Pello Mariñelarena** (Ikastolen Elkarte)

- **Jose Maria Aierdi** (Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioa)
- **Mikel Donazar** (Prensa Elkarte)
- **Josema Leitza** (Oinarriak)

EUSKAL KULTURAKO KIDEEN ARTEAN HAUTATUTAKOAK

- **Juan Apezetxea**
- **Aingeru Epaltza**
- **Andres Iñigo**
- **Valentina Iriberri**
- **Patxi Salaberi**
- **Pakita Zabaleta**
- **Mikel Belasko**

(*) Dimisioa aurkeztu zutenak

ESANAK

MIGUEL SANZ (1997ko ekainaren 11n, kontseiluaren lehen bileraren egunean)

«Gaurtik aurrera tresna egokia izango dugu euskararen gaiak jorratzeko»

«Nafarroako kulturarako eta barne egituraketarako funtsezkoa da euskara»

«Ezin da inongo proiekturik aurrera eraman adostasun sozial zabalik gabe eta nafar guztien borondatea kontuan hartu gabe»

«Euskara auzoekin elkarlanerako, adiskidetasunerako eta elkartasunerako funtsezko tresna da»



MIKEL UHARTE
Euskararen Kontseiluko kideak, dimisioa aurkeztu zuten egunean.

A.B. | IRUÑA

Sanek berak esan zuen Euskararen Kontseiluaren aurreneko bileran. «Egun handia da *lingua navarrorum* honen onarpen ofizialaren prozesuaren baitan». «Gobernuak asko espero du Kontseilu honetatik».

Askok espero edo gutxi espero, Euskararen Kontseiluak bi bilera baino ez zituen egin bi urtetan, eta benetan euskararen onarpen ofizialaren prozesuan ezer gutxi ekarri zuen.

Kideen artean diferentziak lehen egunean bertan agertu ziren, Kontseiluak egin zuen lehen ohiko bileran, alegia, 1997ko azaroaren 5ean. Gaia: Gobernuak banatu behar zi-

‘Kleenex-kontseilua’ eta beste itxurakeriak

FUNTZIONAMENDUA. Euskararen Kontseiluak bi bilera baino ez zituen egin bi urte eta erdian.

tuen irriti emakide berrietan euskarak izango zuen tokia.

Irriti emakiden aferak piztu zuen eztabaida

Kide gehienek eskaerarengatik egin zen bilera, eta tentsioa izan zen, nabarmen.

Sanek ireki zuen bilera, eta esan zuen orduan «eskaintza onenak ziurtatzen zituzten enpresek» jasoko zutela emaki-

da. Eta haien artean irriti euskaldunak ez bazegoen Gobernuak bultzatutako zuela beste irriti bat, «irabazirik gabeko emisoren artean».

Hainbat kidek —Aingeru Epaltza, Andres Iñigo, Jose Maria Satrustegi—, ohartarazi zuten euskarazko emisoren beharra, eta kontrakoa «baterkeria» izango zela. Baina Sanek eta Gobernuak beste

ordezkariak Kontseiluaren izaera gogoratu zuten, aholkularia alegia, eta inolako akordiorik gabe amaitu zen bilera.

Hurrengo sei hilabete geroago egin zen, 1998ko ekainaren 24an, eta bertan toponimiaren normalizaziorako irizpideak onartu ziren, eta lanpostuetarako hizkuntza profitez eta udal entitateen eta Gobernuaren arteko elkarlanerako proiektuak eztabaidatu zen.

Azken bilerara 1999ko urtarrilaren 27an deitu zen, 12 kidek dimisioa aurkeztu eta bost egunera. Quorumik ez zegoenez ez zen bilera egin. Orain, dekretu berrirako tramiterako soilik nahi ote den susmoa dago. *Kleenex-kontseilua*, alegia.

INGURUMENA. Johannesburgoko goi bileran «zenbait argi eta itzal ugari» izan direla dio

Intxaurreaga: «Garapen jasangarriaren plan propioa dugun bakarrak gara»

Herrialde garatuenean gaiaren gainean konpromiso zehatzik ez dutela kritikatu du sailburuak

Erredakzioa | **BILBO**

Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolakuntza eta Ingurumen sailburu Sabin Intxaurrearen arabera, «Eusko Jaurlaritza da garapen jasagarriaren inguruan estrategia propioa eta datozen hemezortzi urteetarako garatze bidean dauden herrialdeekin elkartasunezko konpromiso irmoak dituen bakarra». Horrez gain, aurrekontuaren %0,7 lankidetzat programetara bideratzeko konpromisoa duten administrazio bakarrenetakoa dela esan zuen.

Johannesburgoko (Hegoafrika) errepublikako) Lurraren Nazioarteko Goi Bileratik bueltan egin zituen, atzo, Intxaurragak adierazpen horiek, eta hain izanikoaren gaineko balorazioa egiteaz gain, PSE-EEK Jaurlari-tzari eginiko kritikei erantzun zien. «Gu ez gara haraino joan politika nazionalista egitera. Sozialistek euren zilborrari baka-rik begiratzen diote, gu foro horretara parte hartzera joan bai-kara, eta ez inor ordezkatzera», adierazi zuen.

«Konpromiso eskasa erakutsi dute herrialde garatuenek»

Goi bileraren inguruko balorazioa egite aldera, Intxaurragak «zenbait argi eta itzal ugari» antzeman dituela adierazi zuen, eta hori «herrialde garatuenean konpromiso eskasa erakutsi»

dutelako izan dela gaineratu. Ingurumen sailburuak iragarri zuenez, egun urik ez duten herrialdeen erdiek ura izango dute 2.015. urterako, «hori da behintzat hartutako konpromisoetako bat».

Arlo energetikoan, berriz, Ameriketako Estatu Batuen eta zenbait petrolio ekoizleren «konpromiso falta» kritikatu zuen, nahiz eta Europako Batasunak 2012. urterako energia berriztagarrien erabilera %15

igotzeko akordioarekin pozik agertu. Intxaurragak adierazi zuenez, «egunotan Johannesburgon hitz egindakoaren haritik, ekainean onartu zuen Jaur-laritzak garapen jasagarriaren ingurumen estrategia».

Eskumenak eta parte-hartzea

Nazioarteko Goi Bilera horretatik sortu berria den Eskualdeetako Gobernuen Sareaz ere hitz egin zuen. Sare horretan, garapen jasangarriaren inguruan es-

kumenak dituzten eskualdeeta-ko gobernuek eta naziorik ga-
beko estatuek hartuko dute par-
te. «Nazioarteko foro horietan
parte hartu nahi dugu guk ere,
azken batean herritarrengandik
hurbilen dauden administrazio-
en lana eraginkorragoa izaten
baita gai horien inguruan», na-
barmendu zuen. Intxaurraga-
ren arabera, abenduan bilduko
da sare horren Batzorde Eragi-
lea, martxoan egitekoa den Ba-
tzorde Eratzailea prestatzeko.

HONDARRIBIKO ALARDEA. Desfile tradizionalaren baimenik gabe, ez zuten ohiko ibilbidea egiterik izan

Emakumeek ezin izan zuten parte hartu Alardean soldadu modura



Zazpigarren urtez jarraian, eta polizia lerro batek inguratuta, Jaizkibel konpainia mistoak ez zuen soldadu modura herenegun ospatu zen Hondarribiko Alardean parte hartzerik izan. Jaizkibel konpainiak ibilbide labur bat egin zuen, eta ez zen aurreko urteetan izandako istilurik sortu.

Desfile tradizionalaren arduradunen baimenik ez zutenez, ezin izan zuten ohiko ibilbidea egin. Ertzaintzaren polizia leerroa arduratu zen horretaz. Hala, Soroeta auzoaren inguruetan desfilatu zuten, «ekitaldi sinboliko modura». Beste hogei konpainiek ez zuten oztoporik izan ohiko ibilbidea egiteko.

PROSTITUZIONE

Pisu bat jarriko du Askabidek prostituzioa utzi eta etxerik ez dutenentzat

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Prostituzioan jarduten duten etxe gabekoek eta lanbide hori utzi dutenek lo egiteko toki bat izango dute Bilbon. Hala, pisu bat erostea eta hori mantentzea hitzartu dute prostituzioan jarduten duten emakumeei laguntzeko elkarteak, Askabidek, BBK-k eta Bizkaiko Foru Aldundiak.

Prostituzioa utzi duten sei emakume izango dira pisu horretan, eta, lanbide horren ordez, neskame modura hasitako beste bi lagunek zerbitzatuko dituzte. Hala ere, erabakitzeke dago oraindik non jarriko den pisu hori.

Lokalen pilatzea pisu eta industria guneetan

Marian Arias Askabideko ordezkariaren esanetan, prostituzio lokalaren artean, gutxienez, 500 metroko aldea egotea ezarri zuten Bilboko Udaleko Hirigintza Sailak.

Horren ondorioz, Bilboko pisuetara, muga inguruetara eta industria guneeetara aldatu dira egoitzak. Bere ustez, prostituziorako lokalak ez pilatzeak «ez du arazoa konponduko».

Rikardo Ansotegi Gizarzte Ekintzako diputatuaren hitzetan, «prostituzioaren ordezt, neskame modura lan egiteko aukera ematen die zentroak.

Prostituzioan jarduten duten ehunetik laurogei Afrika edo Hego Amerikatik iritsitako etorkinak dira. Askabideren arabera, «egoera okerrera doa, ezinezkoa baita, normalean, pertsona horien egoera legeztatzea».

Era berean, kezkatuta daude prostituzioaren gorakada dela eta. Elkartearen ustez, ez da erabakirik hartu behar emakume horien iritzia aintzat hartu gabe. «Beraiena izan beharko luke erabakia».

GOI MAILAKO KIROLARIA

(Farmazeutikoa)

EUSKAL HERRIRA
ITZULTZEKO

SPONSOR-A BEHAR DU

T1.: 943 490634

HITZ BITAN

Edurne Unzueta | GASTEIZ

Goizeko 09:00etatik aurrera, mendizale goiztiarrenak Gasteizko Olarizu mendiko gurutzean zeuden. Mendi magaleko zelaletan, berriz, ez zen erromeriazale askorik ageri oraindik, erroskilla eta txorizo saltzaile batzuk besterik ez.

Ordu berean, Udaleko zinegotziak ohiko ibilaldiari ekiteko prest zeuden Plaza Berrian. Gasteizko txistulari bandak lagundurik, Subilla Gasteiztik abiatu eta Mendozarainoko ibilbidea egin zuten atzo, tarte-an Zumeltzu, Ariniz, Margarita eta Estarroa herrixkak bisitatu.

Eguerdia hurbildu ahala, musikaren doinuek, herri kirolek eta haurrentzako jolasek erromeriara hurreratutako bisitariak agurtu zituzten.

Txorizo mokadutxoak eta badaezpadako aterkia lagun, ehunka erromes bildu ziren irailaren bigarren astelehenean ospatzen den festara.

Antolatzaileen esanetan, Assterix eta Obelixen txirrista mugikorra eta skatezaileen patinete

Babarrunzaleen erromeria

OLARIZUKO JAIA. Jende andana bildu zuten Subilla Gasteiztik Mendozarako mugarrien ibilbideak, doako baba-janak eta egun osoko jai ekitaldiek

ikuskitzen izan ziren atzoko jaiaren osagai nagusiak. Hala, bizikleta zein eskalada atsegin duten gaztetxoek ere izan zuten aukera Olarizuko belardietan.

Baba-jan herrikoia

Sabeleko lehen hutsunea sumatzeaz bat, ilara luzea osatu zen eguerdiko baba-janerako. Urteroko erromesak, gainera, oso ongi prestatuak izan ziren atzo. Etxeko aulkia besapean hartu eta ilaran eroso itxaron baitzuen zenbaitek. Platerkada baba, ogia, baso bat ardo, erroskillak eta kafea; erabateko menu osotua arratsaldeari ongi eusteko.

Erraldioen konpartsak eta fanfarre, trikitixa eta gaiteroen doinuek, bazkalosteko lo kuluxkari lekukoa hartu eta erromer-



RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

Baba-jana izan zuten, atzo, Olarizun.

sen gorputzak alaitzen ahalegindu ziren.

Olarizuko zelaian jaiak aurrera egiten zuen bitartean, mendi gailurrean ere izan zen zer ikusirik. Izan ere, Arabako binakako aizkolari txapelketa lehiatu zen arratsaldeko 18:00etan mendi tontorrean. Ordu erdi geroago, berriz, Quimera antzerki taldeak *Pirata* antzezlan eskaini zuen erromeriako zelaian. Aurtengo jaiari amaiera emateko jendetza ugari abiatu zen etxerantz herriko musika bandaren, txistularien eta trikitularien doinuak alaiturik. Hala ere, erromeriari amaiera ofiziala plaza berrian eman zitzaion iluntzeko 20:45ean. Suzkozezenaren adarretatik ihesi eta musika bandaren doinuak lagun, aurtengo erromeriari agur esan zioten gasteiztarrek.

ISTRIPUA

Adineko pertsona bat hil da Uriosten, tren batek harrapatuta

78 urteko lagun bat hil zen tren batek harrapatuta, Uriosteko pasabidean, Trapagaran eta Ortueilla artean, Bizkaian. Atzo, arratsaldeko 16:30 aldera gertatu zen ezbeharra. Ertzaintzaren arabera, oraindik ez dira zehaztu istripuaren arrazoiak. Autopsia egiteko, adinduaren hilotza Auzitegiko Institutu Anatomikora eramane zuten. Bestalde, herenegun, Estepona herrian (Malaga) bizi zen 16 urteko gazte bat hil zen, auto istripu batean. Goizeko 06:00 inguruan gertatu zen ezbeharra Milagro herriko (Nafarroa) alde zaharretik oso gertu, eta zehaztu gabe daude istripuaren arrazoiak. Bi pertsona zeramatzan autoak zutoin bat jo zuten: gidariaren ondokoak bizitza galdu zuen, eta gidaria oso egoera larrian aurkitzen da.



GAIZKA IROZ

TURISMOA

'Endeavor' itsasontzia ehun turista estatubatuar baino gehiagorekin iritsi da Donibane Lohizuneko portura

Ezohiko bisitariak lehorreratu ziren herenegun Donibane Lohizuneko portura. Irailaren hamaikaren atarian, Euskal Herria bisitatzera etorri ziren ehun eta hamar lagun estatubatuar iritsi ziren Donibane Lohizuneko kaira. Gertakari horrek, jakinmina sorrarazi zuen donibandarren artean, eta jende ugari bildu zen herriko badietan. Goizeko 09:00etan zen lehorreratzekoa itsasontzia, baina ez zen 10:30ak arte iritsi. Bisitariak egun guztia herrian bisitatzen igaro ondoren, gaueko 23:00etan itsasoratu ziren berriz. Txango berri bati ekin zion orduan *Endeavourrek*: Bilbo aldera abiatu zen.

URTEGIAK

Esako urtegiaren ur pilatzea hobera doa, eta bere ahalmenaren %20a iritsi da dagoeneko

Nafarroan jasandako lehorteak hobera egin du azken egunotan. Hala, Esako urtegia, bere ahalmenaren %20an da jadanik. Idortearen ondorioz, joan den urtekoa baino baxuagoa izan da aurtun bildutako ur kopurua. Alkozkoak, berriz, %14 du beteta, eta Eugikoa eta Irabiakoa, berriz, askoz hobeto daude. Lehenak, bere ahalmenaren %76 du urez bete, eta bigarrenak, aldiz, %64. Joan den urtean, esaterako, hutsik zegoen Irabiakoa.

HEZKUNTZA

2007. urtera arte berri du Eusko Ikaskuntzak Oxford Unibertsitatearekin zuen hitzarmena

1996az geroztik Eusko Ikaskuntzak Oxford Unibertsitatearekin zuen hitzarmena 2007ra arte luzatuko da. Akordioaren arabera, *Basque Visiting Fellow* izeneko euskal espezialista bat joango da Oxford-eko unibertsitate ikasturte bakoitzaren hasieran. Ingeles akademia ospetsuaren giza bitartekoak eta teknikoak izango ditu eskura irakasle gonbidatuak. Beka bat jasoko du aditu horrek, eta ikerketa bat egingo du ikasitako gaiari buruz. Amaieran, mintegi bat antolatuko du, eta nazioarteko adituek hartuko dute parte bertan. Hitzarmena sinatu zenetik, bisitari euskaldunek jorratu dituzten gaiak ingurumen eskubidea, Europako ekonomia, hizkuntzalaritza, antropologia, eta natur zientziak izan dira, besteak beste.

GIZARTE ZERBITZUAK

Eskualdeko taldeak sortu ditu Gizartekintzak, udalak herritarren eskaerei buruz aholkatzeko

Gipuzkoako udaletako gizarte zerbitzuei laguntzeko asmoz, lau eskualdetako taldeak antolatu ditu Gizartekintzak, Gipuzkoako Foru Aldundiko Gizarte Zerbitzuen Sailak. Talde horiek, herritarren eskaerei buruzko gomendioak emango dizkiete udalei. Gipuzkoako lau herritan jarri dira talde horiek: Tolosan, Errenterian, Zumaian eta Bergaran. Hiru lagunek osatuko dute multzo bakoitza: haurren arazo eta tratatu txarren psikologiako aditu batek, gizarte langile batek, eta soziologo batek. Gizartekintzako zuzendari Ramon Jauregik eta Antonio Rodriguez Emankor enpresako kudeatzaileak aurkeztu zuten atzo ekimena. Emankor izango da zerbitzu berri hori kudeatuko duena.

TURISMOA

Uztailan, 6.600 lagun baino gehiagok hartu zuten ostatu Nafarroako nekazaritza turismo etxeetan

Espainiako Estatistika Institutuaren arabera, 6.600 lagunetik gora izan ziren ostatu hartu zutenak Nafarroako 415 nekazaritza turismo etxeetan. Pertsona bakoitza, batez beste, bost egun baino gehiago izan zen etxeren batean, eta %45 baino altuagoa izan zen logelen betetzea. Joan den urteko uztailan, aldiz, nekazaritza etxe gehiago zeuden, baina ia 1.200 lagun gutxiagok hartu zuten ostatu. Euskaldunek osatzen dute Nafarroako nekazaritza etxeetan egondako lagun kopuruaren ia erdia.



Eibarko Udala

IRAGARKIA

ADMINISTRAZIO OROKORREKO BITARTEKO BI LAGUNTZAILE LANPOSTU BETETZEKO DEIALDIA

Administrazio Orokorreko bitarteko bi laguntzaile lanpostu betetzeko deialdia egiten du Udai honek.

Baldintzak:

- Deialdiaren oinarrietan ezarritakoak (2002/09/06an Gobernu Batzordeak onartutakoak). Udalaren Informazio Bulegoan eskura daitezke.
- **Eskaearak egiteko toki-egunak:**
 - Tokia: Erregistro Nagusian (Informazio Bulegoa) PORTALEA, Eulogio Garate kaleetik sartuta.
 - Eguna: irailaren 18ra arte (egun hori barne).
 - Ordutegia: asteleheneetik ostiralera: 09:00-14:00

Eibar, 2002ko irailaren 6a.
ALKATEAK, Iñaki Arriola López.

EUROPAKO BATZORDEAREN PROPOSAMENA . Europako Batasuneko herrialdeek autoen gaineko zerga desberdinak izateak kontsumitzaileen eta auto ekoizleen kalterako dela dio Bruselak. Barne merkatua sendotzeko zerga sistema aldatzea proposatu du.

Autoen matrikulazio zerga kendu eta erabilerarena egokitu nahi du Bruselak

Ingurumena zaintzeko xedearekin, CO₂ isurketaren araberako zergak ezartzea proposatu du Europako Batzordeak

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Autoen gaineko zerga sistema aldatzeko proposamena aurkeztu zuen atzo Europako Batzordeak. Besteak beste, egun autoa erostean ordaintzen den matrikulazio zerga kentzea nahi du Bruselak, eta ibilgailua erabiltzeagatik ordaintzen den zerga CO₂-ren isurketaren arabera izatea.

«Auto ekoizle nahiz erosleen mesederako» egin du proposamena batzordeak. Egungo zerga sistemak, herrialde bakoitzarako izen bereko auto baten bertsio desberdinak egitera behartzen ditu auto ekoizleak. Izan ere, herrialde bakoitzeko matrikulazio zergak kontuan hartuta ezartzen zituzten prezioak, eta prezio horren arabera prestazio gehiago edo gutxiago ezartzen dizkiete auto berari.

«EBko kide gutxietan zerga

berdinak egonez gero, prezioak ere berdinak izango lirateke, eta prestazioak ere bai», dio Europako Batzordeak.

Egungo sistemak EBko biztanleei ere eragiten die, gainera, Frits Bolkestein Zerga komisarioak azaldu zuenez. Izan ere, norberaren herrialdetik kanpo auto bat erosiz gero, bi aldiz ordaindu behar izaten da matrikulazio zerga, aurrena autoa erosten den tokian eta gero erabiltzen den herrialdean.

2010 urtera arteko epea

«Horregatik, pixkanaka-pixkanaka matrikulazio zerga murrizteko proposatzen diegu EBko kideei, guztiz kendu arte», azaldu zuen Frits Bolkestein Zerga komisarioak. Matrikulazio zerga desagerrarazteko, halere, bost eta hamar urte arteko epea behar dela uste du Europako Batzordeak.

Autoa erosteagatik baino gehiago eragiten duten kutsaduragatik ordaindu beharko lirateke zergak, Bruselaren aburuz. «EBk ingurumena zaintzearen aldeko apustu sendoa egin du eta filosofia hori aintzat hartuta, CO₂ gasaren isurketa murrizten lagundu beharko lukete zergek», adierazi zuen EBko Zerga komisarioak.

EBko kideek autoek gas gutxiago isurtzeko konpromisoa hartu berri dute. Ahal bada, 2005erako, ekoizten den auto berri bakoitzak 120 gramo CO₂ baino gehiago ez isurtzea hitzartu dute. Auto ekoizleek, baina, soilik 140 gramora jaitsiko dutela agindu dute. «Hor gelditzen den tarte osatzeko zergak erabiliko ditugu», dio Europako Batzordeak atzo aurkeztutako proposamenak.

Neurriokin «Europako barne merkatua sendotzeko egun



JESUS DIGES / EFE
Auto ekoizleei onurak ekarriko lizkieke zerga sistema berriak.

daukagun beste oztopo bat gainditu nahi dugun», adierazi zuen Bolkesteinek proposamena egin ostean.

Proposamen hori uztailean aurkeztu zuen aurreneko aldiz Bruselak, baina kontrako jarraera erakutsi zuten orduan Erre-

suma Batuko bi komisarioek, Chris Patten eta Nei Kinnockek. Bestelako jarrera agertu zuten, ordea, atzokoan, eta proposamena onartuta gelditu zen. Orain Europako Legebiltzarrak onartu beharko du indarrean sartu aurretik.

DATUAK

Zerga ugari bateratu nahian

Europako Batasuneko barne merkatua sendotzeko xedearekin aurkeztu du proposamena Europako Batzordeak. Izan ere, autoen inguruko zerga ugari eta desberdinak daude Europako Batasunean. Hona hemen desberdintasun nagusiak:

MATRIKULAZIO ZERGA 10 HERRIALDETAN. EBko hamabost kideetatik hamarretan ezartzen dute autoaren matrikulazio zerga. 1999ko datuei erreparatuta, 297 (Italia) eta 659 (Danimarka) euroren artean dago zergaren kopurua.

ERREGAIEN GAINEKO ZERGA HANDIAGOA. Matrikulazio zergarik ez edo oso txikia dutenek erregaiari zerga handiagoa ezartzen diote.

ERABILERAREN ZERGA. Urtean behin erabileraren zerga ere ordaintzen dute herrialde gehienetan. Frantzia ez, ordea.



Helburua

Enpresetan negozio elektronikoa -e-business- ezar dadin bultzatzea, konponbide informatikoak garatzeko kostuetarako, ekipamendu inbertsioetarako eta trebakuntza gastuetarako dirulaguntzak emanez.

Onuradunak

100 langiletik gora ez duten Bizkaiko enpresak.

Onurak

Kostuen %50erainoko dirulaguntzak, muga 20.000 euro izanik.

Eskaerak aurkezteko epea

2002ko irailaren 30 arte.

Lekua

Orueta Gotzaina kalea, 6
48009 Bilbo

Tel.: 944 208 084

www.bizkaia.net



Bizkaiko Foru Aldundia
Euzko Sustapen Saila

Diputación Foral de Bizkaia
Departamento de Promoción Económica

LAN ISTRIPUAK. %21,72 gutxiago gertatu dira Osalaneko enpresetan

EAEko enpresetan 32.508 lan istripu jazo dira aurten, lehenengo seihilekoan

Guztira, laneko istripuetan 66 lagun hil dira, Osalanen datuen arabera

Ainhoa Gutierrez | GASTEIZ

Osalan erakundearen baitan dauden enpresetan, istripuen kopurua % 21,72 jaitsi da. Oro har, 2002ko lehen seihilekoan, 32.508 lan istripu izan dira Araba, Gipuzkoa eta Bizkaiko enpresetan. Hori da, Osalanek Eusko Jaurlaritzarekin batera, atzo aurkezturiko Lan Istripuen Aurkako Plan Bereziaren seihi-lekoaren azterketatik ondorioztatutakoa.

Hala ere, oraindik EAEko «egoera kezagarria» dela dio Justizia eta Lan sailburu Joseba Azkarragak. «Epe ertain edo luze prebentzioan ez bada inbertitzen, horrek esan nahi du osasun kostuak eta galdutako lanorduek biderkatzen ari direla. Garrantzitsua dena ahaztu gabe, noski, langile baten zorigaitza», oroitarazi zuen sailburuak.

Gaur egun 1.911 enpresa daude Osalanen Lan Istripuen Aurkako Plan Berezian. Horietan, guztira, 268.751 lagunek egiten dute lan. Kasu gehienetan, planaren barnean sartzeko arrazoi nagusia iazko istripu kopuru handia izan da. Gainera, aurtengoan lan istripurik izan ez arren, «ehun langile baino gehiagoko» enpresak ere plangintzaren baitan sartu dituztela adierazi du Osalaneko zuzendari Iñaki Galdosek.

Osalanen barnean diren enpresetan, iaz baino 3.200 istripu gutxiago izan dira (11.533 oro-



RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

Joseba Azkarraga EAEko Justizia eta Lan sailburua.

tara). Lan istripu larrien alorrean, jaitsiera %29,20koa izan da. Istripu arinei dagokienez, aldiz, jaitsiera %21,56koa izan da.

2002ko lehen seihilekoan, 66 istripu hilgarri izan dira. Hildakoen kopuruak jaitsiera nabarmena izan du aurtengoan (%58,33). Hori dela eta, istripu kopuruaren jaitsiera «nabarmenezkoa» dela esan du Azkarragak. «Baina ezin gara pozik egon, istripu bat bakarra dagoen bitartean, prebentzio neurriak aztertu edo handitu behar direla ulertu behar dugu».

Eraikuntzaren sektorean, Osalanetik at dauden enpresetan, lan istripuen kopuruak %1,24ko igoera izan du. Industriaren sektorean, aldiz, lan istripuen kopuruak %8,22ko jaitsiera izan du, eta, zerbitzuen sekto-

rean, jaitsiera, %4,97koa izan da. Osalanen baitan dauden enpresen datuak hobeak dira.

Izan ere, eraikuntzaren sektorean iaz baino 411 istripu gutxiago izan dira. Industriaren sektoreari dagokionez, 1.655 istripu gutxiago jazo dira, eta zerbitzuen sektorean, 1.150 istripu gutxiago gertatu dira. Nekazaritzaren sektorean, aurreko sektoreetan ez bezala, 16 istripu gehiago izan dira (147).

Lurraldeka, Gipuzkoako enpresek lortu dituzte emaitza onenak. Izan ere, lan istripuen kopurua %31,69 jaitsi da, industriaren eta zerbitzuen sektoreen hazkundera dela eta.

Enpresetan egindako ikuskapen kopurua nabarmen igo da; aurten 10.827 ikuskapen egin dira, iaz baino 1.711 gehiago.

ARRANTZA. Ondarroakoak dira bi ontziak

Ustez lege kanpoko sareaz aritzeagatik, bi arrantzontzi Baionara porturatu dituzte

Erredakzioa | BILBO

Frantziako Itsasoko Arazoetako zaintzaileek Ondarroako bi arrantzontzi porturazi zituzten, iragan igandean goizean goiz. Bordel inguruan arrantzan zebiltzan *Galerna I* eta *Galerna II* ontziak. Itsas zaintzaileen esanetan, erabiltzen ari ziren sareak ez ziren legekoak; hots, sarearen zuloak txikiak zirela ondorioztatu zuten. Alabaina, itsasontzietako patroiak ez ziren iritzi berekoak, eta Baionako portura joatea erabaki zuten, neurketak berriz egiteko, atzo heldu ziren bertara. Batasuneko uretan ari ziren arrantzan, eta horretarako baimena bazuten.

Lapurdiko hiriburuan jarraitzen dute, eta seguruenik gaur jakingo da bi aldeetako zeinek duen arrazoa. Baio-

nako Itsaso Arazoetako Huges Vincentek azaldu zuenaren arabera, «legatz kopuruak behera egin du, eta bi arrantzontziok sareen arteko zuloak txikitze sistema dute, legatz txikiak biltzeko egina».

Bestalde, arrantzaleek erabilitako neurtzeko sistemaz ez ziren fio. Izan ere, Ondarroako alturako arduradun Vitor Badiolak adierazi du «oraindik goiz dela ezer ziurtatzeko. Biharko neurketen ondoren jakingo da zein den egoera». Horrelako kasuak «maiz» gertatzen direla azaldu du, eta frantziarrek arrazoa izanez gero, epaile batek erabakiko duela zenbateko fiantza jarri.

Ontziak harrapatutako legatz zuzkidura Donibane Lohizunen saldu ahal izan du.

PETROLIOA. 1,5 milioi upel ekoizteko asmoa

Prezioek gora jarraituz gero, ekoizpena handituko du LPEEK

Erredakzioa | DONOSTIA

«Japoniako batzarrera bitartean petrolio upelaren prezioak 28 dolarretik gora jarraitzen badu (LPEEK ezarritako prezioa kontuan hartuta), handitu egingo dugu ekoizpena. Eguneke 1,5 milioi upel gehiago ekoiztuko dugu», adierazi zuen atzo LPEEK Lurralde Petrolio Esportatzaileen Erakundeko ordezkari batek.

Iragan asteartetik nabarmen egin du gora petrolioaren prezioak, AEBek Iraki erasotzeko asmoa erakutsi

ondotik. George W. Bush presidenteak eraso hori egiteko babesa lortzeko kanpaina hasi duenetik bost dolar garestitu da petrolio.

«Irak petrolio ekoizle garrantzitsua izanik, beldurra sortu da merkatuetan», adituek diotenez. LPEEK idazkari Alvaro Silvak ostiralean esan zuenez, ordea, «Iraken aurkako gerra hasita ere, petrolioaren horniketa bermatuta egongo litzateke».

Irailaren 19an bilduko dira LPEEK kideak ekoizpena handitu edo ez erabakitzeko. Adituen iritziz, «erasoa hasita ere, ez dago ekoizpena handitzeko beharrik. Hala ere, horrelako egoeretan egiten den lege, handitu egingo du ziurrenik». Atzoko adierazpenon ondotik sendotu egin da uste hori.

BURTSA. Negozio bolumen handirik gabe, baina beheraka jarraitzen dute

La Marinera nagusi

J. B. Andueza |

Eguna gorri joan zen atzo, Castrok La Marineraren Kontxako garaipenaren kaletik. Irak odolztatu dezakeen guda mehatxuak eta banku handiek nahiz Terrak (-%6,11) epaitegiaren dituzten arazoez Bilbao-2000 lotsagorritu zuten. Atlantikoaz bestalde, AEBetan, ez zen zia-

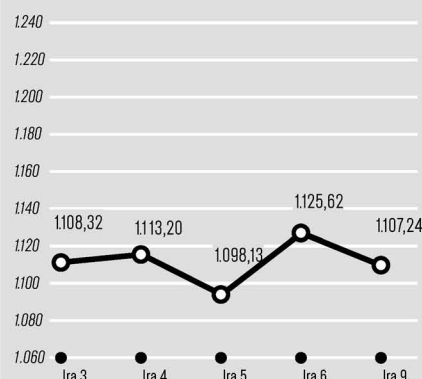
bogarako aukerarik izan: inbertarioen gehikuntzak eskariaren ahulezia nabarmendu baino ez zuen egin. Salerosketen palakada erritmoa mantsoa izan zen, 600 milioi euroren bueltan. Eta onenak emanda dagoelako edo, Greenspan patroiarengan ere esperantza handirik ez du jada diruak. BBVA eta Telefonikak %3na pasa galdu zuten.

DATUA

Jakiak kontserban jartzen dituen IAN filiala salgai jarri du Nafarroako Viscofanek (-%1,91). Txinan eta Perun ere enpresa txikiak dituen IANen salmentarekin, 200 milioi euro eskuratuko litzuke Viscofanek, eta zelulosazko estalkien negozioan finkatuko luke bere jarduerak.

Bilboko 2000 indizea

Diferentzia **-1,63** | Azken indizea **1.107,24** | Aurreko indizea **1.125,62**



Beste indizeak

New York (Dow Jones)*	8.3170,61 (-%0,67)
Tokio (Nikkei)	9.306,26 (+%1,94)
Madril (IBEX-35)	6.143,3 (-%1,89)
Paris (CAC-40)	3.199,82 (-%1,44)
Londres (FTSE 100)	4.062,4 (-%1,09)
Frankfurt (DAX)	3.429,22 (-%1,62)
Milan (Mibtel)	18.058 (-%1,74)

* Eguerdita arte

Dibisen merkatua

Pezeta	166,386
Libera	6,55
Dolarra (AEB)	0,9794
Libera Esterlina	0,6287
100 Yen (Japonia)	1167,9

NEKAZARITZA. Gaymard Frantziako Laborantza ministroak neurri berriak hartu ditu

CTE diru laguntzak desagertzeko arriskua salatu du ELBk Baionan

Parodia egin zuten DDA Departamenduko Laborantzako Zuzendaritzaren bulegoetan

Hartzea Lopez Arana | BAIONA

ELB sindikatuak antolatutik, 80 laborari inguru bildu ziren atzo Baionan, CTE (Etxaldean Lurralde Kontratu) laguntzen desagertze arriskua salatzen. Manifestazioa Paulmy etorbidean hasi eta DDA Departamenduko Laborantzako Zuzendaritzaren bulegoetan aitzinean bukatu zen. Bertan laborariak parodia bat antolatu zuten, bi leihatila faltsu altxatuz. Bata Europako Nekazaritza Politika Bateratuko laguntzak eskatzeko zen, alfonbra gorri batekin sinbolizatua. Bestea CTE kontratuak eskuratzeko egina zen, eta bertan *itxia* zegoen idatzirik.

ELBko lau kidez osaturiko delegazioari harrera egin zion ordu erdiz DDAko Fousse ordezkariak, eta sindikatuko kideek bilkuraren berri eman zieten kanpoan bildutakoei. Christian Harlouchet eledunaren erranetan, «CTE kontratuen finantza-mendua departamendu mailan negoziatuko dela ulertarazi digu Fousse jaunak. Honek erran nahi du laguntzak lortzeko orduan desoreka handiak gertatuko direla, eskaera kopuruaren arabera zatituko baitira laguntzak, eta hemen anitzek



DDA Departamenduko Laborantzako Zuzendaritza aurrean elkarretaratzea egin zuten atzo ELBkoek.

galdegina genuen CTE eskuratzeko eskaera. Kezkati egoteko arrazoirik ez zaigu falta».

Diru laguntzen desoreka

1999an Frantziako Parlamentuak bozkaturiko legean, laborantza berrindartzeko CTE ezartzea erabaki zuen. Modulazioaren bidez diru laguntzak aldatzea zen xedea, hau da, jada-

nik laguntza handiak jasotzen dituzten laborari eta eskualdeei zati bat kendu beharretan direnei helarazteko. Frantzian, orain arte, laborarien %20k laguntzen %80 jasotzen dute. Gaymard Laborantza ministroak joan den agorrian sistema horren kentzea erabaki zuen.

Ipar Euskal Herrian, laborari anitzek egina zuten indibidualki

eta kolektiboki CTEa eskuratzeko martxa. ELBren ustez, lege hori «gure ofizioa gizarteak nahi duen logika batera eramateko parada» da, etxalde ttipiek mozkinen kalitatea hobetzeko, sor marken hedatzeko edo hazkunde biologikoa egiteko lagunduak zirelako. Datozen asteetarako mobilizazio gehiago iragarri ditu ELBk.

LABURAEAN

Baionako autobus gidariak egun bateko lanuztea egin dute, euren egoera salatzeko

Force Ouvriere sindikatua-ren deialdiari jarraituz, Baionako autobus gidariak greba egin zuten atzo egun osoan. Sindikatuaren deialdiak gidarien lan baldintzen egoera salatzeko zuen helburu, bereziki ordutegiari dagokienez, uda osoan egunero zortzi ordu baino gehiago jarraian egin baitituzte gidariak. STAB garraio enpresak gutxieneko zerbitzua mantendu zuen, eta bezeroek autobusak orduro har zitzaieten.

'Bilbao Knutsen' gasontzia uretaratu dute Sestaoko La Navalen

Atzo arratsaldean *Bilbao Knutsen* gasontzia uretaratu zuten Sestaoko La Navalen instalazioetan. Ontzi horrek 138.000 metro koadroko azalera du, eta 163 gradu zero azpitik gasa garraiatzeko gaitasuna du. Sestaon Izarrek aurretik uretaratzen duen bigarren gasontzia da hori. Aurretik, urte hasieran *Iñigo Tapias* gasontzia uretaratu zuen. Ontziaren jabe Knutsen Oas sozietate norvegiarra izanen da, Izarren bezero nagusietako bat da. Bertan enpresa horrek 11 ontzi egiteko konpromisoa du Izarrek: gai kimikoak garraiatzeko bi ontzi, bi petroliontzi, sei *Shuttle* eta gasontzi bat.

ZURE ENPRESA SORTU BERRIA BADUZU

Ekonomi Sustapen Sailak **SUSTATU** kide egitaraua prestatu du.

Egitarauak emakumeek sortu dituzten Bizkaiko enpresa berriei laguntzen die.

Egitaraua zure enpresa berriarentzat berariaz pentsatuta dago.

ZATOZ, LAGUNTZA GUZTIA EMANGO DIZUGU

AURKEZTEKO EPEA

2002ko irailak 16



Bizkaiko Foru Aldundia
Ekonomi Sustapen Saila

Diputación Foral de Bizkaia
Departamento de Promoción Económica



SUSTATU
kide

EKONOMI SUSTAPEN SAILA
DEPARTAMENTO DE PROMOCIÓN ECONÓMICA

Obispo Orueta, 6 - Bilbao
e-mail: sustatu@bizkaia.net
94 420 73 00

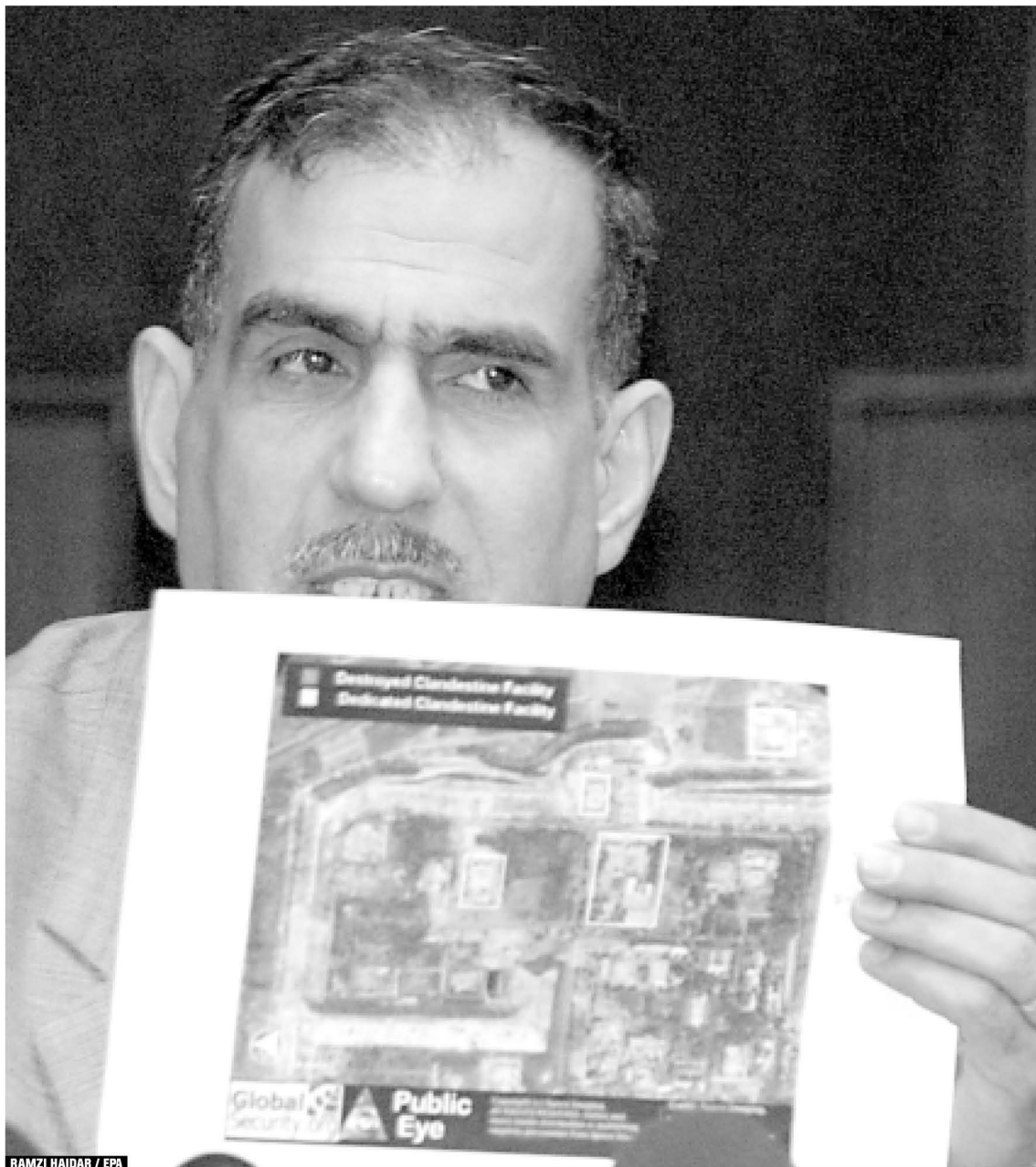
BEAZ

Alameda Rekalde, 18 - 6º - Bilbao
e-mail: beaz@beaz.net
94 423 92 28

AEB-AK IRAKI ERASOTZEKO PREST. Londresko Ikasketa Estrategikoetarako Institutuak dio Bagdadek arma nuklearrak sortzeko gai erradioaktiboa lortu behar lukeela aurretik. Chiracek Iraki arma ikuskatzaileak onartzeko hiru aste ematea proposatu du.

Zentro nuklear nagusi ohia erakutsi du Irakek, AEBen salaketak gezurtatzeko

Bushek frogatzat jo zuen satellite bidezko argazkietan seinalatuta agertzen zen Tueithako lantegia



RAMZI HAIDAR / EPA

Irakeko Atzerri Ministerioiko zuzendari Saeed al-Musau, Bushek frogatzat jotako irudi bat erakusten.

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Bagdadetik 19 kilometrora dagoen eta 1991ko Golkoko Gerra arte Irakeko zentro nuklear nagusia zen Tueithako lantegia erakutsi zien atzo kazetariei Atzerri Ministerioiko buru Saeed al-Mousauik, Washingtonen salaketak gezurtatzeko. Kazetariak giltzurrun eta gibelako eritasunak sendatzeko sendagaiak ekoizten ikusi zituzten langileak eraikinetako batean, eta laborategi batean ere izan ziren, zeina Bagdadeko agintarien arabera, nekazaritza inguruko ikerketak egiteko erabiltzen den. Irak masa suntsiketarako armak egin ari den froga gisa George Bush AEBetako presidentek larunbatean aipatutako satellite bidezko irudietan —IAEA Energia Atomikoaren Nazioarteko Agentziarenak— agertzen zen Tueitha, Al-Mousauik atzo nabarmendu zuenez.

Hondakin multzoak eta kalte-tutako ekipamendu nahiz eraikinez gainera, 1994an Irakek eraikitako eraikinak ikusi zituzten kazetariak Tueithara egindako bisitan.

Golkoko Gerra ostean, Energia Atomikoko Agentziak Tueitha eta beste zentro nuklearrak desegin zituen. 1968ko arma nuklearrak ez ugaltzeko hitzarmenetik —Irakek ere sinatu zuen— sortu zen agentzia. IAEAren 1998ko txosten bat izan zen Bushek larunbatean Iraken aurka aipatu zuen frogetako bat; zaharra zen, baina AEBetako presidentek «hanka sartu» eta egun horretan kalera-tua zela esan zuen. Irakeko zenbait leku «susmagarritan» ustez eraikitze lanak erakusten zituzten irudiak ere frogatzat hartu ondoren, argazkiek susmo txarrik ez zutela eragiten adierazi zuen IAEako buruak. Bushek eta Tony Blair Erresuma Batuko lehen ministroak aipatutako txostenak, bestetik, Irak arma nuklearrak sortzetik sei hilabetera zegoela zioen, baina 1991ko gerraren aurretik. Horren ondoren eta 1998ra bitartean Bagdadek arma horiek

ekoiztea lortu zuen zantzurik ez zegoela zioen Energia Atomikoko Agentziak. 1998an NBEko arma ikuskatzaileak Iraketik joan zirenetik datu gehiago ez du jaso Agentziak.

Etxe Zuriak Bush oker zegoela onartu eta ordu gutxira, Gobernuak zenbait hedabideri filtratu zien azken hilabeteetan Bagdad saiatu dela uranioa aberasteko erabil daitezkeen milaka aluminio hodi erosten. Halako hodiak besteak beste sendagaiak ekoizteko ere erabiltzen dira, ordea.

Londresko Ikasketa Estrategikoetarako Nazioarteko Institutuak atzo adierazi zuen Irak hilabete gutxiko epean arma nuklearen bat sortzeko gauza izango litzatekeela, baina gaineratu zuen horretarako gai erradioaktiboa lortu beharko lukeela lehenengo.

Diplomazia

Washingtonen Iraki erasotzeko aliatuen babes bila jarraitzen du, bitartean. Jacques Chirac Frantziako presidentek kontrako jarrera malgutu eta proposatu zuen: NBEk ebazpen bat onartzea Bagdadi hiru asteko epea emateko arma ikuskatzaileak berriro hartzeko. Bush ostegunean da NBE Iraken kontrako asmoez azalpenak ematekoa. Aurretik, Kanadako lehen ministroarekin bilduko da. Europan, Erresuma Batua izan da sostengu argia eman dion bakarra.

Anthony Zinni AEBek Ekialde Hurbilean duten ordezkariak ere gerrak Israel eta Palestinaren arteko gatazka okertuko zuela adierazi zuen atzo.

Iraken, oposizio kurduko bi taldek haien arteko liskarrak baztertzea hitzartu zuten. Kurdistan lur eraso baterako base izatea ahalbide dezake akordio horrek, zenbait adituren ustez. Irakiparraldeko kurduek gerraren ondoren estatu bat sortuko luketen beldur den Turkiak, berriz, arma ikuskatzaileekin elkarlanean aritzeko eskatu dio Iraki, eraso saihes-teko.

ERASOA

Ondorioak kontuan hartzeko eskatu du NBEk

AEBen arabera, nazioartekoak Iraki erasotzearen aurka erakutsitako jarrera pixkanaka aldatzen ari denean, ekintza militarrik izango litzatekeen ondorioak —besteak beste, Ekialde Hurbileko gatazkan— ondo aztertzeko eskatu zuen atzo Kofi Annan NBEko idazkari nagusiak. Etxe Zuriak adierazi zuen balitekeela Washingtonen NBEri eskatzea armen inguruko neurriak gogortzeko, Irakek armategi guztiak bertan behe-
ra uzten dituela segurtatzeko.

Bagdadeko gobernuak Golkoko Gerraren ondorengo Nazio Batuen Erakundearen ebazpenak urratzen ari dela uste du Bushek, eta gogortu egin behar direla Irak haiek betetzera behartzeko. Horrek ez du esan nahi, Etxe Zuriko eledun Ari Fleischeren arabera, eraso militarra ekarriko duenik. Dena den, AEBetako eta Erresuma Batuko gerra hegazkinek Irakeko Armadako kontrol postu bati eraso zioten atzo Bagdadetik 275 kilometrora, Pentagonoak jakinarazi zuenez.

Al Amarai herritik gertuko postuari urrunetik zuzendutako bonbak jaurti zizkioten. Eragindako kaltea aztertzen ari zela gaineratu zuen Pentagonoak.

Kontsentsua... gorbaten kolorean

ALEMANIAKO HAUTESKUNDEAK. Gerhard Schroederren eta Edmund Stoiberren artean irailaren 22ko bozei begira telebistan egindako azken aurrez aurrekoak lehenak baino lehia handiagoa eskaini zuen



ARD-ZDF / EPA

AZKEN AURREZ AURREKOA. Gerhard Schroeder kantzilerra, eskuinean, bere arrazoiak Stoiberri azaltzen, igande gaueko saioan.

Arlo horren inguruan egoera hobean egon arren, gaia Stoiberren kontra bihurtu zen. Schroeder, zeinak hedabideetan eskarmentu handia duen, ahalegindu egin zen gai garrantzitsu hone-taz Bavariako lehen ministroa bere onetik ateratzen. Bavariak Alemaniako langabezia kopuru txikiena duela onartu zuen kantzilerrak, baina, era berean, lana bilatzen hasi diren kopuruan igoera handiena izan duela. Stoiberrek erantzun egin zuen: «Behin baino gehiagotan esan duzu lau milioi langaberen emaitza duen kantzilerrak ez duela merezi berriro ere aukera dezaten». Kulparik hartzeko arrazoirik ez dagoela esan zuen Schroederrek, langabeziaren igoera, orokorrean, munduko egoera ekonomikoaren ondorioa izan baita.

Koalizio handirik ez

Schroeder koalizio gorri-berdeak segitzearen alde azaldu zen. Bere ustez, gobernuak zergen eta erretretan erreforma burutu du. PDS Sozialismo Demokratikoaren Alderdiarekin —teorian Alemaniako Errepublika Demokratikoko alderdi ofizialaren ondokoa— koalizio bat egitea berriz baztertu zuen. Stoiberrek, aldiz, argi utzi zuen SPDrekin batera agindu nahi ez zuela. «Ez dut koalizio handirik egin nahi, horrek ez baitu guk behar dugun konponbidea ekartzen».

Bukatzeko, Schroederrek berriro garaipena nahi duela esan zuen, «kapitalaren interesen eta langileen eskubideen arteko orekari» eutsi ahal izateko.

Martin Beck | BERLIN

Alemaniako kantziler federal Gerhard Schroeder (SPD) eta CDU-CSU Batasuna talde kontserbadoreko hautagai Edmund Stoiberrek duela bi aste telebistan eginiko aurrez aurrekoak ez zuen garaile argirik izan. Igande gauean eginiko bigarren eta azkena, berriz, biziagoa izan zen. Bertan, Schroeder hobeto aritu zen.

Hasi baino lehen, aurrez aurreko erabakigarria izendatua zuten hedabideek herenegungo eztabaida. SPD Alderdi Sozialdemokratak eta CDU-CSU Batasunarentzat ere garrantzia berezia zeukan saioak, hilaren 22ko legebiltzarrerako bozeta-ko azken inkestetan sozialdemokratak gorantz eta kontserbadoreak beherantz egiten hasiak direla kontuan izanda. Hauteskundeetarako bi aste eskas falta direnean, botoemaileen herenek ere ez dakite oraindik noren alde egingo duten. Bi alderdien iritziz, igandekoa azken aukera handia zen horietako asko erakartzeko.

Irakekiko jokamoldea eta lan eta ekonomia politika izan ziren eztabaidako gai nagusiak. Bi aurkariak janzkeraz antzera agertu baziren ere —traje ilunak eta marra zuri-gorridun

gorbatak zeramatzaten—, eztabaidan diferentziak izan ziren bien artean.

Stoiberrek amerikarren kontrako joerak areagotzea eta Alemaniaren eta Ameriketako Estatu Batuen arteko harremanak ahultzea egotzi zion kantzilerrari. Bavariako lehen ministroak errepikatu egin zuen bere exijentzia, hau da, Iraken kontrako erasoak NBE Nazio Batuen Erakundearen erabakia oinarritu

behar duela, eta EB Europako Batasuneko kideen adostasuna izan. Schroeder kantzilerrak, oster, edozein «abentura» arbuiatu zuen, NBERen agindua-ekin edo agindurik gabe. Schroederrek erabat baztertu zuen berriro ere Alemaniako Armadak Iraken kontrako operazio militarrean parte hartzea. Stoiberrek zera bota zion orduan: «Irakeko telebistan manipulatutako egingo zaituzte». Eta Schroeder-

rek lasai asko erantzun: «Zuzena dena egiten duzunean, okerreko aldearen txaloek ez dizute erasotzen».

Batasuneko hautagaia saiatu zen egoera ekonomikoaren arlotik Schroederren kontra ahalik eta puntu gehienak lortzen. Horretan onartzen diote hautesleek gaitasun handiena, esparru ekonomikoan balantze negatiboa baitu koalizio gorri-berdeak, batez ere lan arloan.

ESANAK

Langabezia eta Irak, mintzagai nagusiak

Egoera ekonomikoa —batez ere langabeen kopurua— eta nazioartean Ameriketako Estatu Batuek Iraken kontra burutu nahi duten operazio militarra izan ziren igandeko mintzagai nagusiak Schroederren eta Stoiberren arteko eztabaidan. Hona bi aurkariak gai bakoitzaren inguruan esandakoak:

LANGABEZIA

Schroeder: «Argi eta garbi dago langabezia jaitsarazteko borrorak bere horretan segitu behar duela geroan ere. Baina 4,9 milioi langabe zutenak, Helmut Kohlekin Stoiber jaunaren lagunen gobernuki-

deak kasu, aholkulari eskasak izaten dira horretan».

Stoiber: «Funtsean Alemaniako langabezia eta gaitasun eta lehiakortasun ekonomikoa hobetu behar dugu. Alemania egundoko herrialdea da, herritar bikainekin, eta ez du merezi izan hazkunde ekonomikoaren azken postuan egotea eta langabeziaren hazkundeak segitzea».

IRAK

Schroeder: «Kontu sinplea da hau: auzi jakin batean, gerra eta bakeari buruzko auzian, alegia, Alemaniaren eta Amerike-

tako Estatu Batuen artean iritzi desberdinak daude, guztiz agerikoak».

Stoiber: «Saddam Hussein gainean ahalik eta presio handiena egin behar dugu, horrela Nazio Batuen Erakundearen aginduetara dauden arma ikuskatzailerei herrialdean sartzen utz diezaien. Iraken kontrako edozein motatako neurriak hartzea erabakitzeke monopolio erabatekoa soil-soilik Nazio Batuen Erakundearen baitan datzala ere argi eta garbi dago. Ez da zilegi batek bere kabuz erabakita-koa sostengatzea. Guk ez dugu halako jo-kaerarik sostengatuko, amerikarren alde-tik etorrita ere ez».

FRANTZIA. Hego-ekialdea astindu duen ekaitzak milaka lagun erasan, eta etxebizitzak eta errepideak hondatu ditu

12 lagun hil eta 4 galdu dira, uholde eta ekaitzaren ondorioz

Gardeko departamendua da hondatuena, Vaucluse eta Heraultekin batera

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Gutxienez hamabi lagun hil dira eta beste lau galdu igandean geroztik, Frantziako hego-ekialdeko ekaitz eta uholde handien eraginez. Lurralde hondatuena Gardeko departamendua da, baina inguruko departamenduetan ere ondorio larriak jasaten ari dira, batez ere Vauclusen eta Heraulten.

Hamabi hildakoetatik hamar Garden izan dira. Lau lagun desagertuta, milaka lagun ebakututa, 40.000 etxe elektrizitate gabe, zubiak erorita, errepide gehienak moztuta eta erabat isolatuta herri ugari.

Departamendu hori alerta gorrian zegoen atzo. Errepide Informazioarako Lurralde Zentroak Gardeko departamenduan ez ibiltzea ere aholkatu zuen.

Orsec izeneko larrialdi plan berezia jarri zuten martxan sorospen zerbitzuak indartzeko. Plan horren baitan, Bouches-

du-Rhone, Var, Ardeche eta itsas Alpeetako suhiltzaileek parte hartu zuten salbamendu lanetan. Geroago, urpekari talde bat bertaratu zen. Armadako ehunka tropa ere bidali zituzten salbamendu zerbitzuei laguntzeko.

Salbamendu lanetan zebilen suhiltzaile bat hil da

Garden ez ezik, Heraulten ere bonbero bat hil zen, urak eramandako auto baten barnean zeuden bi lagun laguntzen saiatzean jasadako zaurien ondorioz. Herri horretan, beren etxetako teilatueta igota zeuden zenbait biztanle ere jaso zituzten larrialdi zerbitzuek.

Vauclusen, berriz, 15.000 etxe telefonik gabe geratu ziren. Herrialde horretan hiri kaltetuenak Orange eta Avignon izan dira.

Orangen beste pertsona bat hil zen. Hiri horretako kaleetan ura metro erdiko altueraraino iristen zen. Suhiltzaileek zaha-



GERARD JULIEN / EPA

Gard eskualdeko Marguerite hirian gizon bat autotik irteten, uholdeek bete-betean harrapatu ondoren.

LARRIALDI PLANA

Larrialdi plan berezia jarri dute martxan, eta hainbat departamendutako suhiltzaile eta militarrek parte hartu dute

rreren egoitza bat ere hustu behar izan zuten. Zazpi autobide, berriz, moztuta zeuden Orange inguruan; beste hainbat errepide bezala.

Trenen zirkulazioa ere ozto-

patu zuen. Abiadura Handiko Trenaren nahiz tren arruntaren zirkulazioa moztu zuten Avignon eta Nimes hirien artean, Frantziako Trenbideen Elkarteko Nazionalak jakinarazitakoaren arabera.

Valence, Marseila eta Montpellier artean ere, Abiadura Handiko Trena geldituta egon zen ordu batzuek, trenbidean erorita zegoen zuhaitz baten gainetik.

Distantzia luzeko trenek bost orduko atzerapenak izan zituzten. Frantzia hego-ekialdera egin beharreko bidaiak atzera-

TRENAK GELDITUTA

Zenbait gunetan Abiadura Handiko Trena moztu, eta distantzia luzeko bidaietan atzerapen handiak izan ziren

tzeko eskatu zuen Trenbideen Elkartek.

Nicolas Sarkozy Barne ministroa atzo Gardera joan zen, uholdeek eragindako kalteak bertatik bertara ikusteko.

AUSTRIA. Koalizio gobernuko lau kidek kargua utzi ostean hartu du legebiltzarra desegiteko erabakia Wolfgang Schuesslelek

Liberalen barne krisiak eraginda, kantzilerrak hauteskundeak aurreratuko dituela esan du

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Austriako kantzilerrak, Wolfgang Schuessle, Parlamentua desegin eta hauteskundeak deituko dituela iragarri du, Joerg Haiderren FPOE Alderdi Liberaleko Susanne Riess Passer kantzilerrordeak, Legebiltzarreko bozeramaileak eta bi ministrok haien karguak utzi ondoren.

Schuesselen Austriako Alderdi Popularrak (OEPV) koalizio gobernua du Alderdi Liberalekin. Liberalek ez dute zergen inguruan adostasunik lortu eta alderdia bi zatitan banatu duen barne krisia eragin dute.

Legebiltzarra desegitea irailaren 19an proposatuko da, ahalik eta azkarren hauteskun-

deak egiteko. Hauteskundeak udazken honetan burutzea nahi dute, berezko data baino urtebete lehenago.

Neurri ekonomikoak eztabaidagai

Kargu uzteak, alderdiaren barnean jasadako krisiaren ondorioz etorri dira. Alderdi Liberalek igandean eginiko bileran gobernuaren proposamena ez onartzea erabaki zuten, neurri ekonomikoei dagokionez. Ondorioz, alderdia bitan banatua geratu zen: Joerg Haider ultraeskuindarraren aldekoak batetik, eta Riess-Passeren aldekoak, moderatuagoak, bestetik.

Gobernukideen dimisioaren ondoren, Schuessel kantzilerrak bi alternatiba zituen: Lege-

biltzarra desegin eta hauteskundeak deitu, edo gobernukide berriak onartu. Azkenean, hauteskundeak egitea erabaki zuen.

Herber Scheibner Alderdi Liberaleko (FPOE) behin-behineko presidente eta Defentsa ministroarekin bildu zen kantzilerra atzo goizean, koalizioaren etorkizunari buruz mintzatzeko. Arratsaldean, Thomas Klestil presidente federalarekin izan zen.

Joerg Haider ultraeskuindarrak 2000. urtean alderdiko buru izateari utzi bazion ere, oraindik eragin handia du alderdi barnean.

Alderdi Liberaleko kideak urriaren 20an bilduko dira buru berriak hautatzeko.



ROBERT JAEGER / EPA

Schuessel kantzilerrak prentsaurrekoan jakinarazi zuen erabakia.

EKIALDE HURBILA. Israelen trabak gaindituta, diputatu palestinarrek Ramalan bildu dira, eta bi urteko etenaldia hautsi

Boterea uzteko prest dela adierazi du Arafatek, Legebiltzarrak eskatuz gero

PANeko buruak bakearen alde egindako deia «garrantzi gutxiko berbatzat» jo du Sharonen



THOMAS COEX / AP

PANeko presidente Jasser Arafat atzo, Palestinako Legebiltzarrean egindako agerraldian.

MENDEKUA

Arabiar bati kendu diote israeldar hiritartasuna

Israelgo Barne ministro Eli Jishai-ek atzo izenpetutako ebazpen baten bitartez, israeldar hiritartasuna kendu zioten gaur egun espetxeratu dagoen Israelgo arabiar bizilagun bati.

Nahad Abu Kishak giltzapean dago «Estatu israeldarraren aurka jardutea» leporatuta, eta aitzakia horretaz baliatu da Barne ministroa Israelgo hiritartasuna kentzeko. Shin Bet Israelgo zerbitzu sekretuen arabera, Kishak Hamas Erresistentzia Islamikoaren Mugimenduari lotua da eta, areago, azken bi urteotan Israelen gertatutako hainbat atentatu suizidaren prestakuntzan zerikusia izan du. Israelgo jendetza osoaren %10 osatzen duten arabiar israeldarretatik hiritartasun israeldarra kentzen zaion lehen kasua da, baina beste lau aztertzen ari dira polizia zerbitzuak.

finkatu dituen PANeko lehen-dakaritzarako eta Parlamenturako hauteskundeak epe horretan gauzatuko direla.

Arafati beste behin arbuio egiteaz gain, «Osloko akordioak jada ez daude, ezta Camp Davideko eta Tabako konferentziak ere», aldarrikatu zuen Sharonen *Maariv* egunkarian atzo agertutako elkarrizketan. Adierazpen horiei iharduki zien Shimon Peres Israelgo Atzerri ministroak, irrati publikoan. «Ez nago Sharonekin ados; sinatutako itun bat badago, eta indarrean jarraitzen du; batasun nazionalako gobernuak orain arte inoiz ez du ezeztatu, eta aitzitik ere betetzeko konpromisoa badago gure arteko akordioan», esan zuen Peresek.

Sharonen adierazpen hau-kin ez zetorren bat, halaber, atzo jakiterat emandako albisteak, hots, lehen ministro israeldarrak onartu zuela Majmud Abas *Abu Mazen* palestinar burukidearekin elkartzea atzo bertan. Abu Mazen da Palestina Askatzeko Erakundearen batzorde eragileko idazkari nagusia, eta Arafatetik oso hurbila da.

Gatazkak anartean bizi-bizian dirau Ekialde Hurbilean. Israelgo Armadak Gazan atzo egindako erasoaldian gutxienez bi palestinarrek galdu zuten bizia, eta beste zazpi zauritu ziren.

Erredakzioa | DONOSTIA

Bigarren *intifada* piztu zenetik, orain dela kasik bi urte, lehen aldikotz biltzen zen Palestinako Lege Kontseiluaren aurrean egindako hitzaldi batean, Jasser Arafat Palestinako Aginte Nazionalako presidentea adierazten eman zuen prest legokeela boterea uzteko, parlamentario palestinarrek hala eskatuz gero. Ironia moduan jarraituz, baina, «espero dut hala nahi izango duzuela, zeren eta gisa horretan atseden pixka bat hartu ahal izango baitut», gaineratu zuen PANeko buruak.

Palestinako Legebiltzarren betekizuna duen batzar honen bileran egindako hitzaldian, Arafatek bakerako deia zabaldu zuen. «Azken 50 urteotan egondako borroka odoltsuari eta pairamenari amaiera emateko garaia bada; odol isurtze eta gogor egite nahikoa bada», aldarrikatu zuen palestinar buruzagiak. «Bakearen egiteko aukera oraingoz eskuera daukagu» esanda, Arafatek gaitzespena azaldu zien berriro zibil israeldarren aurkako atentatu suizidei, baina ez zuen antzeko kon-

ESANAK

JASSER ARAFAT (Palestinar Aginte Nazionalako presidentea)

«Espero dut beste norbait jarriko duzuela nire orde; gisa horretan atseden pixka bat hartuko dut»

«Azken 50 urteotan nahiko odol isurtze eta pairamen egon da; bada garaia honi guztiari amaiera emateko»

ARIEL SHARON (Israelgo lehen ministroa)

«Arafat denbora irabazteko saioetan ari da, eta bozen aitzakian boterea sendotzea besterik ez du bilatzen»

denarik egin jomuga militarrek izango lituzketen eraso egiteen alderat.

Arafaten mintzaldiari ihardukita, Israelgo lehen ministro Ariel Sharonen «garrantzi gutxiokotzat» jo zuen agiri baten bitartez. «Nire iritzian, Arafat denbora irabazteko saioetan ari da, eta hauteskundeak aitzakian, berriz, bere boterea sendotzea besterik ez du bilatzen», azaldu zuen lehen ministro israeldarrak bere oharrean. Azken batean, «indarkeriak, terroris-

moak eta horiek bultzatzeko jo-kaerek dirauten bitartean, ez da bakebiderik izango» ondorioztatu zuen Sharonen.

Palestinako Parlamentuaren saioa atzo goizeko 10:30ak inguruan hasi zen, bertan parte hartzen zutela 86 diputatu palestinarretatik 75ek. Haatik, Ramalan (Zisjordania) egin den batzarraldi honetan 47 biltzarkide baino ez zeuden, Gazan geratu ziren beste 28 saioan partaide izan zirela bideo bitartez. Izan ere, Israelgo

agintariek Zisjordaniar atzeratze baimena ukatu zieten parlamentu palestinarreko 14 biltzarkideri, «erakunde terroristekin loturak» zeuzkatela argudiatuta.

Sharon eta Peres berriro ezados

Tel Avivek *persona non grata* izat jotako parlamentarioen artean, esaterako, Abdel Xahina Arafatek joan den ekainean eratutako gobernu berriko Homikuntza ministroa zegoen. Ramalarat etortzeko debekua zuen Kamal el Xurafi beste parlamentarioetatik batek «legez kanpoko neurritzat» jo zuen Israelen ebazpena. Palestinako Parlamentuko presidentetzat atzoko saion berriro aukeratu zuten Ahmed Korehen iritzian, aldiz, «diputatuei jarri zitzaizkien eragozpen horien helburu bakarra gure batzarraren lanak trabatzen saiatzea da».

Horrelakorik ez dela lortuko frogatzearren, legebiltzar palestinarrek saioa jarraituko du gaur, eta Jasser Arafatek mokatutako gobernu berriari behar lioke oniritzia eman. PANeko buruak ziurtatu zuen, halaber, 2003ko urtarrilerako

HITZ BITAN

INDIA. Al Kaedaren bideoak zabaldu dituzte

Bombayra zihoan hegazkin bat bahitzen saiatu da gizonezko indiar bat, labana bat erabiliz

Erredakzioa | DONOSTIA

Labana batekin armaturik Air Seychelles konpainiako hegazkin bat bahitzen saiatu zen atzo Indiako pasaportearen zuten gizon-zeko bat. Eskifaiako kideek eta bidaiariek zapuztu zuten bahiketaren saioa. Al Jazeera telebistak, bitartean, iazko irailaren 11n hegazkinak bahituz eginiko erasoaren arduradunen hitzak jasotzen dituzten bideoak zabaldu ditu.

Labana bat eskuan zuela Pilotuen kabinan sartzen saiatu zen 41 urteko Indiako herritar bat. Sri Lankako hiriburu Kolombotik Bombayra zihoan hegazkina Male —Maldivetako hiriburu— eskala egin zuenean atxilotu zuen ustezko bahitzailerak. «Eskifaiak berehala desarmatu zuen eta aulki batera lotu», esan zuen Maldiva Uhartetako abiazio zibileko burua. Indiako pasaportearen zuten beste bederatzi bidaiari atxilotu zituen Poliziak, eta galdekatzera eramane. Hegazkinaren bahiketa

ta saioa Maldivetako historiako lehenengoa da, eta mundu osoan aireportuetan iazko irailaren 11n gertaturiko erasoaren urteurrena dela eta segurtasun neurriak zorroztu dituztenean gertatu da.

Lehen helburua, zentral nuklearrak

Qatarren egoitza duen Al Jazeera telebistak plazaratutako elkarrizketa batean irailaren 11ko erasoetako lehen helburua Estatutu Batuetako zentral nuklearrak zirela eman zuten aditzera Osama Bin Ladenen Al Kaeda taldeko kide gisa aurkeztu ziren bi lagunek.

«Zentral nuklear pare bati erasotzeko aukera aztertu genuen, baina horren aurka bozkatu genuen, ondorioak ez kontrolatzearen beldur», esan zuen bere burua Al Kaedako batzorde militarreko arduraduntzat aldarrikatu zuen Khaled Sheikh Mohamedek. Ideia «oraingoz» utzi zutela nabarmendu zuten Mohamedek zein Ramzi Bin Al



«Objektu zorrotzak» ez eramateko ohartzen duen afixa bat, atzo, Londresko Heathrow aireportuan.

Shaiba «erasoen koordinatzaileak». Ekintzen bitartez, xedea zen «ahalik eta hildako eta anabasa gehien sortzea, Estatu Batuei beren lurraldean gogor jotzeko», esan zuten. Pennsylvanian eroritako laugarren airekoaren helburua Etxe Zurriaren ordezkari —bertsio ofizialaren arabera— Washingtongo Kapitolioa zela adierazi zuten. Elkarrizketan Mohamed Atta Dorre Bikien kontra jo zuen lehen hegazkina ustez gidatzen zuten pilotu suizida eta Al Shai-baren arteko kodeturiko elkarrizketen berri ematen da Al ja-

zeerak aurki osorik zabalduko duen saioan.

Qatartik satelitez Ekialde Hurbil osorako jarduten duen telebistak ustez, Osama Bin Ladenen ahotsa jasotzen duen bideo bat zabaldu zuen atzo. Haren irudia agertu ez arren, Al Kaedako buruaren ahotsa iazko irailaren 11ko bahitzaileen laudorioa egiten entzuten da, antza. «Washington eta New Yorkeko erasoak hitz egiten dugunean historiaren ibilbidea aldatu duten gizonen inguruan ari gara», dio Bin Ladenena omen den ahotsak. Al Jazeera

ez zuen argitu, halere, bideoa noiz edo non egin duten. Beste irudietan hainbat gazte Afganistanen ustez pilotu izateko trebatzen agertzen dira. Bideoak osorik ostegunean zabalduko dituztela iragarri zuen Qatarko telebistak.

Al Kaedak mehatxua izaten jarraitzen duela ondorioztatzen du Erresuma Batuko Gobernuak atzo plazaraturiko txosten batek. «Eginiko kanpainak eragin handia izan arren, Al Kaedak erasoak egiteko ahalmena eta nahia du oraindik», dio txostenak.

KOLONBIA

Oraindik bahituak dituen hamasei turistak askatzeko eskatu dio Gobernuak ELN gerrillari

Abuztuaren 19an Ensenada de Utriako parke naturalean ELNk bahitu zituen 27 turistetatik gelditzen diren hamaseiak askatzeko eskatu du Kolonbiako Gobernuak. Igandean 10 turista askatu zituen ELNk, giza laguntza talde baten bitartekaritzaren ondorioz. Beste bat, berriz, bahituta zeukatela hil zen. Hildakoren gorpua ere eskatu dute agintariek.

EUROPAKO BATASUNA

PPE Konstituzioari buruzko proposamen bateratua egiten saiatuko da urriko batzarrerako

Urriaren kongresua egingo du Europako Alderdi Popularrak eta ordurako Europako Batasunerako konstituzio eredu proposamen bateratua egiteko asmotan daude taldeko kideak. Alemaniako ereduaren oinarritutako federalismoa bultzatzeko ideia malgutzeko eskatu zuten Sardinian bildutako Espainia, Frantzia, Portugal eta Italiako ordezkariak.

NEPAL. Sandikharka postu militarri eraso eginda 85 hil eta 16 zauritu dituzte



BINOD JOSHI / AP

Gerrillariak 130etik gora soldadu hil dituzte

Sandikharka izeneko postu militarri eraso egin eta Nepalgo segurtasun indarretako 85 kide hil zituzten atzo gerrillari maoistek. Bala Bahadur Turismo eta Abiazio Zibileko ministroak esandakoaren arabera, horrez gain, hamasei zauritu eragin zituzten.

2.000 lagun armatuk baino gehiagok egin zuten eraso, Arghakhanchi eskualdean, Katmandutik

300 kilometro mendebaldera. Memento hartan 200 soldadu inguru zeuden postuan.

Gerrillariak hainbat eraikin arpilatu eta su eman zieten. Gunea menpean izan zuten ordu batzuez, segurtasun indarretako kide gehiago joan eta ihes egin zuten arte.

Gerrillarien beste eraso batean, 50 soldadu hil ziren 24 ordu lehenago, Ilakako eskualdean.

Gobernuko eta segurtasun indarretako goi ofizialak bildu ziren atzo Nepalgo hiriburuan, atentatuaren ondorengo egoera aztertzeko.

Eraso horiek hilaren 28an Gobernuak deitutako larrialdi egoeraren ondorio dira.



Kultura Sailak diruz
lagundutako egunkaria

ESPAINIAKO KOPA. Lehiaketa hastera doa Lehen eta Bigarren Mailako euskal taldeentzat ere, eta gaur Osasunak Hirugarren Mailako Lemoari egin beharko dio aurre final-hogeita hamabirenetan. Real, Alaves, Athletic eta Eibar bihar ariko dira.

Konfiantza ordezkioengan

Joko-sistema aldatu eta ordezeko jokalariz josita doa Osasuna Hirugarren Mailako Lemoa taldearen zelaira

Asier Legarda-ereño | IRUÑEA

Joko-sistema aldaketarekin, eta ordezeko jokalariz jositako hamaikakoarekin ekingo dio Osasunak, Espainiako Kopa lehiaketari. Hirugarren Mailako Lemoa izango da aurkaria, baina Javier Aguirre entrenatzaileak ez du nahi bere jokalariek jokatu aurretik partida irabazita denik pentsatzerik.

Igandean Lemoaren partida ikusten izan zela adierazi zuen atzo Aguirrek, eta talde gogorra dela onartu zuen. «Ez da aurkari samurra izango, garaiak dira, eta buruz oso ondo doazenak. Motibazio berezia izango dute, baina geuk ere ezin dugu Real Madrilen aurka jokatzeko zain egon zelaira motibatuta irteteko. Geure autoestimua erakutsi behar dugu», esan zuen mexikarrak. Honelakoetan, maila goreneko taldeek irabazteko gutxi eta galtzeko asko dutela entzuterik ere ez du nahi Aguirrek: «Geuk ere irabazteko asko dugu, kanporaketa gainditzea, eta gainera jokalaririk bakoitzak bere maila erakutsi behar dit, minutu gutxien jokatzeko aukera izan duten jokalariek baitira gehienak».

Baina Iñigo Lizeranzu Lemoako entrenatzaileak badaki «Osasunaren irabazi beharra» abantaila dela eurentzat. «Guk bete dugu gure helburua», esan zuen Athleticeko jokalaririk ohiak. Lemoak Noja kanporatu zuen aurreko fasean, eta bere lana egin du, baina ez dute garapena baztertzeko —iaz Celta kanporatu zuen ia-ia—, eta horregatik ez dute aitzakiarik nahi. «Gure zelaiaren neurriak ezin dute ezer baldintzatu. Zelai honetan jokatzeko ez duenak, jokatzeko ez dakielako da», esan zuen Lizeranzuk.

Orain arte —Lotinak egin bezala— hiru zentralerik jokatu izan badu ere, 4-2-3-1koa zelairatuko du Aguirrek gaur hasieratik Arlonagusia futbol zelaietan, «lau jokalarirekin lasaitasun eta ordena gehiago izango baitugu atzealdean». Bestalde, Paqui eta Aloisi Lemoara eramanez, gaur goizean erabakiko du gorritxoaren entrenatzaileak.

OSASUNAK

JAVIER AGUIRRE
(Osasunako entrenatzailea)

«Sistema aldaketak lasaitasuna ekarriko digu atzealdean»

«Motibazio onarekin zelairatzeko ezin gara egon Real Madrilen aurka jokatzeko zain»

IÑIGO LIZERANZU
(Lemoako entrenatzailea)

«Zelai honetan jokatzeko ez duenak, ez dakielako da»

Lemoa-Osasuna

Txapelketa: Espainiako Kopako final-hogeita hamabirenetan.

Lemoa: Rivas, Beristain, Basabe, Yague, Oscar, Del Olmo, Aragon, Iñigo, Aitor Calle, Ruben Ruiz eta Raul Calle.

Osasuna: Sanz, Izquierdo, Mateo, Josetxo, Jusue, Iñaki Muñoz, Lekunberri, Alfredo, Palacios, Moha, Ochoa.

Epalea: Perez Burrull.

Zelaia: Arlonagusia (Lemoa).

Ordua: 20:00etan.



LUIS JAUREGIALTZO / ARGAZKI PRESS

Aguirrek gaur goizean erabakiko du Aloisi Lemoara eramango duen edo ez.

ALFREDO OSASUNAKO ERDILARIA

«Osasunako elastikoarekin egin partida txarrena jokatu nuen lehen jardunaldian»

Asier Legarda-ereño | IRUÑEA

Ligako lehen jardunaldian oso makal aritu ostean Kopa jokatu beharko du gaur minutu gutxien jokatzeko duten jokalariekin Alfredok. Lasai da, halere, erdilaria madrildarra..

■ **Zeure burua ordezkioekin ikustea berria da zuretzat.**

Bai, halaxe da, baina zer egingo diogu ba, Osasunako elastikoarekin egin partida txarrena jokatu nuen Vila-realen, Ligako lehen jardunaldian, eta horregatik nago orain ha-

maikako titularretik kanpo. Partida telebistan ikusi nuen, eta benetan gaizki aritu nintzen.

■ **Zein arrazoi ikusten duzu hain maila kaskarrean aritzeko?**

Ez dakit, maiatzaren hasieratik jokatu gabe egon naiz, tartean lesio bat ere izan da, eta erritmo faltan naiz, sasoi onean ez nago, badakit.

■ **Joko-sistema berriarekin postuz aldatu beharko duzu gainera?**

Lotinarekin ere jokatu izan

nuen inoiz eskuinean, baina Leganesen hasi nintzenetik zelaiaren erdian jokatu izan dut. Erdirako, Pablo Garcia, Gancedo, Puñal eta neu gauden. Sistema berriarekin bi euskarri soilik izango dira erdian, eta hegaletara egokitzea tokatzen zait.

■ **Lemoarentzat aukera polita da gaurkoa, ezta?**

Bai, zelai txikia omen dute, presio handia egingo dute eta erne ibili beharko dugu. Garaiak dira, gainera eta gogotsu ariko dira.



JOXE LACALLE

■ **Motibazio faltarik ez dute izango, behintzat**

Normala da, Lehen Mailako talde bat izango dute aurrean, baina geuk ere Ligarako hamaikakoan tokia izan dezakegula erakutsi nahiko dugu.

HITZ ETA PITZ

**DANI ARANZUBIA** (Athletic)

«Nire buruaren kontra egin arren, ezin da atezaina partida batengatik aldatu»

**ANTONIO KARMONA** (Alaves)

«Barakaldok bere zelaian jokatzek irabazteko aukerak nabarmen orekatzen ditu»

**NIHAT KAHVECİ** (Reala)

«Joko sistema hau egokiagoa da niretzat, defentsek aurrerago jokatzen dutelako»

MOTZEAN

ATHLETIC

Amurrioren aurka Aranzubia izango da atezaina

Ia astebete darama Amurrioren aurkako partida prestatzen Heynckesek, eta Basarten zelairatuko duen hasierako hamaikakoa ere erabakita dauka: Aranzubia; Lacruz, Ocio, Luis Prieto, Larrainzar; Urrutia, Vales; Ezquerro, Guerrero, Javi Gonzalez eta Urzaiz.

OSASUNA

Ligako hurrengo bi jardunaldiak larunbatez jokatuko dira

Aste honetan bezalaxe, datorren astean ere larunbatez jokatuko du Osasunak Espainiako Ligako partida. Larunbat honetan Deportivo hartuko du Osasunak Sadarren 20:30ean, eta hurrengoan Santiago Bernabeura joko dute gorritxoek Real Madril-en aurka neurtzeko.

LESIOAK

Athletic. Karanka eta Del Horno hasi dira korrika. Orbaizek hazita du orkatila. Yestek ere minduta du eskuin orkatila. Alkiza, Etxeberria eta Felipe lana areagotzen hasi dira, eta Larrazabal osatu da.

ENTRENAMENDUAK

Alaves. 10:00etan, Compañon kirol gunean, gaur.
Athletic. 10:30ean entrenatuko da, Lezaman.
Osasuna. Gaur 9:30ean ariko dira gorritxoak Taxoaren.
Reala. Anoetan, 9:00etan, ateak itxita.

PARTIDAK

Zaragoza-Reala. Espainiako Kopako 1/32renak, bihar, 20:45ean.
Amurrio-Athletic. Espainiako Kopako 1/32renak, bihar, 20:30ean.
Barakaldo-Alaves. Espainiako Kopako 1/32renak, bihar, 20:30ean.
Albacete-Eibar. Espainiako Kopako 1/32renak, bihar, 21:30ean.
Real Union-Racing. Espainiako Kopako 1/32renak, bihar, 20:30ean.



ANTONIO ALONSO / EFE

Aitor Lopez Rekarte, 1999ko urtarrilaren 20an, Athletic Madrileko Jose Marirekin lehian.

Historiaren aurka

REALA, KOPARI NEURRIA EZIN HARTUTA. Bitan txapeldun izan bada ere, azkeneko urteetan Realak ez du Kopan bururik altxatzen

Jon Balenziaga | DONOSTIA

La Romareda futbol zelaian jokatuko du Realak bihar Zaragozaren aurka Kopako kanporaketa. Futbol zelai horrek oroitzapen onak dakartzkio talde txuri-urdinari, azkeneko aldiz Kopa han irabazi zuelako. 1987ko ekainaren 27an izan zen. Bina egin ondoren, penaltietan hartu zuen mendean Realak Atletico Madril. Beste behin ere irabazita dago Kopa Real, 1909an hain justu. Orduan oraindik, Club Ciclista izena zuen. Azpitxapel-dun, berriz, lau aldiz izana da; 1913an, 1928an, 1951n eta 1988an. Azken urte horretatik

aurrera, ordea, txarretik gehiago izan du Realaren jardunak Kopan, onetik baino.

Datuak benetan esanguratsuak dira. Azkeneko zazpi urteetan sei aldiz lehen kanporaketan agur esan behar izan dio. Azken lau urteetan lehen aldian. Sistema aldatu denetik, azkeneko bi denboraldietan hain justu, Bigarren B mailako aurkariak kanporatu dute: Beasainek eta Hospitaletek. Aurreko guztiak bezain datu deigarria da azkeneko hamalau urteetan ez duela Lehen Mailako aurkaririk gaintitu.

Bistan da Real aspaldian zorretan dela Koparekin. 80ko hamarkadan bildutako emaitzen

XABI ALONSO

Realeko jokalaria

«Ilusion handia dugu. Aurreko urteetako eskarmentuak arreta handiz jokatzeke balio behar digu»

ondoren, beretzako aproposa eginiko txapelketa zela ematen zuen. Harrezkero, ordea, entrenatzailea edozein duelarik ere, kontu jakina da Kopari neurria hartu ezinik dabilela. Txapelketan aurrera egiteko ilusio handia izan arren, porrotaren

GILTZAK

TALDEAREN EGOERA. Azkeneko hiru denboraldietan, taldearen sasoi txarrak eragin zuzena izan du Kopan emandako errendimenduan. Ligan gaizki dabilen taldea, alferrik ibiliko da Kopan bestelako itxura eman nahian.

PAKOTASUNA. Egun, Lehen Mailako aurkariak eta Bigarren A zein B mailako aurkariak artean, kanporaketa bakar batera, ez dago horrenbesteko alderik.

ARAU ALDAKETAK. Parekotasuna areagotu egin da duela bi denboralditik hona, Kopako arauak aldatzearekin batera. Norgehiagoka bakar batera jokatzen denetik, Realak ez du kanporaketa bakar bat gaintitu. Lehen aldiz Beasainen aurka galdu zuen, eta iaz, Hospitaleten aurka.

ondoren porrota jaso du Realak. Eta beti da mingarria halako txapelketa bati agur esatea, baina azkeneko urteetan taldeak Ligan eman duen errendimendua ikusi ondoren, are mingarriagoa. Realak Ligan ematen ez zuena Kopan ematea nahi zuten Realzaleek, baina talde bat gaizki dagoenean, edozein txapelketa jokatzeke egon ohi da gaizki.

Azken hiru urteetako gainberrera hasi denetik, lehen kanporaketan agur esan dio Realak Kopari, baita duela lau urte ere, baina orduan gutxienez Athletic Madrilek kanporatu zuen. Azken hiru urteetan, berriz, desagertzeaz zen Bigarren A Mailako Logroñesek, eta Bigarren B Mailako bi aurkarik. Beasainen aurka 2-1 galdu zuen. Ligan martxa txarrari kanporaketa hura gehitu zitzaion, eta handik gutxira, Luis Uranga eta Periko Alonsok agur esan zioten Realari. Hospitaleten aurka ere, Toshacken agindupean, 2-1 galdu zuen Realak. Belar artifizialean jokatu zen kanporaketa hura.

Aurtengorako, Liga hasiera ona izan dela eta, indarberrituta daude jokalaria, nahiz eta normala denez, ez diren asko fio. «Ilusio handia dugu Koparekin. Aurreko urteetako eskarmentuak kontzentrazio handiz jokatzeke balio behar digu», esan zuen atzo Xabi Alonsok. Bihar ikusiko da zer egiteko gai diren.

3. ETAPA. Mario Cipollinik indar erakustaldia egin zuen Murtzian eta bere lehen etapa garaipena lortu zuen Vueltan

97 eguneko 'erretiroari' agur dotorea

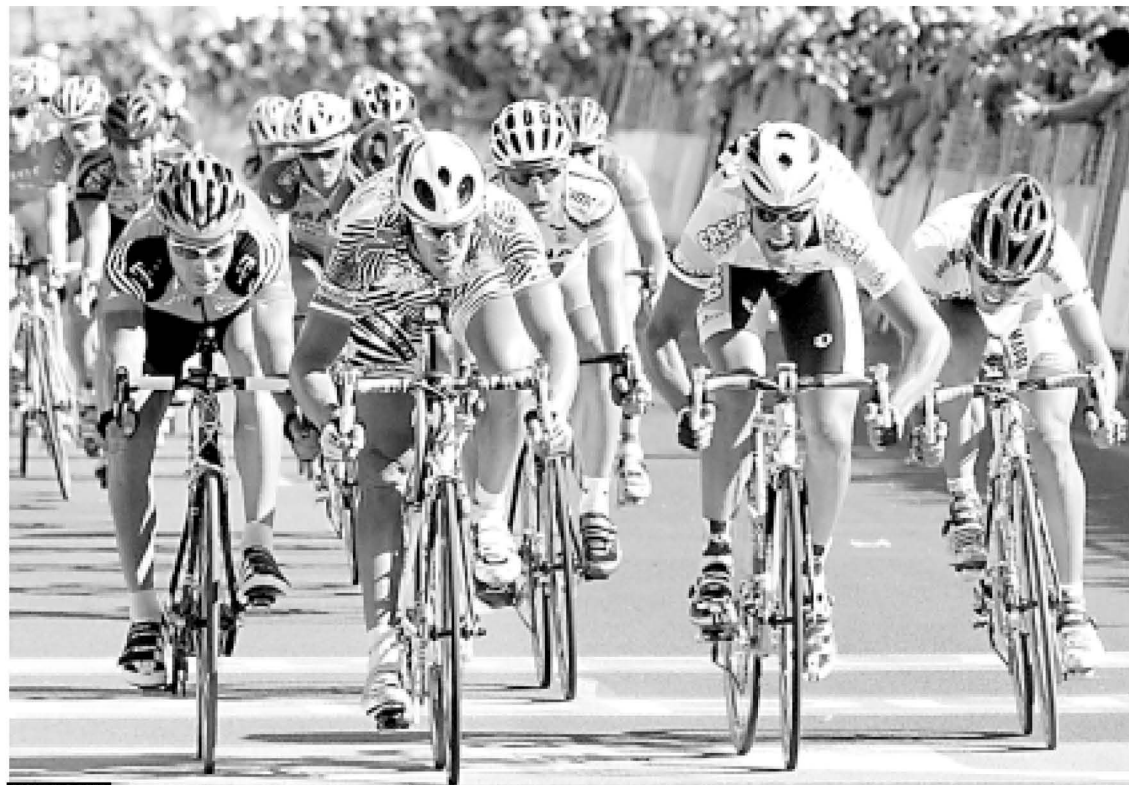
Bere kirol ibilera amaitutzat jo zuen ekainean, baina zer irabazi baduela agerian utzi zuen atzo Italiako esprinterrak

Andoni Urbistondo | DONOSTIA

Tourra hasi bezperako asteetan (ekaina bukaera, uztaila hasiera) txirrindularitzan berri lehortea egon ohi da. Baina lehortea ez zen izan hainbestekoa aurtun. Mario Cipollinik txirrindularitza uzten zuela, bere kirol ibilera amaitutzat ematen zuela jakinarazi zuen bere web orrian, Tourreko antolakuntzak bere taldea (Acqua-Sappone) gonbidatu ez zuelako haserre.

Harridura izan zen berri hura jaso osteko lehen sententzia. Harridura bat-batean, bero-beroan hartutako erabakia zirudielako, gehiagi pentsatu gabekoa. Harrigarria, Cipollini Alfredo Bindak Giroan duen garaipen errekorra berdintzeko bakarra lortu behar duelako (40 lortu ditu). Harridura, Zolderko Munduko Txapelketa irabazteko (urrian jokatu da) hautagai nagusia delako. Harridura, bere garaipen saila are gehiago loditzeko aukera duen kirolariak agur esatea ez delako ohikoa.

97 eguneko erretiroa egin du Cipollinik. 97 egun zerratzen lehiatu gabe Vuelta hasi aitzin; baina, berak dakien moduan, garaipenarekin esan dio agur lehorter horri. Lau alditan ekin dio Vueltari Cipollinik eta orain arteko guztietan Italiarako bidea hartu du azkar. 40 garaipen ditu Giroan, 12 Tourrean eta bakar-ra espainiako Vueltan, atzokoa.



MONDELO / EFE

Ezker-eskuin, Erik Zabel, Mario Cipollini, Alessandro Petacchi eta Oscar Freire, atzoko esprintean.

Hirugarren saioak zer kontatu gutxi izan zuen. Tropelak oso eroso egin zuen bidea, ibilbide laua lagun zuela. Jurgen Van Goosen belgikarra (Domo) barrarik ausartu zen ezinezkoa zena lortzen. 82 kilometro egin zituen bakarrean, baina ez zen benetako arriskua izan esprintterentzat. Esprintean, Acqua Sapponek, talde onenak egin zuen prestakuntza lan onena eta etapa esprinter azkarrenak irabazi, Mario Cipollinik.

Aguilas – Roquetas de Mar, 149,5 km



La2 16:00

4. etapa



SAILKAPENAK

3. ETAPA

1. M. Cipollini (FAS)	3.07.37
2. A. Petacchi (FAS)	d. b.
3. Erik Zabel (TEL)	d. b.
4. Oscar Freire (MAP)	d. b.
5. Sven Teutenberg (PHO)	d. b.
6. Zoran Klemencic (TAC)	d. b.
7. Angel Edo (MIL)	d. b.
8. Martin Garrido (REL)	d. b.
9. Juan Guillaumon (JAZ)	d. b.
10. Jan Svorada (LAM)	d. b.
11. Ivan Quaranta (INA)	d. b.
12. Robert Sassone (COF)	d. b.
13. Gerrit Glomser (SAE)	d. b.
14. Jeroen Blijlevens (DFF)	d. b.
15. Fabrizio Guidi (COA)	d. b.
16. Jose Gutierrez (KEL)	d. b.
17. Paolo Bossobi (TAC)	d. b.
18. Gabriele Balducci (TAC)	d. b.
19. Angelo Furlan (ALS)	d. b.
20. Giovanni Lombardi (ACQ)	d. b.
21. J. Ivan Gutierrez (BAN)	6ra
22. Carlos Torrent (JAZ)	d. b.
23. Mikel Artetxe (EUS)	d. b.
24. Jorge Ferrio (JAZ)	d. b.
25. Andrei Kaxetkin (DFF)	d. b.
26. Juan Fuentes (SAE)	d. b.
27. Vladimir Miholjevic (ALS)	d. b.
28. Lauri Aus (A2R)	d. b.
29. Mikel Zarrabeitia (ONE)	d. b.
30. David Millar (COF)	d. b.
31. Joseba Beloki (ONE)	d. b.
32. G. Di Grande (INA)	d. b.
33. Pablo Lastras (BAN)	d. b.
34. Alexei Sivakov (BIG)	d. b.
35. Oscar Sevilla (KEL)	d. b.
36. Rolf Aldag (TEL)	d. b.
37. Koos Moerenhout (DFF)	d. b.
38. Alejandro Valverde (KEL)	d. b.
39. Matthias Kessler (TEL)	d. b.
40. Oscar Camenzind (PHO)	d. b.

3. ETAPA

1. Joseba Beloki (ONE)	7.33.39
2. Mikel Zarrabeitia (ONE)	d. b.
3. I. G. de Galdeano (ONE)	d. b.
4. Jose Azevedo (ONE)	d. b.
5. Marcos Serrano (ONE)	d. b.
6. Jorg Jaksche (ONE)	d. b.
7. Jose Gutierrez (KEL)	9ra
8. Erik Zabel (TEL)	12ra
9. Roberto Heras (USP)	14ra
10. C. Vandeveld (USP)	d. b.
11. J. L. Rubiera (USP)	d. b.
12. Oscar Sevilla (KEL)	15era
13. Santiago Botero (KEL)	d. b.
14. Aitor Gonzalez (KEL)	d. b.
15. J. De los Angeles (KEL)	d. b.
16. J. M. Manzano (KEL)	d. b.
17. Alejandro Valverde (KEL)	d. b.
18. Carlos Garcia (KEL)	d. b.
19. A. Vinokourov (TEL)	18ra
20. Matthias Kessler (TEL)	d. b.
21. Nicola Loda (FAS)	23ra
22. F. Casagrande (FAS)	d. b.
23. Marco Velo (FAS)	d. b.
24. Tadej Valjavec (FAS)	d. b.
25. Paolo Tiralongo (FAS)	d. b.

ZITU BIZIAN

■ Xabier Usabiaga

Estreinaldiak

Esan liteke Mario Cipollinik irabaz litekeen guztia irabazia duela, eta bere palmares ezin oparoagoan (173 garaipen) orotariko garaipenenak topa genitzakeela, ez dagoela gehiagorako lekuri, baina ez da egia. Batetik, bera esprinter petoa delako izatez eta egitez, esan nahi baita, ez dela inoiz ahalegindu bere berezko dohainak esprinta ez den beste inongo esparrutan sustraitzen.

Izan dira sortzez ziklista azkarrak izanagatik erlojupekoan, klasikoetan edo mendian hobetzen saiatu direnak, baina bera ez, bera esprinterako bizi da. Hala, erlojupeko proba txatxu edo kriterium antzeko bat salbu (Mestrekilo kilometroa), beste karrera guztiak esprintean lortu ditu Mario Cipollinik, talde handi edo txikiagoetan

nahi bada, baina esprintean, azken batean.

Baina ez da egia, batez ere, Cipollini ez delako erabat ase, eta, oraindik, edozein harri eta zur uzteko gaitasuna ez duelako galdu. Errepasatu dezagun aurtengo denboraldia. Hasi orduko, Milan-San Remo irabazi zuen, Munduko Kopako proba. Cipollinik ez zuen inoiz Munduko Kopako karrerarik erdietsi, eta bere mailako esprinter italiar batek bere buruari inoiz barakatuko ez liokeen hutsunea zen hori. Aurtun kitatu ditu harekiko zorrak. Geroxeago, Giroan, sei etapa garaipen zakuratu zituen. Bost etapa bai, bost etapa lehena ere lortuak zituen, 1997an, baina sei inoiz ez. Horrenbestez, Eddy Merckx bera menderatu zuen itzuli handi zein txikieta-

ko etapa garaipenei dagokienez: 133 Merckxek, bat gehiago (orain bi) Cipollinik.

Baina, horrekin guztiarekin nahikoa ez, eta Espainiako itzulian falta zitzaion etapa ere eskuratu du. Nola eskuratu ere. Akats gutxiagorekin batek baino gehiagok ikusi izan dute garaipena auzoan, Cipollinik oso esprint luzea egin baitzuen atzo halabarrez (Lombardi goizegi baztertu zitzaion, pott eginda), eta horrelakoetan babesean datozen ziklistek abantaila handia izaten dute. Bere maila zalantzan ez dago jartzerik, baina Giroaz geroztik ia korritu ez duen ziklista batek halako sasoirik erakutsi behar zuenik ez nuen asko uste. Are eta gutxiago, bizikleta uzteketan zela berak aipatu ondoren.

Bizitzan altxorak, handiak edo txikiak, inoiz ez dira agortzen, eta bilatuz gero aurkitu egiten dira. Cipollinik, gezurra badirudi ere, estreinaldi asko izan du aurtun, 35 urterekin. Zolderko Munduko Txapelketa ote hurrengoa?

MUNDUKO TXAPELKETA. 84-77 hartu zuen mendean Argentina luzapenean; epaileen lana erabakigarria izan zen

Jugoslavia, usteldutako urrea

Stojakovicek eta Bodirogak eskarmentu handiagoa erakutsi zuten partida hondarrean

Andoni Urbistondo | **DONOSTIA**

Ez zen selekzio onena izan. Baina urrea eraman zuen. Argentinak merezi zuen urrezko domina lepoan, baina ez zioten utzi bere balentria gauzatzen. Jugoslaviak zintzilikatu zuen sari potoloena, Argentina luzapenean garaituta, 84-77, behar ez zuen laguntza jasota epaileen erabakiekin.

Zilarrarekin konformatu behar izan zuten hegoamerikarrak, ezinbestean, eta amorrux kexatu ziren partida bukaeran. Nekez izango dute munduko txapeldun izateko aukera hain gertu beste behin. Jugoslaviako jokalarien lan onari ezin meriturik kendu, baina Argentinaren azken erasoan epaileen ausardia faltak zeharo ilundu du *plavikoen* (Jugoslavia hango hizkuntzan) arrakasta.

Urrea merezi zuen Argentinak, partida bakarra galdu gabe sailkatu zelako finalerako. Zortzi norgehiagoka, zortzietan garaille. Urrea merezi zuen eurena izan delako joko onena, alaiena, politena. Eurena talde orekatuena, borrokariena. Talde itxura sendoa erakutsi duena.

Ez zuen hainbeste merezi Jugoslaviak. Espainiaren aurka galdu zuelako lehen fasean, eta

Puerto Ricoren aurka bigarrean. Peja Stojakovic eta Dejan Bodiroga izarren jokoaren arabera jokatu dutelako. Bikote hori ongi aritu denean, Jugoslavia ondo aritu da. Pattal aritu direnean, Jugoslavia noraezean aritu da, talde sendoarean arrastorik erakutsi gabe. Eta harroputz oso, beti, taldeko Vlade Divac kapitain ahoberoa buru zutela.

Ginobiliren lesioak eta epaileek erabaki zuten finala

Finala lehiatua izan zen oso. Argentinak talde jokoan euskarritu zuen bere jokoa, txapelketa osoan egin antzera. *Manu* Ginobiliren hutsunea estaltzeko modu bakarra zen. Hegalak hartu ohi duen ardura Fabrizio Ober tok hartu zuen. Baita dotore bete ardura hori. 28 puntu lortu eta 11 errebote jaso zituen pibotak, NBAan ari den Divac umiliatuta.

Baina Jugoslavia talde zaildua da, eskarmentu handikoa zita handietan, erantzukizuna bizkar gain hartzera ohituta diren jokalaria askorekin. Bodiroga eta Stojakovic horietako bi dira. Azken honek 13 puntu sartu zituen bigarren laurdenean. Horri esker, atsedenaldean, parekotasuna handia zen: 39-41 Jugoslaviaren alde.



TROFEOA ONENARI. Jugoslaviako Stojakovic hegala, Txapeldunaren trofeoa eskuetan duela. 27 puntu egin zituen finalean.

Hirugarren laurdenean Ober tok fin-fin jarraitu zuen bere lanean eta Argentina 53-43 aurreratu zen. Jugoslaviak, kostata oso, aldea murriztu zuen: 61-57 aurrena, eta 74-73 Bodirogaren

bi saskiratzeren ostean. 75na zirela, Sconocchinik jokaldia egin zuen bere saskipetik hasita. Jugoslaviakoek bi falta egin zituzten argentinarrari, gutxienez, baina Pitsilkas greziarra eta

TXAPELKETAKO SARIAK

Alemaniko Nowitzki hegala, jokalaria onena

Munduko Txapelketa bukatuta, Alemaniko selekzioiko Dirk Nowitzki hegala hautatu dute lehiaketako jokalaria onena. 24 puntu egin eta 8,2 errebote jaso ditu Nowitzkik partidako, eta bere lanari esker, Alemaniko selekzioak brontzezko domina lortu du.

Bosteko onenean, Argentinako Emanuel Ginobili eskolta, Jugoslaviako Peja Stojakovic eta Zeelanda Berriko Pero Cameron hegala eta Txinako Yao Ming pibota hautatu dituzte Nowitzki laguntzeko. Hautaketa horiek kritika ugari eragin dituzte, batik bat Yao Mingena, finalerdiak jokatu gabe hautatu baitute. Fabrizio Ober to (finaleko jokalaria onena) edo Pau Gasol bosteko onenetik kanpo utzi dituzte antolatzaileek.

Zenbaki hutsei erreparatuz, Nowitzki izan da saskiratzaille onena. Erreboteetan Venezuelako Richard Lugo aritu da ongien, partidako 12,2 jasota. Asistentziei dagokionez, Carlos Arroyo antolatzailea (Puerto Rico) izan da onena. 6,4 banatu ditu partida bakoitzean. Txapelei dagokionez, Txinako erraldoia, Yao Ming (2,31), aritu da ongien. Partidako 2,3 jarri ditu.

Mercedes dominikarra kikildu egin ziren. Luzapenean, argentinarrak jokaldi harekin itsutu ziren, eta Jugoslaviak kontzentrazio hutsune hori baliatu zuen urrea irabazteko, eroso.

ANALISIA

■ Andoni Urbistondo

Espainiako Telebista esatariak, ikusitako bidegabekeriarekin haserretuta, hitz hauekin laburtu zuen Munduko Txapelketako finala: «Kirol hau horrelakoa da, eta beti, hemen gertatu dena gertatzen da. Kito». Jugoslaviak irabazi zuen urrea, AEBak eta Jugoslavia zirelako munduko txapelketa irabazteko hautagai bakarrak eta biek kale egitea gehiegizkoa litzatekeelako FIBArentzat, Nazioarteko Saskibalo Federazioarentzat.

Argentinak ez du saskibaloia modu egokienean saltzen. Ez du saskibalo tradizio zabalegia, ez garaipen zerrenda lodiegia. Jugoslaviak bai. Atzoko titulua ez da alferrik historian lortzen duen bosgarrena. Jugoslavia munduko selekzio onenetakoa da. Argentina, itxuraz, ez.

Jugoslaviak irabazi behar zuen munduko txapelketa, eta hala egin du. Baina tristea da lortu duen moduan lortzea. Tristea da Munduko Txapelketa bat, nazioarteko proba garrantzitsuena Dominikar Errepublikako epaile batek erabakitzea. Tristea da zalantzazko erabaki oro Jugoslaviaren aldekoa izatea.

Tristeena da igandeko finalean ikusitakoa ez dela berria. Askotan ikusi eta frogatu da epaileek emaitzak baldintzatzen dituztela. Klub mailako txapelketetan eta selekzio mailako txapelketetan ikusi da hori. Tau Baskoniak Atenasko

AEKren aurka jokaturako kanporaketa da adibide gertukoena klub mailan, edo iaz Turkian jokatu zen Europako Txapelketa. Turkia Europako txapeldun izan zen iaz, eta Munduko Txapelketatik at da final-laurdenetan.

Boris Stankovic da FIBAk burua. Bere abizenak ez du zalantzarik uzten bere jatorriaren inguruan. Urteak daramatza agintean eta haren boterea handia da, eta itzala, are luzeagoa. Askorentzat lapurreta izan zena jokoaren egoera arrunta izango da Stankovicentzat. Horrela, hurrengo txapelketa hasi arte.

Stankovicen itzal luzea

Indianapolisen beste aro bat hasi dela esatea ez da gehiegizkoa. Argentinaren zilarra izan da ustekabe handiena. Alemaniak Europako Txapelketan erakutsitako itxura ona berretsi du. Zeelanda Berria laugarren sailkatu da, merituhandiko postua, eta Espainiak ere bere neurria eman du, bosgarren sailkatuta.

Eman ez dutenen artean, asko: Errusia, Turkia, baina batez ere AEBak. *Dream Team*-a lotsagarri aritu da, baina errua ez da jokalaria bakarrak, selekzioa bigarren mailako jokalariekin osatzea erabaki zuten arduradunena baizik. NBAko izarrek konbentzitzea izango da horien lana orain. Zaleona, «kirol hau horrela da, eta beti, hemen gertatu dena gertatzen da» berriz ez entzutea.

KONTXAKO BANDERA. Historian aurreneko aldiz Gipuzkoako trainerurik ez da sailkatu aurreneko lau postuetan

Castroren gorriak zipriztinduta

Kantabriako ontziak ez zuen inolako arazorik izan lehen jardunaldian lortutako errenta handitu eta bandera irabazteko



JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

Castroko arraunlariak, Donostiako portura iritsi zirenean, ontzitik jaitsi eta inguru guztiak zipriztinduz ospatu zuten garaipena.

ESANAK

JUAN MARI LUJANBIO

(Castroko patroia)

«Castroren egindako harrera eromena izan zen. Autobusaren gainean joan ginen futbolistak bezala»

«Jende guztiari erakutsi nahi genion lehen igandekoa ez zela kasualitatea eta zortea bakarrik izan»

«Jendeak zioen Korta eta biok oilar gehiegi ginela toki berean aritzeko, baina ongi konpondu gara»

JOSE LUIS KORTA

(Castroko entrenatzailea)

«Oreka handiagoa dago. Hemengoak ez dira gauzak gaizki egiten ari, besteok ari gara ondo»

PATXI BILBAO

(Urdaibaiko entrenatzailea)

«Beste galaxia batekoa da Castro. Haiek estualdian jartzeko aritu gara, baina koska bat altuago daude»

Erredakzioa | DONOSTIA

Lehendik ere ez zegoen zalan-tza asko, baina zeuden apurrak ederki uxatu zituen Castrok herenegun. Bigarren urtez jarraian —aurten, iazkoaren aldean oso bestelako moduan— Kantabriako ontziak irabazi du arraun munduko estropada nagusia: Kontxako Bandera. Lehen jardunaldian lortutako 22 segundoko errenta baliatzeko premiarik gabe, handitu egin zuen Jose Luis Kortak entrenatzen duen ontziak bere kontrarioekiko aldea. Bigarren jardunaldian ere jaun eta jabe izan ziren, oraingoan Perilloren aurretik, eta merezimendu osoz eurena izan da Kontxako Bandera.

Fitzaketak fitzaketa Castrok ontzirik lehiakor, indartsu eta erregularrena osatu du aurtengo denboraldian. Lehen saioan apurtu zuen estropada eta bigarrenaren bereganatu. Iaz behar bezala gozatzerik izan ez zuten garaipena herenegun gozatu ahal izan zuten, eta horregatik lehen unean arraunlarien artean gertatutako eztanda, Donostiako kaian izan zen leherketa, eta Castroren egindako «futbolisten pareko» harrera.

Kantabriarren nagusitasuna horrenbestearinokoa izan denez, bigarren postua lortzeko ikusi zen herenegun lehiarik politena. Perillok egin zuen bigarren ohorezko txandan, baina Urdaibairentzat izan da

KONTXAKO BANDERA

ONTZIA	DENBORA
1. Castro	39.54.68
2. Urdaibai	40.34.80
3. Perillo	40.35.77
4. Astillero	40.36.09
5. Orio	40.47.14
6. Pasai Donibane	40.52.43
7. Hondarribia	41.12.46
8. Donostia Arraun L.	41.43.93

Kontxako Banderako bigarren postua. Castrok bakarrik gaititu ahal izan du *Bou Bizkaia*, benetako neurria eman duen euskal traineru bakarra. Gipuzkoarren artean, historian lehen aldiz, ez da bakar bat ere sailkatu lehen lauren artean.

Ostegunean, Bermeen, Euskal Ligako azken estropada

Bigarren urtez jarraian irabazi du Castrok Kontxako bandera, eta bigarren urtez jarraian irabaz dezake heldu den ostegunean Euskal Liga ere. Aldrebeskeria handiren bat sortu beharko litzateke horrelakorik ez gertatzeko, Bermeoko uretan. Sailkapen nagusian aurreneko postuan daude kantabriarrak Pasai Donibaneren aurretik, eta nahikoa dute Castrokoek zazpigarren postuan sailkatzzea, Ligaz jabetzeko. Hori guztia, gainera, pasaitarrek Bermeoko azken estropada hori irabaziz gero. Urdaibaik ere etxekoen aurrean azken garaipena lortu nahiko du.

BANDERA IRUDITAN



JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

KORTAREN POZA. Joan den urtean ez zuen bandera uretan jasotzerik izan, baina aurten bai. Jose Luis Kortak musuka hartu zuen saria. Ortzakakoarena da, izan ere, lorpen horren zati handi bat.



JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

AZKENEAN, EGURALDI ONA. Azken jardunaldian parte hartu zuten ontzi guztiak palkak jarrita irten ziren arren, eguraldia lagun izan zuten azkenean bai arraunlariak bai jarraitzaileak. Argazkikoak Oriokoak dira.



JON URBE / ARGAZKI PRESS

EUSKALDUNON EGUNKARIAREN GEHIGARRIA. Kontxako Banderaz EUSKALDUNON EGUNKARIAK argitara emandako gehigarriak arrakasta izan zuen jendartearen. Batzuek uretaraino eramane zuten, argazkiko jarraitzaileak bezala.

BEZERO ARRETA:
Edozein zalantzatarako
943300222

ORDUTEGIA:
09:00 / 16:00
Astelehenetik ostiralera

H A R P I D E D U N A R E N

txokoa

☎ 943 30 41 81 - htxokoa@egunkaria.com - www.egunkaria.com/txokoa

ASTELEHENETIK OSTIRALERA ➡

HAUETAKO EDOZEIN ESKAINTZA GUSTUKO BADUZUE,
DEI EZAZUE GURE TELEFONORA, EGUNEKO 24 ORDUETAN



BAKAIKUKO ETXEA

Bakaiku (Nafarroa)

Bi lagunentzako asteburua DOAN

Euskal herriaren bihotzean, sakana haranean, Bakaikuko etxea dugu, Aralar eta Urbasa artean. Bertan famili giroan zein lagun artean naturaz gozatzeko aukera ezin hobe eskaintzen dizugu. Harpidedunaren txokoan 2 lagunentzako asteburu bat (pentsio osoa) zotz egingo dugu. Bakaikuko etxeari buruzko informazioa nahi baduzu, deitu 944237591 telefonora. **Zozketaren emaitza, irailaren 14an.**

1

(SAKATU ZURE AUKERA BADA)



'LOS GAVILANES'

Lirica Sasibill

Antzoki Zaharra

Irailak 12 (20:00)

10 sarrera DOAN

Donostia Kulturak antolatutako, Lirica Salibillek prestatutako *Los gavilanes* antzezlanak izango dugu ikusgai Donostian Antzoki Zaharrean irailaren 12 eta 13an. Juan indiano aberatsa sorterrira itzuli da. Han Adriana bere maite ohi eta haren alaba eder Rosaura aurkituko ditu... **Irailaren 12an iluntzeko 20:00etan izango den emanaldirako, 10 sarrera zotz egingo ditugu. Zozketaren emaitza, irailaren 11n.**

2

(SAKATU ZURE AUKERA BADA)

Aitor Arana
Amodioaren gazi-gozoak



Qkin

IBAIZABAL

'AMODIOAREN GAZI GOZOAK'

LEZAMA-Lezamako Ibaizabal argitalatxea

10 liburu DOAN

XX. mendearen hasieran, lanerako saldu zuten Miren neskatoa. Gezurra badirudi ere, horrelako gauzak egiten ziren gure herrian bertan. Gorabehera handiko bizimodua izan zuen Mirenek, baserrian, beti zerbitzari, beti lanean. Maitasunez beteriko urte samurrak ere izan zituen, urte luzeetan kartzela izandako baserria paradisu bihurtu zitzaionean. Hamar liburu ditugu zotz egiteko. **Zozketaren emaitza, irailaren 14an.**

3

(SAKATU ZURE AUKERA BADA)



GOLEM ZINEMA

Iruñea (Nafarroa)

10 sarrera DOAN

Zinemark onena ikusteko parada eskaintzen dizu EGUNKARIAK. Izan ere, Iruñeko Golem zinemarko hamar sarrera zotz egingo ditugu harpidedunaren txokoan. Sarrera horiekin edozein film ikusi ahal izango duzu, edozein egunetan. Argazkian, Mark Romanek zuzenduriko *retratos de una obsesión* filma. **Zozketaren emaitza, irailaren 14an.**

4

(SAKATU ZURE AUKERA BADA)

Euskal Idazkaria
Egunkaria

PORTLAND SAN ANTONIO. Taldeak larunbatean hasiko den Asobal Liga du buruan; Barakaldoren aurka ariko da



JAVIER CASARES / EFE

San Antonioko jokalaria, entrenatzaile eta buruak, herenegun, Leonen, Espainiako Superkopa hartuta.

Espainiako Superkopa irabazi dute nafarrek, denboraldiko lehen titulua

27-33 irabazi zioten Ademar Leoni, batez ere bigarren zatian egindako lan bikainari esker

Erredakzioa | IRUÑEA

11.000 ikusleren aurrean irabazi zuen Portland San Antoniok herenegun Espainiako Superkopa, etxeko taldeari, Ademar Leoni, 27-33 irabazi ondoren. Nafarrek iragarri bezala partida gogorra eta orekatua izan zen, baina Portlandek bigarren zatian egindako lanari esker, batez ere, iruindarrentzat izan zen txapela. Mateo Garraldak, gainera, lehiaketako jokalaria onenaren saria eskuratu zuen.

Burlatuko jokalaria, hala ere, talde osoaren lana azpimarratu nahi izan zuen atzo, taldekideekin eta arduradunekin denboraldiko lehen txapela ospatzeko bazkarira joan aurretik. «Beti kostatzen zaigu denboraldia behar bezain ongi hastea, eta, horregatik, are garrantzitsuagoa

da titulu hau irabazi izana», azpimarratu zuen jokalaria.

«Taldea handia gara, eta dena irabazteko gai garela argi izan behar dugu», gaineratu zuen Garraldak.

Zupo Ekisoain entrenatzaileak ere «txapeldun itxura» ikusi zion Portland San Antoniori Leonen. Jokalari guztien ahalegi-na nabarmendu zuen, eta, bereziki, Malumbres atezain nafarrarena. «Esperientzia handiko taldea dugula erakutsi genuen Leonen», gaineratu zuen Ekisoainek.

Portlandeko presidente Jose Ignacio San Miguel ere «pozik» da taldeak lortutako zortzigarren tituluarekin. «Denboraldi zaila dugu aurrean, eta ziur naiz une on eta txarrak izanen ditugula. Titulu hau gozatu egin behar dugu, hala ere», azpimarra-

tu zuen atzo San Miguelek. Taldeko giroa azpimarratu zuen, halaber, presidenteak, eta Portland aurten «gauza politak» egiteko gai izanen dela ziur dela gaineratu zuen.

Asobal Ligan, Barakaldoren aurka

Portlandek jai izan zuen atzo, eta Superkopa ospatzeko baliatu zuten eguna jokalaria eta taldeko arduradunek, bazkari batekin. Gaur, ordea, lanera itzuliko da taldea, larunbatean Asobal Ligako aurreneko jardunaldia jokatu baita.

Lehen egunean, Portlandek Barakaldo izanen du aurkari, etxean. Zupo Ekisoainek taldeko kide guztiak ditu jokatzeko prest. Iakimovitzek ezkerreko izterrean min hartu zuen Superkopako partidari, baina

gaurko jokatu ahal izanen du, ziurrenik.

Ekisoainek bi puntuak lortuta hasi nahi du aurtengo denboraldia Ligan, eta, horregatik, «garrantzitsutzat» jo du Barakaldoren aurkakako partida. «Inportantea da ongi hastea, eta etxean irabaztea». Portland da txapelduna eta, ondorioz, txapela merezi duela erakutsi behar du egunero. Beste taldeek ere txapelduna garaitzea izanen dute beti helburutzat.

«Lortutako tituluak ezin digu gehiegizko lasaitasuna eman; alderantziz, aurten ere Liga irabazteko hautagai nagusiak garela erakutsi behar dugu, eta horretarako gogor egin behar dugu lan», gaineratu zuen Ekisoainek.

Portland bezala, etxean jokatuko du Bidasoak ere Asobal

ESANAK

ZUPO EKISOAIN

(Portlandeko entrenatzailea)

«Txapeldun itxura eman dugu; esperientzia handiko taldea gara»

«Garrantzitsua da etxean irabazi eta Asobal Liga ongi hastea»

«Aurten ere Liga irabazteko hautagai nagusiak garela erakutsi behar dugu»

MATEO GARRALDA

(Portlandeko jokalaria)

«Beti kostatzen zaigu behar bezala hastea; horregatik inportantea da titulu hau»

«Dena irabazteko gai garela argi izan behar dugu»

JOSE I. SAN MIGUEL

(Portlandeko presidentea)

«Denboraldi zaila dugu aurrean, une on eta txarrak izanen dira; orain lortutako txapela gozatu behar dugu»

Ligako lehendabiziko partida, larunbatean, Ademar Leonen aurka, hain zuzen ere.

Bidasoan ez dira ariko aurten Fredsgaard, Embil eta Josemi, iazko taldeko defentsaren oinarria, alegia. Cazalek ere ez du irundarrekin jarraitzen. Taldea Iker Serrano, Nesterov, De la Haza, Felixsson eta Mendezekin indartu da.

MANIFESTALDI IXILA BILBON

Gora euskal herria

IRAILAK 14, AITA DONOSTIAN, 17:30etan.

AIZKORA. Irailaren 22an jokatuko dute saioa, Uharte-Iruñean, eta Maila Nagusira igotzeko erronka izango dute

Mindegiaren arrastoari segika ariko dira II. Mailako gazteak

Ezkurakoarekin, Vicente, Beitia, Txapartegi, Erdozia eta Erasun lehiatuko dira finalean

Koldo Alduntzin | ZIORDIA

Kasik hiru belaunaldiko aizkolariek jokatuko dute Euskal Herriko II. mailako finala, irailaren 22an Uharte-Iruñean (Nafarroa). Herenegun jokatu zuten kanporaketa, Ziordian, eta espero bezala, Miel Mindegia nagusitu zen. Ezkurrakoak 53 urte ditu, eta berriro txapelketei ekitea erabaki du. Hogei ordu lehenago Alkizan jardun zuen bi-bitako lehian Larretxearekin, eta bigarren sailkatu ziren Olasagasti-Nazabal bikoaren atzetik. Horregatik, lasai ekin zion saioari, eta azkenaurreko enborrean aurea hartu zion Vicenteri.

Gainerako bost sailkatuak, Daniel Vicente Otsagikoa (Nafarroa), Iñaki Beitia Zeanurikoa (Bizkaia), Luis Txapartegi Zestoakoa (Gipuzkoa) Juanjo Erdozia Etxarri-Aranazkoa (Nafarroa) eta Juan Manuel Erasun Aiakoa (Gipuzkoa) izan ziren.

Erasun (38 urte) kenduta, gainerako laurak 30 urte inguruko-

ak dira. Erasunek iaz galdu zuen Maila Nagusia. Geroztik, segari ekin zion Mitxelena kontrako sega apustua jokatze-ko, eta erabat ahaztu zuen aizkora. «Ez dut denbora eta gogo handirik izan kanporaketa jokatze-ko, baina ez jokatzeak III. Mailara jaistea eragingo zuen, eta, gutxienez, mailari eustea nuen helburu», aipatu zuen saioa hasi aitzin. Azkenean, Aranberriri bi segundoko aldea aterata sailkatu zen.

Vicente eta Beitia gogoz, eta Txapartegi, txapeldun ohia

Gorantzako bidea tinko hartua duela erakutsi du berriro Vicentek. Iaz Nafarroako Maila Nagusiko finalean jardun zuen, eta aurten ere, sailkatzea lortu du. Hain justu, Mindegiaren atzetik sailkatu zen. Txanda berean aritu ziren Ziordian, eta hiru enborretan Mindegiaren aurretik aritu ondoren, azken egurrean denbora asko galdu zuen. Otsagikoa II. Mailako finalean aritu



KOLDO ALDUNTZIN

Juanjo Erdozia oinbikoan lanean, herenegun, Ziordian.

zen iaz ere, eta 4. sailkatu zen Txapartegiren gibeletik; arantzaz ateratzeko irrikaz da.

Txapartegik badu eskarmen-tua II. Mailan. 1999an txapela jantzi zuen. «Helburu nagusia finalera sartzea zen, eta baita kontrarioak nola zeuden ikustea ere. Ohartu naiz batzuk ni baino hobeto daudela, eta horrek desmoralizatu egin nau pittin bat», adierazi zuen. Finalari begira, «egurrak berdin samarrak badira, bederen, borroka egongo da 2. postua lortzeko».

Beitiaren egoera berezia da.

Iaz ez zuen kanporaketa jokatzetik izan. «Ez naiz ilusio handiarekin heldu, eta maila ez galtzea zen xede nagusia. Behar bezala prestatu barik nabil, eta amasa beteko zaidan beldur».

Erdoziak aitortu zuen «mailari eustera» plazaratu zela. Iaz azkena izan zen, eta zer aldatu den galdetuta, «egur handietan denbora asko galdu nuen iaz, eta ez zen normala, aurreko urtean finalera sartu bainintzen. Sikiera, hura hobetuko banu, gaitzerdi!». Aierbe eta Kañamare III. mailara jaitsiko dira.

ESANAK

LUIS TXAPARTEGI

(Aizkolaria)

«Batzuk ni baino indartsuago daudela ohartu naiz, eta desmoralizatu egin naiz pittin bat»

IÑAKI BEITIA

(Aizkolaria)

«Maila ez galtzea nuen xede nagusia, ez bainabil behar bezala prestaturik»

JUANJO ERDOZIA

(Aizkolaria)

«Orain dela bi urteko finalean eginikoa hobetuko banu, sikiera, kontent nintzateke»

SAILKAPENA

AIZKOLARIK	DENBORA
1. Miel Mindegia	13' 00"
2. Daniel Vicente	13' 30"
3. Iñaki Beitia	13' 53"
4. Luis Txapartegi	15' 58"
5. Juanjo Erdozia	16' 16"
6. Juan Manuel Erasun	16' 44"
7. Javier Aranberri	16' 46"
8. Julen Mendieta	17' 42"
9. Aitor Senosiain	18' 37"
10. Joxeinazio Flores	18' 44"
11. Iñaki Aierbe	19' 18"
12. Manuel Kañamares	20' 57"

ERRUGBIA. Miarritzek Bordele-Begles bigarren sailkatua hartuko du larunbatean, ikusmin handia sortuko duen norgehiagokan

Koldo Alduntzin | DONOSTIA

Larunbatean (17:30) sasoiko lehen partida jokatu du Miarritzek, Aguilera, eta ezin partida erakargarriagoa jokatu du Miarritzek eta Bordele-Begles taldeek, Top 16ko hirugarren jardunaldian. Herenegun jokatu zen lehen multzoko azken neurketa, eta Parisko Stade Français mendean hartu zuen Montauban (43-27). Ondorioz, Miarritze laugarren postuan da 4 punturekin, Bordele-Begles, Montferrand, Grenoble eta Montaubanekin berdinduta. Sailkapeneko burua, berriro, Stade Français da 6 punturekin.

Beraz, multzoko talderik indartsuenak hasi dira aitzin lau postuak hartzen, horiek lortuko baitute 2. fasera sailkatzea. Agian, Bourgoinek eta Castres-ek gorantz egin dezakete oraindik. Larunbatean 26-26

Miarritze onenen artean da berandu baino lehen, etxetik at irabazle bakarra izanda

adostu ziren, eta ez dirudi hain indartsu daudenik.

Miarritze izan da etxetik at irabazi duen talde bakarra Top 16ko bigarren jardunaldian, Montferranden (16-20). Bi entsegu egin zituen: Brusquek eta Boussesek. Horiekin biekin, Bernat-Salles eta Legg dira entsegu bana eginda Miarrizten. Larunbatean, iaz jokatu ez zuten Yachvili, Campo, Couzinet eta Gobelet aritu ziren hastapenetik. Horrez gain, Fitzgerald eta Nauroy aritu ziren 3. lerroan. Horrek esan nahi du, ordezkoez garrantzi handia izango dutela aurten ere.

Bestetik, Yachvili eta Peyrelongue bikoak lotura ona lortu

dutela erakutsi dute, eta lesiorik edo bestelako ezbeharririk ezan, ohikoak izango dira. Biek ala biek 21 urte dituzte, eta elkarrekin aritu ziren 21 urte azpiko Frantziako selekzioan. Yachvili Ingalaterran jokatu izanaren eskarmen-tua eman dio, eta bat-batekotasun aparta erakutsi du. Horrez gain, ardura eta eskuin hanka erabakigarria du. Morlaesek taldea utzita, uste zen hutsune handi samarra gertatuko zela uztartze erdian, baina, oraingo, badirudi hutsunea ongi beteaz izango dela.

Lapurtarrak ohiko bizitzara itzuliko dira, Miarrizten baitira, etxetik at aste osoa emanda. Isaacek kolpea du belaunean



KOLDO ALDUNTZIN

Aguilera estadioko harmaila berrizatzen, orain egun batzuk.

eta Couzinetek aduktore arazoe-kin segitzen du. Horiez gain, Chouchan, Lievremonet eta Gonzalez aste pare batez hutsune izango dira, eta, ikusi behar-ko da nolako hobekuntza duten Soucaze eta Bernat-Sallesek.

Larunbatean lehen partida jokatu du Aguilera eraberituan, harmaila nagusia txukunduta eta prentsagune berriarekin. Bordele-Beglesek 14 jokalaririk dituzte eta 17 galdu, Dourthe duela aipagarriena.

PILOTA. Atzo egindako bileran, bakoitzak bere ikuspegia argi eta garbi azaldu zuen

Aspeko pilotariak eta agintariak, jarrerak hurbiltzeko asmoarekin

Bihar Eibarren egingo den bileran Aspe, Asegarce eta Eskutik-eko ordezkariak bilduko dira



MONIKA DEL VALLE / ARGAZKI PRESS

Aspeko pilotariak adierazi zuten borondate ona dagoen bitartean gauzek onera egingo dutela.

Igor Susaeta | **DONOSTIA**

Aspeko buruak eta pilotariak atzo bildu ziren Eibarren, aipatu enpresak San Juan kalean duen egoitzan. Bileraren helburua, pilotarien sindikatu Eskutik-ek iragarritako greba mehatxuari buruz jarrerak argitzea zen. Hala, pilotariak zein enpresek sinatu nahi duten aurreneko hitzarmen kolektiboaren inguruan hitz egiteko baliatu zuten bilera bi alderdiek. Aspeko ge-

rente Patxi Mutiloak EGUNKARIARI adierazi zionez, «bileraren balorazioa baikorra da oso. Alderdi bakoitzak bere ikuspegia azaldu du. Era berean, bileran izan dugun giro ona azpimarratu nahi nuke: pozik gaude».

Asteazkenean, berriz, hitzarmen kolektiboaren negoziazioarekin jarraitzeko asmoz dauden lau aldediak bilduko dira. Mutiloak EGUNKARIARI esan zionez, «gure jomuga hitzarmena lortzea da. Horretarako, haatik,

negoziatu beharra dago. Gu beti egongo gara hitz egiteko prest; horregatik, asteazkenean borondate onenarekin eseriko gara». Arestian aipatu hitzarmena esku-huska profesionalean egin nahi den aurrenekoa da. Hitzarmenaren lehen zirriborroa iragan otsailaren 26an igorri zitzaion Eskutik sindikatuari. Hala ere, afera horren guztiaren inguruan zerbait gehiago jakin nahi izanez gero, Patxi Mutiloak berak Asperen

PATXI MUTILOA

Aspeko gerentea

«Gure jomuga hitzarmen kolektiboa lortzea da. Haatik, hori lortzeko, negoziatu beharra dago»

webgunean (www.aspepelo-ta.com) idatzitako artikulura jo daiteke. Heldu den asteazkenean Eibarren egingo den bilerak abiapuntutzat balio behar duela adierazi zuen Mutiloak. «Kontzeptuak argitu eta eztabaidatzen hasi behar dugu. Gu, bederen, horren alde gaude». Atzoko bilera, onuragarria izan zen Mutiloaren irudiko.

Pilotariak gustura

Aspeko pilotariak ere gustura irten ziren bileratik. «Bi alderdiek negoziatzen jarraitzeko borondatea dagoela erakutsi dugu». Negoziazioa erraza ez dela izango jakin arren, aurreneko pausoa eman dutela uste dute Aspekoek.

Bihar Eibarren Aspeko egoitzan egingo den bileran, Isabel Bidarte eta Imanol Agirre izango dira Aspeko ordezkariak. Eskutik-etik, Alberto Larrondo bozeramailea eta euren abokatuak joango dira. Asegarcek, ordea, ez du bilerara joango diren izenik eman nahi izan.

TXOKOAN

ZESTA-PUNTA

Arriaga eta Lander final-laurdenetara igaro ziren igandean

Buruz Buruko Euskadiko zesta txapelketak aurrera jarraitzen du. Iragan igandean Markinako Unibersitatean jokatu partidetan Arriagak Enbil zumaiarra garaitu zuen. Landerrek, ordea, Konpari irabazi zion. Hurrengo neurketa heldu den larunbatean jokatuko dute Bereikua eta Arriagak.

JAIALDIK

IGANDEKO EMAITZAK ALBERITE.

Titin III.a-Rai 22; Agirre-Lasa III.a-13. Gonzalez-Sukia 22; Del Rey-Eulate 15.

BERMEO.

Tirapu-Beloki 22; Berasaluze VIII.a-Patxi Ruiz 17.

Beloki II.a-Albizuri 22; Leiza-Begino 20.

MARKINA.

Arriaga 30; Enbil 19.

Konpa-27; Lander.

PRADEJON.

Capellan-Gofi III.a-22; Baberito VI.a-Elkoro 16

ZESTOA.

Koka-Peñagarikano 11; Esain-Zearra 22. Saralegi-Medina 22; Azpiroz-Begino 05.

ATZOKO EMAITZAK DEPORTIVO.

Marin-Ibarra 27; Zarraga-Leunda 40.

Urkia-Torre 24; Unda I.a-Lujan 45.

Casado-Beldarrain 00; Urkijo-Fernando 00.

OTXAGI.

Arbizu 22; Medina 12. Alustiza-Errasti 22; Tirapu-Armendariz 12.

GAURKO PARTIDAK GALARRETA.

Juaristi-Lander / Uterga-Reclusa.

Zeberio II.a-Auzmendi / Iñigo-Eizagirre.

Urretabizkaia I.a-Aizpuru / Matxin-Etxabe.

Lezea-Urko / Zeberio I.a-Badiola.

TRONTZA. Artziniegan bildutako kirolarietako batzuek saioa osatu zuten; alabaina, emaitzak ez zuen inongo ofizialtasunik izan

Euskal Herriko txapelketaren finala ez zen jokatu, enborrak egoera txarrean zeudelako

Igor Susaeta | **DONOSTIA**

Igande arratsaldean Artziniegan jokatu beharreko Euskal Herriko trontza txapelketa bertan behera gelditu zen. Lehian moztu beharreko enborrak egoera onean ez zeudenez, finala ez zen jokatu. Saioa, larunbatean zen jokatzea, baina azkenean igandera atzeratu zuten. Dena dela, astebukaera guztia igarota ere, ez zen finalik izan.

Epaileak eta trontzalariak Aiarako bailarako herrira iritsi zirenean, moztu beharreko enborrak egoera onean ez zeudela ikusi zuten. Hala, kirolari batzuek berehala adierazi zuten ez

zeudela egoera horretan lehia-tzearen alde. Alabaina, presionatuta zeuden beste kirolari batzuek enbor horiekin txapelketa jokatzeke prest agertu ziren. Dena dela, epaile nagusiak, beste bi epailerekin batera, egin beharreko akta bete eta enborrak lehian ebakitzeko modukoak ez zirela erabaki zuten.

Jokatzeke asmoarekin agertu zirenek erakustaldia egin zuten; nola edo hala jaialdia betetzeko. Haatik, saio horrek ez zuen inongo ofizialtasunik izan. Enborrak moztu aritu ziren 4 bikoteei sariak banatu zitzaizkien bukaeran. Hala ere, erakustaldian nagusi izan ziren

Olabarriak eta Zubiak txapelak itzuli zituzten. Horrela, argi eta garbi gelditu zen saioa erakustaldi hutsa besterik ez zela izan.

Finalarekin zer gertatuko den ez dago argi oraindik. Euskal Herriko Federazioak aste honetan hartu beharko ditu hartu beharreko erabakiak. Hala ere, pentsatzekoa da beste data bat izendatu beharko dutela finala jokatu ahal izateko.

Igandean Artziniegan gertatutakoa hainbatetan errepikatu da trontza munduan. Zoritxarrez, aspaldian egoerak onera egin ez duela dirudi. Orain, norberak bere erantzukizunak hartzea komeni da.



RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

Trontzalarien ustez, jarritako enborren egoera ez zen egokia

HITZ BITAN

Samprasen itzulera

US OPENA. Agassiri irabazi zion finalean; Serena Williamsek, berriz, Venus bere ahizpari

Jon Martin | DONOSTIA

Hil hurran diren arrainek ematen dituzten azken jauzien parekoa dela esango dute batzuek, bolada txar baten amaiera dela besteek; esanak esan, Pete Sampras-ek Andre Agassiri irabazi zion US Openeko finala, eta Grand Slam gehien irabazi dituen tenislaria da: 14 irabazi ditu.

Final klasikoa izan zen 2002ko US Openekoa: Agassiri eta Sampras-ek bost bider jokatu dute aurrez aurre finala. Guztira hogeita hamalau aldiz jokatu dute elkarren aurka, eta hogei-tan Sampras izan da garaile.

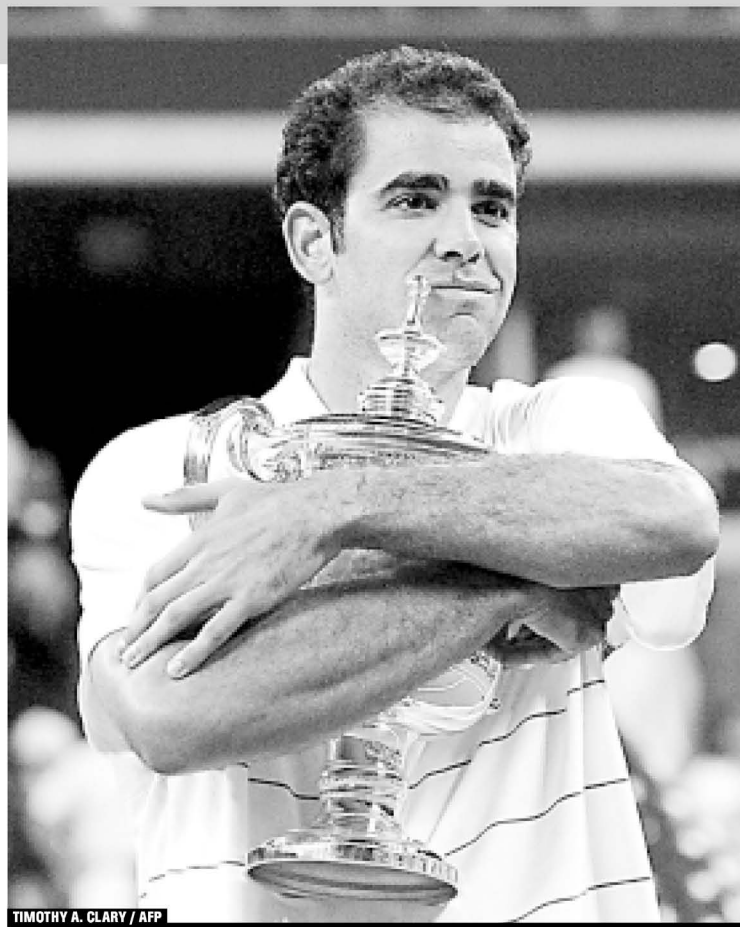
6-3, 6-4, 5-7 eta 6-7 amaitu zen Flushing Meadows pistetan

(New York) jokaturako finala. Sakea izan zuen armarik eragin-korrena, tantoen %80 hala egin zituen.

Finalera iristeko Hewitti, iazko txapeldunari, irabazi behar izan zion Agassik, eta Sjeng Schaldeni Sampras-ek.

Bi ordu eta berrogeita hamalau minutuan egin zituen Sampras-ek Agassirekikoak. Bere bosgarren US Opena eskuratu zuen, eta, bide batez, jende askoren iritzia aldatu.

Historiako tenislariarik onenetakoa izan da Sampras (palmaresa). 2000. urtetik, ordea, ez zuen torneo bakar bat irabazi, eta erretirora kondnaturik zitudien. Hargatik, agian, partida amaieran «orain arteko garai-



TIMOTHY A. CLARY / AFP

Sampras, US Openeko kopa besarkatzen hamalauagarrenez.

penik onena» zela esan zuen, «garai txarrak gainditu eta US Opena irabazteko itzuli» zelako. «Gogor lan egin eta oztopoak gainditu» izanak arguiz

betetzen zuela aitortu zuen, eta «zirkuitua menderatu eta partidak errazegi irabazten» zitue-nean ez zituela garaipenak orain adina estimatzen azaldu

zuen txapelketa hori irabazi duen tenislariarik zaharrenak.

Erretiroa hartzera gonbidatu duen jende asko egon dela gogorazi zuen, eta momentu batzuetan berak ere hala sinetsi zuela aitortu. Badaki erretiroa ez duela urrun, baina lehia gus-tuko du, eta hilabete pare bat beharko du erabakia hartzeko.

Serena Williams, garaitezina

Gizonezkoena final klasikoa ba-zen, emakumezkoena final ga-raikidea izan zen. Espero beza-la, Williams ahizpak Venus eta Serena aurrez aurre izan ziren, eta azken horrek irabazi zuen 6-4 eta 6-3. Urte berean hiru Grand Slam irabazi dituen zortzigarren emakumea da Serena (hirurak Venusen aurka irabazi ditu), eta dagoeneko lau ditu guztira, bere ahizpak bezalaxe.

Historia idazten ari dira biak ere, garaitezinak dirudite. Aurt-en estutu dituen tenislari baka-rra Jennifer Capriati izan da.

US Opena inoiz baino estatu-batuarragoa izan da aurt-en, fi-nalista guztiak AEBetakoak izan-nik.

BOLEIBOLA. Errusia, AEB, Kuba, Korea, Italia, Brasil, Txina eta Bulgaria dira



JOERG SARBACH / AP

Boleiboleko Mundiala final-laurdenetan

Errusia, AEB, Kuba, Korea, Italia, Txina, Brasil, eta Bulgariako selekzioak izango dira emakumez-koen Munduko Voleibol Txapelketako final-laur-denetan. Bulgariarrak dira ezusteko nagusia, txapelketa hasieran inor gutxik egingo zuen haien alde, baina Stefan Pancheven gidaritzapean au-

rrera ailegatu dira. Errusiarrek talde indartsua dute, Kubak transizioa belaunaldia daukala dirudi, eta AEBko selekzioa da partidariak galdu ez duen bakarra. Holanda, Alemania, Grezia, eta Puerto Rico, berriz, ez dira sailkatu. Argazkian Ekaterina Gamova errusiarra Manuela Leggeri italiarraren zartakoa geratzeko ahaleginetan.

TXIRRINDULARITZA

Gorka Gonzalez-ek Etorkizuneko Tourreko liderraren maillota galdu du bosgarren etapari

Euskaltel-Euskadi taldeko Gorka Gonzalez-ek Etorkizuneko Tourreko liderraren maillota galdu zuen atzo. Itzuliaren bosgarren etapa Filippo Pozzato izan zen eta orain segundu baka-rrak banantzen ditu bi txirrindulariak. 148 kilometroko ibilbi-dea zuen etapa, Vatan eta Saint-Amand-Montrond artean izan zen eta esprinterren taldeek kontrolpean gorde zuten, harik eta azken metroetan Pozzatok ezustean harrapatu eta baka-rrik ailegatu zen arte.

RALLYAK

Fusterrek irabazi du 'Rally Vasco Navarro'-a

Migel Fuster espainiarra irabazi zuen *Rally Vasco Navarro*-a. Lehenengo euskal-dunak Santiago Concepción izan zen, hirugarren postuan irabazletik minutu eta hogeita lau segundura. Jende asko bildu zen ikus-tera eguzkitsu hasi baitzen eguna; gero, ordea, egural-di aldakorra izan zen eta gi-darien lana are gehiago zaildu zuen horrek.

ATLETISMOA

10 miliatako marka hobetu du O'Sullivan-ek

Sonia O'Sullivan-ek 10 mi-llatako marka hobetu zuen herenegun. Duela lau urte Colleen Ceruckek egindako marka 16 segundutan ondu eta 51 minututan utzi zuen marka irlandarrak Ports-mouthen jokatu zen *The Great South Run* izeneko lasterketan. O'Sullivan Eu-ropako txapeldunorde da 5.000 eta 10.000 metroko-an probetan.

GOLFA

John Rollinsek irabazi du Kanadako Irekia

John Rollins estatubatuarrak irabazi zuen herenegun Kanada-ko Opena. Rollinsek 272 kolperekina amaitu zuen txapelketa, Neal Lancaster, eta Justin Leonardekin berdindurik eta ber-dinketa hautsi behar izan zuten 18. zuloan. Rollinsek *birdie* bat egin zuen eta besteak par gainetik bukatu zuten. Rollins ha-mairugarren postuan zegoen azken jardunaldia hasi zenean, baina par azpitik zazpi kolpera amaitu zuen eta arerioak ber-dindu. Irailaren amaieran European jokaturako dira American Express eta Copa Ryderra, hurrengo proba garrantzitsuak.

ZINEMA-ARTEA. 41

Arte grafikoan zein zinemagintzan lanean jarraitzeko gogo bizia agertu du Ivan Zuluetak

Egile omenduaren lan grafikoaren erakusketa zabalik dago, eta haren filmen maratonia eskainiko dute, gaur, Donostian



JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

INGURUMENA. 34

Xabier Ezeizabarrena: «Nazioartean gauza bat esan eta barruan bestela jokatzten dute estatuek»

«Rioko goi bileran baino okerrago» daude gauzak Johannesburgokoaren ostean, abokatuaren aburuz

ANTZERKIA. 42

Harrera ona izan dute Tarregako Firan Euskal Herriatik joandako antzerki taldeek

Han egindako lana ontzat eman du Jaurlaritzak, eta Deabru Beltzak taldeak Quebecoko Just pour rire jaialdirako gonbita jaso du



GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

Il Viaggio a Reims operaren emanaldia izan da Donostiako Musika Hamabostaldiaren une gorenetako bat.

38-39

Arrakasta eta etorkizuna

Zubin Metharen parte-hartzea eta 'Orfeo ed Euridice' opera iragarri ditu Musika Hamabostaldiak 2003rako

XABIER EZEIZABARRENA

INGURUMEN GAIETARAKO ABOKATUA

«Rioko goi bileran baino okerrago daude gauzak orain»

Johannesburgon garapen jasangarriari buruz egin den goi bilera erraldoitik ezkor etorri da Xabier Ezeizabarrena abokatuak.

Arantxa Iraola | DONOSTIA

Xabier Ezeizabarrena (Madril, 1970) Zuzenbidea ikastera etorri zen Donostiara, eta egun bertan dihardu. Ingurumenarekin lotutako lege gaiak eta auziak lantzen ditu, eta horregatik abuztuaren 25etik irailaren 4ra Johannesburgon izan da, garapen jasangarriari buruzko goi bilera handian. Bertatik itzulita egiten dituen gogoetak EGUNKARIARI azaldu zizkion atzo.

■ Zein esperantzarekin joan zineten Johannesburgora?

Ni oso itxaropen gutxirekin joan nintzen. Nire lehen aldia zen horrelako goi bilera handi batean. Aurretik goi bilera prestatzeko Balin egin zen bilkuran ere izan nintzen, bertara ez nintzen esperantza handiarekin joan, baina pixka bat banuen... Baina hor jada ikusi nuen estatuen aldetik-eta, behintzat, oso gauza formala zela, eta Johannesburgora joaterako argi genuen ez zegoela esperantzarik.

■ Eta susmo ilunak bete egin dira, ezta?

Bai. Nazioarteko zuzenbidearen aldetik-eta aztertuz gero argi ikusten duzu emaitza oso ahula dela, ez dago lege konpromisorik, ezta sistema oso demokratikorik ere. Nazio Batuen Erakundeak II. Mundu Gerran abiatutako egiturari eusten dio, ez du batere aldatu. Estatu irabazleek, esaterako, beto eskubidea dute oraindik. Oso tristea iruditzen zait horrelako sistema batekin jarraitzea, mundua asko aldatu baita... Ez dago Gerra Hotzik, asko aldatu da egoera, baina nazioarteko zuzenbideak lehengo eran jarraitzen du.

■ Ezinbestekoa da nazioarteko zuzenbide trinko eta argia ingurumen gaiak behar bezala babesteko, ezta?

Nire ustez, bai. Benetako nazioarteko zuzenbiderik ez badago, estatu zenbait beren legedien bidez gauzak egiten saiatu

arren, hartzen diren neurriak ez dira oso eraginkorrak izaten. Europako Batasunean, esaterako, gauzak hobetzen ari dira. 15 estatuek batuta lege ugari egiten dituzte eta pixkanaka-pixkanaka aurreratzen ari dira, baina hortik aurrera jotzeko itun asko behar dira, eta kontzientzia ugari bultzatu behar dira gizartean, baina hori ez da lortzen ez dagoelako borondaterik.

■ Akordio batzuk lortu dira Johannesburgon eta Kyotoko Protokoloa indarrean jartzeko adina berrespen lortu direla dirudi. Goi bilerako datu baikorrak dira?

Ondo egon dira, bai. Kontua da bete egin beharko direla horiek orain estatu bakoitzeko politketan. Europako Batasunean, esaterako, maiz neurri horien alde daudela diote, baina gero, esaterako Kyotoko itunari dagokionez, gas isurketekin komertzializatzea onartzen dute... Estatu batek benetan era horretako itun bat berresteko asmoa badu gero horrelako gauzak egitea ez da bidezkoa. Askotan estatuek bi aurpegi erakusten dituzte, gauza bat esaten dute nazioarteko eremuan —izan ere, ez dago kontrol handirik—, eta gero estatu barruan bestelako jokaera izaten dute.

■ Kyotoko Protokoloa aurki indarrean jarriko dela sinets dezakegu?

Beno, sinetsi egin beharko. Nik Europako Batasunean konfiantza pixka bat badut, baina ez da hain garbia. Bi korrante daudela dirudi. Bat energia berriztagarrien alde ari da, nabarmen, baina bada bestelakorik ere. Loyola de Palacio, esaterako, energia nuklearraren alde ari da, eta Europako erakundeetan dihardu.

■ Rioko goi bilera egin eta 10 urtera egin da Johannesburgoko. Orduan baino okerrago gaude?

Nire ustez bai, Rioko goi bileran baino okerrago daude gauzak



KONTRAESANA

“Askotan estatuek gauza bat esaten dute nazioarteko eremuan, eta gero, estatu barruan bestelako jokaera dute»

EZBERDINTASUNA

“Rioko goi bileran landu ziren gaiak benetan ingurumenarekin lotutakoak ziren. Orain gauza aldatu egin da»

orain. Hori bai, kontzientzia askoz ere handiagoa da egun, gizarte guztietan argi ikusten da hori... Gero, bada Riorekin alderatuz, ezberdintasun nabarmen bat. Rion goi bileran landu ziren gaiak benetan ingurumenarekin lotutakoak izan ziren, Lurraren goi bilera izan zen. Orain gauza aldatu egin da, garapen jasangarriari buruzkoa izan da goi bilera. Oso esparru zabala da hori, eta oso zaila da analisi sakona egitea ingurumenaz, ekonomiaz, gizarte babesaz, demokraziaz, giza eskubideez... Izan ere, garapen jasangarriaren barruan dena sartzen da...

■ Eta denari buruz ezin da hitz egin, ezta?

Askok zailtzen du horrek goi bi-

lerra. Bazoaz bilkura batera eta urari buruz ari dira, aldamenekoan giza eskubideei buruz dihardute, eta bestean animalien gaine... Hori oso zaila da. Soilik ingurumenaz jardutea ja konplexua da, ba garapen jasangarriari buruz hitz egitea ia ezinezkoa... Nolanahi ere, nik uste dut nahasmen hori goitik zuzendu eta bilatu dutela. Izan ere, horrelako gai zabalen aurrean errazagoa da agintarientzat ez ezer zehatza esatea.

■ Kritikoa zara oso Nazio Batuen Erakundearen jarrerarekin. Zein nazioarteko erakundek bermatu beharko luke mundu osoan ingurumena babesteko urratsak egitea?

Zaila da horri erantzutea. Baina beno, Europako Batasunean,

esaterako, eredu bat bultzatzen ari dira. Ez da onena, ez da perfektua, baina estatu multzo bat bertan erakunde handi bat bultzatzen ari da, eta askoz ere sistema demokratikoagoa da Nazio Batuen Erakundeak baino. Europako Batasunean estatu batek lege bat ez badu betetzen epailearen aurrean erantzun beharko du, azalpenak eman beharko ditu.

■ Nahiko baikorra zara Europako Batasunarekin. Ameriketako Estatu Batuak dira egoeraren benetako errudunak?

Nahiko gogorra da hori esatea, baina argi dago AEBetako administrazioak eta presidentek ez dutela errespetatzen nazioarteko zuzenbidea.

OSASUNA. Eritasun eta ezintasunak ugaritzen ditu pisu handia izateak

Bizimoduaren eraginez, gizentasuna gizakiaren ezaugarri bihurtzen ari da

Aldaketa giza eboluzioan eragitera irits daiteke, zientzialariaren ustez

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Gizakiaren ezaugarri nabarmena bihurtzen ari da gizentasuna, giza eboluzioan eragiteraino. Andrew Prentice zientzialariak eman du horren berri, Erresuma Batuko Zientzia Elkartearen topaketetan. Orain dela pare bat hamarkada gizakia luzeran 30 zentimetro hazi zenean jazo-tako aldaketaren antzekoa gertatzen ari dela azaldu du.

Aditza eman duenez, orain arteko itxura aldaketak onerako izan dira normalean, baina egungo aldaketak munduko herrialde askotan miseria eta gaixotasuna besterik ez ditu ekarriko. Prenticek arazoaren zergatiak azaldu ditu. Batetik gaur egun jendeak eserita lan egiten du, baina ez da hori arazo bakarra; eserita lan egiteak energia handiko janariak eskuratzeko erraztasunak ere ematen dizkie, eta horrek zaildu egiten du guztia. Ezkorra da ikertzailea. «Bide honetan jarraituz gero, 200 urteren buruan izugarriko aldaketak egongo dira zabalerari dagokionean».

Zenbait herrialdeetan %20 klinikoki gizenak dira gaur egun, eta populazioaren erdiak baino gehiagok pisu handiegia da. Prentice irakaslearen esanetan, «gisa honetako aldaketak oso denbora luzean ematen dira normalean», baina kasu honetan harriturik agertu da, «aldaketa oso denbora motzean» ematen ari delako, belau-naldi bat, edo gehienez biren buruan, hain zuzen ere. «Eta hori erronka bat da gure mekanismoarentzat, belau-naldi askotan goseteetatik ihesi jardun baitu».

Ordu askotan eserita egotea ez da gizentasunaren zio bakarra. Tebistak, ordenagailuek eta mekanizazioak ere, oro har, eragina izan dute.

Osasun arazoak

Irakaslearen esanetan, gizentze horrek osasun arazoak ekarriko ditu: arnasketa arazoak, zain



SAKCHAI LALIT / AP
Emakume gizen bat edertasun lehiaketa batean.

DATUA

Gizonak 7,9 kg eta emakumeak 2,6 kg gehiago

1980an gizonezkoen batez besteko pisua 73,7 kilokoa zen, eta emakumezkoena, berriz, 62,2koa. 2000. urterako bi sexuen batez besteko pisuak gora egin zuen: gizonena 81,6koa zen, eta emakumeena, aldiz, 68,8koa. Beraz, gizonezkoen pisua 7,9 kg igo zen bederatzi urtean, eta emakumeena 2,6 kg.

handituak, diabetesa eta minbizia bezalako gaixotasun larriak ere bai. Bereziki kezkarria iritzi dio, diabetes 2ak (normalean helduengan agertzen da) hurren artean duen presentziari.

Ahalegin bereziak egin behar dira gizentasun zantzuak egungo gizartetik aldentzeko. Prentice aburuz ez da aski gizentasunaren kontrako botikak aurkitzearekin. Haratago joan

behar da, oinarri. Izan ere, gizentasunari aurre egiteko interbentzio medikoak oso garestiak eta luzeak gerta daitezke. Gainera, populazioaren erdiak eraman beharko lituzke aurrera. Sendagilearen esanetan, beste prebentzio bide batzuk hartu behar dira.

Batez besteko pisua izugarri hazi da azken 20 urtean, bai gizonezko eta baita emakumezkoengan ere.

LABURAEAN



GREGORIO BORGIA / AP
Safiya bere alabarekin.

EMAKUMEAK

Safiya, harrika hil behar zuten emakume nigeriarra, Erromako Ohorezko Herritar izendatu dute

Safiya Hussaini Erromako Ohorezko Herritar izendatu du bertako alkate Walter Veltronik. Safiya emakume nigeriarra ezkontzatik at ume bat izateagatik harrika hiltzera kondenatu zuen Islama- ren Legearen epaitegi batek, baina gero bertan behera laga zuten zigorra. Vetronik atzo esan zuenez, gizartearen esku-hartzea sustatu behar da, «mundu guztian heriotza zigorra desagertzeko».

ERNALKUNTZA

Zazpi kilo eta erdi eta 62 zentimetroko ume bat jaio da, Hamburgon

7,48 kiloko pisua eta 62 metroko luzera duen haur bat jaio zen atzo, Hamburgoko Wandsbek Ospitale Nagusian. Umea zesarea bidez jaio zen, eta ama eta biak osasun egoera onean daude. Jaio berrien batez besteko altura eta pisua gainditu egin ditu, herrialde horretan 3-4 kilo eta 50-55 zentimetro tartean baitago batez bestekoa.

INGURUMENA

Milaka itsas espezie desagert daitezke, Antartikoko tenperaturak iragarri adina igotzen badira

Antartikoko tenperatura aurreikusita dagoen adina igotzen bada, milaka itsas espezie desagert daitezke. Animalia horiek aipatu tenperatura aldaketara ezin direla egokitu frogatu dute ikertzaileek ordenadoreekin egindako aurreikuspenetan. Epelean ezin dute beren inguruan oxigenorik mugitu.

BIOTEKNOLOGIA

Urtebete barru, Europako lehen giza zelula amen bankua zabalduko dute Erresuma Batuan

Efe | **LONDRES**

Erruz hitz egiten dute zientzialariek giza enbrioetatik erauzitako zelula amen bidez — arrunt boteretsuak dira, totipotentzialak — medikuntzan egin ahal izango diren aurrerapausoei buruz. Ildo horretan urtebete barru Erresuma Batuan zelula horiek biltzeko bankua zabaldu nahi dute, Europako lehena.

Bankuaren egoitza Hertfordshiren egongo da, Ingalaterrako hego-ekialdean. Bertan ez dira soilik giza enbrioetatik erauzitako zelula amak gordeko. Helduen zenbait ehunetatik ere erauz daitezke zelula amak, eta era horretakoak ere gordeko dituzte bertan.

Giza enbrioak zelula amak lortzeko erabiltzeak polemika handia eragiten du, eta erabilera gaiztoak arazo handiak ekar ditzakeela onartzen dute zientzialari guztiek. Horregatik bankuaren erabilera arautzeko kode zorrotza ezarriko dute elkarlanean zenbait ikertzailek eta deontologok. Nolanahi ere abortuaren kontrako taldeek atzo jada kritika larriak egin zituzten, eta bankuaren funtzio-namenduaren oinarrian giza bizitzaren «suntsiketa» dagoela gogoratu zuten, haserre.

IKERKUNTZA

Ama erretzaileen umek bat-batean hiltzeko arrisku handiagoa izaten dute

Efe | **LONDRES**

Bat-bateko heriotzak erasaten die zenbaitetan ume jaio berriei. Frantziako Pasteur Institutuko ikertzaile talde baten arabera, nikotina egon daiteke horren atzean. Izan ere, amaren sabelean daudenean nikotina- ren eragina badute, ondoren arnasa hartzeko orduan arazoak izateko arrisku handiagoa izaten dutela azaldu dute.

Ondorio hori plazaratzera eraman dituen ikerketa laborategian egin dute zientzialariek, saguekin. Ondorio zehatzagoak ateratzeko ikertzen jarraitu behar dela azaldu dute. Nolanahi ere, emakume erretzaileei, haurdun geratu nahi badute, ahalik eta lasterren erretzeari lagatzeko aholkatzen diete.

Asteartea, 2002-09-10

37. astea ■ 252 egun igaro dira ■ 112 egun falta dira

esaera

Do, re, mi, hanka oker hori; fa, sol, la, zuzendu zaiola

datuak

12

Europako ekosistema polar artifizial handiena Madrilen (Espainia) zabaldu berri dute. 12 pinguinok, 12 magallanikok, 3 bikote kaiok, 14 bikote antzarak, 17 egazti txikiak, 6 alkak eta 6 araoak osatzen dute ekosistema hori.

10

Marmol harrobietatik ateratzen dituzten bloke handienek 10 tona inguru pisatzen dute.

telefonoak

Hegoaldetik Iparraldera hots egiteko: 00-335 aurrezenbakia. Iparraldetik Hegoaldera: 00-34

IPARRALDEA	
Kostaldeko ospitalea	59443535
SAMU	15/59633333
Pozoitze kasuetan	56.96.40.80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAMen	59635555
Polizia	17
Baionako Suprefectura	59590919
Elektrika-gas arazoak	14/59521018
Errepideetako berri	56963333
Kontseilu Orokorra	59257840
Miarritzeko aireportua	59239066
SNCFko trenbideak	59555050
Laborantza Gambera	59295043
Ordua telefonoz	3699
Meteo agiria (grabatua)	59220330
Meteo zerbitzuak	59238415
Baiona Taxi	59594848

HEGOALDEA	
SOS Deiak	112
Udalzaingoa	092
Polizia Nazionala	091
Ordua telefonoz	093
Telefono argibideak	1003

ARABA	
Suhiltzaileak	945161163
Gurutze Gorria	945222222
DYA	945281020

Errepideetako informazioa	945222058	Renfe	944238633
Ertzaintza-Arkaute	945282000	EuskoTren	902543210
Miñoiak	945135500	Bizkaia irratia taxiak	944162222
Guardia Zibila	945256100	Radio Taxi	944448888
Txagorritxuko Ospitalea	945007000	Tele Taxi	944442333
Santiagoako O. Orokorra	945007600	Naturgas	902- 123456 / 900- 400523
Ospitale Militarra	945136577	Alkoholiko Anonimoak	944150751
Poliklinika	945140900	Hiesari aurre egiteko	
Arana Erietxea	945282800	Hiritar Elkarteak, T-4	944221240
'Naa. S. Esperanza' klinika	945252500		
Asepeveo klinika	945274655/66		
Araba klinika	945142100	DYA	943464622
Forondako aireportua	945163591	Gurutze Gorria	943222222
Gasteizko Renfe geltokia	945230202	Itsasoko Gurutze Gorria	943272222
Autobus geltokia	945258400	Ospitale Probintziala	943006000
Radio Taxi	945273500	Erresidentzia	943007000
Elbarrituentzako taxiak	608870144	Gurutze Gorria (Donostia)	943214600
		Gurutze Gorria (Irun)	943611203

BIZKAIA	
Diputazioako suhiltzaileak	949422800
Bilboko suhiltzaileak	944233000
Gurutze Gorria	944222222
DYA	944319200
Ertzaintza	944441444
Larrialdiak (Osakidetza)	944007474
Basurtuko ospitalea	944006000
Galdakaoko erietxea	944007000
Santa Marina	944006900
Gurutzetako ospitalea	946006000
Sondikako aireportua	944869301

Radio-taxi Donosti	943454535
Radio-taxi Santa Clara	943464646
Parada taxiak	943278825
Sanz Agirrezabala taxiak	943466757
Donosti Gas	943450200
Tolosagasa	943650782
Gas Hernani	943330928
Informazio sexuala	943320444
Donostiako suhiltzaileak	080
Gipuzkoako suhiltzaileak	088
Hiesari Aurrehartzeko eta Kontrolatzeko Egitasmoa	943006464

NAFARROA	
SOS Deiak/Foruzaingoa	112
Iruñeko suhiltzaileak	948222222
DYA	948171717
Gurutze Gorria	088
Errepideetako informazioa	948237000
Guardia Zibila	948221100
Eguneko Psikiatri O.	948273812/61
Nafarroako Ospitalea	948422100
Bideko Ama Birjina O.	948429400
Noaingo aireportua	948168700
Iruñeko Autobus geltokia	948223854
Renfeko geltokia	948130202
Radio Taxi	948221212
Teletaxi	948232300

zozketak

Bonolotoa				Lotería primitiboa			
Astelehena, 02	Asteartea, 03	Asteazkena, 04	Ostirala, 06	Osteguna, 05	Larunbata, 07	Igandea, 08	
11 - 13 - 20	07 - 10 - 13	02 - 23 - 30	14 - 25 - 32	06 - 11 - 19	15 - 23 - 27	14 - 26 - 39	
23 - 46 - 49	20 - 27 - 47	35 - 47 - 49	37 - 47 - 49	26 - 28 - 36	39 - 45 - 48	44 - 47 - 48	
OSAGARRIA: 30	OSAGARRIA: 25	OSAGARRIA: 41	OSAGARRIA: 49	OSAGARRIA: 45	OSAGARRIA: 36	OSAGARRIA: 46	
ITZULKETA: 03	ITZULKETA: 06	ITZULKETA: 04	ITZULKETA: 07	ITZULKETA: 06	ITZULKETA: 03	ITZULKETA: 09	

ONCE			Kupoitzarra			Superkupoia
ASTELEHENA-09	ASTEARTEA-03	ASTEAZKENA-04	OSTEGUNA-05	OSTIRALA-06	IGANDEA-08	
71.635	89.117	39.130	30.019	23.815	06.993	
			074 seriea	024 seriea		

DUELA 10 URTE

Jaurlaritza ez zetorren bat Madrilek Europari buruz zituen asmoekin

Atzo hamar urte, Eusko Jaur-laritzak ez zituen ontzat eman Europarekiko harremanei bu-ruz Madrilgo gobernuak azaldu zituen asmoak. Juan Manuel Egiagarai Espainiako ministroak elkarte autonomoei herenegun 10 urte aurkeztu zien egitasmoak botere autonomikoa murrizten zuela iritzi zuen Jaurlaritzako Le-hendakaritza Sailak. Espainiako Administrazio Publikoetako ministroak 17 autonomi elkarteak bildu zituen Madrilen Europako Komunitateko gaiel bu-ruzko Konferentzian. Konferentzia bera instituzionalizatzea proposatu zien, batetik, Egiagaraiak, eta, bestetik, EKren eta autonomien arteko harremane-tarako gobernuak zituen asmoak azaldu zizkien.



efemerideak

Aita Larroka jaio zen

1813. urteko irailaren 10ean Jose Maria Larroka Estala jaio zen Donostian. Domingotarren ordenan sartu zen 16 urte zituela. Burgosko domingotarren komen-tuan zegoela, Azpeitira etorri behar izan zuen erlijio ordenen aurkako esetsaldia zela eta. Azpeititik, berriz, Lapurdiko Basusarrira joan zen, eta han erretore aritu zen. Idazlan ugari dira bereak. Friburgoko Unibertsitatea eraberritu zuen.

1995. Moskun NATOen aurkako mobilizazio handiak egin ziren.

SANTUAK.	Frantzisko Garate, Izaskun
----------	----------------------------

horoskopoa

Uxue Agirre



ARIES martxoak 21 - apirilak 20

Gaur egun gogorra izango duzu, baina bihar are gogorragoa pairatu beharko duzu.



TAURUS apirilak 21 - maiatzak 20

Gozokiak gustuko dituzu oso, baina tarte batean behintzat urrun utzi beharko dituzu.



GEMINI maiatzak 21 - ekainak 20

Udan eguraldi ona egin ez duela eta haserre zaudela oraindik? Baduzu garaia uda ahazteko.



CANCER ekainak 21 - uztailak 20

Kontuz ibili egun hautean osasun arazoak sortzeko arriskua izango duzu eta.



LEO uztailak 21 - abuztuak 23

Gurasoen antzera gero eta barre gutxiago egiten duzu; komedia bat alokatu bideo dendan.



VIRGO abuztuak 24 - irailak 23

Zaude lasai oraindik geratzen dira eta festak zure patrikak husten jarraitzeko.



LIBRA irailak 24 - urriak 23

Oraindik ere iraillean eguraldiak onera egingo ote duen itxaropen txikia duzu, baina alferrik ari zara.



SCORPIUS urriak 24 - azaroak 23

Ezustekoa izango duzu aste honetan, espero ez duzun lagunak opari txiki bat egingo baittzu.



SAGITARIUS azaroak 24 - abenduak 23

Askotan gogoratzen zara zure auto zaharrarekin. Berria erosi eta zaharrago nahiago, hori da hori petralkeria.



CAPRICORNUS abenduak 24 - urtarrilak 20

Zuretzat eguneroko da Santa Ageda, eskea primeran egiten duzun ekintza baita.



AQUARIUS urtarrilak 21 - otsailak 18

Oporretatik itzuli eta dena berdin jarraitzen duela ikusi duzu jada? Ongi etorri egunerokotasunera.



PISCIS otsailak 19 - martxoak 20

Bi eta bi lau direla argi egonda ere, bost direla esango zenuke zuk, besteak haserretu arren.

farmaziak

ARABA

GASTEIZ. 09.00-22.00: DIAZ DE VILLEGAS, San Biator kalea, 50. RIVERA, Izarduy komandantea, 30. GONZALO-BILBAO, Posta kalea, 34. Gazez: GONZALO-BILBAO, Posta kalea, 34.

LAUDIO. Gau eta egun: SOLAUN, Lamuza kalea, 1. **AMURRIO, ARTZINIEGA, AIARA, URDUÑA.** Gau eta egun: FERNANDEZ, Enzina bidea, 6 (Artziniega).

BIZKAIA

BILBO. 09.00-22.00: PARDO, Alameda Mazarredo kalea, 9. IRACULIS, Novia Salcedo, 10. MENOYO, Egileor, 3. EGIRAUN, Hurtado de Amezaga kalea, 10. MEGUREGI, Zabalburu plaza, 4. MOLINER, Hurtado de Amezaga, 13. URRUTIA, Alameda de Urkijo, 22. OJANGUREN, Losada margolariaren kalea, 31. RIDAURA, Txomin Garat, 4. Gazez: UNZETA, Bailen kalea, 24. SANTISTEBAN, San Jose plaza.

ARRATIA. Gau eta egun: TRAYER, J.A. Agirrerren Enparantza.

BARAKALDO. Egunez: MERODIO, Bajejo bidea, 5. Gazez: ZEBERIO, Teixidor, 4.

BASAURI. Egunez: SANCHEZ, Kale Nagusia, 33. Gazez: LUÑO, Kareaga Goikoa, 16.

BERMEO, MUNDAKA. Gau eta egun: SARMIENTO, Mikel Deunaren enparantza z/g (Bermeo).

DURANGALDEA. Gau eta egun: BALENZIAGA, Ezkurdi plaza, 8 (Durango).

ERANDIO-TXORIHERRI. Egunez: TEJELLO, Jose A. Agirre plaza, 8 (Erandio).

GALDAKAO. Egunez: DOISTUA, Ibarluze kalea, 2. **GERNIKA, BUSTURIA, FORUA.** Gau eta egun: ARGINZONIZ, Don Tello kalea, 4 (Gernika).

GETXO. Gau eta egun: JIMENEZ, Iletas kalea, z/g (Algorta).

LEIOA. Egunez: RUIZ PEREZ, Artasoa kalea, 8. **LEKEITIO-EA.** Gau eta egun: ARRIETA, San Kristobal plaza (Lekeitio).

MEATZALDEA. Gau eta egun: LOIZAGA, Meatzarien etorbidea, 3 (Gallarta).

MUNGIALDEA. Gau eta egun: GARCIA, Etxe alai, 81 (Bakio).

ONDARROA, MARKINA, BERRIATUA. Gau eta egun: ROLDAN, Aranatar Sabin, 2 (Ondarroa).

PORTUGALETE, SANTURTZI ETA SESTAO. Egunez: SARRIA, Carlos VII., 13 (Portugalete). GARCIA-RODEJA, Mamariaga z/g (Santurtzi). SANTOS Vicente Blasco Ibañez kalea, 6 (Sestao). Gazez: ANGOTIA, Simon Bolivar, 9-11 (Portugalete).

URIBE-KOSTA. Gau eta egun: LINARES, Bide Nagusia, 9 (Barrika).

ZALLA, GUENES, BALMASEDA. Gazez: SANTOS TORRADO, Foru plaza (Balmaseda).

ZORNOTZA. Gau eta egun: ARANBURU, Txiki Otaegi, 3.

GIPUZKOA

DONOSTIA. 09.00-22.00: LOIDO-NAVARRO, Loiola kalea, 8. EZKERRA, Benta berri plaza, 2. BLASCO, Karkizano kalea, 12. ZELAIA, Altza pasealekua, 57 (Altza). Gazez: CABIRO, Askatasun etorbidea, 14. **ANDOAIN.** Egunez: ANSA, Ondarreta. Gazez: AIZPURU, Lanxube berri, 11 (Hernani).

ARRASATE. Gau eta egun: ZABALA, Zarugalde kalea, 42.

AZKOITIA, AZPEITIA. Egunez: RUIZ-MENDIOIA, Kale Nagusia, 13 (Azkoitia). Gazez: ASEGINOLAZA, Goiko kalea, 2 (Azpeitia).

BEASAIN, ORDIZIA. Egunez: ARRIOLA, Plaza Nagusia, 10. Gazez: AZPILIKUETA, Kale Nagusia, 18.

BERGARA. Gau eta egun: PUY, Barrenkale, 25.

DEBA, MUTRIKU. Gau eta egun: APAIZ, Erdiko kale, 5 (Mutriku).

EIBAR, ERMUUA. LAS HERAS, Sostoa kalea, 10 (Eibar).

ELGOIBAR, SORALUZE, MENDARO. Gau eta egun: FERNANDEZ, Mendarozabal, 1 (Elgoibar).

ERRETERIA, LEZO, PASAIA. Egunez: SANCHO, Blas de Lezo, 11 (Pasaia). Gazez: ARAGON, Nafarroa etorbidea, 77 (Erretereria).

ESKORIATZA, GATZAGA. Gau eta egun: ITURRALDE, Miarle kalea, 18 (Aretxabaleta).

HERNANI, URNIETA. Gau eta egun: AIZPURU, Lanxube berri, 11 (Hernani).

HONDARRIBIA. Gau eta egun: FIZ, Donostia kalea, 6.

IRUN. Egunez: BERROA, Juncal Labandibar kalea, 3 (Behobia). Gazez: BARRIO-ORMAZABAL, Pio XII plaza, 3 (Mairtia).

LASARTE-ORIA, USURBIL. Egunez: ACHA-ORBEA, Hipodromo etorbidea, 6 (Lasarte). Gazez: AIZPURU, Lanxube berri, 11 (Hernani).

OIARTZUN. Gau eta egun: GOROSTIAGA, Arragua kalea z/g.

ONÁTI. Gau eta egun: BARRENETXEA, Kalezaharra.

TOLOSA. Gau eta egun: ITURRIOZ, Euskalerria, 3 (Ibarra).

URRETXU, ZUMARRAGA, LEGAZPI. Egunez: R. FENOLL, Kale Nagusia, 25 (Legazpi). Gazez: ROLDAN, Euskadi plaza 4 (Zumarraga).

VILLABONA. Gau eta egun: ITURRIOZ, Euskalerria, 3 (Ibarra).

ZARAUTZ, ORIO, AIA. Gau eta egun: IRIARTE, Zinkunegi kalea, 5 (Zarauz).

ZUMAIA, ZESTOA, GETARIA. Gau eta egun: MUTIOZABAL, Alai poligonoa (Zumaia).

NAFARROA

IRUÑERRIA. 09.00-22.00: CABIRO, Benjamin Tuterakoaren kalea, 21. YARNÓZ, Barañain Etorbidea, 4. REKALDE, Pedro de Ursua kalea, 4 (Roxapea). HERAS, Ori mendiaeren kalea, 8. FENANDEZ, Amokain jaurerriaren kalea, 13. MARTINEZ, Larre plaza, 6 (Benain). GARCIA, Kaleberri, 16 (Berriozar). URIZ, Ronda de las ventas. 11 (Burlata). Gazez: HERAS, Ori mendiaeren kalea, 8. FENANDEZ, Amokain jaurerriaren kalea, 13. GARCIA, Kaleberri, 16 (Berriozar). URIZ, Ronda de las ventas. 11 (Burlata).

Oharra: Frantziako legeei segituz, segurtasun neurriengatik Ipar Euskal Herriko guardiak farmazien izenak ematea debekatutik dago. Guardiako farmazia batera joateko herriko edo eskualdeko polizi etxera deitu beharra dago derrigorrez.

han-hemen

Gas hodi baten ibilbidea aldatu dute, gameluak babesteko

Txinako agintariek gas hodi baten ibilbidea aldatu behar izan dute, Baktrianako gameluak babeste aldera. Shanghai hiria Txinako ipar-mendebaldearekin lotuko du gasbide horrek, baina ibilbide berria izango du. Izan ere, Baktrianako gameluak desagertzeko arriskuan daude, eta gasbideak haien egoera are beltzagoa izatea egin zezakeen. «Gas hodi berriak hasiera batean finkatu genuena baino 15 kilometro gehiago izango ditu, baina Xinjiang basamortua ez du ukituko, eta, beraz, gameluak babestu egingo ditugu», esan du Txinako Gobernuako Ingurumena Sailako arduradun batek. Baktrianako 800 gamelu soilik geratzen dira Txinan eta Mongolian.

Safiya nigeriarra Erromako ohorezko biztanle izendatu dute

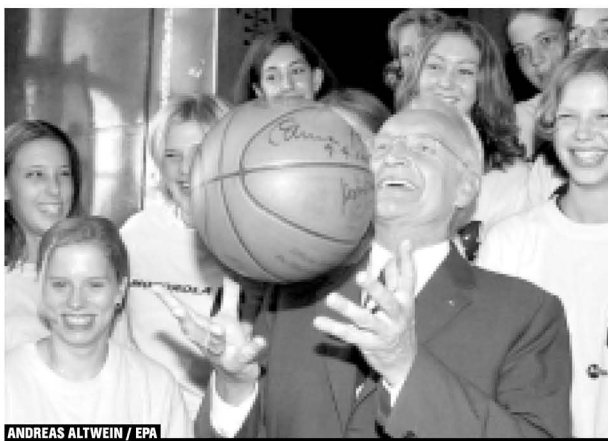
Nigeriako Safiya emakumea libre utzi zuen duela hilabete batzuk hango epaile batek, harriak hiltzera kondenatu ondoren. Zigor hori kendu egin zioten Safiyari, nazioarteko presioa medio. Atzo, berri, Erromako ohorezko biztanle izendatu zuen Walter Veltroni alkateak. «Mundu guztian heriotza zigorra alboratzeko eta emakumeen eskubideak errespetatzen laguntzeko» izendatu zuen Safiya Erromako Udalak. Amina nigeriarraren egoera ere gogoratu zuten ekitaldian. Haren heriotza zigorra bertetzeke dago.



BERNARDO RODRIGUEZ / EFE

‘Carmen’ filmatzen hasiko da Vicente Aranda zuzendaria

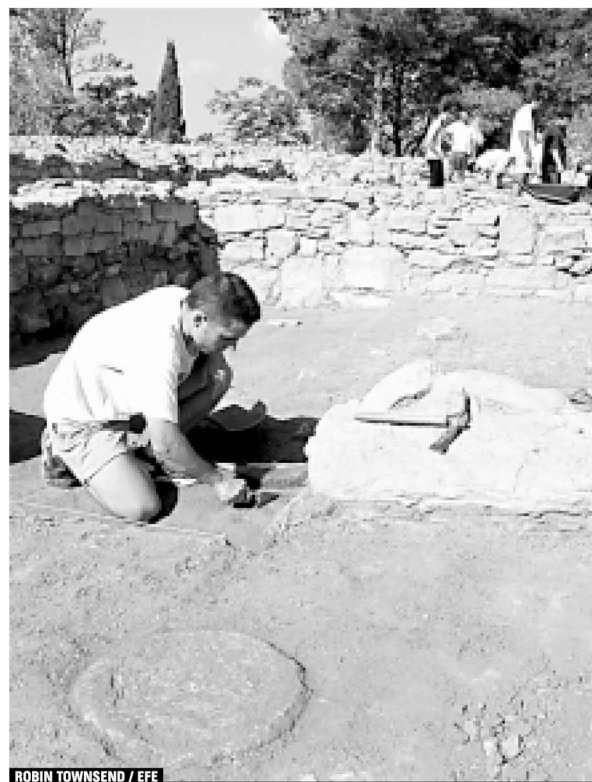
Paz Vega eta Leonardo Sbaraglia aktoreek izango dituzte ‘Carmen’ filmeko rol nagusiak. Vicente Aranda espainiarra Andaluzian (Espainia) hasiko da aurki filmatzen.



ANDREAS ALTWEIN / EPA

Stoiber kantzilergaia, selekzioko pibot berria

Alemaniko kantzileria aukeratzeko hauteskunde kanpaina aurrera doa. Bozak bereganatu nahian, Stoiber hautagaiaren azken ekintza saskibaloian aritzea izan da.



ROBIN TOWNSEND / EFE

Kataluniako Ullastret herrian arrasto iberiko gehiago aurkitu dituzte

Kataluniako Ullastret herrian egiten ari diren indusketa lanak oso emaitza onak eman ditu. Lehen ere aurkitu izan dituzte Katalunian aztarna iberiko ugari, eta azken hilabeteetan egindako lanek kultura herrietan eraikitako hainbat etxe eta eraikin azaleratu dituzte.

Jerry Lewis aktoreak konortea galdu du Londresko antzoki batean

Ameriketako Estatu Batuetako aktore Jerry Lewis Londresko ospitale batean dago, herenegun konortea galdu ostean. 76 urteko aktoreak konortea galdu zuen West End auzoko antzoki batean. Biri- ketako fibrosia dauka aktoreak, eta taulara igotze- ar zegoela konortea galdu zuen. 1982an bihotzekoak eman zionean, klinikoki hilda zegoela esan zioten. Urte batzuk geroago, prostatako minbizia, meningitisa eta biriketako fibrosia izan zituen.

‘Azagra’ abizena dutenen bilkura egingo dute Nafarroako Azagra herrian

Irailaren 14an, ‘Azagra’ abizena dutenek hitzordua dute Azagra herrian, Nafarroan. Duela bost urte egin zuten lehen bilkura, eta alkatearen hitzetan «arrakastatsua» izan zen. Azagrako herriko festetako egitarauaren barruan antolatutako ekitaldia izango da Azagra abizena dutenen bilkura. Gehienak Euskal Herrikoak eta Espainiatik etorritakoak omen dira, baina beste herrialdeetatik ere etorriko dira.

hilberriak

ESKELAK

Gaueko 9ak arte hartzen dira

(0034) 943 300 222
publi@egunkaria.com

(Mikel Saiz
gure lagunaren aita)

Iruñeko EGUNKARIAko langileek
bat egiten dugu familiarekin
une latz hauetan

Javier Maria
Saiz
Otermin

2002ko irailak 10

2002ko abuztuaren 31n bil zen,
Karrantzan (Bizkaia).

ARLAN

ARLAN S.A.ko zuzendaritzak eta enplegatuek otoitz bat eskatzen dizute haren arimaren alde, eta arren etor zaitezte 2002-09-11ko arratsaldeko 19:00etan Leioako San Joan Bataiatzailea elizan egingo diren hileta elizkizunetara. Aldez aurretik, mila esker.

Jose Miguel
Sobrino
Martinez

2002ko irailak 10

BALORAZIOA. Ekitaldi arrakastatsua izan da aurtengoa, eta 52.000 entzule inguru izan dira, antolatzaileek adierazi dutenez

Zubin Metha Donostian izango da 2003an

‘Orfeo ed Euridice’ operaren emanaldia ere izango da datorren urtean



IRTEERA. Jaialdiaren herri izaera indartzeko irteerak antolatu ohi dira. Aurtun, Pasaia Donibanera joan dira.

KONTZERTU AIPAGARRIETAKO BATZUK



OMENALDIAK. Felix Ibarondo omendu zuen Bilbao Orkestrak.



GISELLE. Milango Teatro alla Scalako Sabrina Brazzo.

KURSAALA

Kursaala izan da berriro entzule gehien bildu dituen gunea, Hamabostaldiko erdia baino gehiago

ARRAKASTA

Irteera, Antzinako Musika zikloa eta ezohiko guneetako emanaldiek arrakasta izan dute

Julen Etxeberria | **DONOSTIA**

Gioacchino Rossiniren *Il Viaggio a Reims* operaren errepikapenarekin amaitu zen herenegun Musika Hamabostaldia. Atzo, aldiz, balorazioaren txanda izan zen, eta horretan Musika Hamabostaldiko antolatzaileak «oso pozik» azaldu ziren. Jose Antonio Etxenike Musika Hamabostaldiko zuzendariak azpimarratu zuenez, «aurtengoa ekitaldi arrakastatsua izan da, ziklo guztietan entzule gehiago izan baita».

Iragan abuztuaren 8tik hirurogeita zortzi kontzertu izan dira, eta Etxenikek jakinarazi zuenez, «52.000 entzule inguru izan

dira, batez besteko %97 bete dira aretoak». Ondorioz, 855.000 euro bildu dira salmenten sarrean, aurrekontuaren %33.

Beste behin ere, Kursaalak bildu zituen entzule gehien. Etxenikek adierazi zuenez, «Kursaaleko hamazazpi kontzertuetarako salmentan jarritako 36.600 sarreretatik 600 bakarrik gelditu ziren saldu gabe, eta hamalau kontzertutan sarrera guztiak saldu ziren».

Emanaldien artean, Kursaaleko kontzertu handiez gain, «irteeraren arrakasta» aipatu zuen Etxenikek. Aurtun, irteera bakarra izan da, baina bikoitza, Pasai Donibanera. Hala, Victor Hugo-

ren inguruan eginiko jardunaldiaren 3.500 lagun inguruk hartu zuten parte. Irteerarekin batera, Antzinako Musikaren zikloa, Eduardo Txillidaren omenezko kontzertuak eta Martuteneko espetxean eta Zorroagako Zaharren egoitzan eginiko emanaldien «arrakasta» nabarmendu zuen Etxenikek.

Arlo artistikoari dagokionez, Musika Hamabostaldiko zuzendariak esan zuen Santa Maria Elizako inaugurazio kontzertua Kursaalera eramateak eta bertan landutako «egitarau trinkoak» entzuleak «nahastu» egin zituela. «Sormen musikala bultzatu behar dugu», esan zuen Etxe-

nikek. Era berean, La Scala Antzokiko baletaren emanaldia aipatu zuen, «puristek antzerkia baino, dantza gehiago ikusi nahi zutelako».

Datorren urtean kontuan hartzekoak

Aurtengo balorazioa egin ondoren, datorren urteko abuztuaren 6tik irailaren 6a bitartean egingo den Hamabostaldiaren lehen xehetasunak eman zituen Etxenikek. Hiru izango dira ekitaldi nagusiak: *Romeo eta Julieta* obra, Montecarloko baletaren eskutik; Israelgo Orkestra Sinfonikoa, Zubin Metha zuzendari duela; eta Pereladako jaialdian

estreinatu berri den *Orfeo ed Euridice* obra, Comediant's talde kataluniarraren eskutik.

Horrez gain, Galiziako Orkestra Sinfonikoa ere bi kontzertu eskainiko ditu. Aurrenekoan, Hector Berliozen *Sinfonia fantastikoa* eskainiko dute, konpositore frantziarraren jaiotzaren bigarren mendeurrena ospatzeko. Bigarrenean, aldiz, Ludwig Van Beethovenen *Missa Solemnis* obra eskainiko dute, Donostiako Orfeoierekin batera.

Halaber, Berlingo Irratiko Orkestra Sinfonikoa ere Hamabostaldian izango da datorren urtean, Eliahu Inbalen zuzendaria-riekin.

KRITIKA GANBERA MUSIKA ZIKLOA

Montserrat Auzmendi del Solar

Txukun, besterik gabe

Maria Jose Moreno eta Galiziako Ganbera Orkestra

Zuzendaria: Massimo Spadano. **Egitaraua:** Wolfgang Amadeus Mozart eta Ludwig Van Beethovenen lanak. **Lekua:** Kursaaleko Ganbera Aretoa. **Eguna:** Irailaren 7a.

Txukuna izan zen María José Morenok Galiziako Sinfonikoko Ganbera Orkestrarekin eskaintako errezitala, ez gehiago. *Il viaggio a Reims* operan arrakasta izandako sopranoak ohiko ezaugarri dituen dohainak era-

kutsi zituen berriz ere, alegia, tinbre garbia eta fraseatzearen gustu ona; hala eta guztiz, dela operaren ondoren jarduteak ekarritako nekeagatik, dela estilo eta autore aldaketa horrexek eragindako nahasmenduagatik, une apalxeagoak ere izan zituen, eta oro har monotono samar aritu zen. Tira, kantari on guztiek omen dituzte hain onak ez diren egunak.

Kontzertuari hasiera emateko, Mozarten *Re maiorreko di- bertimendua K 251* jo zuen gan-

bera-orkestrak. Bertsio bizi eta gartsua benetan, eta halakoxea izan zen Massimo Spadano taldeko zuzendaria ere. Bizitasuna eta arnasa eman zizkioten Mozarten obratxo honi, baina soinuaren aldetik ez ziren oso fin ibili, tarteka lakar samarrak ere iruditu zitzaizkigun, bezperan *Il viaggio* jotzean argi eta aratz aritu baziren ere. Beste bi obra instrumental ere jo zituzten, eta berarekin ere Spadano bera izan zen protagonista, biolin-jotzaile gisa oraingoan, zuzendari jarduteaz gainera. *Biolin eta Orkestrarako Romanza* bi jo zituzten, biak ere Beethovenenak; ez ziren birtuosismo izugarria eska-

tzen duten obrak izan, baina Spadanok aukera izan zuen *cantabile* on bat erakusteko, malgu eta dotorea, nahiz eta ez eduki soinu oso distiratsua ere. Bi romanzetatik interesgarriena bigarren partekoa izan zen, *op. 50 2. zk. fa maiorrekoa*: afinazio arazo txiki batzuk izan zituen bakarlariak, baina doinuaren ederrak eta gai guztiak azaltzeko orkestrak erakutsitako egokitasunak aski ona bihurtu zuten, oro har, saioa.

Sopranoak Mozarten hainbat aria eta errezitatibo abestu zituen; horien artean nabarmena izan zen *Misera dove sono... Ah, non son o che parlo K 369*, lerro

melodiko ederrekoa, musika arnastuz eta dinamika zainduz; baita *Ah, lo prevedi* ere, dramatismo handiko errezitatiboa, Morenok bere rolean ongi sartuz eta nerbioa emanez kantatu zuena. Kaxkarxeago aritu zen *Mia speranza adorata Ah, non sai ch'al pene sia K 416* abestean: partitura zaila da berez, eta agudoak kirrinkari eta behartuak atera zitzaizkion tarteka; arazo bera izan zuen *Vorrei spiegarvi, o Dio K 418* arian ere, nahiz eta, zati honetan, orkestrak mimo osoz egin akonpainamendua. Bisean eroso eta dotore aritu zen sopranoa, errezitalari amaiera polita emateko.

ANALISIA

■ Montserrat Auzmendi del Solar



JON URBE / ARGAZKI PRESS

IZARRETAN IZARRA. John Eliot Gardiner izan da aurtengo poz handia.

JON URBE / ARGAZKI PRESS

GAZTEAK SASOIAN. Euskal musikari gazteak ongi aritu dira.

GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

ZIMMERMANN ETA PACE. Ganbera zikloko altxorretako bat.

JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

ZABALETA AUSART. Escuderoren obrak ñabarduraz jo zituen.

ANDONI CANELLADA / ARGAZKI PRESS

OHIKOA. Zachariasek gustura utzi zuen berriz ere entzulea.

GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS

ROSSINIREN OPERA. Ekitaldi garrantzitsuenetakoa izan da.

IMANOL OTEGI / ARGAZKI PRESS

MARIA BAYO. Aurtengo kontzertu sonatuetakoa izan da.

Oso goitik

Amaitu da 63. Musika Hamabostaldia, eta, beraz, hilabete oso batez entzun dugunari atzera-begiratu bat eman eta balantze bat egiteko garaia iritsi dela esan liteke. Musikaldia hasi aurretik ere sumatzen genuen moduan, oso goitik ibili da bataz besteko nota, eta ez zen zaila halako aurreikuspenak egitea, kontuan hartuta aurten bisitari izan ditugun artistetako asko protagonista izan zirela aurreko aldi batzuetan ere, kontzertu arrakastatsuak emanez. Hala ere, den-dena ez da izan lehendik ibilitako bideari segitzea: inaugurazio-kontzertuak,

adibidez, gure txalo gorena merezi du bere aursardiagatik, obra garaikideak jo baitziren bertan, tartean Bernaolarentzako omenezko bat eta Ibarrondoren lan erraldoi baten estreinaldia. Entzuleari ezagutarazi egin behar zaio gure garaiko kalitatezko musika.

Hortik aurrerakoa, lasaixeagoa izan zen, eta neurri batean aurretik igartzeko modukoa. Christian Zacharias eta Lausanoako Ganbera Orkestrari eskainitako hiru egunek, adibidez, ez ziguten ustekaberik eman, lehendik ere ezaguna baikenuen interpreteen goi maila, nahiz eta, aitortu behar dugun, musikari alemanak originaltasunezko xehetasun ugari oparitu zigula. Ezagunak genituen Txekiar Orkestra Filarmnikoaren dohainak ere, ez ordea egungo beren zuzendari titularrenak: Vladimir Ashkenazyk egiazko txinpartak atera zizkion orkestrari, eta nekez ahaztuko dugu, esaterako, oparitu ziguten Smetana zoragarria.

Frank Peter Zimmermann biolin-jotzaileak ere espero bezain pozik utzi gintuen. Enrico Pace laguntzaile zuela etorri zen aurten, eta honek ez zigon ahaztarazi 1999an Zachariasekin batera eskainitako erreital gogoangarria, baina bikotearen grinak gu denok kutsatzea lortu zuen.

Ahozkoetara igaroz, aparte jarri beharrekoa da English Baroque Solists taldeak Monteverdi

Choir abesbatzarekin eta Sir John Eliot Gardinerren zuzendaritzapean eskaini zuen kontzertu mundiala. Hitz batez esanda, perfektua. Maria Bayok ere gau ahaztezina pasarazi zigun, eta beste horrenbeste esan behar

MAILA ALTUA

Hamabostaldia hasi aurretik ere sumatzen genuen moduan, oso goitik ibili da batez besteko nota

Donostiako Orfeoiaz eta Berlingo Irratiko Orkestraz, bien artean Brucknerren fa minorreko Meza txundigarri bat jokatu baitzuten. Dena biribiltzeko, berriz, joan den asteburuan dastatu ahal izan genuen *Il viaggio a Reims* opera zoragarria izan zen alde guztietatik, jaialdi bikain batentzako behar bezalako erramu-korua.

Lapradararik? Bat edo beste bai, baina ez oso nabarmenak. Francisco Escuderoren omenaldia erdibidean geratu zen: Piano eta Orkestrarako Euskal Kontzertuak bakarlari aukerakoa izan zuen Marta Zabaletarengan, musikari zarratarraren espiritu kementsua biziaraiz baitzigun; LIM taldeak, ordea, zer hobetu asko zeukan, Escuderoren ñabardura guztiak emateko. Bestalde, Giselle baleta ez zen berez lapradada izan, baina ez zuen iritsi, ezta ere, espero zen goi arnasa. Eta gaizto izan gabe esan dezagun *Klasiko Popularrak* popularregiak gertatu zirela, agian.

Amaitzeko, zorionak antolakuntzari. Hurrengoetan ere bide beretik segi, eta, mesedez, saia zaitezte gu ustekabeen harrapatzen.

ez bai

Zeintzuk dira aurtengo Euskadi sariak merezi dituzten liburuak? Zergatik?

Eman zure iritzia!!

<http://www.egunkaria.com/eztabaida> Egunkaria

MUSIKA. «Orain arteko ildo mantentzea» da antolatzaileek datorren urtera begira duten helburua

Getxoko Folk Jaialdiak 48.000 lagun bildu ditu

«Musika aniztasuna eta artisten kalitatea» azpimarratu dituzte antolatzaileek

Erredakzioa | BILBO

48.000 lagun inguruk hartu zuten parte hilaren 4tik 8ra Getxon (Bizkaia) egin den Folk Jaialdian, bertako Udaleko Kultur Aretoko prentsa ohar baten bidez atzo jakinarazi zuenez. Getxoko Udalaren arabera, hain zuzen, Areetako Geltokiko Plazan eginiko kontzertuak izan dira Folk Jaialdiko ekitaldi nagusiak, entzuleek

bertan jarritako karpa eta plazaren zati handi bat bete baitzuten.

Folk jaialdiaren izenburupean antolatzaileek musika baino harantzago doan ekitaldia sortzea lortu dute azken urteetan. Hasiera batean proposamen xumea zena indartuz joan da pixkanaka-pixkanaka, eta, aurretik, merkatu zuzena eta munduko terrazak bezalako guneak ahots propioz mintzo direla

agerian utzi dute. Halaber, beste herrialde batzuen kultura eta tradizioa ezagutzeko aukera ematen duten erakusmahaiak jendez gainezka ibili dira jaialdiak iraun dituen egunetan.

Getxoko Folk Jaialdiko antolatzaileek entzuleen interesa eskertu nahi izan dute, zenbait egunetan euria gogor egin arren —Eleftheria Arvanitaki abeslari greziarraren kontzertuaren kasua—, ez dutelako huts egin. Folk Jaialdiko antolatzaileek, halaber, arratsaldeko kontzertuen garrantzia azpimarratu nahi izan dute, baita gazteei erritmo tradizionalistenak ezagutarazteko goizean eskainitako emanaldiak ere.

Musika aniztasuna eta artisten kalitatea

Antolatzaileen aburuz, «musika aniztasuna eta artisten kalitatea ezinbesteko faktoreak izan dira Getxoko Folk Jaialdiak beste behin ere arrakasta izateko. Horrez gain, hainbat karpa jartzeak eta agertokiak gertu egoteak entzule gehiago biltzea eragin du».

Getxoko Folk Jaialdiko hurrengo aldirako, aldiz, helburu jakina dute antolatzaileek: orain arteko ildo mantentzea. «Horrek guztiak musika aniztasuna bultzatuko du, goizetik gaueraino kontzertuak eskainita».



LUIS JAUREGIALTZO / ARGAZKI PRESS

Getxoko Folk Jaialdia iragartzeko desfilea, Holandatik etorritako banda baten eskutik.

KRIKA GETXOKO FOLK JAIALDIA

Joseba Martin

Emakume baten jakinduria

Eleftheria Arvanitaki

Lekua: Areetako Geltokiko Plaza. **Eguna:** irailaren 7a. **Jende kopurua:** 4.000 lagun. **Iraupena:** ordubate eta 50 minutu.

Interes handia zegoen Greziako kantaria ikusteko: aulkiak aurreko egunetan baino askoz lehenago bete ziren. Dena den, eta zaparrada itzela sufritu arren, ikusle ugari geratu zen karpatik at, eurtakopean. Eleftheriaren ekitaldia bi partetan banatu zen: lehenengoan, kantu melodikoak eta pop moduko konponketak izan ziren nagusi. Atal horretan Manos Achalinotopoulos klarinete eta ney jotzailea izan zen protagonista, inprobisazio ederrez. Bigarren, berriz, kantu sustraia hedatu ziren; Manosek agertokitik alde egin ondoren, Spiros Goumas bouzouki jotzailearen unea izan zen. Bi parte horien muga, *Orchistriko* instrumentu hutsezko pieza ederra entzuteko aukera izan genuen, Manosek klarinetean trebezia aparta erakusten zuela, Spirosen laguntzaz.

Eleftheriak, janzki argiaz jantzita, euskaraz agurra egin zuen hasieran, eta gero ia ez zuen beste aurkezpenik egin. Dena den, ez ziren beharrezkoak: kantariaren jarraitzaileek berehala ezagutu zituzten kantu ezagunenak, *Ta formia* azken atalean edo bisetako *Vinajar vinajar*. Emakume horrek xarma berezia du agertokian (hogei urte darama lan honetan), eta ahots bikaina erakutsi zuen ekitaldian, zenbait kantueta nota altuenak erraz gainditu zituela. Era berean, soinua primeran entzuten zen, eta entzuleek gero eta gehiago txalotzen zuten. Bigarren atalean aurreko lerroetako lauzpabost emakume gazte zutik jarri ziren, sirtakiaren moduan dantza egiteko.

Kantuak zuhurki dosifikatuz gero, erritmo beroenak eta kutsagarrienak azken partean agertu ziren, eta perkusioa, bouzoukia eta klarinetaren laguntzaz Greziako giro beroa izan genuen. Gainera, Eleftheria kantari azkarrak da: badaki kantuak dramatizatzen, baina beti melodiamaren muga gainditu gabe. Zazpi musikariren laguntza egokia izan zen; dena den, nire gusturako, bateriaren presentzia eta sintetizadorearen konponketak pixka bat murriztuko nituzke (nolabaiteko oztipoa jartzeagatik).

Ustekaberik gabeko emanaldi zuzena

Familia Valera Miranda

Lekua: Areetako Geltokiko Plaza. **Eguna:** irailaren 8a. **Jende kopurua:** 4.500 lagun. **Iraupena:** ordubate eta 30 minutu.

Benetako familia izan genuen Getxo Folken azken egunean: gurasoak, hiru seme eta seigarren kide bat. Santiagoko taldeak zerrenda propioa erabiltzen du, eta, Kubako musikari askok bezala, jendearen erantzunaren arabera aukeratzeko dituzten ondorengo kantuak. Gehienak son tradizionalak izan ziren, entzuleen dantzaren bila; boleroak ere izan ziren (*Pajaro lindo*, Compay Segundoren *Pena*, *Salome*, Ignacio Piñeiroren *No la llores*, *Mensaje a mi amor*), baina beti son erritmoaz bukatuz.

Son ugari izan genuen: *Murio Valera*, *Que lindo Bayamo*, Isaac Fernandez *El lleva y trae*, *Mi vacilon*, Compay Segundoren *El penquito de Coletto*, *Bambay* edo agurreko *Abur paisano*; baina beste tradizioak ere entzun genituen: *P'al monte* son montunoa edo Teodoro Benemelioren *El empanadillero* pregoia (pieza honetan hitzak ahaztu zituzten).

Musika hau gauzatzeko materiala nahiko sinplea da: bi gitarra (tres bat barne), perkusioak (bongoak, klabeak eta marakak) eta... sei ahotsak! Tradizioak ez du besterik behar. Felix Miranda, aita eta seikotearen zuzendaria, ahots nagusiak arduratu zen; batzuetan notatik at antzeman genuen, desafinazioaren aitean, baina hor zeuden gainontzeko kantariak melodia bere onera eramateko.

Ama eta semearen dantza akrobatikoa

Baliabide ugari du banda honek: lehenengo atalean Enrique Valera izan genuen tresean; bigarren, berriz, Radames Gonzales izan zen instrumentu solista honetan aritu zena. Hori bai, *Mi pañuelo* son luzean Enriquek eta bere amak dantza hau nola egin behar zen erakutsi ziguten, mutilaren akrobaziaz eta guzti. Txaloak berehala berotu eta luzatu ziren.

Kontzertuan aurreko aulki guztiak kendu ziren jendearen dantza errazteko. Entzulez gainezka zegoen parte hau, eta dantzari nabarmenak ez izan arren, Kubako giroan izan ziren buru belarri. Azkenean bis bakar bat eskaini zuten Santiagokoak, *Eso no es na, camará* son kutsagarria. Horrela, guztiak gustura, musikariak eta entzuleak, ustekaberik gabeko emanaldi zuzen batean.

ZINEMA-ARTEA. Haren lan grafikoaren erakusketa zabaldu dute Koldo Mitxelena Kulturuneko Ganbara aretoan

Ivan Zulueta: «‘Drakula’-ren bertsio fidel bat zuzenduko nuke gustura»

Zinemagintzaren alorrean lanean jarraitzeko «gogo bizia» erakutsi du egile omenduak

Juan Luis Zabala | DONOSTIA

Arte grafikoaren arloan zein zinemagintzarenean lanean jarraitzeko gogo duela adierazi zuen atzo Ivan Zulueta donostiar artista eta zinemagileak, ondorengo asteetan haren omenez egingo diren ekitaldien aurkezpenean. *Drakula*-ren bertsio bat egitea nahiko lukeela esan zuen, zehazki, Zuluetak. «Bertsio fidel bat egingo nuke gustura, jatorrizkotik ahalik eta gertuenekoa», gaineratu zuen. «Francis Ford Coppolake egin zuen bertsioa oso fidela zen, baina ez nire gustukoa, eta nik uste dut badagoela aukerarik nahi adina bertsio egiteko».

Enkarguko lanak egiteko ere prest agertu zen Zulueta, «gidoia ona izanez gero, eta niri interesa pizteko moduko egitasmoa izanez gero». Gustuko generoak ere zehaztu zituen: beldurrezko filmak eta musikalak batez ere.

Begoña del Teso zinema kritikariak ere argi utzi zuen amaitu gabeko bide irekia dela Zulueta zinemagintzaren munduan orain arte urratutakoa. «*Arrebato*-k ez dio ezeri bukaera jartzen», aldarrikatu zuen Del Tesok. Omenaldiaren barruan egingo diren zinema emanaldien antolatzaileetako bat da Del Teso.

Ivan Zuluetak zinemagintzarekin «harreman fisikoa» du, Begoña del Tesoren iritziz. «Zulueta zinemagintza ukitu, usaindu, dastatu egiten da; Zulueta zinemagintzak ostikoa jotzen dizu sabelean; Zulueta zinemagintza sentsuala da guztiz».

Jose Luis Rebordinos Donostia Kulturako Zinema Unitateko



JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

Ivan Zulueta artista eta zinemagilea, atzo, Koldo Mitxelena Kulturuneko Ganbara aretoan.

teko arduradunak ere Zulueta zinemagintza laudatu zuen atzoko ekitaldian, eta pozgarritzat jo zuen «bizi dugun homogeneizazio politiko eta kultureko garaioan heterodoxo baten omenaldia jasotzea».

Omenaldiarekin harrituta eta eskertuta

Egunotako erakusketak eta zinema emanaldiak antolatu dituztenei eskerrak eman zizkien Zuluetak, eta haien ahaleginarekin eta beroarekin «harrituta» zegoela esan zuen. Pilar Sanchez, Begoña del Teso eta Virginia Lopez Montenegrori eman zizkien bereziki eskerrak. Del Teso bezala, Lopez Monte-

negro ere ondoan zuen atzoko aurkezpenean. Pilar Sanchez buruz, berriz, duela bizpahiru arte afixagintzan aritzeko bul-tzada handia eman ziola ekarri zuen gogora Zuluetak.

Koldo Mitxelena Kulturuneko Ganbara aretoan Zuluetak 1957tik —14 urte zituenetik— gaur arte egindako lan grafikoaren zati handi bat ikusteko aukera dago jada egunotan, *Imagen/enigma* izeneko erakusketan; marrazkiak, ilustrazioak, zirriborroak, afixak... Erakusketa hori osatzen duten irudien bilketa eta aukeraketan Virginia Lopez Montenegrok gogor egin du lan, Ivan Zuluetaarekin berarekin batera. Milaka obra eta zirribo-

ro izan dituzte esku artean, horietako batzuk egileak aspaldian ikusi gabeak, ia ahaztuak, eta irudi horiekin topo egitean izandako ezustekoak ez dira gutxi izan, Zuluetak atzo azaldu zenez. *Imagen/enigma* erakusketa azaroaren 2ra arte izango da zabalik, asteartetik larunbata bitarte, goiz eta arratsaldez.

Erakusketaren katalogoa ere aurkeztu zen atzo, eta Zuluetak zorionak eman zizkien egin dutenei. «Neuk behintzat inolako dudarik gabe erosiko nuke», komentatu zuen artistak, txantxetan. «Katalogo lodia osatu dugu», adierazi zuen Joxean Muñozek, erakusketaren antolatzaile eta katalogoaren prestatzaileetako batek, «irudi bakoitza lehergailu bat baita».

Lan grafikoaren arloan, Polaroiden manipulazioa du azken aldian zeregin gustukoena Zuluetak, eta bide horretan «gozatzeko jarraitzeko» asmoa agertu zuen atzoko ekitaldian. Horretaz gain, zirriborroen balioaz eta aberastasunaz ere egin zuen gogoeta: «Askotan zirriborroa bera izaten da obra amaitua baino aberatsago», adierazi zuen, «gero norberak zein besteek moztuko dizkieten hegoak izaten baititu artean ere. Zirriborroa ausartagoa izaten da maiz, freskoagoa, obra amaitua baino».

Hitzaldi bi eta zinema ziklo bat emango dituzte Guggenheim museoan

Erredakzioa | BILBO

Caravaggio, Velazquez eta beste artista batzuek irudiak handitzeko lenterak erabiltzen zituztela iradokitzen lehena David Hockney izan zen. Hark esandakoak, baina, apenas izan zuen eragina arte munduan, praktika hura ezinezkoa jotzen baitzen. Baina ildo hori berreskuratu eta gaur egun oinarri sendoak dituzten teoriak osatu ditu Charles Falco katedratiko estatubatuarra. Arizonako Unibertsitatean, zientzia optikoen irakaslea da Falco, eta lenteren tamaina eta forma kalkulatu ahal izateko, fisika erabili du. *Artearen historia, optikaren zientzia* izenburuko hitzaldian, Falco orain arte egindako ikerketen emaitzak jakinaraziko ditu gaur, Guggenheim museoan. Saioa arratsaldeko 19:30ean hasiko da.

Bestalde, *Paris: arteen hiriburua 1900-1968* erakusketaren harira, museoan *Auzo latinoa: artea eta barrikadak* mahai-ingurua antolatu dute ostegun honetarako. Bertan, besteak beste, Daniel Buren artistak eta Jorge Semprun idazleak parte hartuko dute.

Donostiako Zinemaldiarekin bat

Aurten Donostiako Zinemaldiak 50 urte beteko dituela eta, Guggenheim museoak jaialdiaren ospakizunekin bat egingo du. Hain zuzen, hilaren 23tik 27a bitartean ekitaldiarekin nolabaiteko harremana duten filmak emango ditu. Hurrenez hurren, aukeraturiko lanak ondoko hauek dira: Francis Ford Coppolaren *The rain people* —zuzendariak Zinemaldian jasoko duen omenaldia aprobetxatuz emango dute—, Terence Malicken *Badlands*, Victor Erizeren *El espíritu de la colmena*, Joel Coenen *Miller's crossing* eta Bertrand Tavernierren *Capitaine Conan*. Filmak jatorrizko bertsioan eta gaztelaniazko azpitutluekin ikusiko dira, 19:30etik aurrera.

GAUR, MARATOIA

Zulueta zinemagintza ezagutzeko parada aparta eskainiko du gaur 11:00etan hasi eta goizaldeko 02:30ean amaituko den zinema maratoiak, Donostiako Antzoki Zaharrean.

11:00etatik 14:30era bitarte, *Último grito* film laburra eta *Un, dos, tres, al escóndite inglés* film luzea emango dituzte, 17:00etatik 18:00etara *Párpados* eta *Ritesti* film laburrak; 18:30etik 19:50era bost film labur; 20:00etan *Arrebato*

—egilearen lanik ezagunena—; eta 22:30etik goizaldeko 02:30ak arte, Zuluetak 1964tik 1978ra bitarte Super-8 formatuan egindako hamaika film labur. Gaurko emanaldi guztiak egileak berak erabilitako formatuan egingo dira, hots, zeluloidean, eta sarrera doan izango da.

Gaur Antzoki Zaharrera joaterik ez duenak izango du Zulueta zinemagintza ikusteko beste aukerarik, irailaren 17tik urriaren 31ra bitarte hainbat emanaldi izango baitira Koldo Mitxelena Kulturunean. Emanaldi horiek, gaurkoak ez bezala, bideo formatuan egingo dira, omenaldien antolatzaileek Zulueta zinemagintza filmografia osoa digitalizatu dutela baliatuta.

ANTZERKIA. Ekitaldian euskal antzerkiak beteriko lana ontzat jo du Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak

Tarregak harrera beroa egin die Euskal Herriko taldeei

Deabru Beltzak taldeko kideek Quebeceko *Juste pour rire* jaialdirako gonbita lortu dute

Erredakzioa | BILBO

Aurten ere Tarregako Firak arrakasta handiz itxi ditu ateak. Hain zuzen, aurreko osteguneko hasi eta igandean amaituriko ekitalditik ehun mila lagun igaro dira. Arrakasta horren zati bat dastatzeko aukera eduki zuten bertan izan ziren euskal taldeek, eta Eusko Jaurlaritzak oso ontzat jo du hango egonaldia. Kultura Sailaren eskutik, bost konpainiak eduki zuten Tarrega bertatik bertara ezagutzeko aukera: Markeliñek, Traspasosek, Simulacro Teatrok, Txalok eta Maimur teatrok. Lehenengoan DSO lanak jende ugari bildu zuen, Tarregako bihotzean kokaturik dagoen Naciones plazan, eta Frantzia zein Portugalera joateko hainbat eskaintza jasozituzten.

Traspasosek, berriz, berehala agortu zituen *El uno y el otro* ikuskizunerako sarrerak. Garenaren eta izan nahiko genukeenaren inguruko gogoeta egiten

duen lanari esker, taldeak Eivissa eta Valentzian antzezteko aukera izango du. Txalo, berriz, harremanetan ibili zen hainbat programatzailerekin, eta laster jakinaraziko dute lehen kontaktu horiek zertan geratu diren. Hain zuzen, Tarregan estreinatu zuten lanak, *Palabrarismos*-ek, arrakasta eduki zuen. Ramon Bareak zuzendu duen lanak, hizkuntza oinarritzat harturik, hiru adituk haren inguruan egiten dituzten jokoak biltzen ditu. Pako Sagarzazu, Begoña Bilbao, Esther Velasco eta Jose txo Fernandez de Ortega dira obrako protagonistak.

Simulacro Teatroyen *Historia de famas y cronopios* eta Maimur teatroyen *Paris-babia* antzezlanean ere ikusleen oniritzia jaso zuten. Julio Cortazarren liburu batetik abiatuz, lehenengoan ikuskizunak egunerokotasunaz mintzo da, modu metaforikoan. *Paris-babia*-k, berriz, gaur egungo



LAURENT DOMINIQUE / EFE

Els Comediants konpainiak emanaldi batekin inauguratu du Tarregako izen bereko plaza.

errealitatea agertzen du, modu ironikoan.

Deabru Beltzak, geldiezin

Pozteko nahikoa arrazoi dituzten beste batzuk Deabru Beltzak taldekoak dira. Antolatzaileek preseski gonbidaturik abiatu ziren Tarregarantz, eta bertan egin dieten harrera ezin zitekeen izan hobea. *Les tambours de feu*-k Katalunia aldean izan duen arrakastaren adibide dira zenbait jaialdi eta ekoizlerekin hitzartu dituzten kontratuak. Haietatik garrantzitsuenak datorren urtean Quebeceko *Juste pour rire* jaialdira eramango di-

IKUSLEAK

Aurten ehun mila lagun inguru igaro dira Tarregako kale antzerkiko jaialdi ezagunetik

tuen akordioa da. «Munduko jaialdirik garrantzitsuenak da. Ekitaldiak uztail osoa hartzen du, eta, arte diziplina guztiak biltzen baditu ere, kale antzerkiak garrantzi berezia du. Datorren urterako haiek gurekin kontatu izana albiste ezin hobea da», dio

Garbitxuk, Deabru Beltzak taldeko zuzendariak.

Baina kontua ez da hor amaitzen: Europako ekoiztetxe garrantzitsu batek Belgika, Suitza eta Frantzia zeharkatuko dituen bira batean parte hartzera gonbidatu ditu Deabru Beltzak taldekoak. Datorren urtean beteko dute proiektu hori. Era berean, Belgika, Eivissa eta Liburneko jaialdiak bisitatzeko aukera edukiko dute. Liburnekoa kale antzerkiari inguruan Frantzian egiten den bigarren jaialdia da. «Aurten ia gure amets guztiak betetzea lortu dugu», azaldu du Garbitxuk.

ZINEMA. Elizak oso gogor kritikatu du britainiarren filma, urteetan Irlandan bete duen rola kolokan jarri duelako

Peter Mullanen 'The Magdalene sisters' lanak eraman du Mostrako Urrezko Lehoia

Agentziak | VENEZIA

Aspaldiko partez, kritika, ikusle zein epaimahaia eskutik helduta ateratzen dira Mostratik. Horren atzetan Peter Mullanen *The Magdalene sisters* dago, aurten Urrezko Lehoia bereganatu duen filma. Bere garaian Elizak gogor kritikatu zuen britainiarren lana, urteetan erakunde horrek Irlandan aski zabaldua zuen praktika salatzen baitu. Hain zuzen, ezkonbako amek, bortxaturiko neskek zein psikikoki atzeratuak ziren neskatilek herrialde hartan pairatu behar zutena uzten du agerian filmak. Komentu batean sartu eta hantxe igarotzen zituzten hil arteko egunak, lan gogorrak eta esker-gabeak egiten. Kilta edo Eskozian ohikoa den gona jantzita



LUCA BRUNO / AP

Peter Mullan.

agertu zen Mullan, eta sari banaketaren ostean Elizarentzat pare bat hitz eduki zituen. «Orain arte egindako bekatuegatik damutu beharko litzateke,

eta hainbeste predikatzen dituen gauzak egiten hasi», zioen britainiarrek.

Bestalde, Julianne Moorek eta Stefano Accorsik —*Un viaggio chiamato amore*— eskuratu dituzte emakumezko eta gizonzko aktorerik onenen Volpi kopak, hurrenez hurren. Todd Haynesen *Far from heaven*-en egindako lanagatik laudorio ugari jaso ditu Moorek, eta filmari berari harrera beroa egin diote Venezia aldean. Hain zuzen, estatubatuar aktorearen sariaz gain, beste aipamen bat lortu du *Far from heaven*-ek: parte-hartzaile onenaren izenean Edward Lachman argazki zuzendariak eraman duena.

Zuzendari onenaren saria Lee Txang-dongek jaso du, *Oasis* filmagatik, eta lan berean

Veneziako Mostrako palmaresa

Urrezko Lehoia film onenari	<i>The Magdalene sisters</i> (zuz.: Peter Mullan, Err. Batua)
Epaimahaiaren sari berezia	<i>Dom durakov</i> (zuz.: Andrei Kontxalovski, Errusia)
Volpi saria gizonzko aktore onenari	Stefano Accorsi (<i>Un viaggio chiamato amore</i> , Italia)
Volpi saria emakumezko aktore onenari	Julianne Moore (<i>Far from heaven</i> , AEB)
Zuzendaririk onena	Lee Txang-dong (<i>Oasis</i> , Hego Korea)
Partehartzerik onena	Edward Lachman (<i>Far from heaven</i> , AEB)
Gazte aktorerik onena	Moon So (<i>Oasis</i> , Hego Korea)
Zilarrezko Lehoia film laburrik onenari	<i>Clown</i> (zuz.: Irina Efteeva, Errusia)

egindako antzezpenagatik, Moon So-rik aktore gazteenari emandakoa eraman du. Epaimahaiaren sari berezia Andrei Kontxalovskiren eskuetara joan da, *Dom durakov*-engatik, eta film laburrik onenarena, berriz, Irina Efteevarenetara. Azken horrek *Clown* aurkeztu du Venezan.

Baina sail ofizialaz aparte, Mostrak badu *Contracorronte* izeneko lehiaketa paralelo bat,

eta bertan proposamen berri-tzaileenak saritzen dituzte. Aurten ondoko hauek nabarmendu dira: Urteko Urrezko Lehoia Tian Zhuang Zhuangentzat, *Xiao txeng zhi txun* (Txina) filmagatik; epaimahaiaren sari berezia Sjhinya Tsukamotoen *Rokugatsu no hebi*-ri (Japonia); aipamen bereziak Arturo Ripsteinen *La virgen de la lujuria* (Mexiko) eta Fruit Txanen *Renmin gongtxe*-ri.

IÑAKI GURRUTXAGA

LIZARDI SARIKETAKO IRABAZLEA

«Belaunaldi gazteko batzuek burua ateratzen hasi behar dugu»

Iñaki Gurrutxaga oriotarrak urte biribila darama. Hiru sariketatan aurkeztu eta hiruretan finalera iritsi da: Osinalden bertso onenaren saria jaso zuen, Gaztetxeetako txapelketan bigarren gelditu zen, eta azkenekoan, joan den ostiralean, Lizardi sariketa irabazi zuen.

Amets Arzallus | DONOSTIA

Lizardi sariketako txapelak konfiantza eman dio Iñaki Gurrutxagari. Eta konfiantza horrekin, finaleko saioaz, gazte belaunaldiaz eta aurrera etor daitekeenaz hitz egin digu.

■ Hitz egin ezazu zure finaleko saioaz?

Zortziko handian Iñigo Izagirre eta biok ginen. Gaia ez zen txarra, baina planteamentua eskasa zen. Nolabait egin genuen. Txikian Joxe Anjel Aranbururekin nintzen, eta gustura jardun nuen. Ordura arte erritmo handirik gabe zihoan saioa, baina hor berotu egin zen. Kartzelako lanarekin ere pozik gelditu nintzen. Bat aukeratzekotan, bera aukeratuko nuke. Txikian bertso hobeak joango ziren agian, baina kartzelan neure burua solteago sentitu nuen.

■ Udara honetan Euskal Herria lainoan egon da zen kartzelako gaia. Batzuek eguraldiari heldu zioten; zuk, berriz politikari.

Gaia politikatik heltzeko jarrita zegoen, nik uste, baina formulazioa nahiko nahasgarria zen. Gainera, gaiaren aurreko puntua eguraldiari buruzkoa zenez eta normalean puntua eta gaia lotuta egoten direnez, eguraldiari buruz hasteko bidea ematen zuen. Baina, tira, gaia entzun nuenean, hauxe bururatu zitzaidan niri: *uda honetan tokatu zaigu lainoan egotea / nahiz ez dakidan lainoa ote den edo Madrileko kea*. Eta halaxe bota nuen.

■ Gaiekin ez zineten, beraz, oso konforme gelditu?

Hasieran, kanporaketekin oroituz, gaietan zer tokatuko, belhurtuta geunden. Han eman egin nahi duzu, eta gaiek mugatzen bazaituzte, ba... Jon Martinek, Jokin Urangak-eta zorte txarra izan zuten gaien aldetik. Bertso aldetik denak berdintsu jardungo ginen, baina gaiek asko baldintzatu zuten.

■ Txapela gutxi balitz bezala, bertso onenaren saria ere eman zizuten.

Bai, zortziko txikian kantatutako bertsoa saritu zidaten. Joxe Anjel Aranbururekin nintzen. Gaia hauxe zen: bikotea ginela eta



IMANOL OTEGI / ARGAZKI PRESS

FINALEKO SAIOA

“Nik uste dut bertsoan denak berdintsu jardun ginela, baina gaiek asko baldintzatu zuten finalaren nondik norakoa»

gaur goxo-goxo geundela, baina parte ezkutu batean bere aurreko neska-lagunaren izena tatua-tuta ikusi niola. Orduan, *hanka tartean Ana jartzen dio izen / ez baitzitzaien letra gehiago kabitzen* bota nion. Eta horri eman zioten saria. Saria Julen orain gutxi hildako lagunari eskaini nion. Txapeldun nintzela jakin banu, gero gordeko nuen eskaintza, baina hori ezin nuen jakin, eta gorde izan banu, batere kantatu gabe gelditzeko arriskua nuen.

■ Egun, Maialen, Iturriaga... Horien belaunaldia plazan egonkortua dago. Baina Lizardin bertsolari gazteen belaunaldi bat badatorrela ikusi zen. Laster, beharbada, zuei etorriko zaizue plazako lekukoa hartu behar izatea.

Bai Osinalden, bai Lizardin, jende berdintsua ibili gara bueltaka. Gerta liteke hurrengo urtean jende berria sartzea, baina egia da memento honetan belaunaldi batekoak hor gaudela. Gainera, orain arte bertsolaritza oso beldunaldika joan da: Egaña-

ren-eta belaunaldia, Maialena... Orain arte, horien itzalpean ibili behar izan dugu, ez ginen iristen eta. Baina orain, sendotuta gaude, eta hasi beharko dugu, denak ez bada, batzuek burua ateratzen. Gainera, kontua ez da aurrekoak lekua galtzen doazen heinean gu sartzea. Merkatua zabala da, eta horie-

kin batean sartzen asmatu behar dugu. Eta ez naiz urrunera begira ari. Hurrengo Euskal Herrikoan nik hogeita lau urte izango ditut. Beraz, aurretik egin behar dugu zerbait.

■ Hurrengo urtean daukazue Gipuzkoako txapelketa.

Hori da. Orain arte gazte sariketetan egin duguna, belaunaldi bat garela, egiten badakigula, hor erakutsi behar dugu. Ez bada gorainoko salto bat ere, behintzat pauso bat aurrera eman. Gainera, gure beldunaldia talde moduan ageri da, oso lotuta gaude, eta hori aprobetxatzen jakin behar dugu.

LABURAEAN

MUSIKA

Lux Orpheirekin hasiko da gaur Lizarrako Antzinako Musikaren Astea

Carlos Mena gasteiztarren Lux Orphei taldearen emandarekin hasiko da gaur Lizarrako Antzinako Musikaren Astea, Gasteizko eta Logroño antzinako musika asteen laguntzarekin. Egitaraua, hain zuzen ere, bera izanen da hiru hirietan. Gaurko kontzertua, ordea, Lizarran bakarrik entzun ahal izanen da. Lux Orphei taldeak Vivaldi konpositorearen piezak eskainiko ditu gaur, San Miguel elizan, 20:00etatik aurrera.

ARTEA

Berlingo Guggenheimeko Txillidaren obrak 27.000 lagunek baino gehiagok ikusi dituzte

Eduardo Txillida-Antonio Tapias izenburuko erakusketa 27.000 ikuslek baino gehiagok ikusi dute uztailaren 20tik hona, Berlingo Guggenheim museoan. Euskal Herriko artistaren eta kataluniarren bideak dakartza gogora erakusketak. Horretarako, artista bakoitzaren 24 obra inguru daude ikusgai, irailaren 27a arte.

ZARZUELA

Donostia Kulturak udako denboraldia bi zarzuelarekin amaituko du

Lirica Sasibil taldeak itxiko du Donostia Kulturak antolatutako antzerki denboraldia, bi zarzuela taularatuz: Jacinto Guerreroren *Los gavilanes* eta Pablo Sorozabalen *La taberna del puerto*. Lehena ostegunean eta ostiralean egongo da ikusgai, Antzoki Zaharrean, eta bigarrena, berriz, larunbatean eta igandean, leku berean.

IRAGARKI MERKEAK © 943 300 222



33 x 33 mm

33 x 33
MODULO
(Edizio orokorra)Eguna: 19 €
Astea (6 egun): 15 €
2 aste (12 egun): 13 €
Hilabetea: (24 egun): 9 €

Euskal Jaia • Zarautz



ZAPI JOKOA. Zarauzko Euskal Jaian Egunera hurbildutako lagunak umoretsu ibili ziren kalez kale, jolasean. Irudian, zapi jokoan ageri dira hainbat lagun.



DANTZA. Musikarekin batera, dantza izan zen atzoko protagonistetako bat Zarautzen.



PARTE-HARTZEA. Hainbat eta hainbat lagun jardun ziren dantzan trikiti doinuaren laguntzarekin.



MUSIKA. Zarauzko kale guztietan barrena musika doinuak entzun ziren atzo, goizean goizetik hasita, txistulari, trikitilari eta dultzaineroei esker.

Musika nagusi Zarauzko Euskal Jaian

Alproja taldeak antzezlan berezia prestatu zuen bere 25. urteurrena ospatzeko, eta kaleetan zehar ibili ziren txistulari eta trikitilariak giro ezin hobe sortu zuten Zarautzen

Ainhoa Sarasola | **ZARAUTZ**

Egun eguzkitsu eta alaiaz gozatzeko aukera izan zuten atzo Zarauzko Euskal Jaietara hurbildu ziren lagunak. Aurreneko egunak, giro aparta izan da, beraz, Zarautzen. Goizean goiz hasi eta gauera arte trikitixa, antzerkia, txistulariak eta beste hainbat

ekitaldi izan dituzte Euskal Jaian Egunean.

Goizeko 8:00etan Goiztarrak taldea kaleetan barna abiatu zen, antzinako pertsonaiak irudikatuz. Trikitilari, txistulari, dultzainari eta Iturengo ttunturroak ere ordu berean atera ziren kaleak alaitzera. Hamarrak aldera, meza izan zen Frantzis-

kotarren Elizan eta, ostean, pilota partidak, herri kirolak eta bertsolariak izan ziren frontoian.

Goizak aurrera egin ahala, gero eta jende gehiago ikus zitekeen Zarauzko kaleetan zehar, gehientsuenak baserriarrez jantzita. Musika plazan bildutakoek txistulariak izan



IÑURRITZARA KALEJIRAN. Urtero bezala, jende asko bildu zen Iñurritzako zelaian erromeria egitera.

ARGAZKIAK: IMANOL OTEGI / ARGAZKI PRESS

**HAURRAK.** Txikieneak ere gozatu zuten atzoko egunean, batez ere antzerkia izan zen bitartean.**BASERRITARRAK.** Oso gutxi izan ziren atzo baserritarrez jantzi ez zirenak, batez ere haurren artean.**JENDETZA.** Zarauztarrek harrera ederra egin zieten, beste behin ere, Alproja taldeko kideei.**ANTZERKIA**

Alproja taldeak dantza eta antzezlanak uztartu ditu urtero Euskal Jaietan aurkezturiko lanetan, eta ikusmin handia sortu du

ERROMERIA

Urtero bezala, atzokoan ere jende ugari hurbildu zen Iñurritzako zelaira erromeria egitera, musika eta dantzaz gozatzeko

zituzten lagun hamaiketakoa egiteko. Bertan zirela, Alproja antzerki taldeko partaideak agertu ziren dantzan Kale Nagusian zehar, Galtxagorriak buru zituztela.

Arratsalde, kalejiran Iñurritzako erromeriaraino

Arratsaldeko 17:30ak inguru, Musika plazan, Kale Nagusian eta inguruko tabernetan bildutako lagun ugari kalejiran abiatu ziren Iñurritzako zelaiarantz. Bertan, erromeria egiten da urtero Zarauzko Euskal Jaiei Egunean. Aurten ere, baserritarrez jantzitako lagunek erraz irabazi zieten kopuruan kalez jantzitakoei. Eguraldiak eta trikitilariak lagunduta, dantzan jardun zuten Iñurritzako zelaiaren bildutakoek, iluntze aldera arte behintzat.

Arratsaldeko 20:30ak inguruan, erromeria amaitu eta kalejiran abiatu ziren, berriz, Zarauzko Musika plazaraino Iñurritzako bildutako lagunak. Bertan eta inguruko kaleetan jai giroak gaua arte iraun zuen, kaleak zein tabernak jendez gainezka zeudela.

Gauean, berriz, musikak nagusi izaten jarraitu zuen, egun osoan zehar bezala. Musika plazan erromeria izan zen gaueko 23:00etan. Txosna gunean, berriz, Ene Bada taldeak kontzertua eskaini zien bertan bildutakoei. Aurten, beste behin ere, giro aparta, beraz, Zarauzko Euskal Jaietan.

**ANTZERKIA.** Urtero bezala, Alproja taldekoek ikusmin handia sortu zuten Munoa plazan bildutako jendetzaren artean.

Alprojak, 25 urtez lanean

ANTZEZLANA. Alproja taldeak antzezlan berezia prestatu zuen atzoko egunerako bere 25. urteurrena ospatzeko, eta lanen errepaso bitxia egin zuen

A.S. | DONOSTIA

Alproja antzerki taldekoek, aurten ere, ikuskizun aparta eskaini zuten Zarauzko Euskal Jaiei Egunean. Urtero bezala, eguerdiko 12:00etan abiatu ziren kaleetan zehar, dagoeneko zarauztar guztiek ezagun duten dantza egitera. Galtxagorriak, etxeko andreak, errusiarrak eta beste hainbat pertsonaia ikusi ahal izan ziren dantzan. Munoa plazara iritsi orduko ehunka lagun zituzten zain bertan dantzariak.

Dantza eta antzerkia lotzen dituen taldeak bere 25. urteurrena bete zuen atzo, eta Munoa plazan bildutakoek zerbait berezia ikusiko zutelakoan zeuden. Ez zebiltzan oker,

Alproja taldeak bere ikuskizun guztien errepasoa egin baitzuen, era bitxi batean gainera. Betiko moduan, galtxagorriak izan ziren istorioaren aurkezle.

Urteurrena abiapuntutzat hartuta, urteotan zehar Zarautzen antzezturiko lanen liburu bitxia aurkitu zuten galtxagorriek. Baina, bat-batean, liburu erori eta barruan biltzen zituen pertsonaietako bat azaldu zen oholza gainean; Joxe Migel izeneko marinela, hain zuzen. Bere antzezlanak topatzeko asmoz, 25 urtetan antzezturiko lanen errepasoa egin zuten galtxagorriek, Joxe Migel liburura itzultzeko helburuaz. Antzezlan horietako pertsonaiak ere hasi ziren agertzen orduan; inkisidorea,

**JAIA.** Zarauzko Euskal Jaiek lagun ugari bildu zituen atzo.

diputatua, amerikarra, sorgina, etorkina, errusiarra, *drag queen*-a, garbitzaileak... denak joan ziren agertzen antzerkiak aurrera egin ahal. Pertsonaia

mota ezberdin horien guztien nahasmenarekin amaitu zen ikuskizuna, eta guztiek batera dantza egin zuten. Bertan bildutako jendetzak txalo zaparradaz zoriondu zuen Alproja taldeak 25 urte hauetan egin-dako lana.

Antzerkia amaitzean, bertan bildutako ehunka lagunak Zarauzko kaleetan barneratu ziren berriro ere. Bazkalordua iritsita, gehientsuenek Musika plazara jo zuten sabela betetzera, trikitilarien doinuek lagunduta. Arratsaldera arte, poteoan ibili ziren gehienak, plazan sortutako jai giro apartaz gozatzeko. Dantza ere egin zuten askok, musika etengabe ari zela aprobetxatuz. Zantzarren ere bildu ziren plazara, ikusmin handia sortuz.

KOSTALDEA



07:22 • 19:47
01:16 • 13:28

GOIZEZ

ARRATSALDEZ

MAREAK

begira



ESTEBAN COBO / EFE

Irailean eta hondartzara!

Udan egin duen eguraldi txarra dela-eta, ez da aukera gehiegirik izan aurten hondartzaz gozatzeko. Horregatik, atzoko eguzki izpiak aprobetxatu zituzten hainbat lagunek. Hala ere, irailean izan ohi diren mareek ez zieten batere lagundu hondartzara bainu bat hartzera hurbildu zirenei. Kontuz ibili behar izan zuten olatuek ez eramateko.

agenda

GAUR

BERMEO

13:30: Euskal dantzen ikuskizuna, Durangoko Kriskitin Dantza Taldearen eskutik, Lameran.
18:00: XXII. Bermeoko Uriaren Esku Pilota Txapelketa, Artza pilotalekuan.
19:30: Asto lasterketa, Bermeoko Kirolzaleak taldeak antolatuta, Lameran.
19:30: *Laugarren tenorea* kale antzerkia, Arana Goiritar Sabin plazan, Trapu Zaharra antzerki taldearen eskutik.
20:00: Bermeoko Uria XX. Ikurrina Estropadaren aurkezpena, Udaletxeko areto nagusian.
21:30: Golden Apple Quartet taldearen kantaldia, Lameran.
23:00: Suziriak, Caballer pirotekniaren eskutik, Farol Berdea laian. Ostean, zezen suzkoa izango da bertan.

LASTUR

11:00: Meza Nagusia. Ondoren pilota partidetak final erdiak jokatuko dira. Horiek amaitzean, Lasturko III. Bola Txapelketa, Ansorregi eta Larrañaga soinu joleek alaiturik.
17:30: Lasturko gazteek antolatuturiko herri kirolak. Segidan, zezenak.
23:00: Erromeria Ansotegi eta Larrañaga trikitilariekin goizaldera arte.

LEZAMA

11:00: Txistulariak.

14:00: Paella leihaketa egingo dute herritarrek.
17:00: Umeentzako jolasak.
19:00: Txokolatada.
21:00: Traka finala dantzaldi ostean.

OTSAGI

13:00: Gaiteroek diana egin ostean, haurrentzako txupinazoa izango da. Segidan, kalejira izango da erraldoiekin eta dantzari txikiekin, eta Blankoa plazan dantza ikuskizuna egingo da.
17:00: Herri jolasak eta aurpegiak margotzea Alder taldearen eskutik.
18:30: Ukrainiako Dombass talde folkloriko nazionalaren emanaldia izango da frontoian.
22:00: Zezen suzkoa eta dantzaldia gaiteroen eskutik. Iruña Band orkestrak dantzaldia eskainiko du arratsaldean eta gauaz.

ZARAUTZ

11:00: Sanz Enea liburutegiko haur sailean, ipuin kontaketa, Egoitz Lasa eta Iratxe Aranbururen eskutik.

BIHAR

BERMEO

10:30: Bermeoko Herriko Lagunak txistulari elkartearen kalejira buruhandiekin.
11:30: Umeentzako parkea eta tailerrak Lameran, arratsaldean jarraituko dute.

17:00: VII. Bermeoko Hiria mus txapelketa, Frantzisko Deuna plazan, Karmeloko Lagunen eskutik.
18:00: Herri Kirolen XXVIII. edizioa, Artza frontoian.
18:30: Umeen ikuskizuna, Kukubiltxo taldearen eskutik. Ondoren umeentzako txokolatada eta dantzaldia, Lameran.
22:00: Bertso saioa, Artza frontoian.

EGIA (DONOSTIA)

19:00: Buruhandi eta erraldoiak kaleetan zehar, Los Incansables txarangarekin.
20:00: Jaien hasiera, suziri eta Porrontxoan jaitsierarekin. Koadrilen jaitsiera ere egingo da Karmengo Aman.
22:00: Dantzaldia Plaza Handin, Iratxo taldearekin. Atsedendian sokasalto.
23:00: Txan magoa txosnen gunean.
00:30: Banana dantza Plaza Handin.

LASTUR

10:00: Meza. Edadetuen ongietorria egingo zaie.
13:00: Umeentzako zezenak, trikitilariekin.
17:30: Umeen jolasak, zezenak eta pottokak.

OTSAGI

11:30: Egun osoan haur parkea izango da.
15:00: Auzokoen bazkariak. Arratsaldean eta gauaz berbena izango da. Ondoren, Txalaparta txaranga, kalez kale.

plisti-plasta

Garagardo festa ospatzen ari dira Donostian Bera Bera errugbi taldearen alde

Donostiako Bera Berako Manteo kiroldegian VII. Garagardo festa egiten ari da egunotan. Bera Berako errugbi talderako dirua lortzea da jaiaren helburua, eta horretarako Intxaurrendoko Gastronomia etxearen laguntza jaso dute. Aurreko asteburuan hasi eta larunbata bitartean nahi adina garagardo edan ahal izango dute bertara hurbiltzen direnek. Arratsaldeko 19:00etatik 00:00ra bitartean izango da zabalik.

Euskotrenek zerbitzu berezia eskainiko du asteburuan Bermeoko jaietan

Aurreko asteburuan bezala, Euskotrenek zerbitzu berezia jarriko du martxan datorren ostiral eta larunbatean, hilaren 13 eta 14an hain zuzen, inguruko herrietako bizilagunek jaiak ahalik eta lasaien ospatzeko. Hala, trenak egongo dira ordutik ordura bi norantzetan. Bestalde, joan den asteburuan, 5.852 lagunek erabili zuten aipatu zerbitzua.

AITZIBER BASTIDA

UME ZAINZAILEA



AINHOA SARASOLA

«Nire lana ez da gogorra, ume txintxoak dira-eta»

Ainhoa Sarasola | DONOSTIA

Aitziber Bastida Donostiako Alde Zaharrean topatu dugu paseatzen. Berarekin, zaintzen dituen haurretariko bi ere aurkitu ditugu; memento horretantxe patineta nork erabiliko eztabaidan. Esku ona du Aitziberrek umeekin, ordea, eta horrelako egoerak erraz menderatzen dituela sumatu dugu. Beste neska gazte askok bezala, ume zaintzaile lana aukeratu du aurtengo udan ere.

■ Zenbat haur zaintzen dituzu orain?

Asteazkenean 3 urteko Itsaso zaintzen dut, gutxi gorabehera hiru orduz arratsaldero, eta larunbat goizetan bi ume ditut zaintzeko. Horiek 9 eta 2 urteko haurrak dira.

■ Udan zehar bakarrik zaintzen dituzu, ala urte osoan zehar ere bai?

Ez, ni urte osoan ibiltzen naiz beraiekin. Hala ere, errazagoa da udan lana topatzea, bai haurrak zaintzen bai ostalaritzan, gero eskolak eta haurtzaindegiak irekitzen dira eta.

■ Beraz, kurtsoan zehar zer asmo dituzu lanerako?

Haurrak zaintzen jarraituko dut, baina ziurrenik ordu gutxiago izan beharko du. Hala ere, goizerako beste lanen bat topatzen saiatuko naiz, tabernaren batean edo beste haurren batekin.

■ Gogorra egiten al zaizu haurrak zaintzea?

Ez, nire kasuan ez behintzat. Oso ume txintxoak tokatu zaizkit, eta pozik nago beraiekin. Gainera, ez dute lan askorik ematen. Beraiekin paseatu edo jolasean ibiltzen naiz, eta beraiek ere gustura ibiltzen dira kalean edo parkean.

Ama Guadalupekoaren jaiak • Hondarribia

Jai giroa, musikaz blai

Hondarribiarrek musikaz gozatzeko aukera izango dute gaur; besteak beste, Juan Mari Beltran izango da

Ainhoa Sarasola | HONDARRIBIA

Egunari hasiera emateko, Goizut dultzaineroek Diana eskainiko dute gaur 9:00etan. Ondoren, meza nagusia izango da Jasokunde eta Sagarrondoko Ama Birjinaren elizan, 1638an Hondarribiko setiamenduan hildakoen omenez. Udabatz ere bertan izango da. Aldi berean, hiriko bandera agurtuko dute, eta, elizkizunak dirauen bitartean, ohiko deskargak egingo dituzte. Meza bukatzerakoan, parrokiako abesbatzak Perossiren *Libérame* lana abestuko du.

Eguna alaitzeko, erraldoi eta buruhandiak kalek kale ibiliko dira goiz osoan 11:00etatik aurrera. Ordubete beranduago, berriz, haurrek jaietz gozatzeko jarraitzeko aukera izango dute, eurentzat Arma plazan prestatuturiko jaialdian. Bertan, gaztelu puzgarriak, txirrista, oztopodun ohea eta ludoteka bezalako jolasetan parte hartu ahalko dute txikiak. Ordu berean Los Incansables txaranga kalek kale ibiliko da, giroa alaituz. Txaranga horrek Bentan hasiko den sokamuturra alaituko du musika doinuez, eguerdiko 12:30ean.

Adineko lagunak ere jaietz gozatzeko aukera izango dute, haientzako bazkaria egingo baitute Ardora jatetxean. Eguerdiko 14:30ean hasiko da, eta musika talde bat ere izango da bertan, bazkaria haien doinuekin giotzeko.

Arratsaldean, haurren jaial-

EGITARAUA

IRAILAK 10

09:00: Goizut dultzaineroen diana.

10:00: Meza nagusia Jasokunde eta Sagarrondoko Ama Birjinaren elizan. Meza bukaeran, parrokiako abesbatzak Perossiren *Libérame* lana abestuko du.

11:00: Erraldoi eta buruhandiak kalek kale.

12:00: Haurren jaialdia Arma plazan eta Los Incansables txaranga kalek kale.

12:30: Sokamuturra Bentan, txarangarekin.

14:30: Adinekoen bazkaria Adora jatetxean.

17:00: Haurren jaialdiaren jarraipena Arma plazan eta Los Incansables txarangaren animazioa kalek kale.

19:00: Mariachi Internacional Los Perez de Nochistlan taldearen emanaldia San Pedro kalean.

22:30: Juan Mari Beltranen kantaldia Santiago kalean.

23:30: Urgabe musika taldearen kontzertua Bentan.

00:30: Zenezuzkoa Bentan.

diak jarraipena izango du Arma plazan, goizean egin bezala. Ordu berean Los Incansables txaranga kalek kale ibiliko da, musikarekin kaleak alaituz. Musikarekin jarraitzeko, Mariachi Internacional Los Perez de Nochistlan taldearen ikusizuna izango da arratsaldeko 19:00etan San Pedro kalean.

Gauean ere musika izango da nagusi. Juan Mari Beltranen kantaldia eskainiko du Santiago kalean gaueko 22:30ean. Ordu berean Bentan Urgabe taldea ariko da bere musika joaz oholta gaine. Ondoren, kontzertua amaitzean, zenezuzkoa izango da bertan.

JUAN MARI BELTRAN MUSIKARIA ETA IKERTZAILEA

«Aurreko emanaldietan oso harrera ona egin digute hondarribiarrek»

A.S. | DONOSTIA

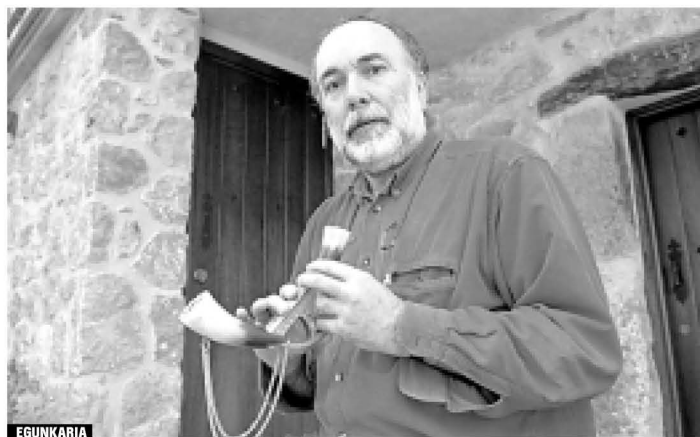
Juan Mari Beltran ere izango dugu Hondarribiko jaietan, kantaldia eskainiko baitu gaur iluntzeko 22:30ean Santiago kalean.

■ Zer nolako kantaldia eskainiko duzu gaur?

Bereziki *Arditurri* disko berrian dauden abestiak joko ditugu, nahiz eta aurrez argitaratu genituen beste hainbat kantu ere eskainiko ditugun. Boskote bat ariko gara, hainbat tresna erabiliz; besteak beste, soinua, txalaparta, panderoa, alboka, adarra, txanbela, danborrak eta baita beste zenbait tresna ere.

■ Izan al zara beste inoiz Hondarribian emanaldia eskaintzen?

Bai, beste bitan izan naiz, Txanbela eta Dultzeder taldeekin. Orduan ez genuen udan jo, eta bertako jendea bildu zen gehienbat. Oso harrera



EGUNKARIA

ona egin ziguten hondarribiarrek.

■ Eta zer nahiago duzu emanaldirako herriko plaza ala aretoa?

Momentu jakin batean, bata izan daiteke egokiena; eta beste batean, bestea. Bakoitzak aukera desberdinak eskaintzen ditu, bakoitzak bere xarma du.

■ Udan kantaldi asko eskaini al dituzu herrietan?

Bai, dezente aritu gara; hainbat emanaldi eskaini ditugu uda honetan, bai Euskal Herrian eta baita Galizia eta Extremadura aldean ere.

■ Datozen asteetara begira zer asmo dituzu?

Irailean, Hondarribian jo ostean, hainbat kontzertu emango ditugu. Besteak beste, Eibarren izango gara laster gure musika eta kantuak jotzen.

ARDORA
JATETXEA

Forua bidea, z/g 943 64 24 61
HONDARRIBIA

BEKO ERROTA

Jaizubia auzoa
20280 HONDARRIBIA

943 64 31 94 Faxa: 943 64 31 94
943 64 17 29

ZERIA JATETXEA

San Pedro kalea, 23 - 943 64 27 80 - HONDARRIBIA

J. M. IRTOLA
BOTIKA

San Pedro kalea, 5 Tel.: 943 64 10 27 HONDARRIBIA

KAFETEGIA

Kai-Alde

GOZOTEGIA

San Pedro 10
Tel. 943 64 10 47
20280 HONDARRIBIA

TABERNA - JATETXEA

LA HERMANDAD DE PESCADORES

Zuloaga kalea, 2 HONDARRIBIA Tel.: 943 64 27 38

BATZOKI
TABERNA - JATETXEA

Gora
Ama Guadalupekoa!

Mouriskot etxea - Tel. 943 64 53 64 - 20280 HONDARRIBIA

Nautica
ALDATS

EKIPAMENDUA • KONPONKETA •
SALMENTA • SALDU ONDORENGO ZERBITZUA
ETA UNTZITEGIAREN MANTENIMENDUA

Amute Auzoa zg • 20280 HONDARRIBIA
Tel & Faxa: 943 64 53 93
Mug: 607 75 90 21
e-mail: aldat@euskalnet.net

landarea

Mantenimendu errazekoa da ‘Plectranthus coleoides’ landarea

Indiar jatorrikoa da *Plectranthus coleoides*-a, eta hostoen ezproiak dira bere ezaugarri nagusia. Naturan metro bateko altuera hartzera iristen da, eta lorapoteetan, berriz, 30-40 cm gutxi gorabehera. Landare hau erraz-erraza da zaintzen, ez baitu aparteko arretarik behar. Mardulago egon dadin sarri kimatzea gomendatzen da.



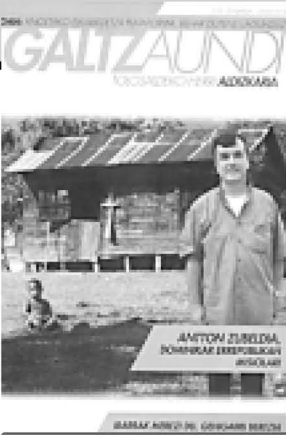
ELHUYAR

Jakoba Errekondo (Elhuyar)

argitalpena

Antton Zubeldia misiolariarekin hitz egin dute ‘Galtzaundi’ aldizkarian

Tolosaldeko *Galtzaundi* herri aldizkariak Dominikar Errepublikan misiolari lanetan diharduen Antton Zubeldiarekin hitz egin du. Jaiotzez ikaztegiatarra den arren, Karibeko uharte horretako biztanle bat gehiago da gaur egun. 17 urte zituela hartu zuen abitua. Hamar urte dira misiolari lanetan hasi zela, eta harrezkero Bonaoko parrokoa da.



Argitaratzailea: **Galtzaundi Euskara Taldea.**

musika

ANTSOAIN. Ken Zazpi. Bihar, gaueko 23.00etan, Lapurbide plazan.
BERMEO. Golden Apple Quartet. Gaur, gaueko 21.30ean, Lameran.
Dantza-Alai taldea. Etzi, arratsaldeko 19.30ean, Lameran.
Miker Urdangarin. Etzi, gaueko 22.00etan, Artza pilotalekuan.
BILBO. Bosco el Tosco y su puta Banda. Bihar, gaueko 21.00etan Bilborock aretoan.
Diamond Dogs. Bihar, gaueko 22.00etan, Azkena aretoan.
DONOSTIA. Rock & Roll Festa. Bihar, arratsaldeko 20.00etatik aurrera, Egia auzoko Ttan Ttakun irrati txosnan.
Barley Juice. Bihar, gaueko 23.30ean, Egia auzoko Ttan Ttakun irrati txosnan.
Zartzueta: ‘Los Gavilanes. Ostegun eta ostiralean, irailak 12 eta 13, arratsaldeko 20.00etan, Antzoki Zaharrean. Sasibil Talde Lirikoaren eskutik.
GASTEIZ. Backyard Babies, Sex Museum, The Revolvers eta The Catheters. Etzi, gaueko 00.00etan, Azkena aretoan.
HONDARRIBIA. Hyssopus, Kult eta Kabul. Gaur, arratsaldeko 18.00etatik aurrera, txosnetan.
Borrokan, Ler eta Neuma. Bihar, gaueko 00.00etan, txosnetan.
KANPEZU. Daeguko (Korea) Emakume Koroa. Gaur, arratsaldeko 20.30ean, Elizan.
ONDARROA. Lagun Artean Kantari. Etzi, arratsaldeko 20.00etan, Kafe Antzokian.
SAMANIEGO. Brasilgo Korala. Gaur, arratsaldeko 20.30ean, elizan.
SANTURTZI. Boikot eta Conflit Noise. Etzi, gaueko 22.00etan, Mamariaga plazan.
ZIZUR NAGUSIA. Arcanda. Gaur, gaueko 21.00etan, Erreniegan.

antzerkia

ANTSOAIN. ‘Titanes’. Gaur, gaueko 21.30ean, Plaza Berrian. Samarkanda antzerki taldearen eskutik.
BARAKALDO. ‘Morgan Pirata gaiztoa lapurretan’. Bihar, arratsaldeko 18.00etan, herriko plazan. Ane Monna, Oskola eta Karramarroi Maskotak antzerki taldearen eskutik.

bestelakoak

Elkarteen arteko XII. Sukaldaritza Lehiaketa. Gaur, Ordiziako plazan. (17.30ean).



Bertako produktuak dira lehiaketaren ezaugarri nagusiak.

Ordiziko Euskal Jaiek sukaldaritza lehiaketa antolatu dute

Ordiziako Euskal Jaiek direla eta, bertako produktuekin egindako Elkarten arteko XII. Sukaldaritza Lehiaketa antolatu dute. Euskal Herriak ematen dituen produktuak, eta sukaldarien esku ona dira beraz, lehiaketa berezi eta gustagarri honen ezaugarri nagusiak.

‘Vivir como cerdos’. Etzi, arratsaldeko 20.30ean, Barakaldo Antzokian. T. del Duende antzerki taldearen eskutik.
BERIAIN. ‘Bajo la carpa del cielo’. Etzi, arratsaldeko 18.00etan, herriko plazan. Desastrosus Cirkusen eskutik.
BERMEO. ‘Laugarren tenorea’. Gaur, arratsaldeko 19.30ean, Arana Goiri tar Sabin enparantzan. Trapu Zaharrak antzerki taldearen eskutik.
‘Ekidazu- Lehoiek ez dakite

bibolina jotzen’. Bihar, arratsaldeko 18.30ean, Lameran. Kukubiltxo Taldearen eskutik.
BILBO. ‘Cuando Harry encontro a Sally’. Igandera bitartean, arratsaldeko 20.00etan, Arriaga antzokian.
‘La prueba (proof)’. Bihar hasi eta igandera bitartean, Euskalduna jauregian. Principes Espectáculos taldearen eskutik.
‘666’. Igandera bitartean, arratsaldeko 20.00etan, Aiala

antzokian. Yllana antzerki taldearen eskutik.
DONOSTIA. ‘K. O.’. Etzi, arratsaldeko 18.00etan, Altza auzoko jolastokietan. Pikor antzerki taldearen eskutik.
IRUÑA. ‘Esmoquin’. Gaur hasi eta ostirala bitartean, arratsaldeko 20.00etan, Gaiarre antzokian. Arturo Fernandez eskutik.
ZIZUR NAGUSIA. ‘Bajo la carpa del cielo’. Bihar, gaueko 22.00etatik aurrera, Erreniega

parkean. Desastrosus Cirkusen eskutik.
‘Titanes’. Etzi, gaueko 22.00etan, Erreniega parkean. Samarkanda antzerki taldearen eskutik.

bertsolaritza

BERMEO. Bertso saioa. Andoni Egaña, Igor Elortza, Jon Enbeita, Mañukorta, Maialen Lujanbio eta Sustrai Kolina. Bihar, gaueko 22.00etan, Artza

pilotalekuan. Euskeraz Berbetan Taldearen eskutik.
OITZ. Bertso-bazkaria. Andoni Egaña eta Sebastian Lizaso. Gaur, eguerdian, herriko plazan.
SARA. Bertso saioa. Sustrai Colina, Amets Arzallus, Txomin Amorena, Txomin Ezponda eta Ernest Alkat. Bihar, egun osoz, herriko plazan.

dantza

BIARRITZ. La Gigabarre. Gaur hasi eta igandera bitartean, goizeko 11.00etan, Hondartza Handian.
‘Les Biches’. Bihar, eguerdiko 12.00etan, Lorategi publikoan. Ballet Biarritzen eskutik.
Lycée Jean Garnier de Morcenx. Bihar, arratsaldeko 16.00etan, Lorategi publikoan.
ORDIZIA. Euskal dantzen erakustaldia. Bihar, arratsaldeko 19.00etatik aurrera, herriko kaxkoan. Alkartasuna-Ohiaka dantza taldearen eskutik.

ikus-entzunezkoak

DONOSTIA. Zine maratoia: Ivan Zuluetaren obra osoa. Gaur, arratsaldeko 17.00etatik aurrera, Antzoki Zaharrean. Gipuzkoako Foru Aldundiko Kultura Departamentuaren eskutik.
ZARAUTZ. ‘El árbol de los zuecos’. Etzi eta ostiralean, arratsaldeko 19.30ean, Olerti Etxean. Ostiralean, irailak 13, Ander Manterola etnografoak hitzaldia eskainiko du bideo emanaldiaren amaieran.

bestelakoak

BERMEO. Suziriak. Gaur Caballer piroteknia, eta 16an Zaragozama piroteknia. Farol Berdea kaiatik botako dira suziriak.
HONDARRIBIA. Bazkari herrikoia. Gaur, arratsaldeko 14.30etik aurrera, Bentan. Txapela Egunaren ospakizuna.
ORDIZIA. Bertako produktuekin egindako Elkarten arteko XII. Sukaldaritza Lehiaketa. Gaur, arratsaldeko 17.30ean, herriko plazan.
ZIZUR NAGUSIA. Eskulangintza FERIA eta Farfail-

errezeta

Txokolate mingotsarekin egindako izozkia

Osagarriak: 100 gr kakao, 750 ml esne, 2 koilarakada azukre, 3 jelatina orri, limoi baten zukua, kafe kati-lu bat eta 3 koilarakada esnegain harrotu.

Ontzi batean esnea egosi, eta ondoren kakaoa, azukrea eta jelatina gehituko

zaizkio. Guztia minutu batzuetan irakiten utzi, eta ondoren, ondo nahastu behar da. Hotza dagoenean, limoiaren zukua eta esnegain harrotua gehitu behar zaizkio. Izozkailuan sartu, eta noizean behin, gogortzen ari den bitartean, ondo nahastea gomendatzen da. Ondo birrindutako kafea duen katilua izozkailuan izan behar da ere. Txokolate izozkia kristalezko ontzietan zerbitzatu, eta birrindutako kafea gainetik botako zaio.



EGUNKARIA

Txokolatea maite dutenen gustuko izozkia.

egileen Topaketa. Igandean, herriko festak direla eta.
ZUMAIA. Bisita gidatuak. Udalturismo bulegoak antolatuta, Zumaia herriko ikuspegi desberdinak ezagutzeko aukera ematen duten bisitaldi gidatuak egingo dira uda osoan zehar: arte ondarea, Alde Zaharra, ibaia eta itsas bazterrak ontziz, Debatik Zumaiarainoko itsas labarrak... Informazio gehiago jasotzeko, bulegora jo edota 943143396 telefono zenbakira deitu zenezakete.

erakusketak

BILBO. Eugenio Lucas Velazquez eta Eugenio Lucas Villamil. Urriaren 6a bitartean, goizeko 10:00etatik 13:30era eta arratsaldeko 17:00etatik 21:00etara, Bilbao Bizkaia Kutzako Gran Vía erakusketa aretoan. Igande eta jai egunetan itxita egongo da.
DONOSTIA. 'Gipuzkoako itsas bazterra (1857-1873)'. Petit de Meurvilleren margolanak erakutsiko dira. Irailaren 13a bitartean, Untzi museoan.
'Pilotaz Egitasmoa'. Igandera bitartean, goizeko 11:30etik 13:30era, eta arratsaldeko 17:00etatik 21:00etara, Boulevard 1 Kutxa erakusketa aretoan. Anton Mendizabalen eskutik.
Ivan Zulueta. Etzi hasi eta urriaren 20ra bitartean, San Martin kaleko Galeria DV aretoan.

ERRIBERRI. 'Ametsak-Sueños'. Irailaren 3tik zabalik Koldo Agorabereren erakusketa hau. 10:00etatik 14:00etara, eta 16:00etatik 19:00etara.
GASTEIZ. 'Musikaren espiritua'. Urriaren 1a bitartean, 'Espacio de los mundos' aretoan. Fernando Bárcenaren argazki erakusketa.
GORLIZ. Pintura Erakusketa. Irailak 12a bitartean, Paloma Rojasen pintura erakusketa Kultur Etxean.
TAFALLA. Antzerkiaren Mundua. Irailaren 17ra arte izango da ikusgai kultur etxean.
ZARAUZ. 'Ametsak materia'. Irailaren 29a bitartean, Photomuseum Argazki Euskal Museoan. José Tamayoren eskutik.

antzerkia

'Cuando Harry encontró a Sally'. Bilboko Arriaga antzokian. Arratsaldeko 20:00etan.

Sexua eta adiskidetasuna nahikoa ote dira?

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Bilboko Arriaga antzokiak *Cuando Harry encontró a Sally* obra ezaguna taularatuko du, igandera bitartean, arratsaldeko 20:00etan. Nora Ephron idazle estatubatuarren gidoi erromantiko hau 1989. urtean zinemaratu zuten Hollywooden, eta Meg Ryan eta Billy Cristal aktoreek protagonizatutako filmak arrakasta handia izan zuen.

Octavi Egea moldatzaileak, Joan Vives musikariak eta Ricard Reguant zuzendariak osatutako taldeak istorioaren mami ulertzeko beharrezkoa den galdera egingo du Bilboko Arriaga antzokian: Sexua al da Harry eta Sallyren arteko harremana zapuztuko duena?

Harryk eta Sallyk ez dute elkar ezagutzen. Halako batean, ordea, hegazkin bera hartuko dute New Yorkera joan, eta bertan unibertsitateko ikasketak hasteko asmoz. Sally emakume modernoa, argia eta independen-



EGUNKARIA

Cuando Harry encontró a Sally obrako partaideak.

tea da. Harry, berriz, pertsona harroa, eta ez da sekula maitemindu, ez du inoiz horren beharrik izan.

Lehenengo mementotik lagun onak egingo dira, eta harreman sexualak ere izango dituz-

ten arren, hamaika urtean ez dute euren harremana gehiago lotu nahiko. Ez ote dira elkarrenganako sentitzen duten maitasunaz ohartuko?

Richard Reguant zuzendariak jakitera eman duenez, Londres

eta Broadwayen musikalak moldatzea erraza den arren, talde espainiar batek egitea miresgarria da. Josema Yuste, Ángels Gonyalons, Sergi Albert eta Eva Álvarez dira ikuskizun honetako aktore nagusiak.

ikastaroak

DONOSTIA. Telebista saio berriak garatu eta ekoizteko ikastaroa. Pausokak antolatutako ikastaro hau irailaren 2an hasiko da, eta New York University-ko Frank J. Valentinik emango du. Telebistako profesionalen zuzenduta, interesatuek *curriculum*-a ingelesez bidali beharko dute. Harremanetarako: 943 297111 telefonoa, edo helbide honetara bidali mezua: eskola@pauzoka.com.
ELGOIBAR. Buztin Ikastaroa haurrentzat. Bihar hasi eta urriaren 2a bitartean, astelohenetik ostegunera, arratsaldeko 18:00etatik 20:00etara, Kultur Etxean. Informazio gehiago 677 466 344 telefonoan.

ERRETERIA. Begirale

ikastaroa. Oarsoaldeko Euskara Batzordeak aisialdi eta euskara elkarrekarako begirale eta dinamizatzaile ikastaroa antolatu du, euskaraz. Ikastaroa gainditzeko dutenek Eusko Jauriritzak lutzatutako duten Izena emateko epea irailaren 17an bukatzen da. Harremanetarako telefono zenbakia: 943 510111.

lehiaketak

EIBAR. 'Eibarko Euskaraz idatzitako narrazio lehiaketa'. Irailaren 14a baino lehen aurkeztu beharko dira lanak... *eta kitto* Euskara Elkartean. Arauak: Lehiaketa bi mailatan izango da: A mailan, 14-17 urte bitartekoek hartuko dute parte

eta B mailan, berriz, 18 urte gorakoek. Gaia librea da eta gehienez bi lan aurkeztu ahal izango dira. Aurretik argitaratu gabek izan beharko dute lanek eta eibarko euskaraz idatzia izan beharko du. DIN A4an aurkeztuko dira eta 10-12ko letra neurrian. A mailan, bi eta lau orri bitartekoak izango dira lanak eta B mailan berriz hiru eta zazpi orri bitartekoak. Lanak ezin ditu egilearen datuak izan.
GASTEIZ. 2003 'Francisco Javier de Landaburu' saria. 'Europako eredu soziala prozesu eratzailean' gaia jorratu beharko dute parte-hartzaileek. Europako eredu sozialaren bilakaera eta berezko ezaugarriak jaso beharko dituzte lanek, baita eredu hori mantentzeak dituen zailtasunak ere.

Gainera, europar konstituzio berriak eduki eta aldeztu beharreko helburuak zehaztu eta azaldu beharko dira. Lanak aurkezteko epea 2003ko martxoaren 31n amaituko da, eta Europako Mugimenduaren Euskal Kontseiluan aurkeztu behar dira. Lehen saria 5.000 eurokoa da, lana argitaratzu halaber. Argibide gehiago jaso nahi izanez gero, ondoko helbideetan kontsulta zenezakete: 945 161557, eurobask@eurobask.org, www.eurobask.org.
MUTRIKU. Mutriku 2002 Argazki Lehiaketa. Lanak aurkezteko epea irailaren 29an, igandean, amaituko da. Argazkiak euskarri gogorrean aurkeztuko dira eta argazkiaren neurria 18 X 24 cm-takoa izango da. Gaiak hiru multzotan

banatuko eta sarituko dira: Mutriku; Mutrikuko ondare historiko-artistikoa eta Mutrikuko udako ekitaldi eta ospakizunak. Argazkiek originalak eta argitaratu gabek izan behar dute. Lanak postaz bidali daitezke, zertifikatuta, Turismo Bulegora: Txurruka plaza, 20830 Mutriku. Argazkiak zuzenean ere aurkeztu daitezke Bulegoan.
ZUMARRAGA. 'XIV. Pintura lehiaketa. Lanak aurkezteko epea irailaren 13an amaituko da, eta Urretxuko Kultur Etxean aurkeztu behar dira.
'Narratiba eta Poesiako Iparragirre saria 2002'. Narratiba eta poesia lanak aurkezteko epea irailaren 27an amaituko da. Urretxuko Kultur Etxean nahiz Zumarragako udaleko Kultura Sailean.

kritika

Urtzi Urkizu

Emaitza beltzeko ‘martzianada’



Will Smith eta Tommy Lee Jones.

‘Men in black II’ ★

Jatorrizko izenburua: ‘Men in black II’ (AEB, 2002). **Zuzendaria:** Barry Sonnenfeld. **Aktoreak:** Will Smith, Tommy Lee Jones, Rip Torne. **Iraupena:** 90 min. **Aretoak:** Gasteiz (Guridi, Florida, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Capitol, Ideales), Donostia (Astoria, Bretxa, Garbera, Warner), Baiona (Vauban), Iruñea (Carlos III, Golem Baiona).

Euskal Telebistan dozenaka aldiz emititu duten *Men in black* zinta entretenigarria zela ez dut ukatuko, nahiz eta gabezia batzuk agerian uzten zituen eta exigentziarik gabeko publikoari zuzendua zegoen. Bigarren zatian, ordea, zail egiten da beltzezko gizonei ezer onik ateratzea. Efektu berezietan dolar batzuk xahutu dituzte, bai, hamaika estralurtar mota sortzeko. Eta suposat u nahi dugu komedia ukitua eman nahi ziola Sonnenfeld zuzendariak lanari, baina oso barre gutxi entzun genituen palomiteroz betetako aretoan. Seinale txarra. Badira seinale gehiago ekoizpen honen kalitatea zalantzan jartzen dutenak, komunean idatzia dirudien gidoi batetik hasita. Bel Air-eko printzeak (Smith) bideoklip batean dagoela uste du eta txakur hiztun matxista batekin dituen elkarriketek goragalea ematen dute. Tommy Lee Jones, berriz, aktore ona dela badakigu, baina dirua ere gogoko izango duenez halako pertsonaiak mamitzeko saltzen du bere burua.

Eta zer nahi duzue gehiago gaineratzea. Estralurtar handiena Michael Jacksonek betetzen duen berbera dela, beltzezko gizonen arduradun nagusiari karguz igotzea eskatzen dion deskribaezinezko izaki bat. Istorioan une sasi-erromantikoren bat tartekatzen dela, Smith maitemintzen denean edo Lee Jones bere aspaldiko maitasun istorio batez gogoratzean. Gaztetxoei zuzendutako akziozko eszena batzuk bidean, estralurtarren ezaugarri komikoren bat edo beste... eta armairu batean bizi diren ipotx kantari berezi batzuk, pertsonaia guztietatik salbatzen diren bakanetakoak.

Ikuslea badaki *martzianada* bat ikustera doala, baina estralurtarrek film hau ikusiko balute...

Dos colgados en Chicago: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00. **Windtalkers:** 19.45 - 22.30. **Hardball:** 17.00. **Panico nuclear:** 19.15 - 22.15. **Camino a la perdicion:** 17.00 - 19.30 - 22.15. **La edad de hielo:** 16.00 - 17.45. **Toda la verdad:** 19.30 - 22.00. **Dragonfly:** 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45. **El otro lado de la cama:** 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45. **The order:** 16.00 - 18.15 - 22.45. **LEGAZPI** **LATXARTEGI** Ez dago emanaldirik.

ORDIZIA **HERRI ANTZOKIA** Ez dago emanaldirik.

TOLOSA **LEIDOR** Asterix y Obelix: 19.30 - 22.30.

USURBIL **LAUREN** **Stuart Little 2:** 16.00 - 18.00. **Dos colgados en Chicago:** 20.15 - 22.30. **El otro lado de la cama:** 20.25 - 22.45. **Asterix & Obelix: Mision Cleopatra:** 16.00 - 18.15.

MI MARIDO ES UNA RUINA. Italia, 2002. Zuz.: Marcello Cesena. Akt.: Victoria Abril, Diego Abantuono, Giulia Steigerwalt. ★ Alberto Brogini zorioneko gizon bat da: emakume eder batekin ezkontuta dago, eta alaba atsegin bat du. Baina dena itxurakeria da, bere diruzainak sosik gabe utzi baitu. Familia oportretatik itzuliko da bere etxe handira, baina zorrez beteta daude. Orduan egoera harrigarriak biziko dituzte, eta bizilagunak uste bezain atseginak ez dira konturatuko dira. **Gasteiz (Yelmo Gorbeia), Bilbo (Avenida, Mikeldi), Donostia (Garbera), Iruñea (Carlos III).**

PÁNICO NUCLEAR. AEB, 2002. Zuz.: Phil Alden Robinson. Akt.: Ben Affleck, Morga Freeman, James Cronwell. 118 min. ★ Jack Ryanek aurre egin beharko dio neonazien plan izugarri bati. Izan ere, talde neonazi batek AEBetako Armadaren lehergailu nuklear bat eskuratuko du, eta Baltimore hi-

riko Superbowl ligako partida batean leherrazazi nahiko du. Ekitaldian, gainera, AEBetako presidentea izango da. Hala, Ryanek CIAko buruari lehergailua zartarazi nahi duena Errusia ez dela sinetsarazi beharko dio, eta, bide batez, Hirugarren Mundu Gerra saihestu. **Gasteiz (Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Ideales), Donostia (Bretxa, Warner), Iruñea (Olite).**

RETRATOS DE UNA OBSESIÓN. AEB, 2002. Zuz.: Mark Romanek. Akt.: Robin Williams, Connie Nielsen, Gary Cole. 98 min. ★★ Argazki denda bateko arduradun bakarti bat (Robin Williams) obsesionatuta bizi da. Lehendabizi, familia baten bizimoduari erreparatuko dio argazkien bitartez. Baina, denborarekin, familiako kideengana gerturatuko da, babes berezi baten bila. **Gasteiz (Mikeldi, Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Mikeldi), Donostia (Garbera, Warner Luso-mundo), Iruñea (Golem Baiona).**

Dos colgados en Chicago: 16.00 - 18.00 - 20.00. **Windtalkers:** 22.00.

GARBERA (943 41 12 00) Ikuslearen eguna: Astelehena. **Camino a la perdicion:** 17.00 - 19.30 - 22.15. **Men in black II:** 17.00 - 18.00 - 19.00 - 20.00 - 21.00 - 22.00 - 23.00. **Retratos de una obsesion:** 17.15 - 19.45 - 22.15. **La edad de hielo:** 16.45 - 18.45. **Mi marido es una ruina:** 21.00 - 23.00. **The order:** 17.15 - 19.45 - 22.30. **La curva de la felicidad:** 17.15 - 19.45 - 22.30. **TRUEBA** (943 41 12 00) Ikuslearen eguna: Astearte. **Nueve reinas:** 17.30 - 20.00 - 22.15. **Dias de boda:** 17.30 - 20.00 - 22.15.

WARNER LUSOMUNDO (943 31 93 00) Ikuslearen eguna: Astelehena. **The order:** 16.30 - 18.30 - 20.40 - 22.45. **Jimmy neutron:** 16.00 - 17.50. **Dragonfly:** 19.45 - 22.20. **Dos colgados en Chicago:** 16.15 - 18.15 - 20.15 - 22.10. **Stuart little 2:** 16.30. **Men in black II:** 16.00 - 17.00 - 18.00 - 18.30 - 19.00 - 20.00 - 20.30 - 21.00 - 22.00 - 22.30 - 23.00. **Camino a la perdicion:** 16.30 - 19.15 - 22.15. **La edad de hielo:** 16.00 - 17.45. **Windtalkers:** 19.30 - 22.15. **El otro lado de la cama:** 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45. **Retratos de una obsesion:** 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.30.

ARRASATE **ALAI ZINEMA** **Men in black II:** 19.00 - 21.30.

AZKOITIA **BAZTARTXO** Ez dago emanaldirik.

AZPEITIA **SOREASU** Ez dago emanaldirik.

BEASAIN **USURBE ANTZOKIA** Ez dago emanaldirik.

DEBA **ZUBELZU** Ez dago emanaldirik.

EIBAR **UNZAGA** **Camino a la perdicion:** 19.30 - 22.15. **RIALTO** **Men in black II:** 19.30 - 22.15.

ELGOIBAR **HERRI ANTZOKIA** Ez dago emanaldirik. **IRUN** **TXINGUDI** **Men in black II:** 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00. **Retratos de una obsesion:** 16.00 - 18.30 - 20.30 - 22.30. **La boda del Monzon:** 17.00 - 19.45 - 22.15. **Stuart little 2:** 16.00 - 18.00.

Dragonfly: 20.00 - 22.30. **Panico nuclear:** 16.30 - 19.30 - 22.30. **The order:** 16.20 - 18.20 - 20.20 - 22.20. **El otro lado de la cama:** 16.20 - 19.20 - 22.20. **Camino a la perdicion:** 16.30 - 19.30 - 22.30. **Men in black II:** 16.30 - 16.40 - 18.30 - 18.40 - 20.30 - 20.40 - 22.30 - 22.40. **Retratos de una obsesion:** 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45.

LEIOA **CINESA ARTEA** **Asterix & Obelix: Mision Cleopatra:** 16.00 - 18.15. **El otro lado de la cama:** 20.30 - 22.45. **Men in black II:** 16.00 - 16.30 - 18.00 - 18.30 - 20.00 - 20.30 - 22.00 - 22.30. **The order:** 16.15 - 18.15 - 20.15 - 22.15. **La caja 507:** 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45. **La edad de hielo:** 16.00 - 18.00. **Retratos de una obsesion:** 20.00 - 22.15. **Panico nuclear:** 19.15 - 22.15. **Jimmy Neutron:** 16.30. **Camino a la perdicion:** 16.45 - 19.15 - 22.00. **El viaje de Carol:** 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.30.

LEKEITIO **IKUSGARRI** Ez dago emanaldirik.

ONDARROA **BIDE ONERA** Infiel: 22.00.

PORTUGALETE **COLISEO JAVA** **Men in black II:** 17.30 - 20.00 - 22.15.

SANTURTZI **SERANTES** **Camino a la perdicion:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **Men in black II:** 17.15 - 19.45 - 22.15. **Las supernenas:** 17.15. **El plan:** 19.45 - 22.15.

Gipuzkoa

DONOSTIA **ASTORIA** **El viaje de Carol:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **El mismo amor, la misma lluvia:** 17.15 - 20.00 - 22.30. **Camino a la perdicion:** 17.00 - 19.30 - 22.15. **Men in black II:** 17.00 - 19.30 - 22.15. **El otro lado de la cama:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **La caja 507:** 17.00 - 19.30 - 22.15. **Deliciosa Marta:** 17.00 - 19.30 - 22.15. **BRETXA** (943 41 12 00) Ikuslearen eguna: Astearte. **Stuart little 2:** 16.00. **Men in black II:** 16.00 - 17.45 - 18.30 -19.45 - 20.30 - 22.00 - 22.45. **Doraemon (euskaraz):** 16.00 - 18.00. **Panico nuclear:** 20.00 - 22.30. **Camino a la perdicion:** 17.00 - 19.30 - 22.15. **Apasionados:** 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.45. **El otro lado de la cama:** 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45. **La edad de hielo:** 16.00 - 18.30. **Dragonfly:** 20.15 - 22.30. **La boda del Monzon:** 16.45 - 19.15 - 22.30.

SHAOLIN SOCCER. Txina, 2001. Zuz.: Stephen Chow. Akt.: Vicki Zhao, Stephen Chow, Mang tat Ng, Yin Tse. 87 min. ★★ Fung futboleko izar bihurtu da, baina haren taldeak txapelketa galdu egingo du ezustean, eta zaleek ez diote barkatuko. Urte batzuk geroago, Fung Evil taldearen materialaz arduratuko da. Gudu antzeetan maisua den Singekin batera, beste talde bat osatuko dute. Horretarako, dohain bereziak dituzte bi jokalar i zaharren laguntza izango dute. **Baiona (Vauban).**

STUART LITTLE 2. AEB, 2002.. Zuz.: Rob Minkoff. Akt.: Geena Davis, Hugh Laurie, Jonathan Lipnicki. ★ Stuart Little sagu txikia zinemara bueltatu da bigarren zatiarekin. Aurrekoan bezala, abentura dibertigarria biziko du berriz ere. Orain, Little familian kide berri bi daude. Martha alaba txikia eta Margalo txori bihurria. Stuart saguak lagun berri

Pluto nash: 20.20 - 22.30. **Doraemon (euskaraz):** 16.10 - 18.20. **Panico nuclear:** 16.45 - 19.30 - 22.15. **Men in black II:** 16.00 - 18.15 - 20.30 - 22.45. **Mi marido es una ruina:** 16.20 - 18.25 - 20.30 - 22.45. **Dragonfly:** 16.15 - 18.25 - 20.35 - 22.45. **Camino a la perdicion:** 16.45 - 19.30 - 22.15.

ZARAUTZ **MODELO** **Arac attack:** 17.00 - 19.30. **9 dias:** 22.30.

ZUMAIA **AITA MARI** Ez dago emanaldirik.

ZUMARRAGA **ZELAI ARIZTI** **Toda la verdad:** 19.30 - 22.15.

Lapurdi

BAIONA **L'ATALANTE** (0559557663) Ikuslearen eguna: Asteazkena. **Les neuf reines:** 16.30 - 22.30. **Etre et avoir:** 14.30 - 19.30. **Lantana:** 20.30. **VAUBAN** **Windtalkers:** 14.00 - 16.30 - 19.00 - 21.30. **L'adversaire:** 14.00 - 16.30 - 19.15 - 21.45. **La vie promise:** 14.00 - 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00. **Monique:** 16.30 - 22.00. **Shaolin soccer:** 18.00 - 20.00 - 22.00. **Peter pan 2:** 14.00 - 16.00. **Men in black II:** 14.00 -16.00-18.00- 20.00 - 22.00. **L'auberge espagnole:** 14.00 - 19.30.

DONIBANE LOHIZUNE **REX** **Soleil trompeur:** 15.00. **Mere et fils:** 18.00. **Happy birthday:** 21.00. **Possession:** 21.00. **L'auberge espagnole:** 15.00. **L'adversari:** 18.00.

HAZPARNE **HAZPARNE** **Men in black II:** 21.00.

MIARRITZE **ROYAL** **Windtalkers:** 15.00 - 20.30. **L'adversaire:** 15.00 - 20.30. **Men in black II:** 20.30. **Peter pan 2:** 15.00.

Nafarroa

IRUÑEA **CARLOS III** (948 21 20 28) **Men in black II:** 17.30 - 20.00 - 22.45. **Toda la verdad:** 20.00 - 22.30.

horiekin abentura paregabea biziko du. Ordenagailuz egindako pertsonaiak gizakiekin nahastuko dira berriro. **Gasteiz (Ster, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Ideales), Donostia (Bretxa, Warner).**

WINDTALKERS. AEB, 2002. Zuz.: John Woo. Akt.: Nicolas Cage, Christian Slater, Adam Beach, Peter Stormare, Noah Emmerich, mark Ruffalo. 134 min. ★★ 1942a amaitzen ari da, eta AEBak eta Japonia Bigarren Mundu Gerran sartuta daude buru-belarri. AEBetako Armadako Joe Enders sarjentua eta Ox Henderson bere kidea Saitan uhartera bidaliko dituzte, navajoen tribuko bi indiar babestera. Indiarrei emandako ardurak garrantzi itzela du: AEBetako Armadarentzat ezkutuko kode bat eratzea, japoniarrek komunikazio horiek uler ez ditzaten. **Gasteiz (Guridi, Mikeldi, Yelmo Gorbeia), Bilbo (Ideales), Donostia (Bretxa, Warner Lusomundo).**

Mi marido es una ruina: 17.30 - 20.00 - 22.30. **Dos colgados en Chicago:** 17.30 - 20.15 - 22.45. **Dragonfly:** 17.30 - 20.15 - 22.30. **Las supernenas:** 17.30.

GOLEM (BAIONA) **Camino a la perdicion:** 17.30 - 20.00 - 22.45. **El viaje de Carol:** 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.45. **Men in black II:** 16.30 -18.30 - 20.30 - 22.45. **Retratos de una obsesion:** 20.30 - 22.45. **La caja 507:** 17.30 - 20.00 - 22.45. **La edad de hielo:** 16.30 - 18.30. **El otro lado de la cama:** 17.30 - 20.00 - 22.45. **GOLEM (YAMAGUCHI)** **La virgen de la Lujuria:** 17.00 - 19.45 - 22.30. **La curva de la felicidad:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **Apasionados:** 20.00 - 22.30. **La boda del Monzon:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **Deliciosa Marta:** 16.30 - 18.30 - 20.30. **El mismo amor la misma lluvia:** 17.30 - 22.30.

OLITE **The order:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **Dias de boda:** 17.30 - 20.00. **Doraemon:** 17.30. **Panico nuclear:** 20.00 - 22.30. **Spiderman:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **Raza:** 22.30.

PRINCIPE **Camino a la perdicion:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **La edad de hielo:** 17.30 - 20.00 - 22.30. **Asterix y Obelix:** 17.30 - 20.00 - 22.30.

LIZARRA **LOS LLANOS** **Camino a la perdicion:** 17.15 - 20.00 - 22.30. **Las supernenas:** 16.30 - 18.20. **Men in black II:** 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.30. **El otro lado de la cama:** 20.00 - 22.30.

TUTERA **CINEMAX** **El otro lado de la cama:** 18.15 - 20.30 - 22.30. **Men in black II:** 18.20 - 20.20 - 22.20. **Camino a la perdicion:** 18.15 - 20.30 - 22.45. **The order:** 18.00 - 20.10 - 22.10. **Dragonfly:** 18.00 - 20.30 - 22.40. **Stuart little 2:** 18.00. **Panico nuclear:** 20.15 - 22.30. **La edad de hielo:** 18.15 - 20.00. **Windtalkers:** 22.20. **Juego de seducccion:** 18.00 - 20.00 - 22.00. **Dos colgados en Chicago:** 18.20 - 20.20 - 22.20.

Nafarroa Beherea

DONAPALEU **ST. LOUIS ZINEMA** **Monique:** 20.30.

DONIBANE GARAZI **LE VAUBAN** **Shaolin soccer:** 21.00.

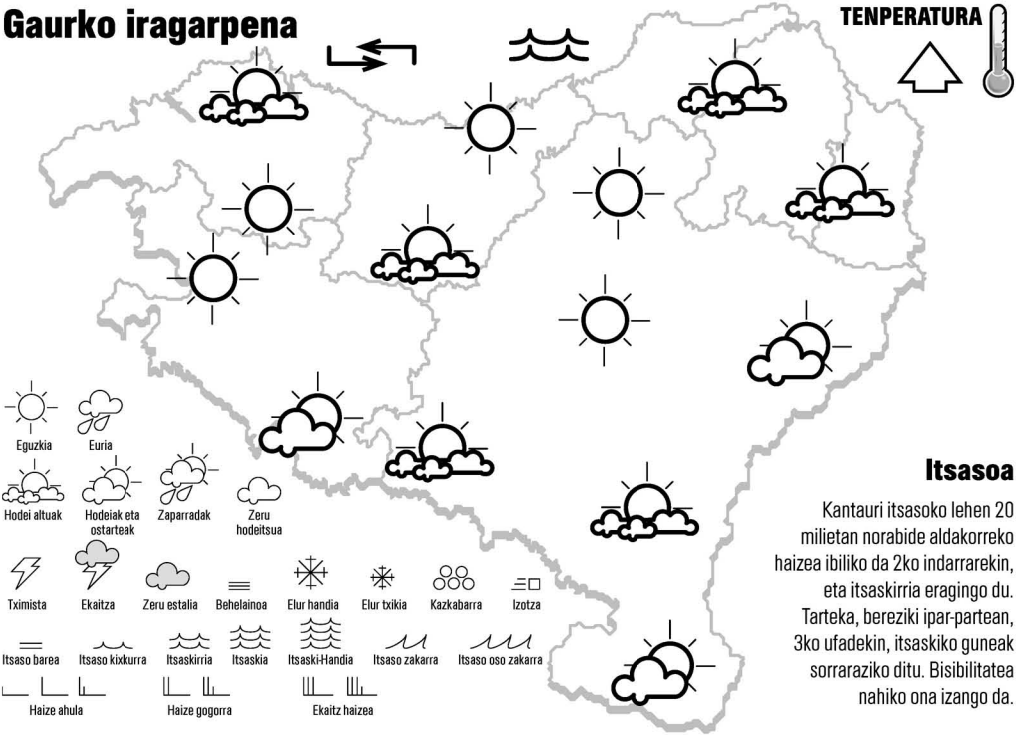
Zuberoa

MAULE **MAULE BAITHA** **Samsara:** 20.30. **La somme de toutes les peurs:** 20.30.

eguraldia

Jon Albisu

Gaurko iragarpena



Eguzkia eta hodei altuak

Aroak ildo beretik segituko du. Egunsentiaz geroztik lanbroa izango da kostaldean eta behe lainoa, berriz, barnealdeko haran eta ibarretan, baita mendialdean ere. Orduak aitzina egin ahala hodei ugariago izango dira mendialdean eta barnealdean. Ipar-partean, norabide aldatokorreko haize ahula ibiliko da, eta barnealdean, berriz, hego-ekialdekoa .Temperaturak gora egingo du.

GAUR

BIHAR

ETZI

Itsasoa

Kantauri itsasoko lehen 20 milietan norabide aldatokorreko haizea ibiliko da 2ko indarrarekin, eta itsaskirria eragingo du. Tarteka, bereziki ipar-partean, 3ko ufadekin, itsaskiko guneak sorraraziko ditu. Bisibilitatea nahiko ona izango da.

Beste egun batez, bai lur azalean bai atmosferako goi geruzetan egonkortasun atmosferikoa bermatuko da. Hortaz, eguzkia eta hodei altuak gailenduko dira Euskal Herri guztian. Hego haizea oso ahu! iritsi eta tenperaturak gora egingo du.

Temperaturak

EUSKAL HERRIA		
Baiona	17	22
Bilbo	14	21
Donibane Garazi	16	22
Donostia	14	18
Gasteiz	9	18
Iruñea	11	25
Maule	16	21

EUROPA

Amsterdam	15	20
Atenas	18	25
Berlin	13	26
Bratislava	14	26
Brusela	14	18
Erroma	15	27
Geneva	15	20
Kopenhage	14	22
Lisboa	13	23
Londres	13	17
Madril	11	21
Mosku	10	21
Oslo	13	21
Paris	15	20
Praga	12	26
Stockholm	13	22
Varsovia	14	25
Viena	14	26
Zurich	13	23

MUNDUA

Buenos Aires	10	20
Bogota	6	19
Caracas	21	30
Habana	24	33
Johanesburg	9	19
Kairo	25	35
La Paz	6	21
Los Angeles	17	28
Managua	24	34
Manila	23	30
Miami	25	32
Mexiko	15	23
Montevideo	5	18
New York	21	32
Pekin	18	29
Rabat	16	25
Rio de Janeiro	17	24
Tegucigalpa	18	29
Tokio	23	26
Santo Domingo	24	31
Santiago	6	16
Sao Paulo	13	21
Washington	16	31

Eguzkia

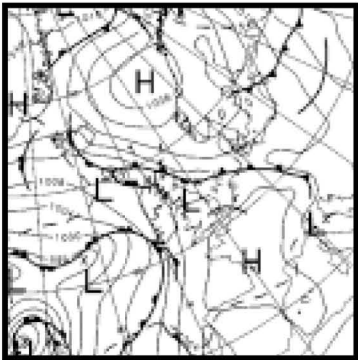
	Sortu	07:50
	Gorde	20:32

Ilargia

	ILBETE
	Irailak 21
	ILBEHERA
	Irailak 29
	ILBERRI
	Urriak 6
	ILGORA
	Irailak 13

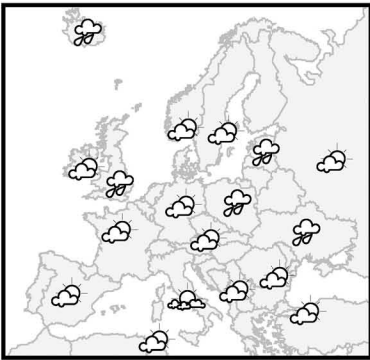
Itsasaldiak

	ITSASGORA
	Ordua 07:22 / 19:47
	Metroak 4,36 / 4,48
	ITSASBEHERA
	Ordua 01:16 / 13:28
	Metroak 0,20 / 0,32



Isobara mapa

Isobara mapak gaur arratsaldeko 14.00etarako antizikloi indartsua kokatzen du Frantzia eta Iberiar Penintsulan. Presio altuak, egonkortasun atmosferiko itzela eta hego-ekialdeko haizea.



Europa gaur

Europako egoera atmosferikoak ez du aldaketarik izango. Hodeiak eta ostarteak izango ditugu ezaugarri nagusiak eremu geografiko gehienetan. Rhin-etik Errusia aldera joanda, ordea, egongaiztasuna eta euria gailenduko dira, tenperatura hotzenekin batera.

denbora-pasa

LUMA

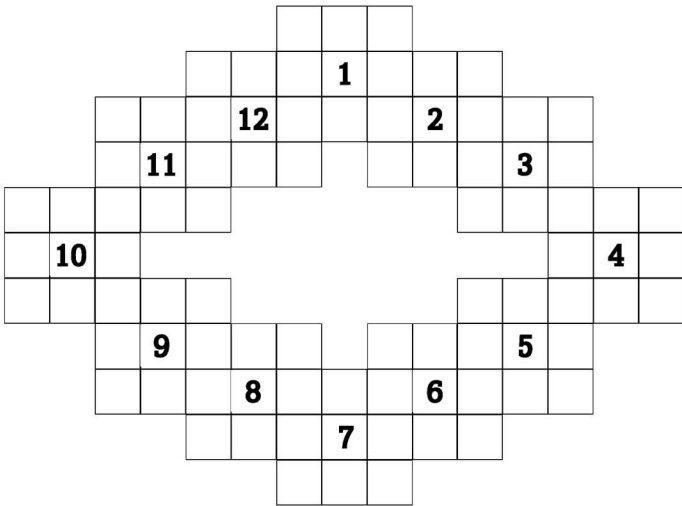
Hitz gezidunak

	Begira	▼	*Argazkiko kirola	▼	Gipuzkoak o herria
	Hizkia		Behatokia		
	Hangoari	▶			
	Haize hotza				
Arautegia	▼	Itsas ugaztuna	▶	▼	
Gipuzkoak o herria		Hedabide mota			
▶		▼		Amerizioa	
				Landetako hiria	
Interjekzioa	▶		▼		▼
Haize bortitza					
▶					
Dago	▶		Iodoa	▶	Tantaloia
Dauzkate			Oinarritzko edari		Tona
▶			▼	▼	
					1
Interjekzioa	▶			Interjekzioa	▶

Zortziko txikian

Erantzun guztiak zortzi letrakoak dira eta zenbaki bakoitzaren inguruan kokatu behar. Hitzak ordu orratzen arabera bideratu behar dira, beti ere zenbakiaren gaineko lauki txikitik abiatuta.

- 1.- Epaitzeko toki
- 2.- Lurrera botea, errautsia
- 3.- Erantsia, lotua
- 4.- Nafarroako herria
- 5.- Zelatan egoten den pertsona
- 6.- Azaldu, begien aurrean jarri
- 7.- Ezbeharra
- 8.- Errotik atereak
- 9.- Jende aurreko salmenta mota
- 10.- Itsasoko fruitua
- 11.- Lauko multzoa
- 12.- Bizk. herdoilduak



Aurreko Soluzioak

Ezker eskuin:
1. Si. Irun. 2. Abar. Ke. 3. G. Labar. 4. Uko. Ana. 5. Tarot. B. 6. XI. Tute. 7. Ondu. Ia.

Goitik behera:
1. Sagutxo. 2. iB. Kain. 3. Alor. D. 4. Ira. Otu. 5. R. Batu. 6. Ukan. Ti. 7. Nerabea.

E3710

txoritxoari mokoka

Amagoia Iban

Antropologia pixka bat

Dionisio Txoperena ez da *Hasiberriak* telesaileko casting ponpoxotik behin ere pasatu, baina lortu du ETB1ekoek ordubeteko erreportaia bat berari propio eskaintzea. Dionisio Txoperena, izan ere, artzain soil bat da, AEBetara hainbat seniderekin bizimodu hobeago baten bila abiatua. Eta artzain euskalduna, halako batean, sakelako telefono marka ezagun baten publizitate kanpaina erraldoiko protagonista bilakatu zen. Euskal diasporaren ordezkari ere bai, zenbaitentzat, horrexegatik joan baitziren Europako eus-



Iñaki Bizkarra kazetaria eta Dionisio Txoperena artzaia.

kaldunak Ameriketakoaren bila. Eta herenegun gauean eskaini ziguten, azkenean, Azken artzaina erreportaia. Eta dokumentalgintza generoaren mugak gainditu eta antropologiaren esparrura egin zuen jauzi Iñaki Bizkarra kazetariak, bai AEBetan, bai Euskal Herrian desagertzen ari den bizimodua agerian utziz. Nahita egindako jauzia zen, nolahi ere, eta baita helburua erdietsi ere. Horrela ikusi genuen, behintzat, dagoeneko entzutez bakarrik ezagutzen dugun bildots eta bestelako abereen zikiratze jarduna zer demontre ote den: ikaraz eta harriduraz aldi berean. Zerbait ikasi genuela, alegia, Dionisio Txoperenaren hitzak eta ekintzak ezagutzen. Ez da gutxi. Gaur egun, zer esanik ez.

ETB1



Estitxu Fernandez.

Koadrilek tarte berezia izango dute 'Bexamela' saioan asteartero, gaurtik hasita

Urtzi Urkizu | DONOSTIA

Gonbidatu anonimoak eta koadrilak izango dira *Bexamela* programako protagonistak asteartero (22:10ean). Estitxu Fernandezek zuzenean aurkeztuko du *talk-show* formatuko saioa, udaberriko lehenengo ediziotan egin zuen moduan. Adin guztietako pertsonen euren txokoa izango dute *Bexamela*-n, euren esperientziak konta ditzaten. Horrez gain, euren idoloa ezagutu nahi dutenak ere bilduko dira platoon. Futbol jokalaria, aurkezleak, pilotariak eta aktoreak ezagutu eta euren ametsa gauzatzeko aukera izango dute gazteek.

Gaurko saioan ezusteko ugari izango dira, eta Triki ta Ke taldeak joko du. Arku tiroketan dabil-tzan lagunak bilduko dira Fernandezekin. Hiru koadrilen bideoak izango dira ikusgai, eta horietako bat platora joango da. Azkenik, dei gehien jasotzen duen koadrilak landetxe batean asteburua pasatzeko aukera izango du. Astero 60 lagun egongo dira publikoan.

EUSKADI IRRATIA. 'Taxi!!, Xanti eta konpainia' irrati-nobela emango dute goizero, 11:00etan



Iñaki Beraetxe aktoreari bururatu zitzaion 'Taxi!!, Xanti eta konpainia' irrati-nobela egiteko ideia.

IÑAKI BERAETXE

'Taxi!! Xanti eta konpainia' irrati-nobelaren ideien sortzailea

«Baserri mundua eta hirikoa elkartuko zituen espazio aproposa iruditu zitzaidan taxiarena»

«Espero dut irrati-nobela hau jendearen gustukoa izatea eta aurrera joatea; gu ilusioz ari gara lanean»

nobela, eta lehendabizi aurre ekoizpen prozesu bat egin dute. Ekainean eta uztailan hasi zituzten grabaketak, eta abuztuko etenaldiaren ondoren irailean ekin diete berriro grabaketei. Taxiaren etorkizuna entzuleen erantzunaren arabera izango dela esan digu Beraetxek. «Espero dut irrati-nobela jendearen gustukoa izatea eta aurrera joatea. Nik behintzat ilusio puntu bat badut, eta oso gustuko lana dut», dio aktore gipuzkoarrak.

Atal bakoitzak bost eta zazpi minutu arteko iraupena du

Taxi!! Xanti eta konpainia-ren argumentuari dagokionez, Xanti taxistak entzuten dituen kontuak dira ardatza. Entzuten eta ikusten duenaz gain, berari gertatzen zaizkion pasadizoek irrati-nobela baterako adina gai ematen dute. Horregatik jarri dute mikrofonoa Xantiren taxian, baita lankideekin egunero elkartzen den geltokian eta indarberritzeko kafea jartzen dien Kristinaren tabernan. Gainerako pertsonaiak Pruden eta Olatz taxi berean elkarri turnoa egin dioten aita-alabak, Pako taxista euskaldun berria, Xantiren ama Serafina eta Ines, Xantiren ametsetakoa ahotza. Irrati-nobelako atal bakoitzak bost eta zazpi minutu arteko iraupena du, eta astelehenetik ostiralera entzun ahal izango dira datozen hilabeteetan, *Goizean* behin irratsaioaren barnean.

Taxian kontu kontari

Iñaki Beraetxek eta Arantxa Iturbek zuzendu dute lana, eta REC etxeak ekoitzi du

Urtzi Urkizu | DONOSTIA

ETBko ikus-entzuleek *Goenkale* telesaileko Mikel bezala ezagutzen dute Iñaki Beraetxe, baina aktore lanaz gain hainbat proiektuetan murgildu da azkeneko hilabeteetan. *Osaba Jaxinto* izenburuko film laburraren gidaria idatzi eta grabaketa zuzendu berri du, euskal aktore ezagunekin. Duela urte batzuk Eneko Olasagastiren zuzendaritzapean *Philippe Malonyren kasu ikaragarriak* irrati-nobelan hartu zuen parte, eta ordutik irrati-rako lanen bat egiteko gogoz zegoen. Hala, atzo Euskadi

Irratian estreinatu zen *Taxi!! Xanti eta konpainia* irrati-nobela Iñaki Beraetxek berak eta Arantxa Iturbek zuzendu dute.

«Hainbat ideia pentsatu nituen, Euskadi Irratirako irrati-nobela bat egiteko. Taxistarena espazio sonoroak argi edukiko zituen istorio bat zen; baserri mundua eta hirikoa elkartuko zituena. Pertsonaia batzuen azterketa psikologikoa egin nuen ondoren», azaldu dio EGUNKARIARI Iñaki Beraetxek.

Ekainean hasi zituzten grabaketak euskal aktoreekin

Komedia kutsua bilatzen saiatu

direla dio irrati-nobelaren sortzaileak. «Gidoi guztiak Arantxa Iturberenak dira. Aktoreekin eta taldekideekin lanean biak aritzen gara, eta orain arteko grabaketetan barre batzuk egin ditugu», dio Beraetxek.

Taxi!! Xanti eta konpainia-ko pertsonaiei ahotza jarri dieten artean honakoak daude: Ane Aseginolaza, Maider Egues, Asier Hormaza, Antton Mendiluze, Koldo Bereziartua, Aintzane Gamiz, Juan Bautista Aldasoro eta Antton Mendizabal. «Pertsonaia finko batzuk badaude, eta bestetik taxira sartzen diren bezeroak daude, noizean behin azaltzen direnak», dio Beraetxek. Xantiren pertsonaia, berriz, Iñaki Illarretak betetzen du.

REC etxeak ekoitzi du irrati-

gaurko filmak

Belle star	★★
Zuz.: Irving Cummings. 83m. 1941. 18:20 ETB2	
Madame Doubtfire	★
Zuz.: Chirs Columbus. 120m. AEB. 1993. 20:55 TF1	
Les puissants	★
Zuz.: Peter Chelsom. 100m. AEB. 1998. 21:15 F2	
Conspiracion	★
Zuz.: Richard Donner.129m. AEB. 1997. 22:00 TVE1	
Ghost dog: el camino samurai	★★★
Zuz.: Jim Jarmuch. 111m. AEB. 1999. 22:00 C+(e)	
Dogma	★★
Zuz.: Kevin Smith. 90m. 1999. 22:15 ETB2	
Ma vie a ground zero	★★
Zuz.: Greta Schiller.30m AEB-Alem. 2002 22:30 Arte	
Dali entre dieu	★
Zuz.: Sergi Schaaff. 100m. Esp. 22:35 La 2	
Le silencieux	★★★
Zuz.: Claude Pinoteau. 115m. 1972. 23:05 F2	
Mi enemigo intimo	★★
Zuz.: Werner Herzog. 103m. 1999. 23:56 C+(e)	
Itsas bare urdina	★★
Zuz.: Randal Kleiser. 100m. 1980. 00:50 ETB1	
Angela es asi	★★
Zuz.: Ramon Quadreny. 78m. Esp. 1945 02:05 La 2	
● ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★	
Txarra	Eskasa
Balekoa	Ona
Bilkaina	

BELLE STAR

★★ ETB2 - 18:20

Zuz.: Irving Cummings. Akt.: Randolph Scott, Gene Tierney. 83m. 1941.

Garai bateko Hollywoodeko izar distiratsuak biltzen dituen *western* berezi eta ikusgarri honekin tarte entretenigarria igaroko duzue. Gene Tierney, Dana Andrews eta Randolph Scott hirukote erakargarriak pertsonaia nagusiak jokatzten ditu. Legez kanpoko emakume baten inguruan garatzen da.

MADAME DOUBTFIRE

★ TF1 - 20:55

Zuz.: Chris Columbus. Akt.: Robin Williams, Sally Field. 120m. AEB. 1993.

Robin Williamsen luzimendurako sortutako komedia komertzial hau etxeko txikiek gozatzekoa da, batik bat. Gizon jator batek, emazteaz banandu eta haurrak ikusteko aukera galtzen duenean, zer edo zer egingo du txikien-

irratia



EUSKADI IRRATIA. Marea biziez hitz egingo du Olatz Oro-bengoa biologoak gaur 09:30ean, *Goizean behin* irratisaioan. Jarraian 35 orduko lan asteaz mintzatuko dira. Eta EGUNKARIAK sortu berri duen ingelesezko web orriaren berri emango dute. 10:00etan, Mertxe Aizpurua helduko da astero bezala bere gogoetak azaltzera. Ondoren, diasporako gazte batzuek urtero Euskal Herrira egiten duten bidaiaz hitz egingo dute. 11:00etan, irratinobelaren ostean, Julian Iantzik ETBko *Basetxea* lehiaketaren berrikuntzak azalduko ditu. Eguerdi partean Espainiako Vuelta izango da hizpide.

RADIO EUSKADI. BNGko koordinatzaile Anxo Quintana elkarrizketatuko dute gaur goizean *Boulevard* irratisaioan. Espainiako Legebiltzarrean onartutako Alderdien Legeari buruz duen iritzia azalduko du politikari galiziarrak. Belgikako klinika batean haurra mutila edo neska izan nahi den aukera daiteke, sei mila euroren truke. Horretaz eztabaidatuko dute Jose Egozkuek eta Carlos Maria Romeu Casabonak. Unitate mugikorra Lesakara joango da, Zambra kulturguneaz hitz egiteko (ostiralean inauguratuko dute). Amaitzeko, zinema beltzari buruzko ikastaro baten berri emango dute.



Dogma filmeko irudi bat.

Aingeru eta gizaki ezin eroagoen topaketa

DOGMA ★★

ETB2 - 22:15

Zuz.: Kevin Smith. Akt.: Ben Affleck, Matt Damon. 90m. 1999.

Kevin Smith gaztea *Clerks* harribitxi independente freskoarekin ezagutu genuen, eta laster zinemazale gazte askoren zuzendari kutuna bihurtu zen, egungo gaztetxoen istorioak umorez eta eszena dibertigarrien bitartez erakutsi izanagatik mirestua. *Dogma*, Smith azkarraren laugarren filma, elementu fantastikoz jositako abentura umoretsu nahasi samarra da, Smithek berak hasierako freskotasuna galduta idatzitako gidoi herren baten zinemaratzegaresti baina ez oso nabarmena. Aktore taldea, ordea, oso erakargarria da: Matt Damon, Ben Affleck eta Jason Lee, Smithen betiko lagun eta lankideak, eta Salma Hayek eta Linda Fiorentino erakargarriak, pertsonaia ero eta zentzugabeen roletan azaltzen dira. Eta, noski, Smithek betiko Silent Bob mutua antzezten du.

gana hurbiltzeko. Istorioa ohiko *gag* eta txiste barre-garriez osatuta badago ere, dibertigarria da Williams eroa emakumez jantzita ikustea

CONSPIRACION

★ TVE1 - 22:00

Zuz.: Richard Donner. Akt.: Mel Gibson, Julia Roberts. 129m. AEB. 1997.

Donnerrek zuzendutako

Ane Muñoz

DALI ENTRE DIEU

★ La 2 - 22:35

Zuz.: Sergi Schaaff. Akt.: Enrique Alcides, Rosa Cadafalch. 100m.

Enrique Alcides (*Piedras*) gazteak protagonizatzen duen drama berezi honek bere burua jainkotzat zuen Dalí artista handi eta bitxiaren bizitza berreraikitzen du, haren lanaren garrantzia nabarmentzen duen bitartean.

LE SILENCIEUX

★★★ F2 - 23:05

Zuz.: Claude Pinoteau. Akt.: Lino Ventura, Lea Massari. 105m. 1972.

Claude Pinoteau zinema-gile frantziarraren *opera prima* espioitzaren gaia ederki tratatzen duen *thriller* gomendagarria da, errealizazio txukunez eszenaratua. Britainiar Inteligentzia Zerbitzuak KG-Bren agente bat bahituko du, ezkutuko informazioa eskuratzearren. Francis Rycken eleberri baten egokitzapen zuzena da. Lino Venturak eta Lea Massarik rol garrantzitsuak antzezten dituzte.

ITSAS BARE URDINA

★★ ETB1 - 00:50

Zuz.: Randal Kleiser. Akt.: Brooke Shields, Christopher Atkins. 100m. 1980.

Brooke Shields gaztetxo samur eta eder batek egun ahaztuta daukagun Christopher Atkins ilehoriarekin batera protagonizatatu zuen abentura exotiko eztiitsu eta komertzial honek ez du aurkezpenik behar. Estreinatu zenean, gaztetxo guztiak hunkitu zituen. Paradisu baten antzeko paisaia ezin exotikoago batean bakar-bakarrrik bizirik iraun beharko duen bikote koskorren istorioa biltzen du.

ETB-1

07:20: Betizu. Rocky eta Bullwinkle eta adiskidenn abereak. Hartz txiki. Doraemon, katu kosmikoa. Muka-muka. Margo saltsan.

09:15: Betimu.

09:40: Oporrock 2002.

10:00: N.G.: Goi buruko heroiak.

10:55: Basabizitza ikusgai.

11:20: 1 bitan.

12:10: Bidaide.

13:35: Betizu.

14:00: Gaur Egun. Albistegia.

14:45: Betizu. Shin Chan. Doraemon, katu kosmikoa. Sheena.

16:10: Goenkale.

16:40: Bidaide. *Munduan barrena kiroletan.* *Ushuaia.*

18:00: Iparraldearen orena.

18:05: Gagnorarik gagbe.

18:30: 1 bitan.

19:15: Oporrock 2002.

19:35: Betizu.

20:28: Gaur egun. Albistegia.

21:00: Kilker dema.

21:25: Goenkale.

22:10: Bexamela.

23:50: Ibaizubi, Usandizaga eta Ravel.

00:50: Zinema.

Itsas bare urdina

Zuz.: Randal Kleiser. Akt.: Brooke Shields, Christopher Atkins. 1980.

02:30: 1 Bitan.

03:20: Oporrock 2002.

03:45: Esanak esan.

04:15: Elkartasunaren bideak.

04:50: Euskal Herritik.

05:20: Bizitzaren baitan.

06:05: Amama sukaldari.

06:15: Herri musika sorta.

ETB-2

07:40: Del pais de los vascos.

08:35: Clasicos en serie. La casa de la pradera. Los angeles de Charlie.

10:00: Forum. Gonbidatua: Emilio Gutierrez Caba.

10:35: Loco por ti. Telesaila.

11:10: La cocina de Pedro Subijana.

11:25: Pacific blue.

13:10: El principe de Bel Air. Telesaila.

14:00: Date el bote. Lehiaketa.

14:58: Teleberri. Albistegia.

15:45: LQF mojate. Txetxu Ugalde, Adela Gonzalez eta Iñaki Lopezek aurkeztutako saioa.

17:55: Zinema.

Belle star

Zuz.: Irving Cummings. Akt.: Randolph Scott, Gene Tierney. 1941.

20:00: Esta es mi gente. Magazina.

20:58: Teleberri. Albistegia.

21:45: La noche de... (22:15) **Dogma**

Zuz.: Kevin Smith. Akt.: Ben Affleck, Matt Damon. 1999.

00:50: El elegido.

02:45: Esta es mi gente.

04:30: LQF mojate.

06:50: Forum.

07:20: La buena vida.

TVE1

06:00: Canal 24 horas.

07:30: Teledario matinal. Los desayunos de TVE.

10:15: Nano. Telesaila.

10:45: Cuando seas mia. Telesaila.

11:15: Por la mañana. Saber vivir. Asi son las cosas. La cocina de Karlos Argiñano.

14:00: Informativo Territorial. Albistegia.

14:30: Corazón de verano. Anne Igaritburuk aurkeztutako saioa.

15:00: Telediario 1. Albistegia.

16:00: Egurdia.

16:05: Txirrindularitza. Espainiako itzulia.

17:30: Secreto de amor. Telesaila

18:50: El rival mas debil. Lehiaketa.

20:00: Gente. Pepa Buenok eta Sonia Ferrerrek aurkeztutako magazina.

21:00: Telediario -2. Albistegia.

21:55: Egurdia.

22:00: Zinema.

Conspiracion

Zuz.: Richard Donner. Akt.: Mel Gibson, Julia Roberts. 1997.

01:00: Ley y orden. Telesaila.

02:00: Telediario 3. Albistegia.

02:30: Raquel busca su sitio. Telesaila.

03:30: Canal 24 horas.

A3

07:00: El perro de Flandes.

07:30: Club megatrix. Punky Brewster. Blossom. Thornberrys. Campeones hacia el mundial. Spiderman. Monster Rancher. Bola de dragon Z.

12:30: Sabrina. Telesaila.

13:00: Martial Law. Telesaila.

13:55: Informativos territoriales.

14:30: Los simpson.

15:00: Noticias 1. Albistegia.

16:00: Soledad. Telesaila.

17:00: Sabor a verano. Ana Rosa Quintana eta Antonio Hidakok aurkeztutako magazina.

19:00: El diario de Patricia. Silvia Ruizek aurkeztutako saioa.

20:00: Pasapalabra. Lehiaketa.

21:00: Noticias 2. Albistegia

22:00: Policias. Telesaila.

23:45: Abierto al anochecer.

01:30: Noticias. Albistegia.

02:00: Los intocables. Telesaila.

02:50: Televanta.

05:15: Canal noticias.

LA 2	TF1
06:00: Teledéporte. 07:30: Los osos del bambu. 07:50: Walter Melon. 08:15: TPH club. Aventuras en pañales. El nuevo pajaro loco. El nuevo show de Popeye. 09:40: La nueva familia Addams. 10:00: Una chica explosiva. 10:25: Los rompecorazones. 11:10: Xena, la princesa guerrera. 12:00: Los vigilantes de la playa. 13:00: TPH club. Cro, La pajarería de Transylvania, Momias eta Sharky y George . 14:30: Txirrindularitza. Espainiako Vuelta. 16:00: Grandes documentales. 17:35: A pedir de boca. 18:05: A pedir de boca. 18:30: Yo y el mundo. 19:00: Hipika. 20:30: Un chapuzas en casa. Telesaila. 21:00: Txirrindularitza. Espainiako Vuelta. 21:35: Malibu. Telesaila. 22:00: La 2. Noticias. Albistegia. 22:25: Eguraldia. 22:35: Zinema. Dali entre dieu Zuz.: Sergi Schaaff. Akt.: Enrique Alcides, Rosa Cadafalch. 00:40: Algo mas que flamenco. 01:35: Conciertos de radio 3. 02:05: Zinema. Angela es asi Zuz.: Ramon Quadreny. Akt.: Josita Hernan, Mary Santapere. 1945. 03:20: Euronews. 05:30: Teledéporte.	05:55: Le destin du Docteur Calvet. Foiletoia. 06:20: Secrets. Foiletoia. 06:45: TF1 info. 06:50: TFI Jeunesse. Bill Junior. Marcelino. Tabaluga. Franklin. 08:25: Eguraldia. 08:30: Teleshopping. 09:20: Allo quiz. 10:25: Star academy. 11:15: MacGyver. 12:00: Tac o tac TV. 12:10: Attention a la marche! 12:50: A vrai dire. 13:00: Albistegia. 13:55: Les feux de l’amour. 14:45: Telefilma. Liaison coupable Zuz.: John Patterson. Akt.: Brian Austin Green. 1996. 16:25: Providence. Foiletoia. 17:15: Melrose place. Telesaila. 18:10: Star academy. 18:55: Le gibdil. 20:00: Albistegia. Eguraldia. 20:55: Zinema. Madame Doubtfire Zuz.: Chris Columbus. Akt.: Robin Williams, Sally Field. 1993. 23:10: Appels d’urgence. 00:20: Star Academy. 01:05: Reportages. Dokumentala. 01:30: Muay thai, en route vers la gloire. 02:25: Tres peche. 03:20: Reportages.

T5	M6
06:30: Informativos telecinco matinal. Albistegia. 09:25: La mirada critica. Montserrat Dominguezek aurkeztutako saioa. 11:15: Dia a dia. Maria Teresa Camposek aurkeztutako magazin saioa. 14:30: Informativos Telecinco. Albistegia. 15:15: EAErako albistegia. 15:30: Embrujadas. Telesaila. 16:30: Me gustas tu. Tete Delgadok aurkeztutako saioa. 17:15: A tu lado. Magazina. 20:30: Informativos Telecinco. Albistegia. 21:30: Popstars. Laburpena. 22:00: Hospital central. Telesaila. 01:00: Patrulla de asfaltos. Telesaila 01:45: Informativos telecinco noche. Albistegia. 02:15: Patrulla de asfalto. Telesaila. 03:00: Infocomerciales. 05:00: La linea de la vida. 05:30: Infocomerciales. 05:45: Juego 5. 06:00: Nocturnos.	07:00: Morning live. 09:10: M6 boutique. 10:00: M6 music. 10:40: Kidete. Iznogoud. La Famille Delajungle. Kong. 11:54: Six minutes. 12:05: La vie de famille. Telesaila. 12:35: Docteur Quinn, femme medecin. 13:35: Telefilma. l’innocence perdue Zuz.: Bethany Rooney. Akt.: Candace Cameron. 1996. 15:15: Les anges du bonheur. Telesaila. 16:10: M6 music. 17:00: 80 a l’heure. 17:50: Stargate SG-1. Telesaila. 18:55: Charmend. Telesaila. 19:45: Camera cafe. Telesaila. 19:54: Six Minutes. Eguraldia. 20:05: Une nounou d’enfer. 20:40: Camera cafe. 20:50: Ça me revolte! 22:50: Telefilma. Toutes les neuf secondes Zuz.: Kenneth Fink. Akt.: Gail O’Grady. 1997. 00:25: Capital. 02:25: M6 music.

gaur zer



TELESAILA ‘Louis la Brocante’ France3 - 20:55

Ijitoak protagonista dituen telesail frantziar bat

Michel Favartek zuzentzen duen *Louis la Brocante* telesail laburra emango dute gaur gauean France3 katean. Victor Lanoux, Evelyne Buyle, Leny Escudero eta Louise Monot dira aktoreak. Istoriari dagokionez, ijitu bati lapurretara bat leporatu diote eta haren lagun bat hura errugabea dela frogatzen saiatuko da.



ZINEMA SAIOA ‘La Noche De...’ ETB2 - 21:45

Irailaren 11k zineman izan dituen ondorioak aztergai

Felix Linaresek aurkezten duen *La Noche De...* zinema saioan, irailaren 11ko erasoek zineman izan dituzten ondorioak aztertuko dituzte. Iraganeko zenbait filmetan Dorre Bikiak nola agertzen diren erakutsiko dute eta etorkizuneko lanetan dorreak ez egoteak dakarrenaz mintzatuko dira. Jarraian, *Dogma* filma emango dute.



TELESAILA ‘Hospital central’ T5 - 22:00

Amaia Lizarralde ‘Hospital central’ telesaileko laugarren denboraldian

Hainbat berrikuntzarekin itzuliko da, gaur, *Hospital central* telesaila. Larrialdietako trama gehiago egongo dira, erritmo bizikoak. Eta pertsonaia berriak azalduko dira: Fran Crespo medikua (Armando del Rio), Eva Mendez erizaina (Alicia Bogo) eta Manuel Aime Larrialdietako Zerbitzuko zuzendaria (Nacho Fresneda). Amaia Lizarralde euskal aktoreak telesailean jarraituko du.

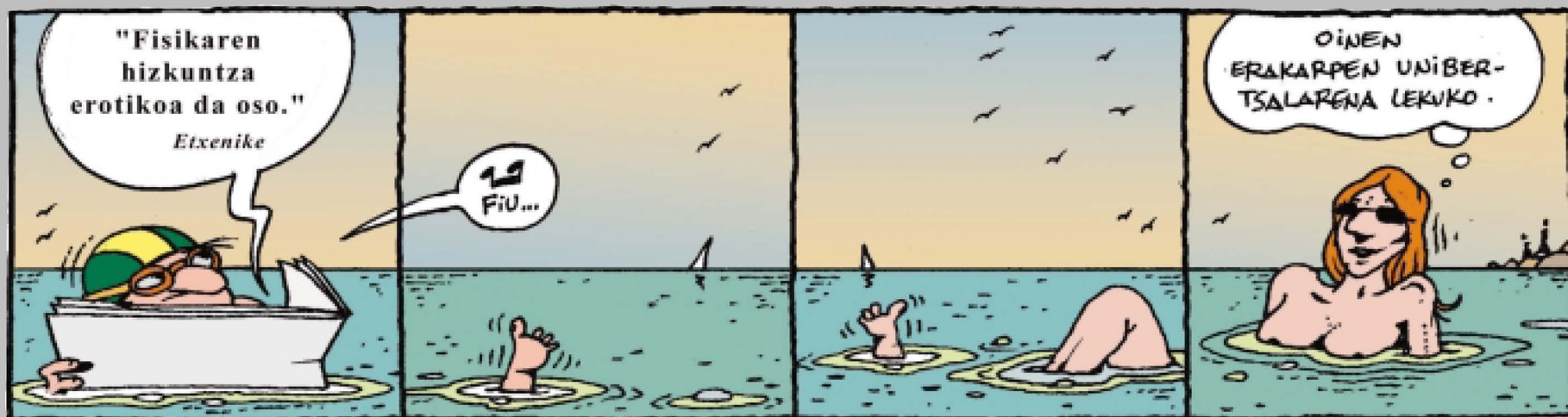
ELKARRIZKETAK		
Jorge Moragas (PP)	‘Los desayunos de TVE’	TVE1 - 09:30
Patxi Lopez (PSE-EE)	‘La mirada crítica’	T5 - 09:30
Emilio Gutierrez Caba	‘Forum’	ETB2 - 10:05

FRANCE 2	FRANCE 3
05:55: Les z’amours. 06:30: Télématin. Journaux. 08:30: Un livre. 08:35: Des jours et des vies. 09:00: Amour, gloire et beaute. 09:25: CD’aujourd’hui. 11:00: Flash info. 11:05: Motus. 11:40: Les z’amours. 12:20: Pyramide. 13:00: Albistegia. Eguraldia. 14:00: Inspecteur Derrick. 15:00: Un cas pour deux. 16:10: Rex. 17:00: Des chiffres et des letrrs. 17:35: Age sensible. 18:05: Brigade de mers. Telesaila. 18:55: On a tout essaye. 19:50: Un gars, une fille. 20:00: Albistegia. Eguraldia. 20:55: Zinema. Les puissants Zuz.: Peter Chelsom. Akt.: Kieran Culkin, Elden Hanson. 1998. 23:05: Comme au cinema hebdo. 23:05: Zinema. Le silencieux Zuz.: Claude Pinoteau. Akt.: Lino Ventura, Lea Massari. 1972. 01:05: Albistegia. 01:30: Histoires courtes. 01:55: Chanter la vie. 02:45: Par ou la sortie, s’il vous plait? 03:45: 24 heures d’info. 04:00: Pyramide. 04:35: Les violons du monde. 05:10: Azimuts. 04:25: 24 heures d’info.	06:00: Euronews. 07:00: TO3. Les Aventures du Marsupilami. Les Tiny Toons. Les Trois Petites Soeurs. Droles de petites bêtes. Bob le bricoleur. Les rois et les reines. 09:00: Cosby. 09:25: C’est mieux enesemble. 09:50: Les rivaux de Sherloc Holmes. 10:45: Droles de dames. 11:40: Bon appetit, bien sur. Magazina. 12:00: Le 12-14. Eguraldia. 13:50: Keno. 13:55: C’est mon choix. Magazina. 15:00: Telefilma. Le secret de Noah Dearborn Zuz.: Gregg Champion. Akt.: Sidney Pottier. 1999. 16:35: TO3. 17:30: Mon kanar. 17:45: C’est pas sorcier. 18:15: Un livre, un jour. 18:20: Questions pour un champion. 18:55: Le 19-20. Eguraldia. 20:15: Tout le sport. 20:25: Le fabuleux destin de... 20:55: Louis la brocante. Telesaila. 22:35: Eguraldia. 22:40: Soir 3. 23:10: New York, retour a la vie. 01:00: Ombre et lumiere. 01:25: Le fabuleux destin de... 01:50: Soir 3. 02:15: C’est mon choix. 03:45: Echappees sauvages.

CANAL + [e]
06:15: Especial Canal + festival iberamericano de publicidad. 07:34: Piezas. 07:50: CNN+. Noticias. 08:40: Lo + Plus. 09:30: Zinema: Corre, Lola, corre. 10:47: Zinema: Al sur del Pacifico. 13:00: + Te vale. 13:30: Los 40 principales. 14:00: Mas deporte. 14:55: CNN+. Noticias. 15:00: Friends. 15:30: Lo+Plus. 16:30: Zinema: La chica de al lado. 17:58: Zinema: Leon (El profesional). 20:00: + Te Vale. 20:30: Ill. certamen de monologos el club de la Comedia. 21:30: CNN+. Noticias. 21:52: Las noticias del guiñol. 22:00: Zinema: Ghost Dog: el camino samurai. 23:56: Zinema: Mi enemigo intimo. 01:32: Zinema: Con mucho estilo. 02:56: Zinema: Colegas. 04:39: Zinema: La ley de Herodes.
CANAL + [f]
05:15: Zinema: Mon beau-pere et moi. 07:00: Essaye encore. 09:00: Zinema: La malediction de la momie. 10:30: Surprises. 11:05: Zinema: Ceci est mon corps. 12:30: Le 12.30. 13:30: Du sexe et des animaux. 14:00: Zinema: Saving grace. 15:30: Le vrai journal. 16:35: Zinema: Danse ta vie. 18:30: H. 19:00: L’hyper show. 19:55: Les guignols de l’info. 20:05: Le journal des bonnes nouvelles. 20:30: Le journal du sport. 20:45: Futbola. 23:00: Zinema: Le fabuleux destin d’Amelie Poulin. 01:00: Rough dreams in Paris. 02:00: Football americain. 04:00: Zinema: Trouble every day.
FRANCE 5
05:45: Les amphis de France 5. 06:40: Anglais, methode Victor. 07:00: Mediterranee. 07:25: Terres de legendes. 07:55: Debout les zouzous. 08:45: Les maternelles. 10:20: Le journal de la sante. 10:40: Atlantis. 11:10: Les dromadaires rois du desert. 12:05: Midi les zouzous. 13:45: Le journal de la santé. 14:05: Couples legendaires du XXe siecle. 14:40: La Finlande. 15:40: La loi de Lynch. 16:40:L’ancetre de Lucy. 17:30: 100% question. 18:05: C’Dans l’air.
ARTE
19:00: Archimide. 19:45: Arte Info. 20:15: Afghanistan, le retour. 20:45: L’impensable catastrophe. Dokumentala. 21:35: Sans voix ni droit. 22:30: Zinema: Ma vie a ground zero. 23:00: Telefilma: La ville. 00:50: Why are you creative?. 00:55: Pepe Carvalho. 02:30: Aparte.

zakilixut

© Olariagak

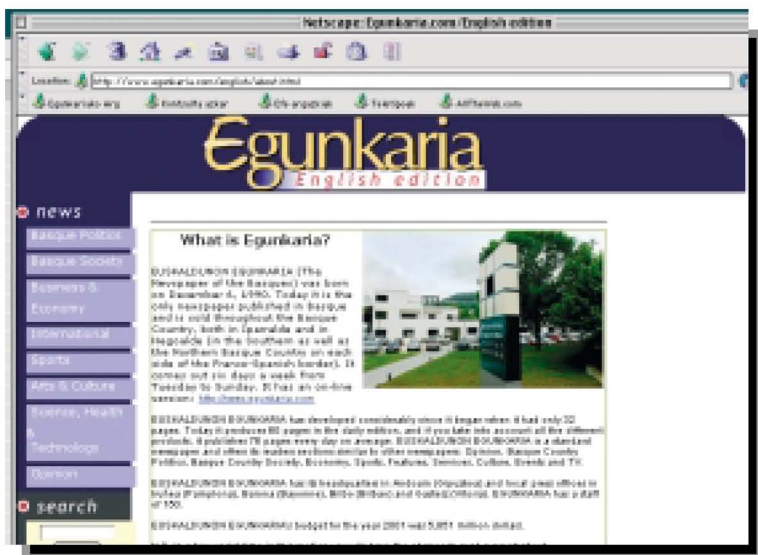


ATZEKOZ AUERRERA

I. Petzarroman | DONOSTIA

EGUNKARIA egunero ingelesez

EUSKALDUNON EGUNKARIAREN web orriak Euskal Herriko berririk garrantzitsuenak eskainiko ditu ingelesez gaurtik aurrera



Mundu osoko euskal diasporako partaideek, hedabideek eta unibertsitateek eskura dute Euskal Herriaren berri gertuagokoa gaurtik aurrera. Izan ere, ingelesezko edizio elektronikoa estreinatuko baitu EUSKALDUNON EGUNKARIA gaur. Euskal Herriko berriak ingelesez irakurri ahal izango dituzte mundu osoan. Hala, EUSKALDUNON EGUNKARIAK urrats historikoa egingo du gaur Euskal Herriko hedabideen alorrean, lehenengo izango baita egunero-egunero informazioa ingelesez eskainiko duena. Ingelesezko edizio elektronikora www.egunkaria.com/english eta www.basquejournal.info helbideen bidez sartu ahal izango da.

Egunero, ingelesezko hiruzpalau berri izango dituzte auke-

ran internautak, gehienetan Euskal Herriko berriak. Horrez gain, ingelesezko edizio berriak bere artxibo propioa ere izango du kontsultzeko. Halaber, EGUNKARIAREN sail guztietako azken berriak ere Interneten izango dira, ingelesez irakurri nahi duten internauten esku- eskura.

Horrela, gaurko edizio elektronikoa abuztuaren 17tik aurrerako berriak eskainiko dizkie irakurleei, egun horretan hasi baitzen biltzen EGUNKARIA bere edizio elektronikorako berriak.

Ingelesezko zerbitzu berriak bilatzaile bat ere izango du. Internautak nahi duen hitza jar dezake bilatzailean, eta horren inguruko informazio guztiak aurkitu. Horrela, Urkullu edota Urrutikoetxea hitzak jartzen badi- du, Iñigo Urkullu EAJko Biz-



Goian, www.egunkaria.com/english helbidera sartuta agertzen den orria. Haren azpian, bilatzailearen bidez aurkitutako Iñigo Urkullu EAJko kidearekin elkarriketa, eta sailtako informazioak.

kaiko Buru Batzarreko lehendakariarekin eta Josu Urrutikoetxea Batasuneko legebiltzarkidearekin egindako azken elkarriketak irakurri ahal izango dira ingelesez. Hala ere, ingelesezko bertsioaren ondoan, jatorrizko euskarazko ere eskura izango da beti, hala nahi duenarentzat.

Eduki informatiboez gain, ingelesezko web orriak hainbat informazio osagarri eta zenbait zerbitzu eskainiko dizkie erabiltzaileei. Horrela, zuzendariari eskutitzak idazteko atal bat izango du, eta baita EUSKALDUNON EGUNKARIAREKIN harremanetan jartzeko sarbide bat ere.

Halaber, euskarazko kazetari buruzko informazio orokorra eskainiko du, eta era guztietako agiriak. Euskarazko kazetaren eguneroko azala ere (euskarazko jatorrizkoa, jakina) ikusi ahal izango da.

Euskal diaspora, eta hedabide eta unibertsitarioentzat

Egunero, EGUNKARIAREN zenbait berri aukeratu ostean, itzultzaile talde bati igorriko zaizkie, eta, haiek, sistema automatiko baten bidez, sarera irauliko dute. Horrela, internautak, egunero lehen orduan, Euskal Herriaren gertatu denaren berri jakin dezake ingelesez.

Hain zuzen ere, EGUNKARIAK bi multzo handirengan pentsatuta prestatu du, bereziki, ingelesezko zerbitzu elektronikoko berria: Euskaraz eta gaztelaniaz ez dakien AEBetako euskal diaspora, eta unibertsitario zein hedabideak batetik; eta Europako Batasuneko unibertsitario eta hedabideak, bestetik.

GARRAIOA

Bizkaiko ume gehienak oinez joaten dira oraindino eskolara

Ume gehienak atzo ziran berrirori be eskolan. Ikastetxera oinez joaten dira Bizkaiko ume gehienak, nahiz eta gero eta gehiago diran autobusa hartzen dabena. Datuok Diputazioak egindako azterketa baten batu ditue, igaz 6 eta 16 urte bitarteko 1.03.895 gaztetxoek aldekatu egin ostean. Emaitzetan aldaera handiak nabarmendu ziran uriburuan eta inguruko herrietan batetik, eta lurraldeko gainerako udalerrietan, bestetik.

2

SOPELA

Junkerak joko dau astegoienean ospatuko daben Euskal Astea

Iraileko bigarren asteburuan Euskal Astea ospatzen dabe sopolaztarrek. Aurten be beste horrenbeste egingo dabe, zapatuan eta domekan. Ekitaldi ugari antolatu dabez, baina bat azpimarratzekotan, Kepa Junkerak eskainiko dauen kontzertua aiatatu behar da. Zapatu gauean izango da, Zipiriñe ikastetxean. Bestalde, aurten be Aratuztea Hegan lehiaketa bitxia egingo dabe. Parapentean eta moztarotuta joan beharko da bertara.

4

ELORRIO

Plazea eta Goieta kalea lotzen dituan bidea konpondu egingo dabe

Gernikako Arbola plazatik Goieta kaleraino egin beharreko urigintza lanak aurrera atarateko beste pauso bat emon dau Elorrioko Udalak. Izan be, plazea eta Goieta kalea lotzen dituan bidea konpontzeko egitasmo teknikoa eta baldintza pleguak onartu barri ditu. Besteak beste, Elizbururainiko malda barria egingo dabe.

7

GIZARTEA. Prostituzinoa

Prostituta izandako edadeko andrak Aldundiaren pisu baten hartuko ditue

Prostituta izandako edadeko emakumeak zainduko ditue Diputazioak eta Askabide alkatuek kudeatuko daben pisu baten. Horretarako, ituna sinatu eben, atzo, Diputazioak Gizarte Ekintza diputau Ricardo Ansotegik eta Askabide alkatuek ordezkarik Imanol Canalesek. Prostituta izandako sei emakume zainduko ditue edadeko andrak. Halandaze, prostituta izandako nagusiek zerbitzu bat eskaintzeaz gainera, gazte-

Itun bat sinatu dabe Diputazioak eta Askabidek

ek baldintza egokietan behar egiteko aukerea eukiko dabe. Askabideko ordezkariek, gainera, Bizkaian prostituzinoaren egoera zein dan azaldu eben. Eta instituzino batzuen sakabanaketa politikea dala eta, prostituzino pisuak eta industria guneetan kokatzen diran prostituzino etxe erraldoiak ugartu dirala esan eben. Halandaze, behar horretan dabilzan emakumeen %80 paperik gabeko etorkinak dirala jakin arazo eben.

3

ZARATAMO. Protestea



JON HERNANZ / ARGAZKI PRESS

Lardaskeriarik ez dabe gura

Zaratamon ikasturtea hasteagaz batera hasi dira eskolako gurasoen protestak. Izan be, sasoi bateko herri eskolea hondatuta egoala eta, ikastetxe barrira joateko emon eutsien arrazoi artean, umeen segurtasuna izan zan gurasoak aldatetea egitera bultzatu zituen. Besteak beste, 1.500 metro koadroko jolasakia

agindu eutsien. Eskola Batzordea eta Udaleko alderdi gehienak bat etorri ziran sarbidearen diseinuagaz, baina karuegia zalakotan, Juan Daniel Barandiaran alkateak Jaurlaritzagaz berbatu eban beste proiektu bat bere kontura. Gurasoen ustez, «iruzur» egin deusiek agintariek, «txapuzea» izan dalako egin dabena.

BARAKALDO

Amaitu ditue
Urban-Galindoko
lur kutsatuak
garbitzeko lanak

Erredakzioa

Cinsa Grupe EP enpresek amaitu ditu dagoeneko Barakaldoko Urban-Galindoko proiektuaren barruan egozan lur kutsatuak garbitzeko beharrak. Egitasmo horren bidez garbitu ditue garai bateko Bizkaiko Labe Garaiek hartzen zituen eremuak.

Enpresek berak azaldu dauenez, beharrean hasi ziranean, 20 bat hektarea lur aztertu zituen, eta legeak onartzen dituen kutsadura mailak larriki gainditzeko zira ikusi eben. Danetara 58.000 metro kubo tratau ditue: 38.000 metro kubo berreskuratu egin ditue, eta gainontzekoak erre.

BILBO

PP: «Kanpaineak
agerian itxi dau
TAOren inguruko
lardaskeria»

Erredakzioa

Antonio Basagoiti Alderdi Popularrak Bilboko Udalak daukan bozeroleak txarretsi egin dau TAO barriaren inguruan udal agintariak iragarri dabenean kanpaina, bere ustez horrek «argi izten dauelako txapuzea izan zala TAO barria apirilaren 15ean martxan ipintea».

Atzo bertan kaleratu eben agiri baten bidez, zinegotzi popularrek «txalotu eta babestu» egin eben Udalak TAOren inguruan hartu barri dituen erabagiak, baina argi itxi dabe hori guztiori, euren ustez, lehenago egin behar zana, eta ez orain.

ESTETIKA
ETA ILEAPINTZEA

CEM

- Ordutegi eta txanda malguak
- Ikasi lehen egunetik praktikatu

94 423 66 38

Berastegi, 5 - 4. - 48001 BILBO
Abando Metroaren ondoan

GARRAIOA. Azken urteetan ikastetxerako bidaiak asko aldatu dirala dino azterketa batek



MARISOL RAMÍREZ / ARGAZKI PRESS

Gero eta guraso gehiagok aukeratzen dabe autobusa umeak eskolara bidaltzeko.

Gero eta gehiagok autobusa

Bizkaian oraindino gazte gehienak oinez joaten dira eskolara, baina joerak aldatzen dagoz

Iñigo Bilbao

ALDAERA

Bilbo eta uri handietan gehienek
euren udalerrian ikasten dabe

Igazko zemendian egindako azterketan jasotako emaitzetan, aldaera handiak nabarmendu ziran Bilbon eta Ezkerraldean batetik, eta lurraldeko ganerako udalerrietan, bestetik. Lehenengo eta bigarren hezkuntza mailako gaztetxoaren artean egindako itaunketeak agerian itxi zituan aitatutako aldaerak.

ADINAREN ARABERA. Azterketeak argi itzi eban bigarren mailako ikasleak dirala batez be etxetik eskolara oinez joaten diranak. Bilbo eta Ezkerraldean 12 eta 16 urte arteko gazte gehienak oinez joaten dira. Gazteagoek hartzen dabe autobusa, batez be herri txikietan. Herrietako umetxo gehienak, 12 urte artekoak, gurasoek eroaten ditue eskolara autoz.

UDALERRITIK KANPO. Bilbo eta Ezkerraldeko ume gehienek, hamarretik zortzik, udalerrian bertan dagoen eskola baten ikasten dabe, eta %17k bakarrik aldatu behar izaten dau udalerri ikastera joateko. Hori bai, udalerri batetik bestera joaten dira euren gurasoek horrela erabagi dabelako. Herrietan, barriz, batzuk (%2) gura zein ez mogidu behar izaten dabe. Bigarren mailako hezkuntzan dagozanen artean, asko aldatzen dira kopuruok: uriburuan, %1 dago alde egitera behartuta, eta herrietan, %25 dira egoera horretan dagozanak.

batetik, eta lurraldeko ganerako udalerrietan, bestetik. Dana dala, galdeketea egin ebenen esanetan, udalerri bakotxaren antolaketearen arabera izan zan jasotako emaitza.

Izan be, ikastetxeak urigunetaren barruan dagozan herrie-

tan, Ezkerraldekoetan esate baterako, ume gehienak oinez joaten dira eskolara. Karrantza eta beste hainbat udalerrian, barriz, ume gehienek autobusa hartzen dabe goizero-goizero, eskolea urrin dagoelako.

Oso gitxik erabiltzen dabe bi-

zikletea. Horrexegaitik, Mungiako Udalak kanpaina gertatu dau gaztetxoaren artean txirriringearen erabilera bultzatzeko. Erabiltzen dabenen artean, gehienak lekeitarrak eta santurtziarrak dira, nahiz eta oraindino oso gitxi diran eskola edo ikastolara bizikleta hartuta joaten diranak.

Datuak datu, herrialdeko umeetatik ia erdiak (%49,4) oinez egiten dabe eskolako bidea; hamarretik lauk (%36,7) autobusa, trena edo metroa erabiltzen dabe; oraindino gitxi dira (%13,7) gurasoen autoan joaten diranak, eta askoz be gitxiago, %0,2 baino ez, bizikletea erabiltzen dabenean.

Eskolarik eskola egindako azterketeak, dana dala, nabarmen itxi dau joerak aldatzen doazela, eta ondorioz, gero eta gitxiago dirala ikastetxera oinez edo bizikletaz joaten diran umeak. Gurasoek gurago izaten dabe, gero eta gehiago, euren seme-alabak autobusez edo trenaz bidaltzea eskolara, edota eurek eroatea autoz.

Azkenengo datu hori arduratzeko modukoa dala pentsetan dabe azterketea egiteko agindu eben foru agintariak. Guraso batzuk esaten dabe eskolea urrinegi dagoela, beste batzuk erosoagoa dala autoz joatea, eta gitxienean aitortzen dabe segurtasunagaitik egiten dabela.

GIZARTEA. Prostitutei laguntzeko asmoagaz, hitzarmena sinatu dabe Gizarte Ekintza Sailak eta Askabidek

Prostituzinoan ibilitako edadeko andrak Aldundiaren etxe baten zainduko ditue

Prostituten pisuak eta industria guneetan kokatzen diran prostituzino etxe erraldoiak ugaritu dira azkenaldian



EGUNKARIA

Askabideren eritziz, prostitutek erabagi behar dabe prostituzinoa arautu behar dan edo ez, eta egitekotan, zelan egin behar dan.

PROSTITUTEN EGOEREA

Galtzetik urrin, egoerea aldatu egin da

Bizkaiko prostituten inguruan egin eban berba Marian Ariasek, Askabide alkarteko ordezkariak. Eta prostituzinoaren mundua gitxinaka aldatuz doala agertu eban, baina ez galtzeko bidean.

Halandaze, Emakundek egindako ikerketaren emaitzen barri emon eban Ariasek: 1.780 emakume dabilz prostituzinoan EAEn, eta horreetako 898, Bizkaian.

Ganera, mundu horretan Bizkaian gertatzen dabilzan aldaketek oinarri nabarmen bi ditue: kanpotik etorritako emakumeen kopurua handia eta instituzino batzuen sakanaketa politikea. Halan, Bilboko Udaleko Urigintza Sailak prostituzino etxeen distantzia arautzeko, onartu eban neurriak ez dauela prostituzinoa gitxitu adierazoz eban. Eta prostituzino pisuak eta uri kanpoko industria guneetan kokatzen diran prostituzino etxe handiak ugaritu dirala jakin eragin eban. Prostituzinoan dabilzan emakumeen %80 etorkinak dira. Ondorioz, emakume honeen egoerea larriagotu egiten da.

Beste alde batetik, prostituzinoa arautu edo ez, prostitutek eurek erabagi behar dabela uste dabe Askabidekoek. Eta arautzekotan, nola egin.

Irene Berro

Prostituta izanandako emakumeei laguntzea emoteko hitzarmena sinatu dabe Diputazinoko Gizarte Ekintza Sailak eta Askabide alkarreak. Itun barri horren bidez, prostituzinoan ibilitako edadeko emakumeak biziteko etxea ipiniko dau martxan Askabidek. Bertan, edadeko sei emakume biziko dira, eta prostituta izandako beste sei zainduko ditue. Etxeko egiteko danak beteko dituen beharginak izango dira, hain zuzen.

Halandaze, Diputazinoko Gizarte Ekintza Sailak 184.600 euro inbertiduko ditu etxe horretan, eta Askabide alkarreak kudeatuko dau. Etxe hori Cortes kalean dago, baina lekuz aldatuko dabe laster. Beste auzo batean pisua erosiko dabe, baina oraindino, ez dakie non.

Askabideko ordezkari Imanol Canalesek, bestalde, etxe horren garrantzia nabarmendu eban. «Bizimodu gatxa euki daben emakumeak dira edadekoak, eta zaintzea behar dabenak; gizartean baztertuak geratzeko aukera asko dituenak, hain zuzen. Gazteei jagokenez, behin prostituzinoa itzita, lan mundu-

rako sarbidea errazten deutse pisuak. Baldintza egokietan behar egiteko aukerea emoten deutse».

Horrezaz ganera, hiru itun sinatu ditue, aurtun, Diputazinoko Gizarte Ekintza Sailak eta Askabide alkarreak, beste hiru proiektu aurrera eroateko: informatikearen ganeko tailerra, menpekotasunak izan dituenendako erreabilitazino pisua eta informazinoa emoteko harrera zentroa.

Canalesek azaldu ebanez, informatika taileerrak arrakasta handia euki dau. Hamar pertsona ibili dira informatikearen inguruko ezagutzak zabaltzen. «Prostituzinotik urten eta lan munduan sartu ahal izateko oinarritzko tresnea da».

Edozelango sustantziaren menpekotasuna euki dabenendako pisuak hamar pertsonendako lekua dauka. Menpekotasunen ondorioz, gizartean arazoak ditueni zuzendua dago, eta hantxe dagozanek behar dituen tratamenduak jasoten ditue, homologatutako kanpoko zentro baten eskutik. Harrera zentroan euren eskubideen ganeko informazinoa emoten jake, eta eskura dituen baliabi-

IMANOL CANALES

Askabide alkarteko kidea

«Beharrean ibiliko diran gazteei jagokenez, behin prostituzinoa itzita, lan munduko sarbidea errazten deutse pisuak»

«Kaleko lana egiten dogu asko, prostitutekin behar egiteko eurekin hartu-emonetan ipintea dalako gatxena»

deak zeintzuk diran jakin eragiten jakez. 2001ean zehar, 257 pertsona batu ziran harrera zentrora. Eta 2002ko lehendabiziko sei hilabeteotan, oster, 175 lagun.

Urte ugari daroaz Askabidek prostituten alde behar egiten

1985ean hasi zan Askabide alkarrea prostituzinotik datozen emakumeekin beharrean. Prostituzinoa itxi daben emakumeekin eta, gurata edo gura barik, mundu horretan dabilzanekin.

Halan, joan dan urtean, hainbat proiektu ipini zituan abian, prostituzinoaren munduak eragiten dituan kontuei zuzendutakoak danak. Harrera zentro bat daukie Cortes kalean, esaterako. Zentro horretako beharginek kalean egiten dabe euren beharraren zati handi bat. «Prostitutekin behar egiterako orduan, eurekin hartu emonetan ipintea izaten da gatxena. Horretarako, kaleko lana egiten dogu asko, eta preserbatiboak banantzen doguz, esaterako, eurengana hurbiltzeko».

Prostituta izandako bost lagunen laguntzeagaz, Bizkaiko 56 prostituzino etxeetara ailegau dira, bertako emakumei euren egoerea eta eskubideen ganeko informazinoa emoteko. Izan be, hori da alkarreak daukan zerbitzuetako bat. «Alfabetatzea be garrantzitsua begitانتzen jaku, eta prostitutei zuzendutako eskolea daukagu», azaldu eban Canalesek, beste zerbitzu bati buruz.

Proiektu horreek garatzeko, Diputazinok aurrekontuaren %73,25 emoten deutse; Bilboko Udalak, %5,93; Eusko Jaurlaritzak, %7,9 eta hainbat alkarre pribatuk, %12,84.

GERENTEA - TOKI GARAPENERAKO

Betekizunak:

- Goi Mailako Tituluduna.
- Toki Administrazioarekin eskarmentua izatea.
- Euskara (3. eskakizuna edo EGA)

Interesdunek bidali curriculuma duela gutxiako argazkiarekin
irailaren 16a baino lehen helbide honetara:
28 Posta Kutxa - 48700 ONDARROA

SOPELA. Irailaren bigarren asteburuan izaten da, urtero



VERONICA MUNOZ

Aratuztea Hegan lehiaketan parapentean ibiliko dira, mozorrotuta.

Zapatuan eta domekan ospatuko dabe Euskal Astea

Kepa Junkerak joko dau zapatuan, beste ekitaldi askoren artean

Veronica Muñoz |

Euskal Jaia ospatuko dabe so-peloztarrek datorren astegoie-nean, zapatuan eta domekan, beti lez Udalaren Kultura Sailak gure hizkuntzearen erabileraa sustatu guran antolatuta. Edade eta gurari guztietarako ekitaldiak egongo dira; nekazaritza azokea, dantzen erakustaldia, musika ikuskizunak eta antzerkia, beste gauza askoren artean.

Ekitaldi guztien artean, nabarmenezkoa da Kepa Junkera musikariak zapatu iluntzean doan Ziripiñe ikastetxean emongo dauen kontzertua.

Bertoko produktuak

Egitaraua zabaltzeko, nekazaritza azokea gertau dabe. Euskal Herriko baserriko produktuak erosteko erea eukiko dogu Sopelako udaletxe aurreko plazan zapatu goizean, eta ortuari, lora, fruta eta gazta onenentzat sariak egongo dira. Azokara joaten diran guztiek Uribe Bastera Musika Bandearen musike-agaz gozetako erea be eukiko dabe, 13:00etan.

Horrezaz ganera, egun osoan pintura lehiaketea egingo dabe. Ekitaldi horren ganeko informazio gehiago gura dabenek Kultur Etxera jo leikie, 946761743 zenbakira deituta.

EKITALDIK

Pelota partiduak, antzerkia, zinemea, herri kirolak, dantzen erakustaldia eta beste gertau dabez euskerearen alde

Bien bitartean, eta bigarren urtez, lehiaketa bitxia gertau dabe Airetik Club alkarteko lagunak, Aratuztea Hegan izenburukoa. Barinatxe hondartzan egingo dabe, eta lehiaketearen bidez, hain zuzen be, parapentean mozorrorik onenak sarituko dabez.

Argazki lehiaketea be egingo dabe, eta parapentean ibilteko aukera ederra eukiko dabe gura daben guztiek, Airetik Club alkarteko kideen laguntzeagaz. Eguraldi ona preminazkoa da hori egiteko; beraz, zapatuan eguraldi txarra egon ezker, domekarako lagako dabe lehiaketea.

Zapatu arrastian, bestalde, batetik umeentzako parkea zabalduko dabe, eta bestetik, 18:00etatik 20:00etara, herri kirolen ganeko tailerra zabalduko dabe udaletxeko plazan, ume eta gaztetxoentzat.

Asteburuko ekitaldi nagusia, musika zaleentzat behintzat, Kepa Junkerak emongo dauen kontzertua izango da. Zipiriñe ikastetxean izango da, gaueko 21:00etan hasita, eta sarrerea doan izango da. Eta musikearen ganetik zinemea gurago dabenentzat, udaletxe aurreko plazan pelikula bat emongo dabe, hori be euskeraz.

Pelota partiduak, domekan

Domekarako be euskerearen aldeko ekitaldiak gertau dabez. Goizean buruhandien eta erraldioen kalejireak alaituko dauz kaleak. Baina, duda barik, domekako goizak pelotazaleen interesa erakarriko dau. Izan be, Esku Pelota Opena gertau dabe zaletuentzat. Soler eta Iza Cerezo eta Uriarteren kontra jokatu dabe pelotalekuan, eta partidu horren ostean Erauskin II.a eta Muñozek Albizu II.a eta Muniozgururen bikotearen aurka jokatu dabe. Dantzen alardea be egongo da, bazkaltzera joan baino lehanago.

Domeka arrastirako umeentzako ekitaldiak eratu dabez. Izan be, olgetako parkea ipiniko dabe eurentzat udaletxe aurreko plazan, eta arrastian *Amalura bihotzean* izeneko ikuskizuna eskainiko deutse Azkona taldeak herriko txikienei.

GETXO. Maila ederrari eutsi gura deusie

48.000 pertsonak hartu dabe parte folk jaialdiko kontzertu eta ekitaldietan

V.M. |

Getxoko Nazinoarteko Folk Jaialdia amaitu barri da, eta Kultur Etxeak eginiko balantzearen arabera, arrakastatsua izan da barriro. Danetara, 48.000 pertsonak hartu dabe parte folk jaialdiaren bost egunetan antolaturiko kontzertuetan eta beste ekitaldi guztietan.

Areetako Metro Geltokiko Plazan eskainitako kontzertuak arrakastatsuenak izan dira, urtero lez, eta karpa handia bete-beteta egon da egunero. Horrezaz ganera, euria ez da trabarik izan. Eleftheria Arvanitakik kontzertua emon eban egunean, esaterako, karpea beteta egon zan, eta hainbat eta hainbat lagun plazan batu ziran, euripean, greziarraren kontzertua entzuteko.

Arrastietan emondako kontzertuetan be Santa Eugenia plazea bete-beteta egon da egunero. Beste alde batetik, txikienei begira mu-

sika eraturiko ikuskizunak be ez dira atzean geratu, eta asko izan dira folk musikearen munduan lehenengo pausoak emon dabezanak. Bestalde, banda gazteei zuzendutako Munduko Terraza atalean be jentearen erantzuna ederra izan da.

Ekitaldi guztietan, jente asko

Kontzertuen inguruan egin dabezan ekitaldietan be jente asko egon da. Alkartasuna sustatzeko, batetik, gobernu kanpoko erakundeek antolaturiko Bidezko Merkatura egon da eta, bestetik, Munduko Merkatura.

Datorren urtean Santa Eugenia plazea atontzeko beharrik egingo dira; beraz, beste agertoki bat bilatu behar dabe gune horretan emoten dabezan kontzertuak egiteko. Beste alde batetik, folk jaialdiaren ardura dunek azaldu dabenez, datorren urteari begira orain arteko maila onari eusteko ahalegina egingo dabe.

AGENDA

GETXO

Garagardo Azokea: Algortako Portu Zaharrean egongo da zabalik, arrastietan eta irailaren 15a arte. Gaurko ganera herri afaria gertau dabe Getxo Rugby taldeak igaro diran lagun guztiontzat.

LEIOA

Ikastaroak: Andra Leioako Emakumeen Alkartek ikasturte honetarako prestatu dauzan tailer eta ikastaroetan parte hartzeko epea zabaldau asteen, eta epea irailaren 30era bitartean egongo da zabalik, ekitaldiak urrian hasiko diralako. Egitarauaren barruan danetarik dago, lanbide hastapenerako ikastaroak, informatiketa, administrazioa, diseinu grafikoa eta haurtzaindegietan behar egiteko heziketa besteak beste. Horrezaz ganera, tailerrak eta beste hainbat ekitaldi be eratu dabez: historia, literatura eta geografia, literatura, psikologia, eskubeharrik, papera birziklatzeko eta lantzeko tailerra, keramika, aretoko dantzak... Inskripzioa astegunetan egin leiteke, goizeko 10:00etatik 12:00etara, alkarteko egoitzan, Leioako Monte Ikea kaleko 12an. Argibide gehiagorako telefonoa hau da: 94 464 71 71.

Jaiak: Ondizko Andra Mariko jaiak atzo amaitu ziran, eta gaur arrastian, barrik, Tolentino Nikolas Deunaren jaietako txupina botako dabe Udondo auzoan. Goizeko 10:00etan izango da txupina, eta segidan kalejire egingo dabe txistulariak, eta mezea eta

nagusientzako hamaiketako, eguerdian. Iluntzeko 20:00etan, barrik, Los Cinco Bilbainos taldeak emongo dau kontzertua Udondon. Asteazkenean atsedena hartu eta gero, ekitaldiak barikuan hasiko dira barriro, eta bai barikuan bai zapatuan ederto igaroteko aukera eukiko dabe Leioako auzokoek. Beste ekitaldi askoren artean, barikuan musika banden kontzertua, kaleko banden ikuskizuna eta berbenaldia egongo dira, azken hori Joselu Anaien eskutik. Eta zapatutarako, barrik, nekazaritza azokea, herri kirolak, bertso saioa Algortako Bertsolaritza Eskoleagaz eta umeentzako jolasak eratu dabez besteak beste. Jaiak zapatuan amaituko dira, Luhartz taldeak girotuko dauen berbenaldiagaz.

SOPELA

Tailerrak: Irailaren 13an, datorren barikuan amaituko da epea Kultur Etxeak datorren ikasturterako antolatu dauzan tailerretan parte hartzeko. Aurton egongo dira antzerkia, musika, zura lantzeko tailerrak eta beste hainbat ekitaldi eta tailer. Informazioa Sopelako Kultur Etxean, 18:00etatik 20:30era.

PLENTZIA

Erakusketa: Fossil eta mineralen ganeko erakusketa, Gaia Kultur Alkartek antolatuta. Lurraren paleontologia eta geologiaren historia azaltzeko hainbat fossil eta mineral erakutsiko dabe, eta informazio panelak be ipini dabez. Irailaren 15era arte egongo da zabalik erakusketa, Plentziako hondartzan Foru Aldundiak zabaldutako Hontza Gelan.

BERMEO. Bermeotarrek Arrantzale Eguna ospatu eben atzo, gizon eta emakumezkoen koadriletan banatuta

Ajeari eutsi beharrean

Golden Apple Quartet taldeak emongo dau gaur gaueko kontzertua, 21:30ean, Lameran



EGUNKARIA

Golden Apple Quartet laukoteak kantatuko dau gaur gauean Bermeoko Lameran.

Iratxe Astuy

Andra Mari jaiak aurrera doaz giro onean. Bermeotarrek jaie-tako egunik handiena ospatu eben atzo, Arrantzale Eguna zala-eta. Atzoko ostea kentzeko eta gorputza indarbarritzeko tartea izateko edo, gaurko eguna aurrekoak baino lasaiagoa izango da.

Eguerdiako 13:30ean, euskal dantzen ikuskizuna egingo dabe, Lamerako agertokian. Horretarako Durangoko Kriski-

tin dantza taldea etorriko da Bermeora. Kirolaren atalaren barruan, pelota partiduak izango dira Artza Udal frontoian. Aurten, Bermeoko Uria XXII. txapelketea jokatu da. Aurrez aurre, Etxebarria-Gereño eta Castillo-Urresti izango dira lehenengoko partiduan, eta Lopez Aldai-Bengoetxea eta Ogara-Solozabal bikoteak bigarren.

Gero eta arrakasta gehiago daukan asto lasterketea, 19:30ean hasiko da. Repsol

YPF IV. Saria, Lameran egingo dabe, Bermeoko Herri kirolza-leen Taldeak antolatuta. Ordu berean, kale antzerkia ikusteko aukerea be egongo da, Arana Goiri Sabinen enparantzan (Goiko plazan). Trapu zaharra Antzerki Taldeak, *Laugarren tenorea* tituludun beharra antzez-tuko dau.

Estropadearen aurkezpena 20:00etarako gertau dabe, Bermeoko Arraun Alkarteko lagunak. Bermeoko Uria XX. Ikurri-naren aurkezpen ekitaldia uda-

GAURKO EGITARAUA

13:30: Euskal Dantzen ikuskizuna, Durangoko Kriskitin taldearen eskutik, Lameran.

18:00: XXII. Bermeoko Uria Esku Pelota Txapelketea, Artza frontoian, Artza Pelota Taldeak antolatuta. Lehenengo partidua, Etxebarria-Gereño eta Castillo-Urresti. Bigarren partidua, Lopez Aldai-Bengoetxea eta Ogara-Solozabal.

19:30: Asto lasterketea, Repsol YPF IV. Saria, Lameran, Bermeoko Herri kirolza-leen Taldeak antolatuta.

19:30: *Laugarren tenorea*, kale antzerkia, Arana Goiri Sabin enparantzan, Trapu Zaharra Antzerki Taldearen eskutik.

20:00: Bermeoko Uriko XX. Ikurri-na estropadaren aurkezpena, udaletxeko areto nagusian, Bermeoko Arraun Alkarteko antolatuta.

21:00: Golden Apple Quartet taldearen kantaldia, Lameran.

23:00: Su artifizialak, Caballer pirotekniaren eskutik, Farol Berdea kaian.

00:00: Suzko zezena.

letxearen areto nagusian izango da. Andramarietako hirugarrenen gaueko kontzertua Golden Apple Quartet taldearen eskutik etorriko da. Lau abeslarien kantaldia, 21:30ean hasiko da, Lameran.

Beste alde batetik, gaur, su artifizialen beste saio bat izango da, hau be Caballer pirotekniak gertautu. «Aurtengo aurrekontutik diru gehiago emon dogu su hobeagoak izateko», dino Jai Batzordeak. Suzko zezena, ostean agertuko da.

Txo Hiesa taldeak hiesaren ganeko prebentzino kanpaina egiten dabil jaietan

I.A.

Andramari jaiak dirala eta, Bermeoko Txo Hiesa taldea hiesaren ganeko prebentzino kanpaina egiten hasi da. Kanpaina horren barruan, informazinodun triptikoak zabaldu dabez herriko tabernetan eta ohikoak diran beste leku batzuetan.

«Taldearen helburua betidanik izan da, GIB/Hiesdun pertsonak zaintzea eta babestea. Helburu hori lortzekotan, hainbat zerbitzu, prebentzino kanpaina eta antzeko ekintzat egiten doguz urtero», azaldu dabe Bermeoko Txo Hiesa taldeko lagunek.

Informazinodun esku orrietan, zerbitzu guzti horreen barri emoten dabe Txo Hiesa taldeko kideek. Izan be, sexuaren bitartez hartu daitezkezan gaixotasunen ganeko informazino guztia emoten dabe, eta sexu harremanetan preserbatiboa erabiltea gomendatzen dabe.

Txo Hiesa taldekoek, *Txo Press* izeneko euren aldizkariaren beste zenbaki bat be argitaratu dabe, jaietarako bereziki, hain zuzen be. Bertan, hainbat artikulua interesgarri irakurri daitezke.

GIZARTEA. Garagarril eta abuztuko datua da

Gurutze Gorriak 47 aldiz urten behar izan dau anbulantziagaz

I.A.

Bermeoko Gurutze Gorriko arduradunek, uda honetan harre-rea emon behar izan deutsoen kasuen barri emon dabe. Guztira, garagarril eta abuztuko hilak kontuan izanda, 47 aldiz atara behar izan dabe anbulantzia egoitza, larrialdi deiei kasu egiteko.

Garagarrilaren 11tik 18arteko epean bakarrik, 18 urteera egin behar izan ebezan. Horretatik lau, erorketek eragindako zauriak jagoteko izan ziran, beste bat trafiko istripuagaitik, eta bihotzeko gaixotasunei ha-

rrera egiteko beste lau kasu be izan ziran. Epilepsia kasua, bizitza kentzeko saiakerea eta pertsona bat itoteko arriskuan egoteagaitik anbulantziaren zerbitzua emon beharrean ikusi ziran, garagarrilean, Bermeoko Gurutze Gorrikoak.

Abuztuan, baina, 29 urteera bete behar izan ebezan, hilaren 9tik 22ra doan egun tartea kontuan izanda. Epe horretan, istripu eta jauskerak jagon behar izan ebezan, batez be, Bermeon eta inguruetan. Beste kasu batzuei be aurre egin behar eutsien: itoteko eta toxikatze-ko arriskuak, adibidez.

GERNIKA-LUMO. Salneurriek berean diraute

Piper berdeak polito saltzen dabilz baserritarrek

I.A.

Zapatuan, udako azken merkatu berezia egin eben Gernikan, eta hainbat lagun bertaratu ziran bueltatxo bat emoten. Baina, erosketak egiteko orduan, astelehena izaten da merkatu-plazako egun nagusia. Izan be, atzo, jendea polito ibili zan salmenta postuz postu

Asteon be, piper berdeak saldu ebezan, gehienbat, eskualdeko baserritarrek. «Sasoiko produktua da eta», azaldu eban merkaturako saltzaile batetik. Gernikako piper dozenea, 60 zentimoan emoten ibili zi-

ran saltzaile gehienek. Piperrakaz batera, tomatea be polito saltzen ibili ziran atzoko plazan. Produktu horren salneurria be, berean jarraitzen dau; 3 euroan kiloa, hain zuzen be. Prezio merkeagoan be emoten ebiltzan, baina tomate hori ez zan tamainu hain politaduna.

Beste alde batetik, lekak erosten be ikusi zan jendea. Lekak kiloa 3 euroan egoan. Indabea, bestalde, aurreko asteetan baino zeozker gehiago saldu zala esan eben. Zuriaren kiloa, 4, 20an mantentzen da, baltza 6 euroan eta indaba gorriaren kioa 7 euroan ipini eben.

LABURRAN

GERNIKA-LUMO

Eduardo Chillida eskultoreari omenaldia egingo deutsoe

Orain aste batzuk hildako Eduardo Chillida eskultoreari omenaldi bat eskainiko deusie Gernika-Lumon. Ekitaldia, gaur bertan izango da, 12:30ean. Ordu horretan, Europako Herrien parkean dagoen *Gure aitaren etxea* Chillidaren monumentuan loren eskaintzea egingo dabe.

Horrez ganera, *In Memoriam*, tituludun Eduardo Chillida eskultorearen obreak erakusketara zabalduko dabe, 12:45ean, Gernika-Lumoko Euskal Herria Museon.

ONDARROA. «Antzar jokoa txarto egin baino, antolatzaileek nahiago izan eben ez egin», dino



NEKANE AKARREGI

Andra Mari jaietako hasierako egunetan jente gitxi ibili zan Ondarroako kaleetan, baina Arrantzale Egunean jentea barra-barra egon zan.

Andramarietan jente gitxi ibili arren, «jai onak» izan dirala esan dau Udalak

Zaldiko-maldikoek sortutako zeresana izan da aurtengo jaietan nabarmenena

Nekane Akarregi |

Ondarroako Andra Mari jaien ganeko balantzea egin dau Udalak. «Danentzako jaiak antolatu ditugun arren, eritxi ugari jaso ditugu. Zaldiko-maldikoek eragindako eztabaideagaz hasi genduzan jaiak, eta antzarrak ez egoteagaz amaitu. Beti be ez dabe gauzek norberak nahi modura urteten», dino Ion Iñaki Artetxe Kultura batzordeko lehendakariak.

Azkenengo urteetako joerea errepikatu egin dala esan dau. «Lehenengo egunetan jente gitxi ibili zan, eta Arrantzale Eguna, oster, ganezka egon zan». Dana dala, «jai onak» izan dirala nabarmendu dau.

Azterketearen preminea

Jaiak azterketea behar dabe, bere ustez. «Denporak aldatzen doaz, herriarrak gitxitzen, oporak abuztuan... Oraintxe da sasoi jaiak aztertu, eta geldikageldika, aldatzen joateko».

Tiobibo bi baino ez dira egon. Portuko beharrak zirala eta, ez

deutsie betiko lekuan ipinten laga. Horregaitik, Itsas Aurreko aparkamentuan kokatuko zirala jakin eragin eutsien tiobiboen jabeei, baina leku txikia danez, aukeratu egin behar ebela.

«Orduan feriantek plantea egin eta ez zirala etorriko adierazo euskuen. Herriko umeak

enteratu ziranean, 100 sinadura inguru batu eta Udalean azaldu ziran, alkateari tiobiboak ekarteko eskatzen. Holantxe etorri ziran jaietan egon ziran biak», azaldu dau Ion Iñaki Artetxe. Hurrengo urteetako arazoak konpontzen ahaleginduko ei dira, «ze tiobibo barik jaiak herren geratzen dira».

Antzarrik ez zan egon jaietan. «Antolatzaileek txarto egiteko tan nahiago izan eben ez egin», dino Artetxe.

Zorionak

«Antolatzaileei esker, Koadrila Eguna be aurrera egin dau. Lehenengo indarra berreskuratzen hasi da, eta antolatzaileek egindako beharra be nabarmentzekoa da», adierazo dau Artetxe.

Eskerrak emoneran, beste batzuen artean Udal Bridagearen eta udaltzainen beharra nabarmendu nahi izan dau, «ze gaur egun talde bi honeek derrigorak dira jaietan, nahiz eta egitarauan ez agertu». Beste alde batetik, kritikau dauenez, batzuek ez dabe herriko taldeek egiten dabena baloretan. «Nire aldetik eskerrak emotea baino ez jat geratzen herrian eta jaietan batez be gauzak egiten ditueni, ze programa erdia eurek jantzen dabe», adierazo dau.

Musika ekitaldien artean, Koadrilen Eguneako Afrikar Gaua ekarri dau gogora. «Interesantea izan zan. Hurrengo urteetako jarraitu egin behar da ateak zabaltzen kulturen arteko komunikaziorako balio daben ekitaldiei», esan dau.

«Gaur egun, lehen ez modura, Udalak hartu behar izaten ditu kaleko giroa animeteko balio daben txistulari, albokari eta trikitilariak. Horri eutsi egin behar jako, baina jenteak ez dau ahaztu behar bere parte-hartzea derrigorrezkoa dala», nabarmendu dau Kulturako Batzordekoak. Ganera, orain arte letxerik, jaiak herri guztira zabaltzen ahaleginduko dirala aurreratu dau.

LABURAEAN

MARKINA-XEMEIN

Iturbeltzek mendi urteerea antolatu dau

Markina-Xemeingo Iturbeltz taldeak mendi urteerea antolatu dau, domekarako, Aralarra. Lau ibilbide proposatu ditu: Amezketeta-Irumugarrieta-Iturbeltz-Guardaetxea, lehenengoa; Albi-Beloki-Iturbeltz-Guardaetxea, bigarrena; Guardaetxea-San Migel-Guardaetxea, hirugarrena eta perretxikoak batzera, laugarrena. Bazkaria be egongo da, 15:00etan, eta baita trikitilariak be, girotzen. Izena Rosi bodegoian emon behar da.

ONDARROA

Helduen Hezkuntza Iraunkorrean izena emoteko epea zabaldu dabe

Ondarroan hilaren 30a arte egongo da zabalik Helduen Hezkuntza Iraunkorrerako izena emoteko epea. Udaltxe zaharreko bigarren solairuan egongo dira izenak hartzen, 16:00etatik 20:00etara. Nahiago bada, 94 683 27 55 telefonora deitu leiteke. Eskola honeek emongo ditue: alfabetizazioa, bigarren hezkuntza graduatua eta atzeritarrentzako eskolak.

Portuaren ganean hartutako erabagiak kritikau ditu EAJK

Ondarroako EAJK *Gure alderditi* aldizkariaren ale barria kalera atera barri dau. «Erretratuetan ez dago gezur tantarik», izenagaz, portuaren berrantolaketearen ganean hartu diran azkenengo erabagiak kritikau ditue. «Sekula ez deuskue eritxirik eskatu. Eurak pentsau, eurak egin eta ezebeza esan», dinoe Udalean agintea daukien ganean.

AGENDEA

MARKINA-XEMEIN

Urriko azokarako izen emotea: Lea-Artibaiko azokan parte hartu nahi dabene hilaren 15erako aurkeztu behar izango ditue eskariak. Oinarriak Amankomunazgoan dagoz.

Enpresa lehiaketea: Azaro fundazioak enpresa barrien ideia lehiaketea deitu dau. Proposamenak irailaren 30erako aurkeztu behar dira. Informazio gehiago 94 616 9002 telefonon emoten dabe.

ONDARROA

Kartel lehiaketea: Zatozte dendarien alkarreak I. Moda Desfile Kartel lehiaketea antolatu dau. Beharrak 27rako egon behar dira Turismo Bulegoan.

16. PEDRO MARIA UNANUE MUSIKALDIA

Sendotzen doan ekitaldia

«Etxe aurrean udaletxeak Arriaga ipini deust, eta balkoian entzuten egon naz antzokiko palko baten banengo moduan», adierazo eban Alde Zaharreko bizilagun batek Unanue Musikaldiko lehenengo kontzertuan. «Herriko leku barriak probau nahi izan ditugu. Lehenengo kontzertu honegaz jentea pozik geratu zan», dino Ion Iñaki Artetxe Kultura Batzordeko buruak. Bigarrenengan be leku barria aukeratu eben. «Korreeta zabaldu zanez, abesbatzetarako leku egokia zala erabagi genduan». Erantzun ona jaso eban kontzertu horrek, baita atzetik etorri ziranek be: gala lirikoa, brass kontzertua, gregorianoen kaperea, perkusino garaikidea,... «Musikaldiari izaerea emoten ahalegindu gara. Uste dogu gorputza hartu dauela, herriak beretzat hartu dauela, baita antolaketan be, eta horrek sendotasuna emon deutso. Geratzen jakon gauza bakarra da herriko musikariek egindako musikea eskaintzea», amaitu dau.

ELORRIO. Beharrotan 610.000 euro inbertiduko ditue, eta 10 hiletan gertu egon behar da

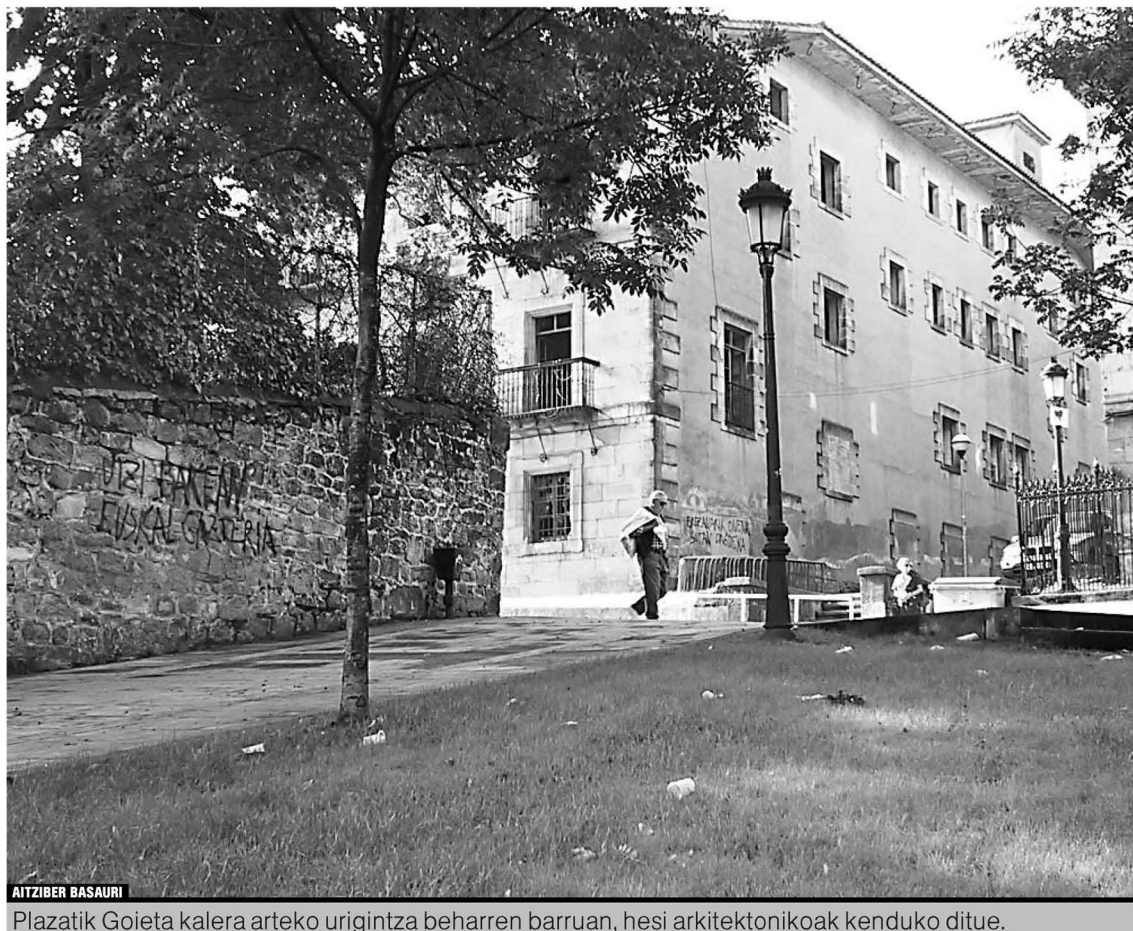
Aitziber Basauri

Pauso barria emon dau Elorrio-ko Udalak, Gernikako Arbola plazatik Goieta kalera arteko urigintza beharrak aurrera eroteke. Izan be, egitasmoa teknikoagaz batera, beharrak martxan jarteko baldintza-plegua be onartu barri dau, aho-batez, Udalbatzarrak. Udalak 610.000 euro inbertiduko ditu inguru osoa atontzen. Hesi arkitektonikoak ezabatzeko Jaurlaritzatik 180.000 euroko laguntzea be jasoko dau. Beharrak gertu eukiteko, 10 hileko epea zehaztu dabe.

Niko Moreno alkateak azaldu dauenez, «hasikera baten plazatik Goieta kalera arteko hesi arkitektonikoak ezabatzea zan asmoa; izan be, elbarriak edo umeen karroak igaroteko arazoak egozala ikusi genduan. Eta horri erantzuteko egitasmo bat lantzea eskatu jakon Lantoc enpreari. Halandabe, azkenean, egitasmo osotua da aurrera eroango doguna».

Plazatik Elizburura malda bat egingo dabe

Plazatik Elizburu kalera arteko eskaileratan malda txiki batzuk eta barandak ipiniko ditue. Era berean, Sortzez Garbiaren Basilikearen atzekaldetik, lorategitik, malda barria egokituko dabe. Holan adierazo dau Morenok. Beste alde batetik, Elizburutik igaroten dan errepideko —San Roke kaleagaz bat egiten dauen tartean— espaloiak batu egingo ditue. «Espaloi biak lotuko doguz, Lagun Toki alkartearen eta Iturri Jauregiaren arteko tarte horretan. Holan, ganera, autoen abiadura jeistea be lortuko dogu».



Plazatik Goieta kalera arteko urigintza beharren barruan, hesi arkitektonikoak kenduko ditue.

Plazatik Goieta kaleraino, guztiz atonduko dabe bidea

Udalak egitasmo teknikoa eta baldintza-pleguak onartu barri ditu

Bide bardenetik, San Roke kalera igaroteko beste malda barri bat eregitea be aurreikusten dau egitasmoak; halandabe, orain dagozan eskailerak be bardin mantenduko dabez. Eta, San Roke kale osoan altzari barriak ipiniko ditue. «Ganera, kale osoan, Alde Zaharrean da-

goan harria jarriko dogu, zoru-ruan; eta San Roke kalea itxita izango da trafikoarendako», argitu dau alkateak. Iturria Jauregiaren atzekaldeko lorategia be urbanizatuko dabe; eta Kirol Etxearen aurrean, barriz, 28 bat autotendako aparkalekua egokitu. «Era berean, Iturri Jauregi-

ko eta Gaztetxeko aurrekalde osoa be konponduko dogu».

Beharrak Goieta kalera arte helduko dira; eta «herri-eskolara, Musika Eskolara, hilerria edo epe laburrera egokitu gura daben Kirol Etxera doazenendako be izango da erabilgarri, besteren artean», dino.

ZORNOTZA. Alkartearen historia biltzeko ikerketa bekarako deia egin barri dabe alkarteko kideek

A.B. |

Zornoza Alkarte Kultural eta Artistikoak urrezko ezteguak ospatuko dauz 2004ean. Bide horretatik, aurrekari lez, Zornotzako alkartearen historia batzeko behar-ikerketea abiatuko dau. Kanean dagoz dagoeneko oinarriak; eta edegi barri dabe bekea eskuratzeko eskaerea egiteko epea. Urriaren 14ra artean izango da horretarako aukerea. Behar-ikerketea egiteko deia lehenengo pausoa da. Izan be, gero, liburua argitaratzea gura dabe.

Alkartearen historia batzea da Zornoza Alkarte Kultural eta Artistikoaren helburua. «Batez be, Zornotzako herritarrei, alkartearen momentu garrantzitsuenak eta aipagarrienak hela-

Alkartearen historia jaso gura dau liburu baten Zornoza Alkarte Kultural eta Artistikoak

razoteko asmoagaz. Zornoza Alkarte Kultural eta Artistikoa, Zornotzako historiaren zati garrantzitsua dogu, gure eritxiz. Horrexegaitik, zati hori galdu ez daiten, eta herriko etorkizunari begira, beharrezkoa deritxagu behar hori aurrera erotea», di-noe. Alkartearen asmoa behar hori argitaratzea be bada. «Gura daben herritarren eskuetan ipinteko eta herriko historiaren zati hori ahalik eta zabalkundetik handiena emoteko».

Bizkaia osora zabaldu dabe deialdia; eta banaka zein taldeka —gehienez hiru pertsonak

osatutako taldea— egin leiteke beharra. Curriculum eta aurreproiektu laburra —gehienez orrialde bi— aurkeztu behar dabe eskatzaileek. Alkartearen egoitzan bertan, 19:00etatik 20:00etara, edo bestela saczornoza@navegalia.com helbide elektronikoan. Urriaren 14ra artean izango da edegita beharrak aurkezteko epea.

Antolatzaileek jakinarazo dabez, curriculum, euskerearen erabilpen maila eta Zornoza Alkarte Kultural eta Artistikoagaz edo antzerako kultur alkar-teren bategaz hartu-emon bat

eukitea hartuko dabe kontuan bekea emoterakoan. Era berean, inoiz ikerketa beharren egin izana eta Zornotzan errolatua dagoen ala ez begiratu dabe.

Behar-ikerketea egiteko 3.005 euro emongo dabez alkarteko kideek. Bekea onartzean emongo dabe %25; eta beste horrenbeste, 1. zatia emon eta 3. hilabetea —garatutako beharra aurkeztean—. Ganerantzekoa, behin-betiko beharra aurkeztean emongo dabe. Bekea onartzen dan egunetik sei hileko epea emongo dabe beharra egiteko.

Urriaren 24ean jakinarazo dabe bekearen irabazlea alkartekoek, eta 1. deia hutsik geratu ezker, alkarteak berak erabagiko dau ze pertsona edo pertsonak eegingo daben beharra.

DURANGO

Harripotzuetako presea dagoen lekuan jarraitzeko eskatuko deusie Jaurlaritzari

A.B. |

Durango Udalak alegazinoak ipiniko deusoz Ibaizabal ibaia bideratzeko egitasmoak ingurumenean izango dauen eraginare txostenari. Eusko Jaurlaritzako Ingurumen Sailak landutako ikerketak —egitasmoa Abadiño eta Durango arteko tartera mugatzen da— Harripotzuetako presea kentzea aurreikusten dau. Halantxe azaldu dau Pilar Ardanza Durango alka-teak. Zentzu horretan, «preminazkoa ez bada behintzat, presea ez kentzea planteauko dogu. Ganera, aurretik be, uriolak egon izan diranean ez da ezer gertatu izan».

Ibaiaren ingurua atondu eta mantendu gura dau Jaurlaritzak, Durango alka-teak azaldu dauenez; eta bide horretatik, Ingurumen Sailak eregiteko orduan distantzia zehatz bat gorde behar dala nabarmendu dau. Eraikuntzak altzau ezker, ibaitik 30 bat metroko distantzia mantendu behar da.

Ardanzaren berbetan, «Durangon, ibaiaren inguruan egin doguz inbertsinoak; bidegorria dago bertan. Halandabe, ez dogu eregi etxebizitzarik, eraikuntza publikorik edota errepide nagusirik. Ibaiek gainezka egin ezker ez legoke arriskurik edo kalterik sortuko. Horren barri be emongo dogu, alegazio epean».

AGENDEA

DURANGO

Erakusketea: Iban Gorriti, kazetari eta argazkilaria durangarraren 1997-2002 argazki erakusketea ikusi leiteke Arte eta Historia Musean. Hilaren 29ra artean.

Erakusketea: Cadizko Ana Bellido margolariaren beharrak batzen dauzan erakusketea edegi barri dau Beitu Art Galeryk. Artista andaluziarraren margo bildumea urriaren 11ra arte ikusi leiteke.

ZALDIBAR

Euskera eskolak: Herritarrak euskerea ikastera bultzatzeko kanpainearen barruan, euskera ikastaroa eratu dabe. Herri-eskolan emongo dabez eskolak, 19:00etatik 21:00etara, egunero. Hilaren 23ra arte emon leiteke izena. Udalak diruz lagunduko deutse eskolai.

LABURAREN

BARAKALDO

Pintura erakusketa bi gertau ditue udal erakustaretoan

Barakaldoko udal erakustaretoan pintura erakusketa bi gertau ditue egunotarako. Lehenengoa irailaren 17ra arte egongo da zabalik, eta Barakaldoko bost artistaren lanak batzen ditu, oleoak zein akuarelak. Bigarrena, oster, irailaren 19tik urriaren 3ra arte zabalduko dabe, eta Juan Castoren, Helia Alonsoren eta Jose Ramon D. Rebanalen obrak erakutsi-ditue.

BILBO

Urrian finantza arduradunentzako III. foroa egingo dabe

Bilbon, urriaren 22 eta 23an, finantza arduradunentzako III. foroa egingo dabe, Euskalduna Jauregian. Elkargi alkarreak gertau dau, Bankuko Goi Mailako Teknika eta Praktiken Institutuak lagunduta. Elkargiren arabera, foroaren helburua da enpresen gestinoaz arduratzen diranentzat eredu garri izatea. Enpresen finantziarazioaren eta gestinoaren ganean egingo dabe berba jardunaldi-tan. Azkenengo politikak, joerak eta urtenbideak zeintzuk diran azalduko dabe.

KIROLA

Enrike Mendigurenen txakurrak irabazi dau Ardi Txakurren Bizkaiko Txapelketea

Orozkoko Enrike Mendigurenen txakurrak, *Riki-k*, irabazi dau Ardi Txakurren Bizkaiko Txapelketea, 297 puntugaz. Barakaldoko Burtzeina auzunean izan zan txapelketea, Basatzuko landetan. XXXVIII. txapelketea izan zan, eta 13 txakurrek hartu eben parte. Bigarren, irabazlearengandik hiru puntura, Abadiñoako Kepa Ardanza eta Txiki txakurra geratu ziran. Eta hirugarren, Sodupeko Jose Ramon Garcia eta Zazpi txakurra, 234 puntugaz. Ardi Txakurren Bizkaiko alkarreko presidentearen, Jose Maria Praderaren arabera, «handia» izan da parte hartzaileen maila. «Lehenengo bien arteko diferentzia txikiak argi erakusten dau hori».

Izaskun Basterretxea

Gero eta egun gitxiago geratzen dira Orozkon Gaztetxoko izeneko aretoa zabaltzeko. Areto barruko obrak amaitu ditue, eta orain ordenagailua, telebisinoa, musika ekipoa, jolasak, mahaiak, aulkiak eta beste hainbat altzari ipinten dabilz. Egun zehatzik ez dabe ipini, baina seguruenik, hil honen amaieran zabalduko dabe Gaztetxoko.

Musika entzuteko, eztabaidak egiteko, berbaldiak entzuteko, tailerrak gertetako eta gazteei begira beste hainbat gauza egiteko zabalduko dau Udalak Gaztetxoko Orozkon. «14 urtetik gorako gazteentzako lekua da. Etxetik urten eta gazteak alkatzeleko lekua da, eta batik bat ekimen aktiboak egiteko helburuagaz sortu dogu. Gazteei beste aukera bat eskaintzea da asmoa», azaldu deutso *Bizkaia*-ri Jasone Uriondo kultura zinegotziak.

Udalak sortu dau Gaztetxoko, baina Udaletik kanpoko enpresa batek eroango dau berorren ardurea. Leihaketa publiko baten bitartez erabagi eben hori; eta lokalaren eguneroko dinamikeaz, Zalao Rotaetxe kultura dinamizatzailea arduratuko da. «Tailerren eta bestelakoen barri emoteko, egitarauaren barruan gertautakoa azaltzeko, eta holako informazioa zabaltzeko, dinamizatzaileak berak egingo dau berba gazteekin, eta aita eta amekin be bai».

Bariku, zapatu eta domeketan zabalduko dabe Gaztetxoko, bazkalostetik iluntzera arte. «Baina jaiegunetan eta udan beste ordutegi bat izango dau. Izan be, garai horretan ordu libre gehiago izaten ditue gazteek».

Eliza ondoan dago Gaztetxokoren egoitza, eregi barri dagozan etxe batzuen azpian. 25 bat lagunentzako lekua dauka, baina lokalaren atzeko aldean, kanpoan, be leku polita dauka, aretotik kanpo be ekimenak gertetako edota egoteko. Parke antzerakoa da.

Gazteentzako aukerak

Gazteei emoten jaken edo dauken aukereagaz arduratuta erabagi eban Udalak proiektu hori martxan ipini eta aurrera eroatea. «Izan be, batez be neguan ez dabe eskaintza handirik eukiten gazteek, eta eguraldia be aintzat hartu ezker, urtaro eskasa izaten da». Horretaz arduratuta, zeozzer egin behar ebela



NEKANE AKARREGI / ARGAZKI PRESS

TAILERRAK. Beste gauza batzuen artean, tailerrak egingo ditue Orozkoko Gaztetxokon.

Gazteentzako txokoa

OROZKOKO LOKALA. Hil honen amaieran zabalduko dabe, Orozkon, Gaztetxoko, gazteentzako aretoa

pentsau eta erabagi eben Udalean Gaztetxoko egitea.

Horretarako, Amurrioko eredu hartu eben kontuan. «Hara jo genduan, han zer eta zelan egiten daben jakiteko, zelan bananduta daukien jakiteko. Gitxi

gora behera, 18 milioi pezetako aurrekontuagaz ipini dogu martxan, eta hasteko, oinarri-oinarriko gauzak sartuko doguz lokalean eta erantzunaren arabera erabagiko dogu gero gauza gehiago sartu ala ez».

JASONE URIONDO

Orozkoko kultura zinegotzia

«Batez be gazteek ekimen aktiboak egiteko lekua izango da Gaztetxoko: tailerrak, berbaldiak...»

«Bariku, zapatu eta domeketan zabalduko dabe Gaztetxoko, baina jaietan eta udan beste ordutegi bat izango dau»

CB CANAL BIZKAIA
Bizkaiko Telebista

IRAILA 10 ASTEARTEA

09:00	KONTZERTUA: "Him"
09:30	LAS AVENTURAS DE SHIRLEY HOLMES:
10:00	LA COCINA DE LOCALIA
10:30	ESPAÑA PLATO A PLATO
11:00	DOCUMENTAL: "VETE ENTERANDOTE"
11:30	KONTZERTUA: "Homenaje a Pepe Risi"(2ª Parte)
12:00	TELENOVELA: (Cap 118) "CARITA PINTADA"
13:00	ELLA JARDIN
13:30	LA COCINA DE LOCALIA
14:00	BIZKAIA GAUR 1ª EDICIÓN
14:30	PLANETA VERANO
14:40	BILBAO DISTRICTO 0
15:00	NOTICIAS LOCALIA
15:30	SERIE. (Cap 63) "EL SEÑORIO DE LARREA"
16:00	HECHO POR ELLA
16:30	SERIE (Cap 64) "ENTRE DOS FUEGOS"
17:00	ELLA JARDIN
17:30	TELENOVELA: CARITA DE ÁNGEL (Cap 138)
18:15	INTERIORES: "Decoración años 70"
18:45	TXIKIAREA
19:00	SURFTIME
19:20	PLANETA VERANO
19:30	MTV. CANAL MUSICAL
20:00	LAS CHICAS DE ORO: "Enferma y casada" (1ª Parte)
20:30	BIZKAIA GAUR 2ª EDICIÓN
21:05	NOTICIAS LOCALIA
21:30	PLANETA VERANO
21:45	MAGACIN: "TAQUICARDIA"
22:15	CINE: "Estoy vivo"
00:00	CINE: "Decisión Angustiosa"
01:30	DOCUMENTAL: "HORA DISCOVERY"
02:30	PLANETA VERANO (R)
02:40	MTV. CANAL MUSICAL
05:00	AGENDA CANAL BIZKAIA